

Narodna banka na Republika Makedonija

**Kvartalen izveštaj
III / 2007**

Dekemvri, 2007 godina

S O D R @ I N A

I. Makroekonomski dvi`ewa	3
1.1. Me unarodno ekonomsko okru`uvawe	3
1.2. Ekonomska akti vnost	7
Doma{ na ponuda	7
Doma{ na pobaruva~ka	13
1.3. Vrabotenost i pl ati	16
1.4. Bi l ans na pl a} awa	20
1.5. I nf l acija	27
II. Monetarna poli ti ka	33
2.1. Monetarni i kredi tni agregati	38
2.2. Kamatni stapki	44
III. Javni fi nansi i	50
IV. Pazar na kapi tal	54
Statisti ~ki pri log	60

I.

Makroekononski dvi`ewa

Analizata na kratkoro~nite ekonomski indikatori vo tretoto trimese~je na 2007 godina poka`uva zgolesena ekonomska aktivnost, nasproti zabavuvaweto na rastot vo vtoriot kvartal. Industrijskoto proizvodstvo, kako eden od osnovnite dvigateli na BDP, po padot vo vtoriot kvartal, vo tretoto trimese~je na 2007 godina bele`i skromen godi{en porast, kako rezultat na podobrenite ostvaruvawa na prerabotuvawa-kata industrija i rudarstvoto. I maj}i ja predvid uvoznata zavisnost na makedonskata ekonomija i nepovolnite uslovi na razmena, izrazeni preku porastot na ceni te na naf tata i namaluvaweto na ceni te na osnovnite metali na svetskite berzi (na kvartalna osnova), vo tretiot kvartal e registrirano zgolemuvawe na trgovskiot deficit. Sепak, zgolesenite prilivi na devizniot pazar, koi glavno proizleguvaat od menuva~koto rabotewe (koi vo tretiot kvartal bea pod voobi~aeni sezonski vlijanija), pridonesoa za neutralizirawe na trgovskiot deficit i ostvaruvawe na pozitivno saldo na tekovnata smetka. Vo vakvi uslovi, pri primena na strategijata na fiksen devizen kurs, monetarnata politika be{e naso~ena kon ubla`uvawe na pritisocite za apresijacija na doma{ nata valuta preku neto-otkup na devizi na devizniot pazar. Povolni dvi`ewa na monetarnite i kreditnite agregati bea registrirani i vo tretiot kvartal od godinata.

Vo tretiot kvartal na 2007 godina, prose~nata godi{na stapka na inflacija zabele`a intenzivirawe, glavno zaradi povi sokite ceni na prehranbenite proizvodi, koi se posledica na su{niot period i voedno soodvetstvuvaa so ceni te na ishranata vo globalni ramki.

1.1. Me|unarodno ekonomsko okru`uvawe¹

Globalnata ekonomija vo prvata polovina na 2007 godina prodol`i da raste so stapka od nad 5%, vo golema merka poddr`ana od rastot na Kina (11,5%), Indija (so rast od nad 9%) i Rusija (so rast od skoro 8%). Ovie tri zemji kreiraa re~isi polovina od globalniot rast i nivnite iskluitelni ostvaruvawa go neutraliziraa umereniot rast vo SAD i vo zapadnoevropskite zemji. Za 2007 godina, projektiraniot globalen rast iznesuva 5,2%, a negovoto zabrzuvawe do krajot na godinata go odrazuva iskluiivo rastot na brzoraste~kite ekonomii. Imeno, finansiskata kriza koja zapo~na vo SAD so krizata na „sub-prime mortgage market“ kreira prenosni efekti vrz site segmenti na finansiskite pazari ne samo vo SAD, tuku i vo zapadnoevropskite zemji. So toa, taa dobi tretman na glaven faktor na rizik za ekonomskiot rast vo ovie zemji na kus rok. Kako dopolnitelni faktori na rizik za globalniot rast, do krajot na 2007 godina i za 2008 godina, se smetaat i potencialnite inflatorni pritisoci (predizvikani od porastot na ceni te na hranata i energijata), vlijanieto na kapitalnite prilivi vrz raste~kite ekonomii i ponatamo{ noto odr`uvawe na globalnite debalansi.

Krizata na finansiskite pazari vo SAD, glaven faktor na rizik za globalniot rast na kus rok

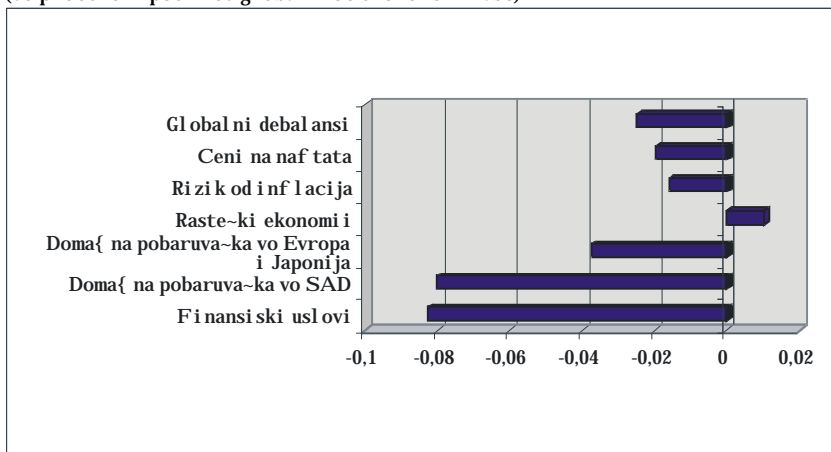
¹ Analizata vo najgolem del se temel i vrz IMF World Economic Outlook, October 2007; ECB Monthly Reports i European Commission D-G for Economic and Financial Affairs, Interim Forecast September 2007.

Grafikon 1

Rizici za globalni ot ekonomski rast

(vo procentni poeni od globalni ot ekonomski rast)

I zvor: IMF, WEO October 2007.

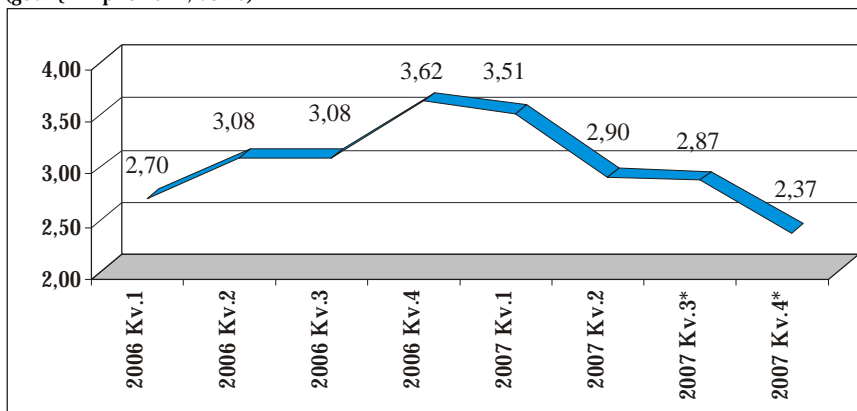
**O-ekuvawa za umereno
zabrzuvawe na stapki t e na
ekonomski rast vo EU, vo
vt orat a polovina na 2007
gdi na**

Po kvartalniot rast od 0,7% vo prviot kvartal na 2007 godina (glavno generiran od rastot na investicijskata potro{uva~ka), zemjite od evrozonata i EU vo vt oriot kvartal ostvarija pumerena stapka na rast od 0,3% i 0,5%, soodvetno. Zabavuvaweto na rastot s~u te se tolkuva pretpazljivo. I meno, toa od edna strana mo`e da se dol`i na visokata sporedbena osnova od prviot kvartal (intenzivna grade`na aktivnost zaradi blagata zima), no mo`e da signalizira i presvrtna to~ka vo ekonomski ot ciklus, dopolnitelno poddr`ana od krizata na finansiskite pazari. I ako trajnosta na vlijanijata od krizata zavisi od potrebnoto vreme za stabilizirawe na finansiskite pazari, od (ne)zadr`uvaweto na porestriktivnite uslovi na kreditniot pazar i od efektite vrz doverbata na investorite i potro{uvate, sepak taa i vo proekciite na rastot na EU i evrozonata se smeta za glavna nei zvesnost (osobeno za proektirani ot rast za posledni ot kvartal na 2007 godina, kako i za 2008 godina). Za poslednite dva kvartala za evrozonata se proektira rast od 0,5%, soodvetno, a za EU od 0,6% i 0,5%, soodvetno, {to na godi na osnova zna~i real en porast na BDP od 2,5% i 2,8%, soodvetno i pretstavuva zabavuvawe vo odnos na rastot od prethodnata godina. Vakov trend sledi i stranskata efektivna pobaruva~ka², koja pretstavuva potencijalen indikator za izvoznata pobaruva~ka na makedonski proizvodi.

² Stranskata efektivna pobaruva~ka e presmetana kako zbir od ponderirani indeksi na bruto doma~niot proizvod na najzna-ajnite trgovski partneri na Republika Makedonija. Ponderite se presmetani vrz osnova na u-estvoto na ovie zemji vo makedonskiot izvoz. Podatocite za bruto doma~niot proizvod za zemjite-trgovski partneri na Makedonija se od bazata na podatoci na EUROSTAT (New Cronos database), so iskluk na podatocite za ~etvrtiot kvartal za site zemji i podatocite za Germanija i Grcija za tretiot kvartal koi se od publikacijata „Consensus Forecast“, oktombri 2007. Vo presmetkata na indeksot se vku-eni Germanija, Grcija, Italija, Holandija, Belgija i [panija.

Grafikon 2
Stranska efekti vna pobaruva~ka
(godinski promeni, vo %)

*Proekcija.

Istoriski trend na namaluvawe na stapkata na nevrabotenost vo ramkite na evrozonata prodol`i i vo tretiot kvartal od godina, koga taa iznesuva`e 7,4%³. Vo sporedba so vtorigo i prvigo kvartal od godina, stapkata na nevrabotenost e poniska za 0,1 i 0,3 procentni poeni, soodvetno.

Vo tretio kvartal na 2007 godina, prose~nata inflacija vo evrozonata iznesuva`e 1,9%. Dinamikata na inflacijata glavno e generirana od poslednite dve `ewa na cenite na prerabotenata hrana i na energijata, kreiraj}i pritisoci vrz godinata inflacija (osobeno poradi niskoto nivo na cenite na nafata od prethodnata godina). Porastot na cenite na nafata, kako i zabrzani ot globalen porast na cenite na hranata se o~ekuva da ja intenzivira prose~nata inflacija vo narednoot periodo. Od druga strana, bazi~nata stapka na inflacija za tretio kvartal od godina bele`i mal porast (vo prosek iznesuva 2%), glavno usloven ot zgol emuvaweto na danokot na dodadena vrednost (DDV) vo Germanija na po~etokot na godina.

Vo soglasnost so globalnite ekonomski dve `ewa, prose~noot nominalen devizen kurs SAD dolar/evro, vo tretio kvartal na 2007 godina iznesuva`e 1,37, pri }to evroto aprecrira za 1,9% vo odnos na dolarot, vo sporedba so vtorigo kvartal od godina. Najvl ijatelnifaktori koi pridonesoa za aprecrijacija na evroto pretstavuvaat zgolemeni ot globalen rizik poradi turbulencii te na finanski te pazari vo avgust, neizvesnosta okolu dve `ewata na amerikanski ot hipotekaren pazar, kako i lo`ite ostvaruvawa na pazarot na nedvi `nosti i pazarot na rabotna sila vo SAD. Dopolnitelno vlijanie za aprecrijacija na evroto ima`e visokoot i stabilen ekonomski rast vo ramkite na evrozonata ot po~etokot na godina.

Prose~nata realna stapka na rast na BDP vo zemjite ot Zapaden Balkan⁴, vo vtorigo kvartal na godina iznesuva`e 6%. Vakvite pozitivni dve `ewa se o~ekuva da prodol`at i vo tretio kvartal so ogle na faktot deka re~isi kaj site ovie zemji vo juli i avguste zabele`an porast na industri skoto proizvodstvo i izvozot. Stapkite na inflacija vo tekot na tretio kvartal bea relativno

³ Stapkata na nevrabotenost e prilagodena na sezonskite vlijanija. Izvor: EUROSTAT, septemvri 2007.

⁴ Pri presmetuvawe na prose~nata stapka na rast na BDP se zemeni predvid slednite zemji ot Zapaden Balkan: Republika Makedonija, Srbija, Hrvatska i Crna Gora i dopolnitelno, Turcija. Izvor: European Commission D-G for Economic and Financial Affairs, "Candidate and Pre-accession Countries' Economies Quarterly, oktombri 2007.

**O~ekuvawa za
inflatorni prit isoci
predizvikani od
porast ot na cenite na
energijata i na
hranata**

**Regist rirani
pozitivni dve `ewa vo
zemjite od regionot**

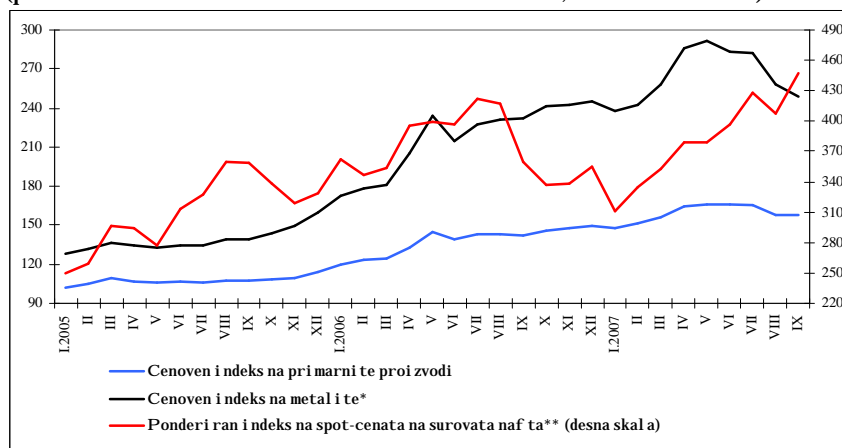

stabilni i niski, { to uka`uva na poven makroekonomski ambient (najvisoki stapki na inflacija i natamu se karakteristi~ni za Turcija i Srbija od 7,1% i 6,5%, soodvetno). I sto taka, kaj si te zemji od regionot se registrirani pozitivi pomestuvawa na pazarot na rabotna sila, pri pad na stapkata na nevrabotenost i zgol emuwave na vrabotenosta vo tekot na vtiri ot kvartal od godinata.

Grafikon 3

Dvi`ewe na indeksot na svetskite ceni na energijata i surovata nafta

(prose~en mese~en cenoven indeks vo SAD dolari, so baza 1995=100)

* Cenovni ot indeks na metalite pretstavuva ponderiran prosek od spot-cenite na bakarot, aluminijumot, `eleznata ruda, limot, nikelot, cinkot, olovoto i uranijumot.

** Spot-cenata na surovata nafta pretstavuva podednakvo ponderiran prosek od slednite vidovi nafta: „vest teksas intermedijt“, „brent“ i „dubai“.

I zvor: IMF, WEO data base, oktombri 2007.

Porast na svetskite ceni na surovata nafta i primarnite proizvodi

Trendot na porast na cenite na surovata nafta na svetski te berzi prodol`i i vo tekot na tretiot kvartal od godinata. Taka, vo odnos na prethodni ot kvartal cenite na surovata nafta se zgol emija za 11,3%, dodeka vo odnos na isti ot kvartal od prethodnata godina ti e se povi soki za 7,0%. Vakvi ot porast na cenite na surovata nafta e rezultat na faktori na stranata na ponudata, kako posledica na zadr`anata stroga proizvodstvena disciplina od strana na OPEK, { to dovede do namaluvawe na zalihite na surova nafta vo SAD, kako i voobi`aenite rizici za proizvodstvoto na energija povrzani so uraganskata sezona. Dopolnitelno, porastot na cenite be{e poddr`an i od stranata na pobaruva~kata, odrazuvaj}i ja visokata pobaruva~ka vo ovoj period od godinata, kako i od faktori te od {pekulativna priroda predizvikani glavno od geopolitiki tenziji.

Kontinuirani ot porast na nominalnite ceni na primarnite proizvodi na svetskite berzi prodol`i i vo tekot na tretiot kvartal na 2007 godina, koga ti e zabele`aa porast od 12,5% vo odnos na isti ot period od prethodnata godina. Eden od glavni te generatori za nivni ot porast e povi sokoto nivo na cenite na odredeni vidovi metali na godi {na osnova (i pokraj namaluvaweto vo odnos na prethodni ot kvartal), pri {to najvisok godi {en porast ostvari ja cenite na olovoto i `eleznata ruda za 2,6 pati i 9,5% soodvetno, dodeka poumeren porast e registriran kaj cenite na nikelot (za 4,9%). Porastot na svetskite ceni na metalite ima pozitivni posledici vrz metalnata industrija vo na{ata zemja, kako nose~ki izvozen sektor. Dopolnitelno vlijanie vrz porastot na cenite na primarnite proizvodi ima{e i porastot na cenite na ishranata i energijata, koi ostvari ja godi {en porast od 17,1% i 6,9%, soodvetno.

1.2. Ekonomska aktivnost

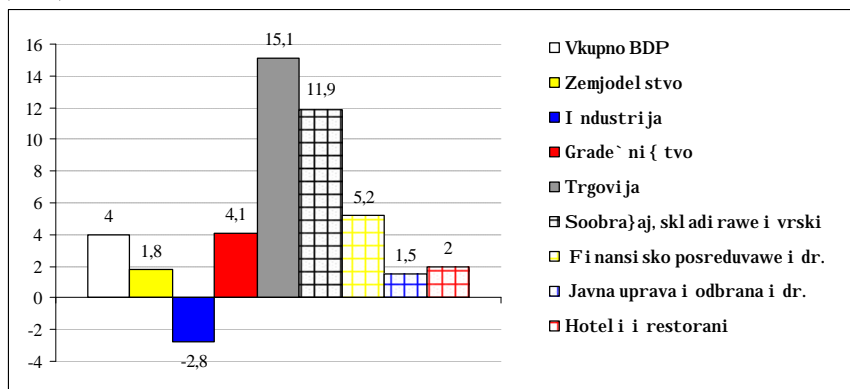
Domača na ponuda

Zabavuvawe na rast ot vo vt oriot kvartal...

Po visokata stapka na ekonomski ot rast vo prethodni ot kvartal, vo vt oriot kvartal na 2007 godina, bruto domač ni ot proizvod bele` i umeren godi` en porast od 4%. Zabavuvaweto na rastot e usloveno od negativnite dvi`ewa vo industrijata, kako domi nanten sektor, ~ija aktivnost vo vt oriot kvartal bele` i pad vo sporedba so isti ot period od minatata godina. Kaj site ostanati sektori se registrirani pozitivni dvi`ewa, pri { to trgovijata i soobra}ajot i komunikaci ite i natamu generiraat najgolem del od ekonomski ot rast. Za odbele`uvawe e porastot vo sektorot „finansisko posreduvawe“, koj re~isi vo celost go neutralizira padot na industri skata aktivnost.

Grafikon 4

Realni godi` ni stapki na rast na BDP i poddelni te sektori (vo %)

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republ i ka Makedonija.

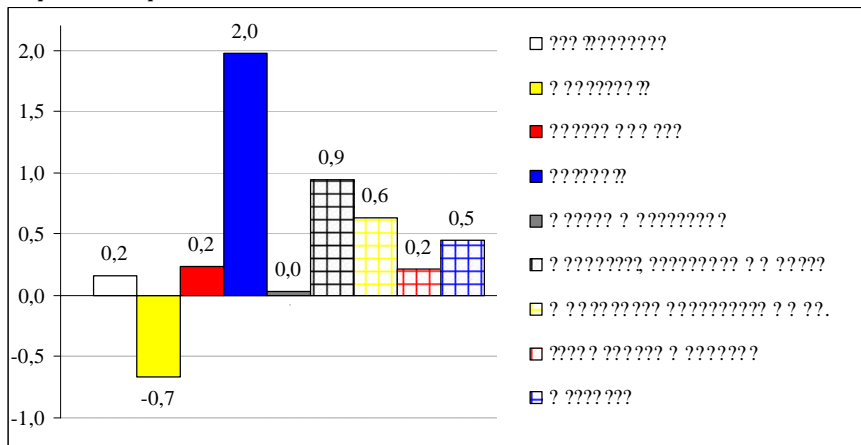
...poradi padot kaj industrijata

Ostvaruvawata vo vt oriot kvartal na 2007 godina se pod prvi ~no proektirani ot ekonomski rast za kvartalot od 6,4%. Potfrlaweto vo odnos na proekcijata se dol`i pred sç na ostvareni ot pad vo industrijata nasproti o~ekuvani ot porast, a poslabi ostvaruvawa od o~ekuvanite se zabele`uvaat i kaj zemjodelstvoto, grade`ni{tvoto, finansiskoto posreduvawe. Sepak, imaj}i go predvid intenzivni ot rast na BDP vo prvoto trimese~je, rastot od 5,4% vo prvoto polugodie e vo ramki na prvi ~nata proekcija.

Grafikon 5

Pridones na poodelnite sektori vo BDP vo vtoriot kvartal na 2007 godina (vo procentni poeni)

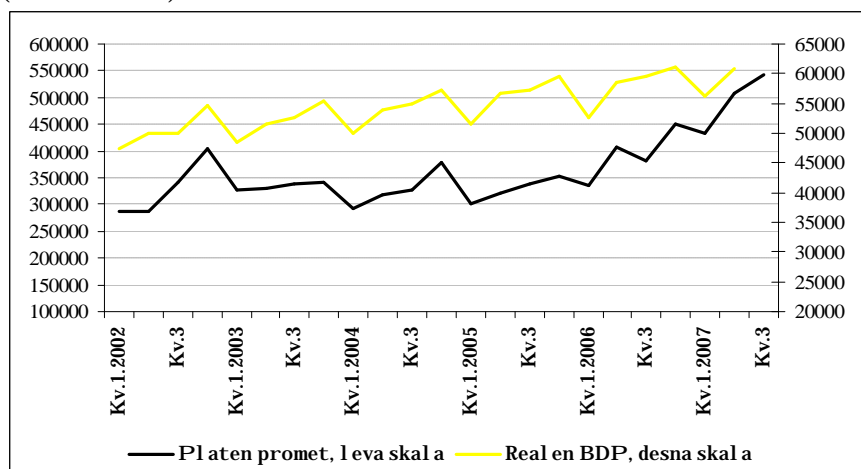
Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija.

Vrednosta na transakciite vo platniot promet pretstavuva korisen indikator za vkupnata ekonomska aktivnost, imajija predvid pozitivna korelacija pomeju ovie dve varijabli. Visokata godišna stopka na rast na platniot promet⁵, vo prviot i vtoriot kvartal na 2007 godina (28,5% i 25,1%, soodvetno), e vo soglasnost so intenziviraniot rast na BDP. Rasteškiot trend na vrednosta na transakciite vo platniot promet so zgolemen intenzitet prodolževa i vo tretiot kvartal na godinata, koga ovoj indikator beleži visok nominalen godišen rast od 42,1%, što upatuvaa na zgolemena ekonomska aktivnost i vo tretiot kvartal. Analizirano po sektori, industrijskoto proizvodstvo vo tretiot kvartal beleži skromen godišen porast (po padot vo vtoriot kvartal), rastot kaj trgovijata se intenzivira, revitalizacijata na građeništvo prodolževa, dodeka rastot kaj telekomunikaciite prodolževa so silinadinamika.

Grafikon 6

Platen promet i BDP

(milioni denari)

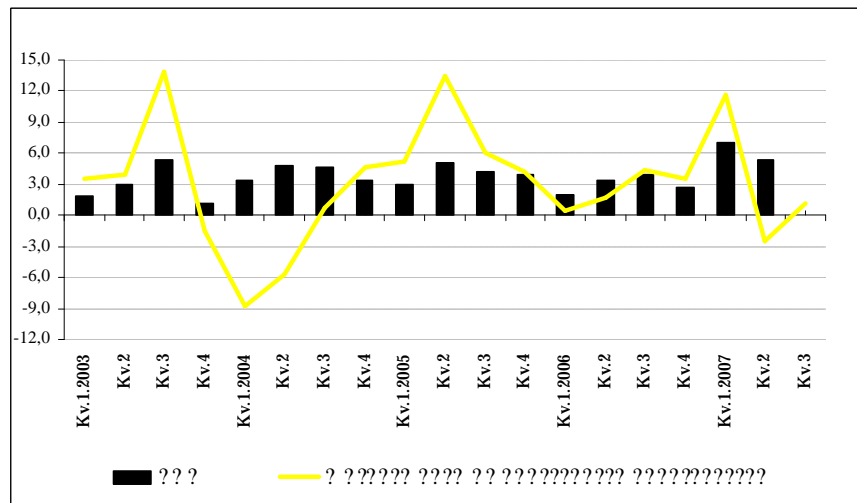
Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija i Državen zavod za statistika.

⁵ Transakciite so državnite zapisi za monetarni celi i blagajni-kite zapisi se isklučeni.

Grafikon 7

Godišni stopki na rast na BDP i fizički otobem na industrijskoto proizvodstvo (vo%)

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija.

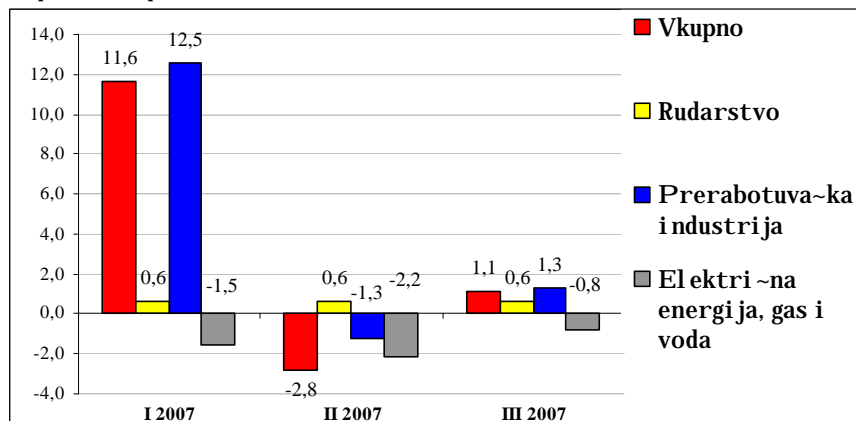
**Podobruvawe kaj
industrijskoto
proizvodstvo vo tretiot
kvartal**

Po visokiot porast vo prviot i padot vo vtiroto kvartal, industrijskoto proizvodstvo vo tretoto trimese-je bele`i skromen godišen porast od 1,1%, so što kumulativniot porast vo prвите devet meseci iznesuva 2,7%. Pozitivni trendovi vo rudarstvoto, prisutni od početokot na godinata, predizvikani od porastot kaj vadeweto rudi na metali (što delumno se dol`i na restartiraweto na eden rudarski kapacitet) prodol`uvaat i vo tretiot kvartal, pri natamoš no namaluvawe na proizvodstvoto vo energetsikiot sektor. Sepak, vkupno dvi`ewe na industrijskoto proizvodstvo vo najgolema merka e usloveno od prerabotuvawata industrija, koja vo tretiot kvartal bele`i porast od 1,5%. Najgolem pozitiven pridones i ponatamu ima industrijata za osnovni metali, a karakterističen za tretiot kvartal e porastot kaj metaloprerabotuvawata industrija, kako rezultat na podobrenoto rabotewe na pove}e subjekti od ovoj sektor, kako i na prehranbenata industrija, po stagnacijata vo vtiroto kvartal. Za odbelevawe e pozitivniot pridones na naf tenata industrija, koja poradi redoven remont na kapacitetite zabele`a pad vo vtiroto kvartal. Sepak, namaluvawe na proizvodstvoto vo tretiot kvartal e zabele`ano kaj dvanaeset od vkupno dvaeset prerabotuvawaki granki, na koi otpa}a 51,2% od prerabotuvawata industrija, što upatuvawa na visoka koncentriranost na rastot vo nekolku granki.

Grafikon 8

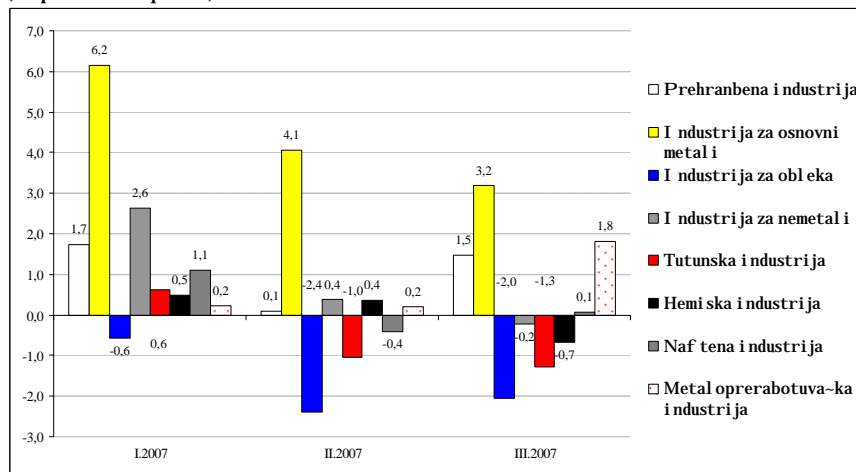
Pridonesi na oddelne te komponenti kon porastot na industrijskoto proizvodstvo (vo procentni poeni)

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija i presmetki na NBRM.

Grafikon 9

Pridonesi na najgol emite industrii od prerabotuvarki ot sektor kon porastot na industrijskoto proizvodstvo (vo procentni poeni)

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija i presmetki na NBRM. Prika`ani te osum industrijski granki sozdavaat 64% od industrijskoto proizvodstvo, a se podredeni spored individualni te`estva.

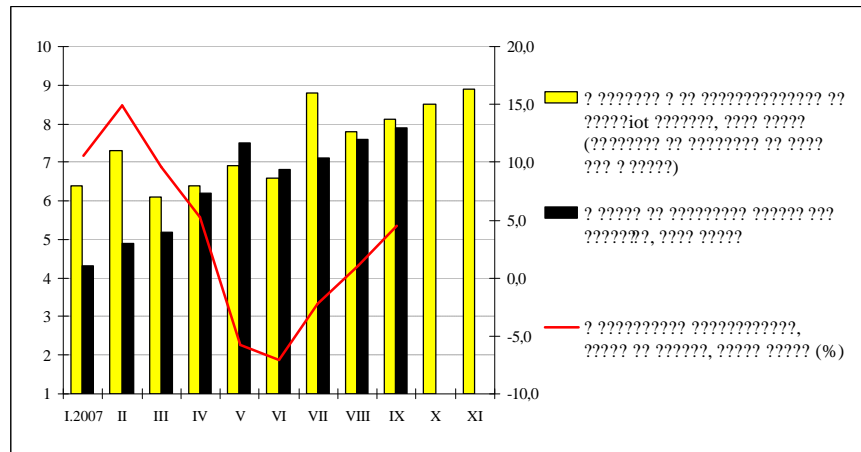
Ekonomskata sostojba vo pretprijatijata vo tretiot kvartal, spored ocenki te na menaxerite⁶, e zna~itel no podobrena vo sporedba so minatata godina. Perspektivite za obemot na proizvodstvo vo prerabotuvarka industrija, spored ocenki te na menaxerite, koi general no se sovpa|aat so fakti~kite slu~uvawa (so iskl~ok na vtorigot kvartal), isto taka se povolni, t.e. mo`e da se o~ekuva ponatamo~ no zgol emuvawe na obemot na proizvodstvo.

⁶ Anketa za delovni te tendencii vo prerabotuvarka i industrija na DZS.

Grafikon 10

Industrijsko proizvodstvo, ocenjena za proizvodstvo v dnevni oceni na tekočnata sestava

Izvor: Državen zavod za statistiko na Republika Makedonija.

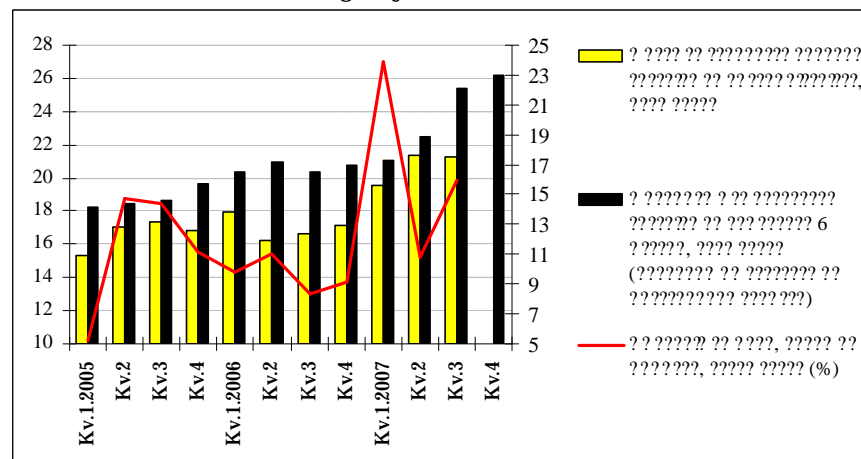
Ocenke te za idnoto proizvodstvo se namaleni za konstanten in znos, poradi popravljen pri kaz.

Rast ot kaj trgovijata prodol`uva...

Porastot vo trgovijata i natamu prodol`uva. Taka, vkupni ot promet vo trgovijata vo tretiot kvartal e zgolemen na godi{na osnova za 20,7%, pri porast i na trgovijata na malo (15,9%) i na trgovijata na golemo (24,2%). Sostojbite vo trgovijata vo golema mera soodvetstvuvaat so ocenkite na menaxerite od anketata za delovni tendencii vo trgovijata na malo. Ottuka, zemaj{i gi predvid pozitivnite o~ekuvawa za idnata sostojba, mo`e da se o~ekuva natamo{en i intenzi ven rast na trgovijata.

Grafikon 11

Ocenke na menaxerite i trgovija na malo

Izvor: Državen zavod za statistiko na Republika Makedonija.

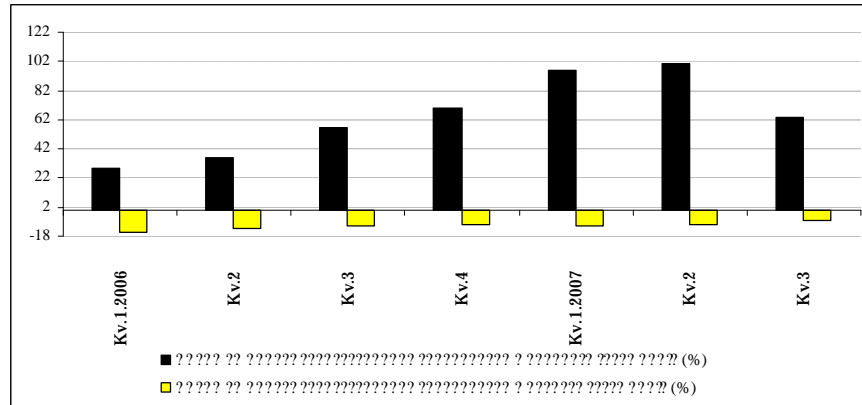
...kako i kaj telekomunikacii te

Dvi`ewata vo sektorot „soobra}aj i vrski“, koj vo prvi te dva kvartal a se javuva kako tret najzna~aen sektor za vkupni ot porast na BDP, se dol`at glavno na dvi`ewata kaj telekomunikacii te. Porastot vo ovoj sektor vo najgolem del go odrazuva liberaliziraweto na pazarot i konkurencijata koja doveduva do pad na cenite i pogolemo koristewe na telekomunikacii ski te uslugi. Visoki ot pridones na telekomunikacii te kon BDP ozna~uva kvalitativni promeni vo ekonomijata, t.e. pomestuvawe na dodadenata vrednost kon visokotehno{ki te sektori, a voedno i povolni perspektivi za iden rast. Vo tretiot kvartal, sudej{i spored

vkupni ot ostvaren soobra}aj vo tel ekomuniki i te (godi { en porast od 15,8%) mo` e da se o~ekuva intenzi ven rast na dodadenata vrednost vo sektorot „soobra}aj i vrski“.

Grafikon 12
Dvi`ewa kaj tel ekomuniki i te

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Pozitivni signali i kaj grade`ni { tvoto

Po oscilacii te vo posledni te dve godini, dodadenata vrednost vo grade`ni { tvoto, vo prvi te dve trimestre~ja na 2007 godina, bele`i ni ski, no pozitivni stapki na promena, navestuvaj}i postepena, no se pak bavna revitalizacija na ovoj zna~aen sektor na ekonomijata. Vrz osnova na godi { ni ot porast kaj izvr{ eni te grade`ni raboti od 18% vo tretiot kvartal, mo` e da se o~ekuva intenzivirawe na pozitivni te trendovi kaj grade`ni { tvoto. Od druga strana, proizvodstvoto na grade`ni materijali, koe vo prvi te dva kvartala na 2007 godina zabele`a godi { ni stapki na rast od 51,5% i 4,2%, soodvetno, vo tretiot kvartal zabele`uva pad od 2,6%. Spored viduvawata na menaxerite⁷, sostojbi te vo grade`ni { tvoto najmnogu se dol`at na nedostigot od pobaruva~ka. Kako vtor najzna~aen ograni~uva~ki faktor za pogolema aktivnost menaxerite ja istaknuvaat konkurencijata vo sektorot, { to isto taka upatuvaa na pogolema ponuda od pobaruva~kata vo sektorot. Vo isto vreme, opa|a zna~eweto na zgolemenite finansiski tro{oci i tro{ocite za materijali kako ograni~uva~ki faktori. Zna~ajno e da se napomene intenziviraweto na grade`nata aktivnost na makedonskite kompanii vo stranstvo, prvenstveno vo Ukraina i Srbija. Taka, vo tretiot kvartal izvr{ eni te grade`ni raboti vo stranstvo se povi soki za 78,8%, vo odnos na isti ot peri od od minatata godina, so { to vkupni ot godi { en porast vo 2007 godina, dosega, iznesuva 2,3 pati.

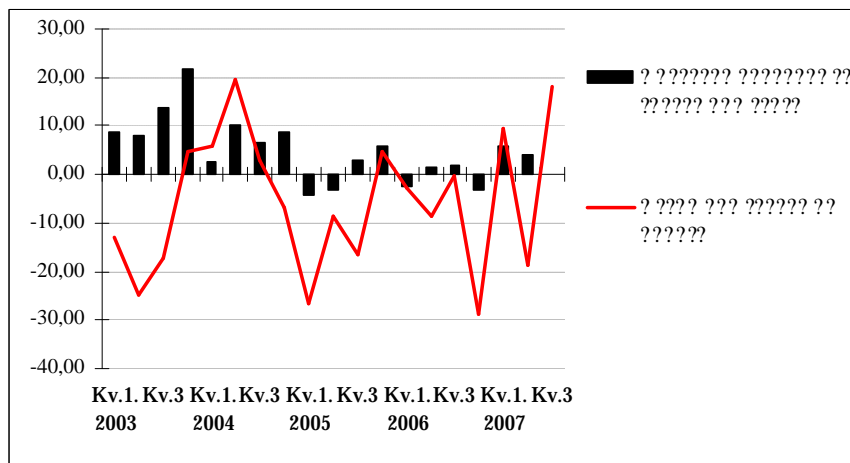
⁷ Od anketata za delovni te tendencii vo grade`ni { tvoto, DZS.

Graf ikon 13

Godi{ ni promeni kaj izvr{ enite grade` ni raboti i dodadena vrednost vo grade` ni { tvoto

(vo %)

I zvor: Dr`aven zavod za stati stika na Republ i ka Makedoni ja.

Doma{ na pobaruva~ka⁸

St esnuvawe na jazot kaj neto-izvozot vo vt oriot kvartal, no prof i ruvawe vo tret iot

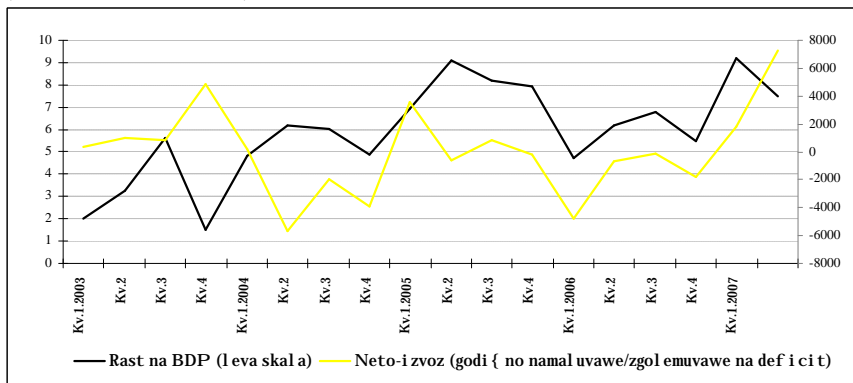
Analizirano od strana na agregatnata pobaruva~ka, trendovite od prvi ot kvartal na 2007 godi na prodol`ija i vo vt oriot kvartal na godinata. Taka, i pokraj zna~ajna dominacija na doma{ nata pobaruva~ka vo determinirawe na ekonomski ot rast (pred s~ na li~nata potro{ uva~ka), povolnite tendencii vo nadvore{ nata razmena od po~etokot na godinata zna~itelno se odrazija na godi{ nite promeni. Kako i vo prvi ot kvartal na godinata, taka i vo vt oroto trimese~je vo uslovi na visok godi{ en rast na izvozot (za 34,6%, glavno zaradi intenzivni ot izvoz na `elezo i ~elik) i pumeren porast na uvozot (za 9,3%), negativni ot pridones na neto-izvozot vo rastot na BDP zna~itelno se namali. Sepak, podatocite za stokovna razmena so stranstvo od tret iot kvartal na godinata uka` uvaat na vlo{ uvawe na neto-izvozot, pri zna~itelno visoka realizacija na uvozot (godi{ en porast od 21,2%) i zabavena dinamika na izvozot (godi{ en porast od 10,1%). Vo soglasnost so visokata sektorska koncentriranost na izvozot, namalenoto tempo na rast na izvozot vo tret iot kvartal e celosno predizvikano od poniski ot izvoz na `elezo i ~elik. So ogle na toa { to pobaruva~kata za ova grupa proizvodi e nadvore{ no determinirana, neto-izvozot, a so toa i BDP, e visoko osetliv na eksterni { okovi.

⁸ Vo odsustvo na kompletni podatoci za rashodnata strana na bruto doma{ ni ot proizvod, analizata na doma{ nata pobaruva~ka vo golem del e zasnovana na presmetkite od strana na NBRM. Poto~no, na kvartal na osnova se dostapni podatoci za javnata potro{ uva~ka i za neto-izvozot, i toa vo nominalni iznosi, t.e. po tekovni ceni. Voop{ to ne se dostapni podatoci za li~nata potro{ uva~ka, a { to se odnesuva do investiciite, dostapni se edinstveno podatoci za investicii vo ma{ ini i oprema, koi so~inuvaa samo edna tretina od vkupnite investicii. Osven toa, nedostapni se i podatoci za nominalni ot BDP, t.e. BDP po tekovni ceni.

Grafikon 14

Godišni nominalni stopki na rast na BDP (vo %) i namaluvawe/proširuvawe na deficitot vo nadvoroštata trgovija (vo milioni denari)

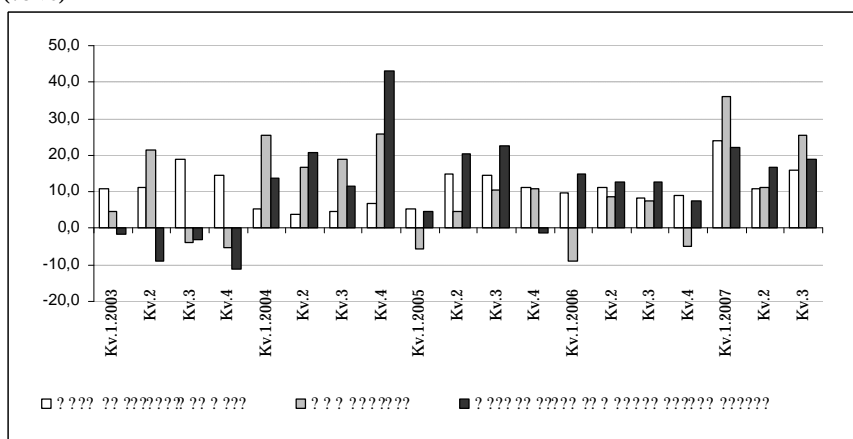
I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Prodol`uva intenzivniot rast kaj li-nata potroš uva-ka

Analizirano od aspekt na domaštata pobaruva-ka, glavniot dvigatel - li-nata potroš uva-ka, oceneta preku dvi`eweto na nekolku indikativni kategorii (obemot na trgovija na malo, prihodite vrz osnova na DDV i uvozot na stoki za široka potroš uva-ka), vo vtoriot kvartal na godinata bele`i namalen godišen rast, dodeka vo tretiot kvartal povtorno se intenzivira. Pritoa, imajji predvid deka li-nata potroš uva-ka e uslovena od segaštata vrednost na o`ekuvaniot dohod, intenzivnata potroš uva-kata podrazbira voedno porast na o`ekuvaniot iden dohod. Vo uslovi na stabilna dinamika na porast na neto-platata, optimisti-kite o`ekuvawa za idniot prihod vo najgolem del se usloveni od porastot kaj neto privatnite transferi i najaveni ot postepen porast na penziite i na platata vo javnata administracija. Alternativno, vo o`ekuvawe na iden rast na dohodot, zgolemenata li-na potroš uva-ka mo`e da e produkt na zgolemenoto zadol`uvawe, što e vo soglasnost so rastot na krediti raweto na naseleni eto.

Grafikon 15

Indikativni kategorii za li-nata potroš uva-ka, godišni promeni (vo %)

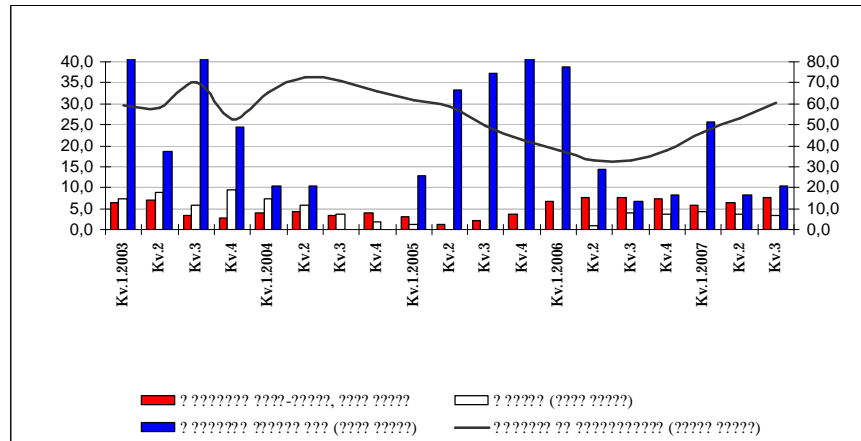

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Graf ikon 16

Izvori na finansirawe na li~nata potro{ uva~ka, godi{ ni promeni (vo %)

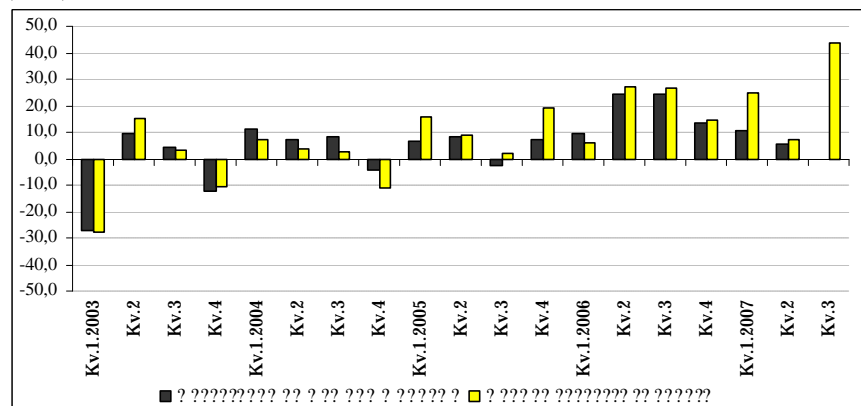
I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja i Dr`aven zavod za stati sti ka.

Signali za za` ivuvawe na invest iciskat a akt ivnost

Vo odnos na investiciskata potro{ uva~ka, oddelni kategorii na investicii uka` uvaat na pozitivni i ohrabruva~ki signali. Taka, investiciite vo ma{ ini i oprema, po intenzivni ot godi{ en rast vo prviot kvartal na godinata (10,7%), vo vtoroto trimese-je bele` at porast od 5,7%, dodeka spored realizacijata na uvozot na sredstva za rabota vo tretiot kvartal na godinata (godi{ en porast od 43,7%), se o~ekuva tie da bidat zna-itelno intenzivirani. Od druga strana, indikatorite za grade` nite investicii upatuvaa na razli~ni zaklu~oci. I meno, dodadenata vrednost vo sektorot „grade` ni{ tvo“ vo prвите dva kvartala od godinata bele` i godi{ en porast, dodeka podatocite za izvr{ enite grade` ni raboti vo vtorigot kvartal na godinata uka` uvaat na zna~aen godi{ en pad i povtorno revitalizirawe na grade` nata aktivnost vo tretiot kvartal na godinata. Dr`avnite kapitalni investicii, vo vtorigot i tretiot kvartal na godinata, se odvi vaat so pomala dinamika od prethodnata godina (godi{ no namaluvawe za 21,1% i 13,4%, soodvetno).

Graf ikon 17

Investicii vo ma{ ini i oprema i uvoz na sredstva za rabota, godi{ ni promeni (vo %)

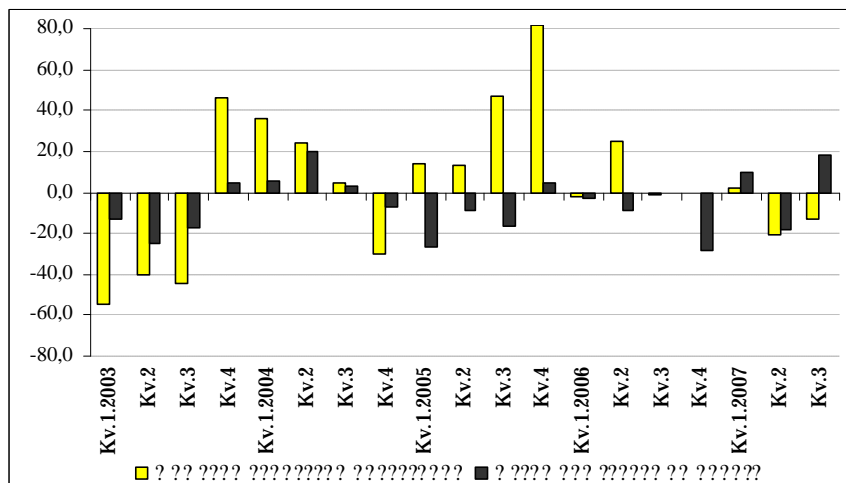

I zvor: Dr`aven zavod za stati sti ka na Republ i ka Makedoni ja.

Grafikon 18

Dr`avni kapitalni investicii i izvršeni grade`ni raboti,
godi`ni promeni
(vo %)

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Poslednata komponenta na BDP, javnata potroš uva~ka vo vtorigo kvartal na 2007 godina na zabele`a porast od 0,7% na godi`na osnova, dodeka o~ekuvavata za tretio kvartal na godinata se naso~eni kon nejzino intenzivirawe. Taka, spored podatocite od konsolidiraniot buxet, porastot na troš ocite za plati (za 4,1% na godi`na osnova) i visokata realizacija na troš ocite za stoki i uslugi (godi`en porast za 18,2%) uka`uvaat na visok godi`en porast na javnata potroš uva~ka.

Sumirano, perspektivite za BDP vo tretio kvartal se povolni. I pokraj padot na neto-izvozot, zaedni~kiot porast na li~nata potroš uva~ka, investiciite i javnata potroš uva~ka, uka`uva na godi`en rast na BDP vo tretio kvartal na godinata, koj se pretpostavuva deka }e bide pribli`en na rastot ostvaren vo vtorigo trimese~je. Od kvalitativen aspekt, faktor koj najmnogu vlijae na dvi`ewata i ponatamu e li~nata potroš uva~ka, izvozot vo golema mera e usloven od nadvoreš nite faktori, dodeka indikacii za pobruvawe i makaj investiciite.

1.3 Vrabotenost i plati

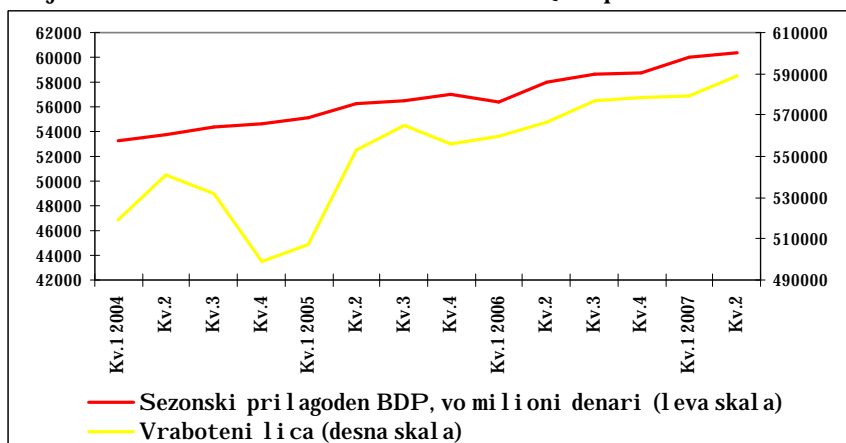
Povolnite dvi`ewa na pazarot na trud⁹ prodol`uvaat i vo vtorigo kvartal na 2007 godina. Vo uslovi na intenzivirana ekonomska aktivnost, registriraniot godi`en porast na brojot na vraboteni lica od okolu 4% uka`uva na zgolemena pobaruva~ka na trud. Pritoa, brojot na vraboteni lica, kako indikator za pobaruva~kata na trud, po~nuvaj}i od ~etvrtio kvartal na 2005 godina, bele`i umeren, no neprekinat rast.

⁹Analizata e izvršena spored Anketata za rabotna sila. Anketata za rabotna sila ja sproveduva Dr`avniot zavod za statistika na Republika Makedonija, vrz osnova na primerok od 10.000 doma}instva na teritorijata na celata zemja i e vo soglasnost so metodolo{kite preporaki na Mejunarodnata organizacija na trudot (ILO) i preporakite na Evropskoto statisti~ko biro (EUROSTAT). Po~nuvaj}i od 2004 godina, taa se sproveduva kako kontinuirana anketa vo tekot na godinata, a obrabotkata na rezultati te se vrš i kvartalno.

Grafikon 19

Broj na vraboteni lica i real en bruto doma{ en proizvod

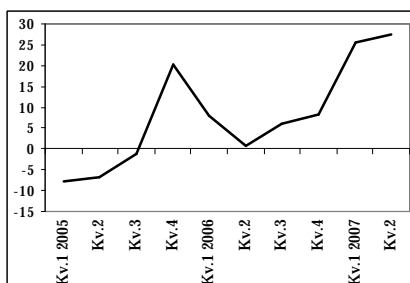

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Porastot na vrabotenosta e poddr`an so porast na brojot na vraboteni lica so visoko obrazovanie i zgolemo strukturno u`estvo na ovaa kategorija vo vkupniot broj na vraboteni lica (od 16,7% vo prviot kvartal na 2006 godina, na 19,7% vo vtiroto kvartal na 2007 godina). Od aspekt na sektorskata analiza, nose`ki sektor na povolnite dvi`ewa e uslu`niot sektor, kade {to brojot na vraboteni te se zgolemi za 16,7%, pri porast na vrabotenosta vo re`isite uslu`ni dejnosti. Sepak, najintenzi ven porast e zabe`an vo trgovijata i vo dejnosta „finansisko posreduvawe“ {to e vo soglasnost so ni vniot zna`aen pri dones vo sozdavaweto na bruto doma{niot proizvod. Vo zemjodelski ot i vo industrijski ot sektor, kako i vo prethodni ot kvartal e registriran namalen broj na vraboteni, pri {to padot na vraboteni te lica vo industrijata proizleguva od poniski ot broj na vraboteni vo grade`ni {tvoto. Kvalitativni te promeni vo ramki na strukturata na rabotnata sila i porastot na vraboteni te vo ramki na uslu`niot sektor uka`uvaat na podobruvawe na kvalitetot na rabotnata sila i potencijalno prenasu`uvawe na vrabotenosta od trudointenzi vni te dejnosti kon terciarni ot sektor.

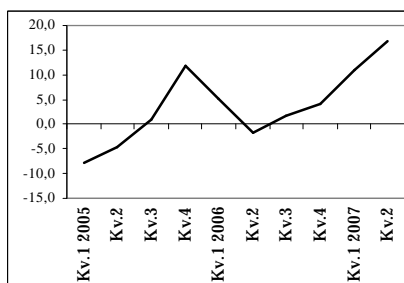
Grafikon 20

Godi { na stapka na rast na vraboteni te lica so visoko obrazovani e (vo %)

Grafikon 21

Godi { na stapka na rast na vraboteni te lica vo uslu`ni ot sektor (vo %)

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

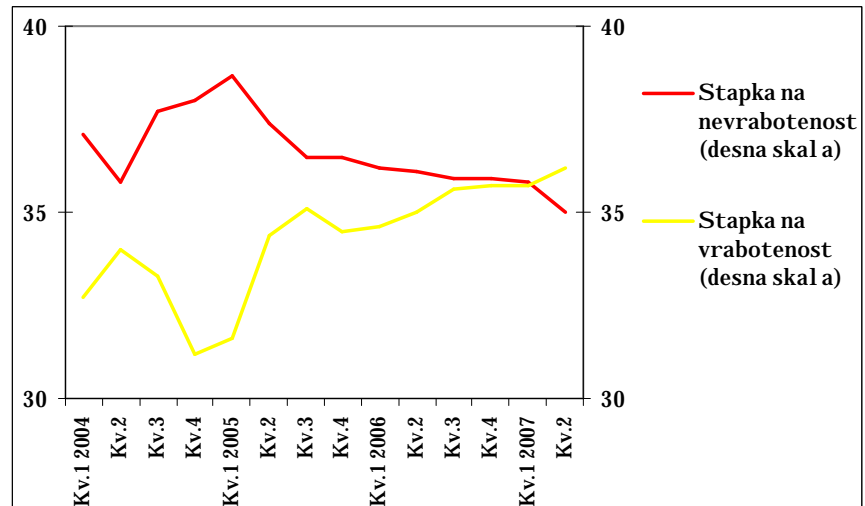
Porastot na vraboteni te, vo uslovi na re`isi nepromenet broj na rabotosposobno naseleni e rezultira so 1,2 procentni poena povisoka stapka na vrabotenost, koja vo vtiroto kvartal iznesuva 36,2%. Od druga strana, namaleni ot broj na nevraboteni lica, pri istovremeni porast na vkupnata rabotna sila, dovede do pad na

stapkata na nevrabotenost za 1,1 procenten poen (35%). Pri toa, za prv pat vo poslednite pet godini stapkata na vrabotenost ja nadmi nuva stapkata na nevrabotenost.

Grafikon 22

Stapka na vrabotenost i nevrabotenost
(vo %)

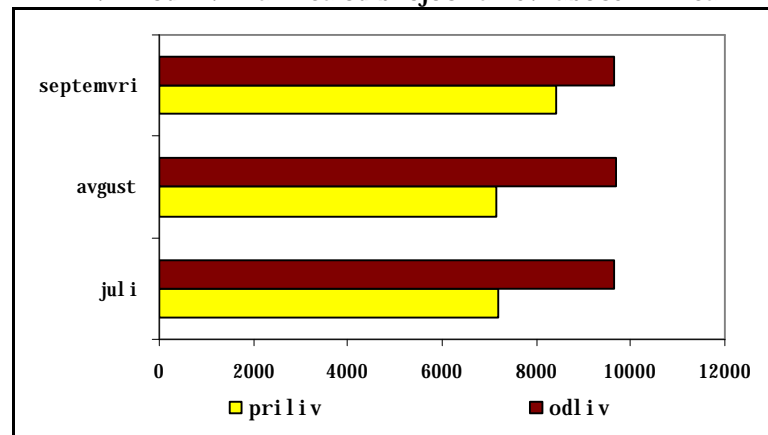
I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

**Pokazateli za
zglemnvawe na brojot
na vraboteni te vo
tretiot kvartal ...**

Trendot na porast na vrabotenosta se o~ekuva da prodol`i i vo tretiot kvartal na 2007 godina. I meno, spored podatocite od Agencijata za vrabotuvawe, vo tretiot kvartal, odlivot na lica od masata na nevraboteni e povi sok od prilivot. Dopolnitelno, brojot na lica koi zasnovale raboten odnos na krajot na tretiot kvartal e za okolu 3% povi sok vo odnos na krajot na prethodni ot kvartal, { to povtorno uka`uva na postojano podobruvawe na sostojbata na pazarot na trud.

Grafikon 23

Prilivi i odlivi na lica od brojot na nevraboteni lica

I zvor: Agencija za vrabotuvawe na Republika Makedonija.

**...pri ponatamo{ no
zglemnvawe na
prose-nata neto-plata
po vraboten**

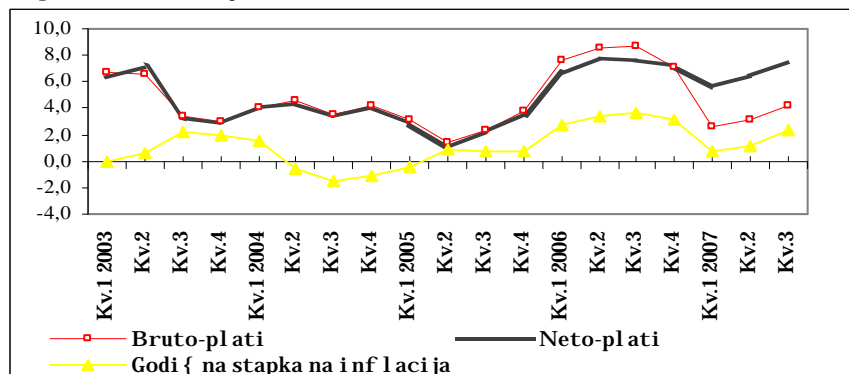
Soglasno so pozitivni te pomestuvawa na pazarot na trudot i intenziviranata ekonomska aktivnost vo vtoroto trimese~je od godinata, kako i o~ekuvani ot porast na doma{ noto proizvodstvo vo tretiot kvartal na 2007 godina, trendot na porast na platite prodol`i i vo tretiot kvartal na 2007 godina, no so zabavena

dinamika. Taka, nominalni ot godišen porast na bruto¹⁰ i neto-platata vo tretiot kvartal iznesuvale 4,2% i 7,5%, soodvetno, nasproti 8,7% i 7,7%, soodvetno, vo istiot period od prethodnata godina. Pritoa, povisokiot nominalen porast na neto-platata soodvetstvuvaa so namalenoto udeštvo na dava-kite vo bruto-platata, soglasno so promeni te vo dano-nata sfera. I majji go predvid umereni ot porast na ceni te vo anal izirani ot period, realni ot porast na plati te e za okol u dva procentni poena poni zok od nominalni ot.

Grafikon 24

Godišni nominalni promeni na bruto i neto-platata i stapka na inflacija

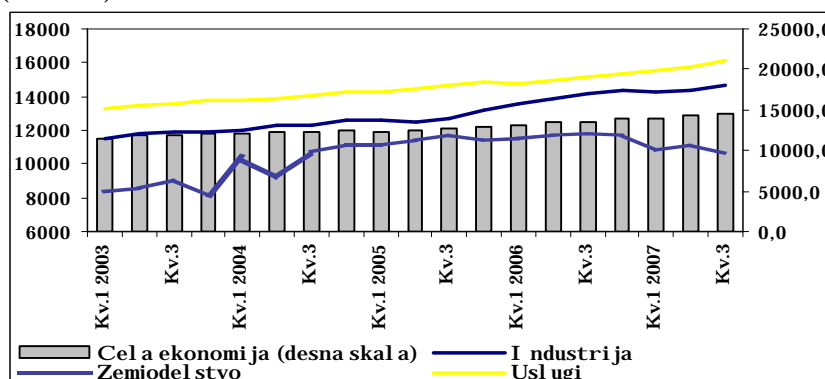

I zvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija.

Analizirano sektorski, nominalni ot porast na neto-platata e usloven od povisokite plati vo industriskiot i vo uslužniot sektor. Znaen pridones kon porastot, kako i vo prethodni ot kvartal, i maat povisokite plati vo javni ot sektor (to e rezultat na procesot na dekompresija na plati te koj završi vo mart 2007 godina. Od druga strana, vo tretiot kvartal na 2007 godina zabelešitel en e i porastot na isplateni te plati vo privatni ot sektor, pri najznaen porast na plati te vo prerabotuvakata industrija, trgovijata, finansiskiot sektor i aktivnostite povrzani so nedvižen imot. I majji go predvid najavenoto zgol emuvawe na plati te na vraboteni te vo javni ot sektor za 10%, po nuvajši od oktombri 2007 godina, raste-ki ot trend se o-ekuva da prodolži i vo naredni ot period.

Grafikon 25

Prosečna neto-plata po vraboten po sektori i vkupno (vo denari)

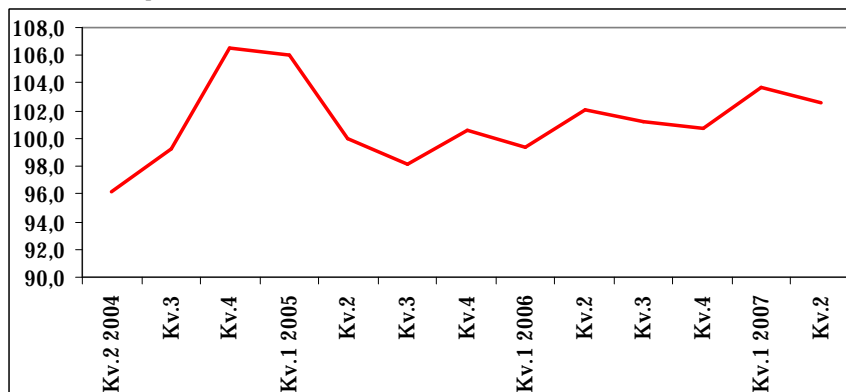
I zvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija.

¹⁰ I zvor: Državen zavod za statistika. Vкупniti isplateni bruto-plati opfaaat: isplateni neto-plati za izveštajni ot mesec, platen personalen danok i plateni pridonesi (za penziško i invalidsko osiguruvawe, za zdravstveno osiguruvawe, za vrabotuvawe, za profesi onalno zabol uvawe i za vodostopanstvo).

Vo uslovi na re~isi istoveten porast na brojot na vraboteni lica i bruto doma{ ni ot proizvod, vo vtori ot kvartal na 2007 godina, produkti vnosta na trudot bele`i nezna~itel en porast vo sporedba so isti ot peri od od prethodnata godina.

Grafikon 26
Produkti vnost
(indeksi, baza prosek 2004)

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija, presmetki i analizi na NBRM.

1.4 Bilans na pla}awa

Vo tretiot kvartal na 2007 godina, vo ramki na bilansot na pla}awa bea zabele`ani povolni dvi`ewa. I meno, visokite devizni prilivi od privatni transferi i uslugi karakteristi~ni za letni ot period od godinata, bea nadopolneti so deviznite prilivi od nedol`ni ~kofinansirawe. Vakvite dvi`ewa ovozmouja zna~itel en neto-otkup na devizni ot pazar, koj to pretstavuva osnoven faktor na registri rani ot porast na bruto devizni te rezervi.

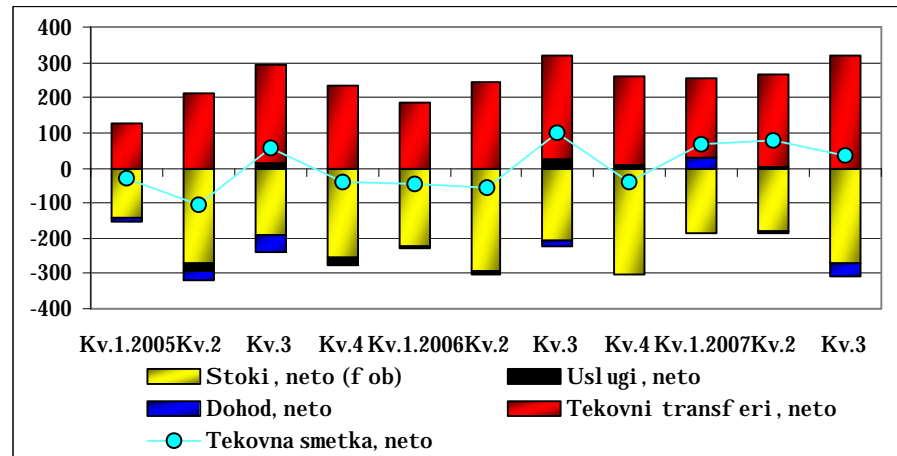
Vo tretiot kvartal na 2007 godina, vo *tekovnata smetka* na bilansot na pla}awa be{e ostvaren suficit vo iznos od 34 milioni evra, usloven od pozitivnite salda kaj tekovnite transferi i kaj uslugite, delumno neutralizirani so neto-odlivite kaj razmenata na stokite i dohodot. Me|utoa, na godi{na osnova, saldato na tekovnata smetka bele`i pad od 65,6%, {to vo najgolem del se dol`i na prodlabo~enite def iciti kaj trgovski ot bilans¹¹ i kaj bilansot na dohod.

Suficit vo tekovnata smetka vo tretiot kvartal

¹¹ Podatocite za uvozot vo statistikata na bilansot na pla}awa ne se sovpa|aat so podatocite za uvozot od Dr`avniot zavod za statistika, zaradi vremenskoto prilagoduвање na uvozot na elektri~na energija.

Grafikon 27
Komponenti na tekovna smetka
(vo milioni evra)

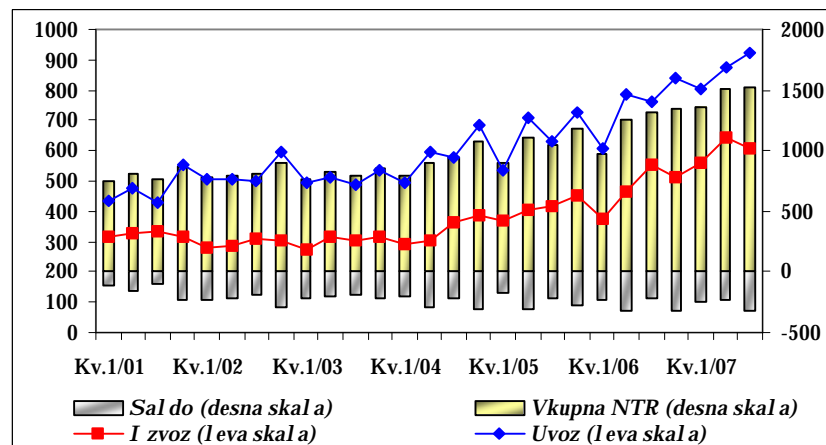

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Pointen ziven godi{ en porast na uvozot od izvozot

Vkupnata nadvore{ notrgovska razmena vo tretiot kvartal na 2007 godina, bele{i godi{ en porast od 16,7%, no so zabavena dinamika, { to se dol{i na poniskata stapka na godi{ en porast na izvozot (10,1% vo tretiot kvartal, nasproti 37,8% vo prethodniot kvartal). Od druga strana, vo analiziraniot period uvozot registri ra intenzi vira na porast (godi{ en porast od 21,5% vo tretiot kvartal, nasproti 11,3% vo prethodniot kvartal). Sledstveno na vakvite dvi`ewa, kaj izvozot i uvozot, trgovski ot def icit zna~itelno se prodlabo~i (na godi{ na osnova za 51,2%), a stapkata na pokri enost na uvozot so izvoz se namali na 65,6% (pad za 6,8 procentni poeni vo odnos na istiot kvartal od prethodnata godina).

Grafikon 28
Nadvore{ notrgovskata razmena na Republika Makedonija
(vo milioni evra)

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Zgolemen izvozot na `elezo i ~elik

Pointenzivnoto proizvodstvo na metaloprera botuvakata i industrija se odr azi vo zgolemeni izvoz na `elezo i ~elik na godi{ no nivo, kako osnoven faktor za godi{ niot porast na vkupniot izvoz (pridones od 1,2 pati). Me|utoa, vo uslovi na namaleni izvezeni koli~ini na feronikelot, kako najva`en proizvod vo kategorijata „`elezo i ~elik“, be{ e registri rano zabavuvawe na dinamika na porast kaj izvozot na `elezo i ~elik. Pri toa, Srbija i zemjite od

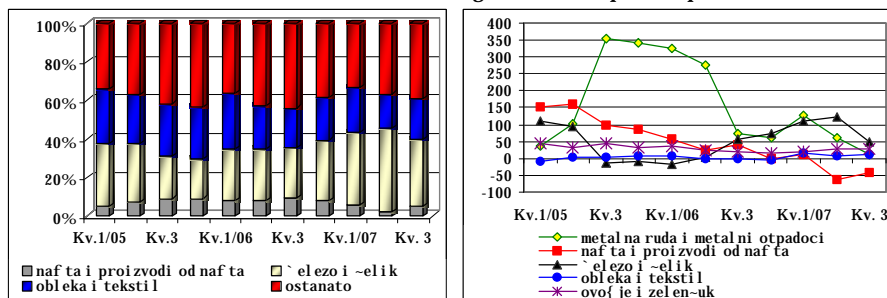
Evropskata unija (pred sč Italija, Belgija, Germanija, [panija) se zemji so najgolema pobaruva-ka za `elezo i `elik od makedonski te kompanii. Pokraj `elezoto i `elikot, pozna-aen pridones kon porastot na izvozot imaa izvozot na obleka i tekstil i na ovo{ je i zelen-uk so vkupen pridones od 35,4%. I meno, su{ niot period vo regi onot uslovi pogolem obem na pobaruva-ka za ovo{ je i zelen-uk, taka { to be{ e registrirano intenzivirawe na dinamkata na godi{ en porast. Od druga strana, godi{ en pad na izvozot bele`at naf teni te derivati i tutunot. Taka, izvozot na naf teni derivati, iako vo tretiot kvartal bele`e{ e podobruvawe vo odnos na prethodni ot kvartal, sepak ne go dostigna nivoto od prethodnata godi na i zabe`a godi{ en pad od 41,6%.

Grafikon 29

Struktura i dinamika na izvozot po grupi proizvodi

(vo %)

(godi{ ni stapki na promeni)

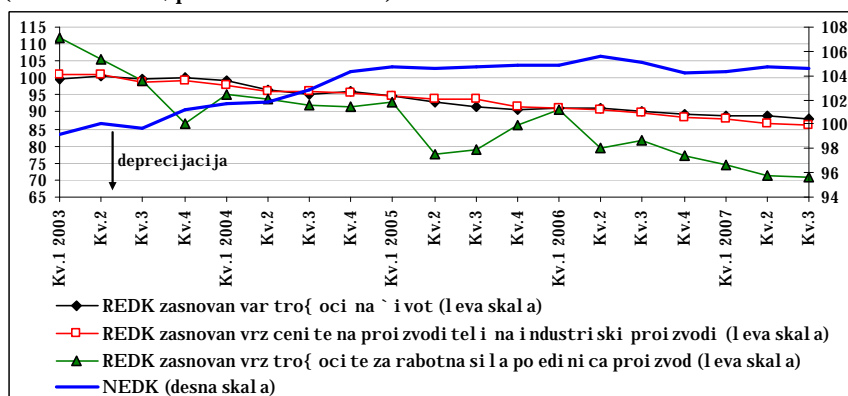
I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Vo tretiot kvartal na 2007 godina, REDK na denarot registri ra deprecijacija vo odnos na isti ot kvartal od prethodnata godi na.

Grafikon 30

Indeks na REDK* i NEDK na denarot

(baza 2003=100, ponderi NTR=2006)

*Indeks pod 100 ozna-ava zgol emena i zvozna konkurentnost.

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Deprecijacijata na REDK na denarot vo tretiot kvartal na 2007 godina, delumno se dol`i na deprecijacijata na nominalni ot efektiven devizen kurs (NEDK) od 0,5% (vo najgolem del zaradi deprecijacijata na denarot vo odnos na srpski ot dinar). Taka, REDK na denarot, presmetan spored indeksot na tro{ ocite na `ivot i spored indeksot na ceni na proizvodi tel i na industri ski proizvodi, bele`i deprecijacija od 2,5% i 4,0%, soodvetno, { to e rezultat na pointenzivni ot porast na stranski te vo odnos na doma{ nite ceni. REDK na denarot, presmetan spored indeksot na tro{ ocite na

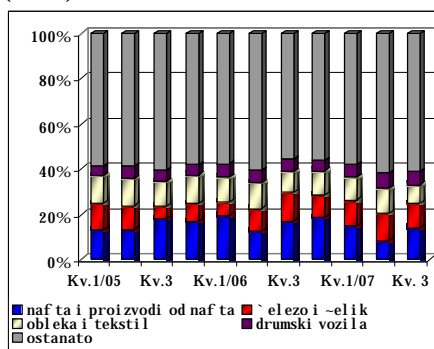
rabotna sila po edini ca proizvod, v drugi ot kvartal na 2007 godi na zabele`a zna~itelna deprecijacija od 10,2%, { to e rezultat na rastot na stranski te tro{oci nasproti padot na doma{ni te tro{oci (glavno zaradi zgolemena produktivnost vo industrijata).

Uvoznata zavisnost na makedonskoto proizvodstvo, kako i investicijska aktivnost vo zemjata go intenziviraa uvozot. I meno, godi{ni ot porast na uvozot e generiran glavno od porastot na uvozot na metalna ruda, elektri~na energija, drumska vozila, specialni ma{ini za industrijata i telekomunikacijski aparati so vkupen pridonos od nad 50%. Uvozot na trite najzna~ajni kategorii na proizvodi zabele`a divergentni dvieva. Taka, uvozot na obleka i tekstil i na `elezi~elike zabele`a umeren porast, dodeka uvozot na nafta i nafteni derivati registrira mal pad zaradi cenovni ot efekt (poniski uvozni ceni vo odnos na tretiot kvartal na 2006 godi na).

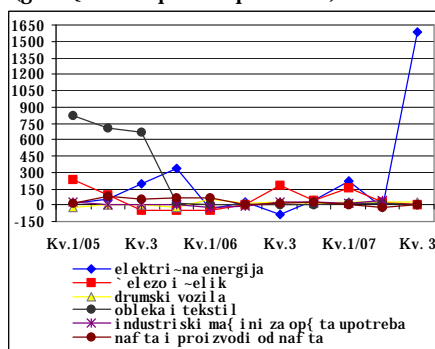
**Zgleden uvoz na stoki,
vo uslovi na
intenzivirana
ekonomska aktivnost**

Grafikon 31

Diagrama na uvozot po grupi proizvodi
(vo %)

(godi{ni stapki na promeni)

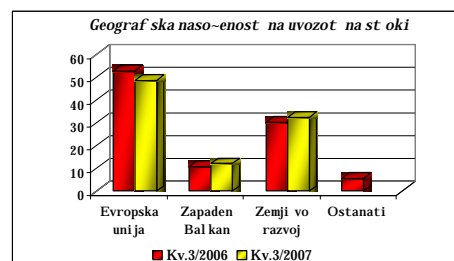
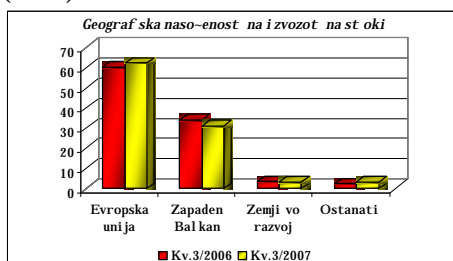

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Od aspekt na ekonomskite grupacii, prodol`eva trendot na plasirawe na makedonskite proizvodi na pazari te vo EU. Sepak, najgolem poedine~en trgovski partner ostanuva Srbija, iako nejzi noto strukturno u~estvo vo izvozot se namaluva. Zemjite od EU isto taka se najgolemi te partneri na uvozna strana, no s~ pogolem del od uvozot poteknuva od zemjite vo razvoj (Rusija, Kina i Turcija) i od Zapaden Bal kan.

Grafikon 32

Geografska nasoenost na izvozot i uvozot na stoki
(vo %)

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

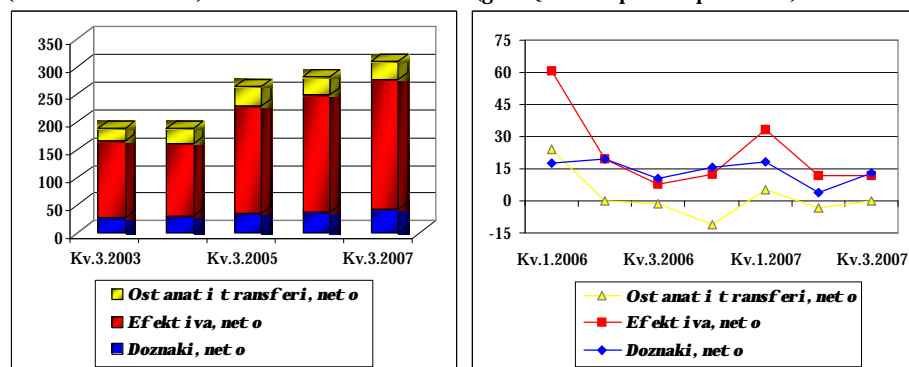

Pozitivno saldo vo razmenata na uslugi, zgolemeni neto-odlivi vo podbilansot dohodinat amožen rast na privatnite transferi

Vo tretiot kvartal na 2007 godina, kaj uslugite e ostvaren suficit od 23,3 milioni evra, generiran od neto-prilivite vrz osnova na patuvawa, investicijski raboti i telekomunikacijski uslugi. Kaj podbilansot na dohod e zabeležano prodlabuvawe na deficitot za 20,7 milioni evra, vo odnos na istiot kvartal od prethodnata godina, što vo celost se dolži na pogolemit iznos na isplaten dohod od direktni investicii kon nerezidentite. Tekovnite transferi, neto, vo tretiot kvartal na 2007 godina dostignaa 321,2 miliona evra i beležat godižen porast za 8,8%, isključivo kako rezultat na porastot na privatnite transferi. Pritoa, rasteškiot trend na privatnite transferi e rešisi vo celost usloven od porastot na efektivata, neto, i doznaki te, neto (na godižen na osnova, porast za 11,4% i 13,2%, soodvetno).

Grafikon 33

Dimiškana na privatnite transferi po komponenti, na neto-osnova (vo milioni evra)
(godiški stapki na promeni)

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

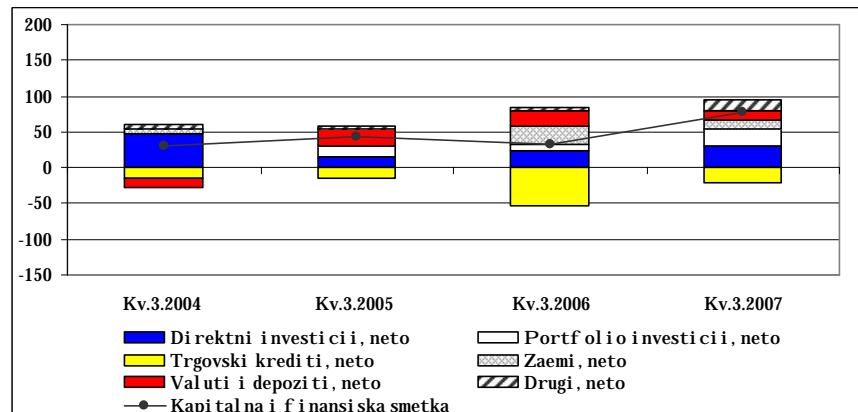
Vo četvrtiot kvartal na 2007 godina se očekuva ostvaruvawe na deficit na tekovnata smetka, nasproti ostvareniot suficit vo tretoto trimesežje, koj vo golema mera žebide usloven od očekuvanoto vločuvawe na trgovskoto saldo. Nadvorežnotrgovskata razmena se očekuva da se odviva vo uslovi na poitenzi ven porast na uvozot od izvozot na stoki, kade zgoleme nit uvoz glavno proizleguva od povišokot uvoz na investicijski te stoki (potreba za zgolemuvawe na proizvodstvoto kaj želivnata industrija, agresivnata vladina investicijska politika, kako i od stranski te direktni investicii) i energija (očekuvan porast na svetskite ceni na nafata, kako i sč pogolemata pobaruvaška za električna energija). Kaj privatnite transferi, vo posledniot kvartal od 2007 godina, se očekuva zabavena stapka na porast. Vo kapitalno-finansijskata smetka vo poslednite tri meseci na 2007 godina, se očekuvaat neto-prilivi, glavno vrz osnova na stranski te direktni investicii i zadovoluvawe kaj stranski te kreditori.

Zgolemeni neto-prilivi od investicii

Vo tretiot kvartal na 2007 godina, vo kapitalnata i finansijska smetka se registrirani neto-prilivi vo iznos od 78,2 miliona evra, koji glavno proizleguvaat od realizirane neto-prilivi vrz osnova na stranski direktni i portfolio-investicii (so 69,4% od vkupnite neto-prilivi). Pritoa, analizata na stranski te direktni investicii, koji na godižen na osnova se povišoki za 24,9%, posožuva na finansijskoto posreduvawe i telekomunikaciite kako najprivleži za investirawe vo ovoj kvartal, dodeka najgolemi investitori vo zemjata se Slovenija, Avstrija i Bugarija.

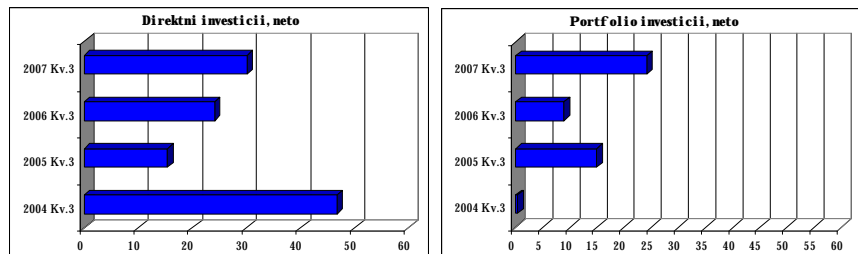
Grafikon 34
Komponenti na finansijska smetka
(vo milioni evra)

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Kaj portfolio-investicijate e registriran zna~itelen godi{ en porast od 2,7 pati, { to se sogleduva i preku zgolemenata aktivnost na Makedonskata berza, kade { to ima zgolemena zainteresiranost na stranskite investitori za sopstveni~kite hartii od vrednost na doma{nite kompanii. Neto-prilivi na finansijska smetka se zabele`ani i vrz osnova na zadol`uvawe vo stranstvo, prete`no na kratok rok i valuti i depoziti (13,4 milioni evra i 12,1 milion evra, soodvetno). Od druga strana, neto-odlivi se ostvareni vrz osnova na trgovske krediti.

Grafikon 35
Direktni i portfolio-investicii
(vo milioni evra)

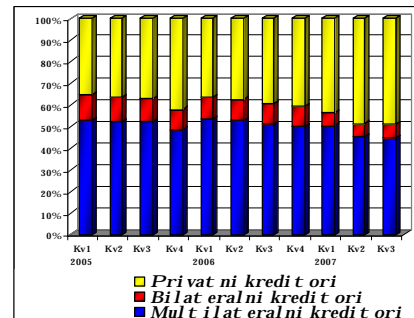
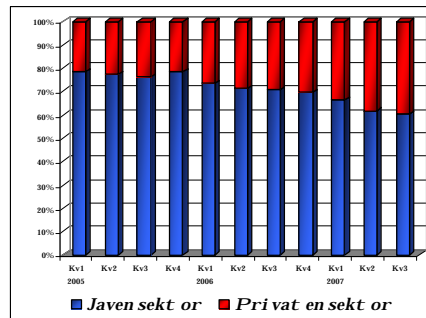
I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

**Kvartalno zgolemuvawe
na nadvore{niot dolg
za 2%**

Vkupniot nadvore{ en dolg na Republika Makedonija, so sostojba na 30.09.2007 godina, vo odnos 30.06.2007 godina se zgol emi za 2%, { to vo najgolem del se dol`i na porastot na dolgot na kratok rok (so u-estvo od 78,9% vo vkupniot porast). Pri toa, prodol`eva trendot na zgol emuvaweto na vkupniot dolg na privatniot sektor od 6,1%, { to se dol`i na pove}e faktori (podobreni ot krediten rejting i zasilenata ekonomska aktivnost na zemjata, zgolemenata potreba na privatniot sektor od stranski kapital, rastot na stranski te direktni investicii). Vo uslovi na predвременa otplata na dva kredita od Evropskata investicijska banka, ovie dvi`ewa delumno bea neutralizirani so reduciraweto na vkupniot dolg na javniot sektor (za 1,1%).

Grafikon 36

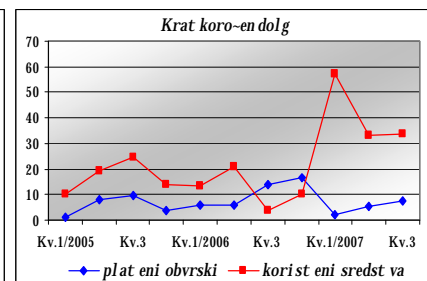
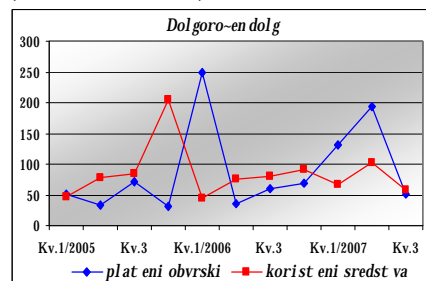
Struktura na dolgoro~ni ot dolg so sostojba na krajot na kvartal ot*
Dol`nici

*Prethodni podatoci.

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Vo periodot juli-septemvri 2007 godina, povle~enite sredstva i znesuvaat 92,2 milioni evra (32% pad na kvartal na osnova), od koi 63,4% se odnesuvaat na dolgoro~ni krediti i zaemi glavno od strana na nebankarski ot privaten sektor. Od druga strana, kako rezultat na povi sokata sporedbena osnova od prethodni ot kvartal, e zabele`an pad od 70% kaj vkupno plateni te obvrski kon stranski te kredit ori, koi iznesuvaa 59,8 milioni evra i glavno (87,4%) bea otplateni vrz osnova na zadol`uvawe na dolg rok, pred sc od strana na javni ot sektor.

Grafikon 37

Koristeni sredstva i plateni obvrski na dolgoro~en i kratkoro~en dolg
(vo milioni evra)

I zvor: prethodni podatoci na NBRM.

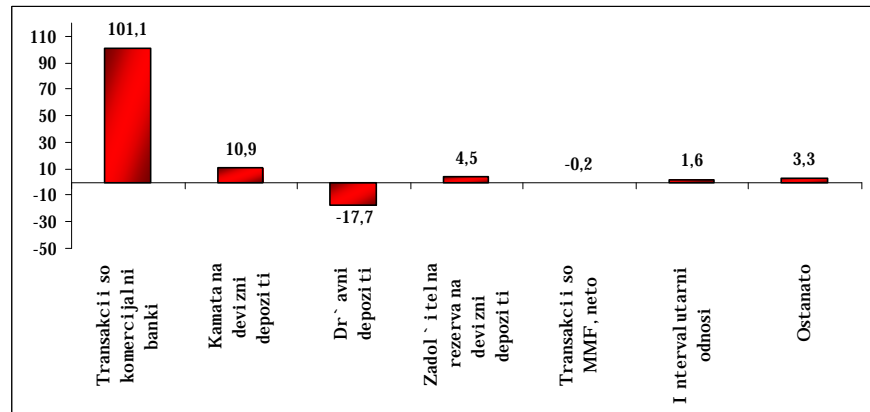
Bruto deviznite rezervi, na krajot na tretiot kvartal na 2007 godina, iznesuvaa 1.522,1 milion evra, bele`ej{i porast od 103,7 milioni evra, vo sporedba so 30.06.2007 godina. Dvi`ewata na devizni ot pazar ovozmo`ija realizacija na neto-otkup na devizi od strana na NBRM na devizni ot pazar, koj vo periodot juli-septemvri 2007 godina re~isi vo celost go uslovi kvartalni ot porast na bruto deviznite rezervi. Vakvata dinamika na bruto deviznite rezervi ovozmo`uva pokrienost 3,8 meseci na uvozot na stoki (f.o.b.) i odlivot na uslugi od narednata godina¹².

¹² Spored proekcijata na bilansot na pla}awa izgotvena pri poslednata misija na MMF vo noemvri 2007 godina.

Grafikon 38

Faktori na promena na bruto devizni te rezervi vo tretiot kvartal na 2007 godina
(vo milioni evra)

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

1.5. Inflacija

Promenite na doma{nite ceni i ponatamu se vo granicite na niska i stabilna inflacija

Vo tretiot kvartal na 2007 godina e zabele`ano umereno intenzivirawe na stapkata na inflacija, glavno pod vlijanie na su{niot period {to preovladuva{e vo na{ata zemja i negovite vlijanija vrz zemjodelskoto proizvodstvo. Generalno, inflacijskite dvi`ewa vo izminatite devet meseci na 2007 godina i natamu se pod dominantno vlijanie na promenite kaj cenite na elektri~nata i toplinskata energija, odnosno kaj regulirane cenite, kako i raste~kiot trend na cenite na ishranata. Od druga strana, zna~itelno deflatorno vlijanie s~u{te imaat cenite na tel ekomunikaciskite uslugi.

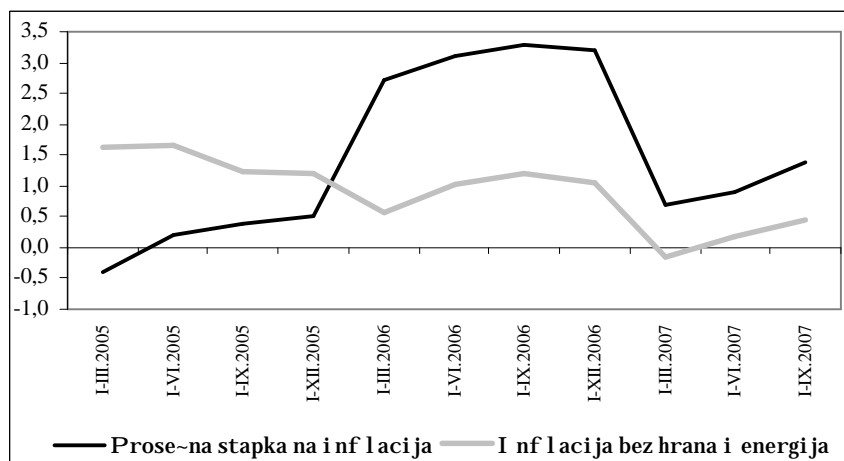
Intenzivirawe na inflacijata vo tretiot kvartal na 2007 godina

Vo tretiot kvartal od godinata, umerenoto zgolemuвање na op{toto nivo na cenite za 0,6%,¹³ vo odnos na prethodniot kvartal, e glavno odraz na nevoobi~aeniot porast na cenite na rastiitelnite masti (zgolemuвање na cenata na masloto za jadewe), na sve`oto ovo{je i sve`oto meso, koi ja so~inuvaat kategorijata na ishranata, kako dominantna komponenta na inflacijskiot indeks. Dopolnitelen inflatoren pritisok be{e predizvikan i od povi sokoto nivo na cenite na gorivata, na sredstvata za obrazovanie, kako i od sezonskiot porast na cenite na ugostitelските uslugi. Od druga strana, sezonskiot pad na cenite na sve`i ot zel en~uk i ma{e zna~ajno deflatorno vlijanie vrz kvartalniot porast na stapkata na inflacija.

¹³ Merka za inflacijata pretstavuva indeksot na tro{oci na `ivotot (indeks na potro{uva~ki ceni). Po~nuvaj{i od januari 2007 godina, ovoj indeks se presmetuva vrz osnova na ponderi izvedeni od Anketata za potro{uva~ka na doma}instvata od 2005 godina. Voedno, e napravena promena vo strukturata na indeksot od aspekt na glavni te kategorii, preku dodavawe dve novi stavki: „restorani i hoteli“ i „ostanati uslugi“, koi u~estvuvaat so 5,2% vo indeksot. Za smetka na toa, poi zrazeno namaluvawe na u~estvoto bele`at kategorii te: „ishrana“, „tutun i pijalaci“, „obleka i obuvki“ i „soobra}ajni sredstva i uslugi“. Presmetkite za stapkata na inflacija na kvartal na osnova se napraveni vo NBRM, vrz osnova na podatoci od Dr`avniot zavod za statistika.

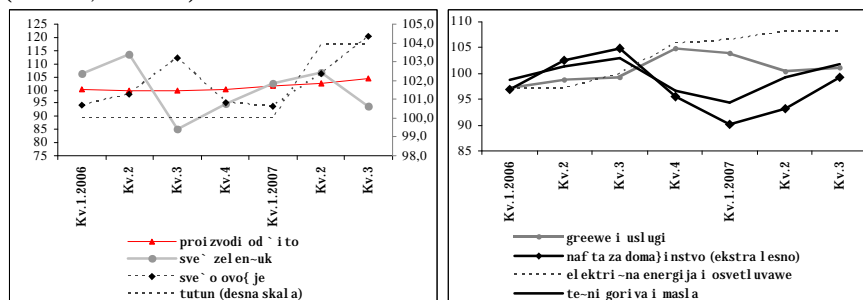
Grafikon 39
Stapka na inflacija
 (vo %)

Izvor: DZS i presmetki na NBRM. Vo 2006 godina e iskluzen i efekt od zgol emuaveto na akcizata na cigari te.

I majji gi predvid vakvite dvi`ewa, prose~nata godi{ na stapka na inflacija vo tretiot kvartal na 2007 godina bele`i intenzivirawe i dostigna 2,4%, za {to najmnogu pridonesuvaat povi sokite ceni na hranata, vkl u~uvajji go godi{niot porast na sve`iot zelen~uk, `itnite proizvodi i na rastitelnite masti. Dopolnitelno vlijanie imaat povi sokite ceni na elektri~nata energija i greeweto vo odnos na isti ot peri od od prethodnata godina, dodeka pomalo vlijanie imaat povi sokite ceni na sredstvata za obrazovanie i na tutunot. Kako i vo prethodni ot kvartal, ovie faktori bea zna~itelno neutralizirani so deflatornoto vlijanie na poni ski te ceni na tel ekomuni kaci ski te uslugi .

Grafikon 40
Ceni na proizvodi te za ishrana i na tutunot (i ndeksi , 2006=100)
Regul irani ceni (i ndeksi , 2006=100)

Izvor: DZS i presmetki na NBRM.

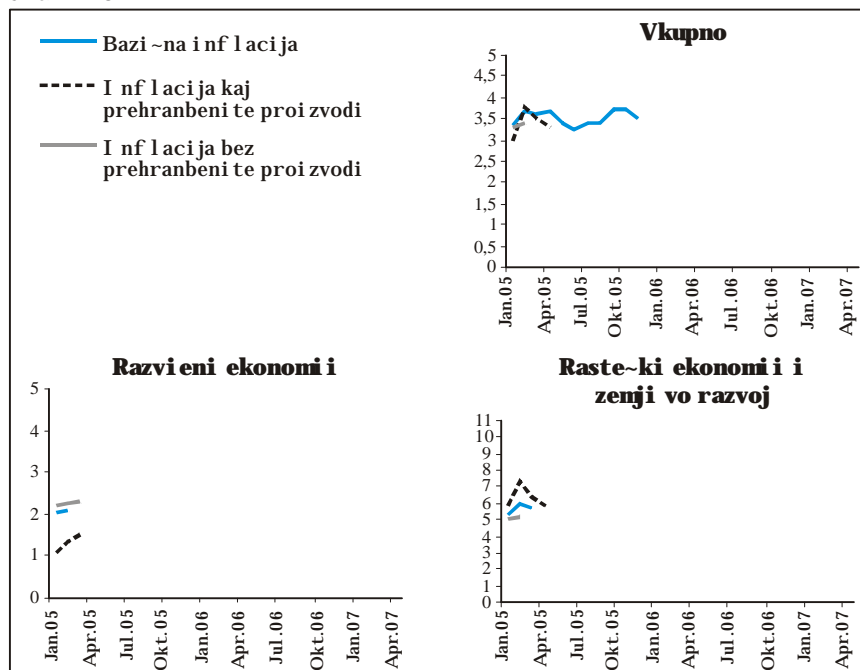
Prose~nata stapka na inflacija vo prvite devet meseci na 2007 godina i znesuva 1,4%, dodeka bazi~nata stapka na inflacija (go iskl u~uva vlijani eto na ceni te na hranata i energijata) e relativno ni ska i i znesuva 0,5%. Sepak, se zabele` uva trend na umeren rast i kaj bazi~nata inflacija, kako mo` en prenesen efekt od porastot na ceni te na energijata vo prethodnata godina vrz ostanati te ceni vo ekonomijata, kako i eventualni efekti od zgolemenata doma{ na potro{ uva~ka.

Prilog 1 Ceni na hranata

Vo posl edni te godi ni , svetski te ceni na hranata bele`at intenzi ven rast. I maj}i predvid deka vo gol em broj na ekonomii (pred sč zemji vo razvoj i raste~ki ekonomii) hranata ima visoko u~estvo vo strukturata na inflaciski ot indeks, vakvite cenovni promeni zna~at i potencialen silen inflatore n efekt. I ako centralni te banki pri sproveduvaweto na monetarnata politika, voobi ~aeno se fokusi raat na bazi ~nata inflacija (koja ne gi vku~uva promeni te na ceni te na hranata), se pak porastot na ceni te na hranata, pokraj direktni te, mo`e da generira i indirektni efekti (na primer porast na platite, koj mo`e da se prelee vo porast na ostanati te ceni). So toa, ovoj globalen fenomen mo`e da ima i monetarni posledici.

Faktori te {to go dvi`at globalni ot trend na porast na ceni te na hranata e {ko da se izoliraat. Sepak, kako eden od ovi e faktori mo`e da se navede zgolemenata pobaruva~ka od strana na brzoraste~kite ekonomii (osobeno Kina i I ndija), kako bitni izvori na globalni ot rast na pobaruva~kata za hrana. Empiri ski te istra`uvawa go potvrduvaat udelot na Kina so 35-40% vo zgolemuwaweto na globalnata potro`uva~ka na soja i meso i zgolemeni ot pri dones na I ndija vo globalnata pobaruva~ka za meso vo posledni ov period. Dopolnitelen faktor se i nepovolni te {okovi na stranata na ponudata, odnosno nepovolni te vremenski uslovi vlijaeja so namaluvawe na `etvata kaj neкои prehranbeni produkti. Faktor {to potencialno mo`e da ima podolgoro-ni efekti i da pri donese za promena na strukturata na pobaruva~kata za prehranbeni proizvodi e porastot na ponudata i pobaruva~kata za bi ogori va (zgol emena upotreba na oddelni prehranbeni proizvodi za proizvodstvo na bi ogori va, {to }e zna~i povi soki ceni na sojata i p~enkata, kako i zgolemuwawe na ceni te na drugite `itarki-supstuti).

Graf i kon 41

I zvor: WEO, October 2007.

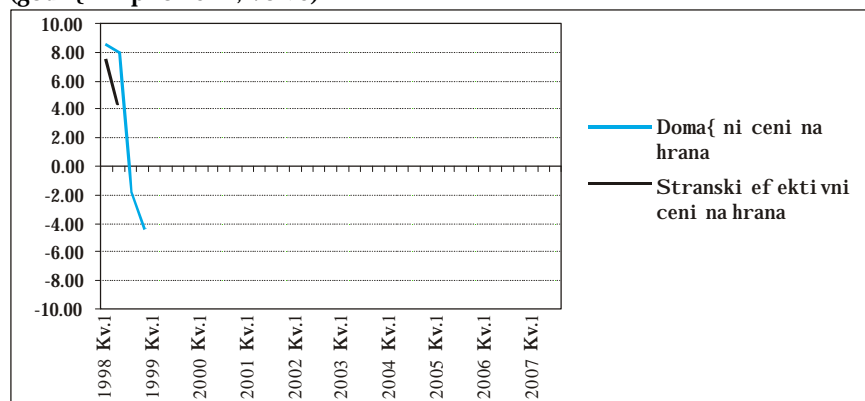

Makedonija vleguva vo grupata zemji vo koi hranata pretstavuva domi nantna komponenta vo strukturata na inflaciski ot indeks. Za prvpat po 2002 godi na, vo vtorata polovina na 2007 godi na ceni te na ishranata vo Makedonija po-naa zabrzano da rastat. Nepovolnite vremenski priliki, odnosno sušni ot period, se smetaat za glaven faktor na rastot na ceni te na hranata. Trajnosta na efektot e sč ušt e rano da se oceni i zavisi od nizafaktori, osobeno vo domenot na ponudata, ~ie prilagoduva ve voobi~aeno se smeta za glavna determi nanta na dinamika na ceni te na hranata.

Od druga strana, makedonskata ekonomija, kako mala i otvorena, e direktno izlo`ena na globalnite dvi`ewa, so {to trendot na porast na svetski te ceni na hranata mo`e da se prenese na doma{ni te ceni.

Grafikon 42

Doma{ni ceni (hrana)* i stranski efektivni ceni** (hrana)
(godisni promeni, vo %)

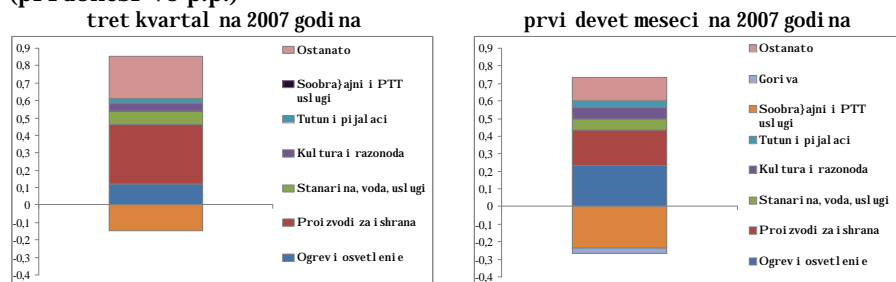
*Doma{ni ceni na hranata so iskluzivni administrativni promeni.

**Stranski te ceni na hranata se presmetani kako ponderiran zbir na ceni te na hranata vo oddelni zemji (Bugarija, Germanija, Francija, Grcija, Italija, Holandija, Avstrija i Slovenija). Ponderite se konstruirani vrz osnova na u-estvoto na ovie zemji vo makedonski ot uvoz na hrana.

Grafikonot ja poka`uva dinamika na doma{ni te i na svetski te ceni na hranata, pri {to postepeno usoglasuvawe na trendot mo`e da se zabele`i vo posledni ot period. Ottuka, trendot na ceni te na hranata, vo globalni ramki, mora da se sledi kako va`en rizik - faktor za dinamika na inflacijata vo Makedonija na sreden rok. I ako se o-ekuva prenosnite efekti da se pred s`di rektni, sepak potencijalnite indirektni efekti vrz bazi~nata inflacija treba vni matelno da se sledat od strana na nositelite na monetarnata politika.

Grafikon 43

Pridones na oddelnite kategorii od inflaciski ot indeks za prose~nata godisna stapka na inflacija
(pridonesi vo p.p.)

I zvor: DZS i presmetki na NBRM.

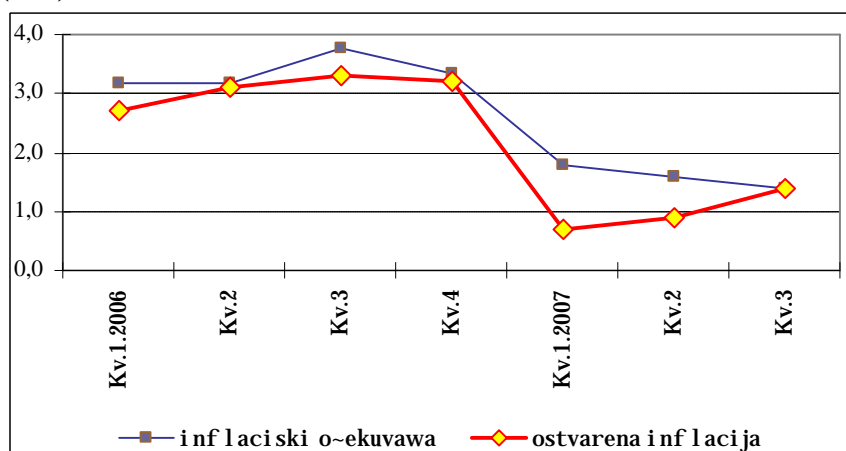

**Inflaciskite
ostvaruvawa
soodvetstvuaat so
inflaciskite
o-ekuvawa na
ekonomskite
subjekti**

I majji go predvid raste~ki ot trend na ceni te na hranata, e napravena revizija na proekcijata na inflacijata za 2007 godina, koja se o-ekuwa da iznesuva okolu 2% (inicijalnata proekcija na inflacijata od 2,5% vo tekot na godinata be{ e revidirana nadolu vo soglasnost so ostvaruvawata). Zabrzuwaweto na inflacijata vo tretiot kvartal, delumno soodvetstvua i so inflaciskite o-ekuvawa na ekonomskite subjekti vo zemjata za soodvetni ot peri od: 46% o-ekuval e zgolemuwawe (glavno so pobaven intenzitet) na inflacijata, a isto tolku o-ekuval e deka taa }e se zadr`i na nivoto od vtori ot kvartal. Spored o-ekuvawata na ekonomskite subjekti, do krajot na 2007 godina, inflacijata }e se zgolemuwa pobavno.¹⁴

Grafikon 44

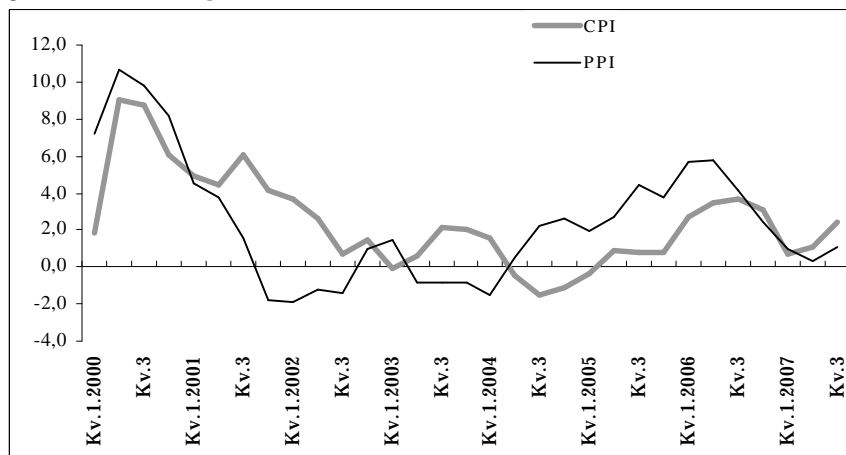
Inflaciskite o-ekuvawa do krajot na godinata i ostvarena inflacija vo tekovni ot kvartal (vo %)

I zvor: Anкета za inflaciskite o-ekuvawa i presmetki na NBRM; DZS.

Grafikon 45

Potro{ uva~ki ceni i ceni na proizvoditelite na industrijski proizvodi (godisni kvartalni promeni vo %)

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republ i ka Makedoni ja.

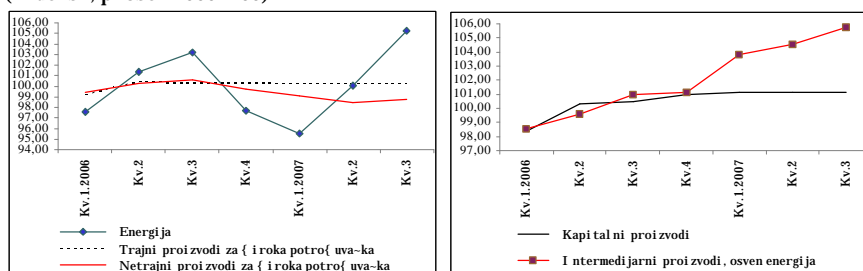
¹⁴ Podatocite za inflaciskite o-ekuvawa se spored rezultate od Anketata za inflaciskite o-ekuvawa na subjektite vo Makedoni ja sprovedena vo tretiot kvartal na 2007 godina.

**O-ekuvawa za
inflat orni
pritisoci od cenite
na doma{ nite
proizvodit eli na
indust riski
proizvodi**

Paralelno so rastot na ni voto na cenite na proizvodi te i uslugite za li~na potro{ uva~ka, be{ e registriran porast i kaj cenite na proizvodi telite na industri ski proizvodi. Taka, po mi ni mal ni ot prose~en godi { en porast od 0,3% vo vtiri ot kvartal na 2007 godi na, proizvodstveni te cenite vo tretii ot kvartal od godi nata dosti gnaa stapka na rast od 1,1%. Stapkata na rast glavno gi odrazuva povi sokite cenite na proizvedenata elektri~na energija i na prehranbenite proizvodi i pijalacite. Od druga strana, cenite na proizvodi telite na nafteni derivati bele`at pad. Gledano od aspekt na nivnoto vlijanie vrz doma{ nata komponenta na potro{ uva~kite cenite, zna~aen trend na porast e zabele`an kaj cenite na energijata, intermedijarnite proizvodi i kapitalnite proizvodi, dodeka cenite na proizvodi te za { i roka potro{ uva~ka se na poni sko ni vo vo odnos na isti ot kvartal od prethodnata godi na. Vakvite dvi `ewa na cenite na doma{ nite proizvodi tel i, a osobeno na cenite na energijata koi se sostaven del na potro{ uva~kata na doma}instvata, uka`uvaat na mo`ni pozna~ajni inflatorni pritisoci. Porastot na proizvodstveni te cenite vo tretii ot kvartal uslovi blago intenzi vi rawe na ni vnata prose~na stapka na rast vo odnos na prethodnata godi na, koja vo prvite devet meseci od 2007 godi na i znesuva 0,8%.

Graf i kon 46
Dvi `ewe na cenite na doma{ nite proizvodi tel i
(i ndeksi , prosek 2006=100)

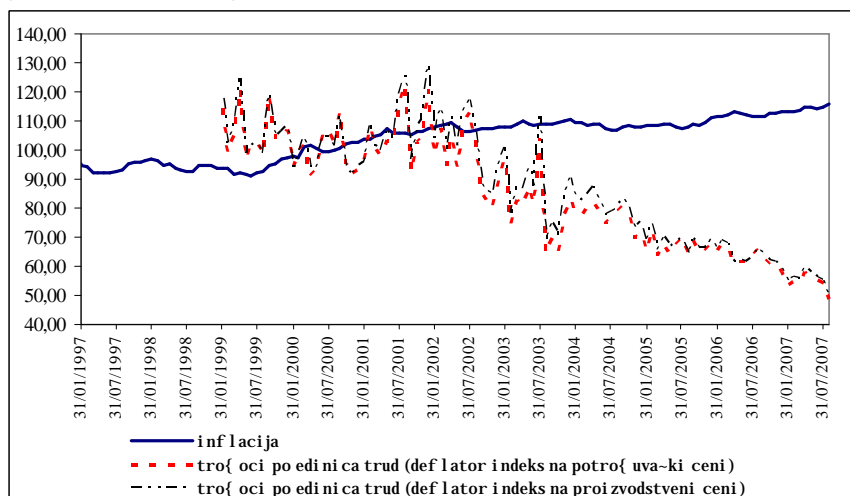
I zvor: DZS i presmetki na NBRM.

**Tro{ ocite po edini ca
t rud i ponat amu se
namal uvaat**

Vlijanijata na tro{ ocite po edini ca trud vrz inflacijata, za tekovni ot kvartal, gi ocenuvame preku dvi `eweto na ovie tro{ ocite vo industrijata, poradi nedostig na podatoci za ni vna presmetka na ni vo na celata ekonomija. Presmetki te uka`uvaat na toa deka tro{ ocite po edini ca trud vo industrijata i natamu bele`at trend na namal uvawe. I meno, vo uslovi na zna~itel en porast na produktivnosta vo ovoj sektor i negati vna promena kaj realni te bruto-plati, vo tretii ot kvartal na 2007 godi na tie se poni ski za 16,9% na godi { no ni vo, { to pretstavuva zna~itel no namal uvawe i uka`uva na toa deka realni ot sektor na ekonomijata, od ovoj aspekt, ne produci ra potencial ni i nflatorni pritisoci.

Grafikon 47
Inflacija i trošoci po edini ca trud vo industrijata
(indeksi, 2000=100)

Izvor: Presmetki na NBRM.

II.

Monetarna politika

Prodol`uva rast ot na deviznite prilivi...

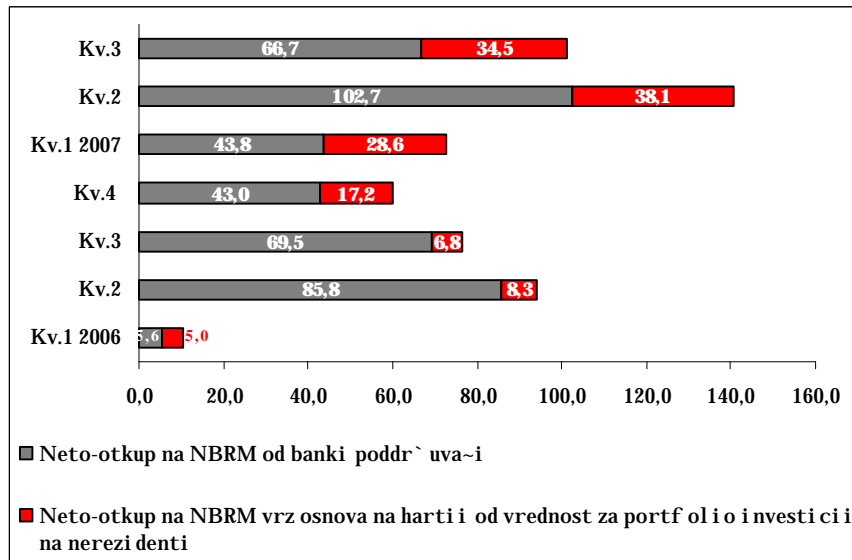
Vo tekot na tretiot kvartal na 2007 godi na, povolnata doma{ na i svetska konjunktura, prisustvoto na odredeni faktori so sezonski vlijanija, kako i zgolemenoto eksterno finansirawe na bankarskiot sektor (vrz osnova na dokapitalizacija i prenaso-uvawe na deviznite sredstva od stranski banki vo doma{nata ekonomija) dovedoa do natamo{ en rast na deviznite prilivi vo doma{nata ekonomija. Vo vakvi uslovi, pri primenata na strategijata na fiksen devizen kurs, monetarnata politika be{e naso~ena kon ubla`uvawe na pritici te za aprecijacija na doma{nata valuta preku neto-otkup na devizi na devizniot pazar. Taka, vo tretiot kvartal, NBRM otkupi za 32,5% pove{e devizni sredstva vo odnos na isti ot period od prethodnata godina. O~ekuvawata do krajot na godinata za vlo{ uvawe na saldoto na tekovnata smetka mo`no e da dovedat do reverzibilen trend na devizniot pazar, ili do zabavuvawe na intenzitetot na otkup na devizi od strana na NBRM. Dopolnitelna nei zvesnost kreiraat i fiskalnite ostvaruvawa (odnosno visokiot suficit vo prvi te devet meseci, pri proektiran deficit od 1% od BDP za 2007 godi na). Vo vakvi uslovi, se zgolemuva verojatnosta za koncentracija na buxetskata potro{ uva~ka vo posledni ot kvartal na godinata, {to mo`e da ima posledici vrz sproveduvaweto na monetarnata politika.

Grafikon 48

Kvartalni intervencii na devizniot pazar

(kumulativni znos vo kvartalot, vo milioni evra)

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

...i sterilizacija na efektite od neto-otkupot na devizniot pazar...

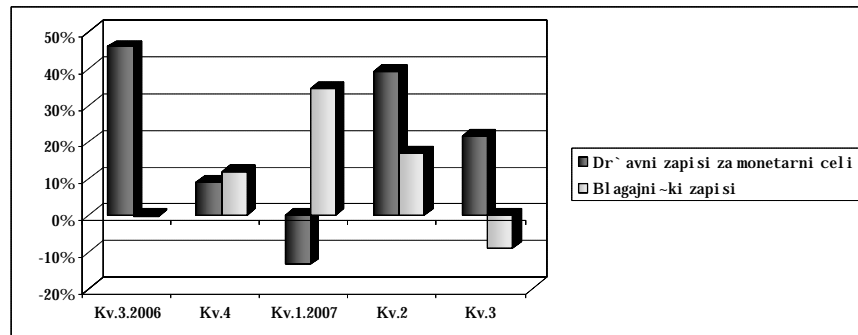
Vo tekot na tretiot kvartal, monetarnite efekti od deviznite transakcii na NBRM vo golema merka bea sterilizirani preku intenzivniot porast na denarskite depoziti na dr`avata kaj NBRM (efekt od realiziranata isplata na dividenda od strana na edno pogolemo pretprijatie so dr`aven kapital), { to dovede do namalena potreba od sterilizacija preku monetarnite instrumenti. Taka, NBRM ja namali ponudata na kratkoro-ni hartii od vrednost za 4%, na kvartal na osnova. Pritoa, vo tekot na kvartalot, visokite odlivi od bankarskiot sistem kon dr`avata (zaradi isplata na dividenda) uslovija soodvetno prilagoduвање na plasmanite na bankite vo blagajni~ki zapisi na NBRM¹⁵, { to produciра mese~ni oscilacii kaj ni vnata kamatna stapka. Sepak, vo odnos na prosekot od prethodniot kvartal, kamatnata stapka na blagajni~kite zapisi e nepromeneta i iznesuva 5,0%. Od druga strana, prose~nata kamatna stapka na dr`avni te zapisi za monetarni celi na kvartal na osnova e poniska za 1,1 procenten poen, glavno podvl ijani e na namaluvaweto na maksimalno dozvolenata kamatna stapka od strana na Ministarstvoto za finansii.

¹⁵ Na aukciite na blagajni~ki zapisi odr`ani vo juli 2007 godina, vo presret na isplatata na dividenda, prose~nata ponuda ja nadmi na pobaruva~kata za blagajni~ki zapisi. Po stabilizirawe na sostojbata, slednite dva meseci povtorno se karakteriziraa so prose~no povi soka pobaruva~ka od ponuda na blagajni~ki zapisi.

Grafikon 49

Kvartalna promena na ponudata na blagajniški zapisi i državni zapisi za monetarni celi

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

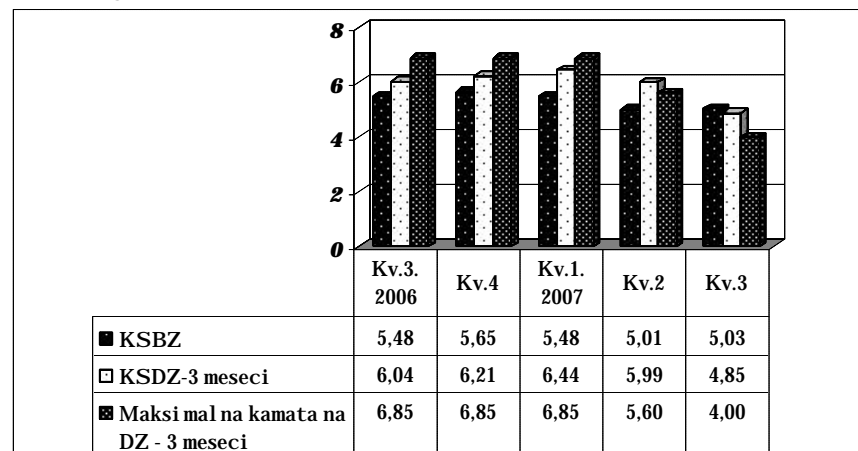
**...{ to uspe{ no ja
odr`uva stabilnost a na
devizniot kurs i kreira
stabilni inflaciski
o~ekuvawa**

Kombinirana pri mena na intervencijite na devizniot pazar i soodvetnoto prilagoduвање na monetarnite instrumenti pri donese za uspe{no odr`uvawe na stabilnosta na nominalniot devizen kurs na denarot vo odnos na evroto (koj vo tretiot kvartal vo prosek iznesuva 61,18 denari za edno evro), a so toa i na cenovnata stabilnost. Taka, vo prvite devet meseci na 2007 godina e ostvorena prose~na stapka na inflacija od 1,4%, { to upatuvaa na soodvetna postavenost na monetarnata politika.

Grafikon 50

Kamatni stapki *

(vo %, na godi{no ni vo)

*Prosek za kvartalot od prose~nata ponderirana kamatna stapka, osven za maksimalnata kamatna stapka, koja se odnesuva na kamatata na poslednata aukcija vo kvartalot.

KSBZ-kamatna stapka na blagajniški zapisi

KSDZ-3 meseci - kamatna stapka na tri mese~ni te državni zapisi

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija i Ministarstvo za finansii.

**Na neto-osnova,
avtonomnite
faktori
pretstavuvaa tek na
povlekuвање
likvidnost**

Vo tekot na tretiot kvartal na 2007 godina, pokraj deviznite transakcii na NBRM, vrz sostojbata na likvidnosta vo bankarskiot sektor zna~itelno vlijani e ima{e i promenata na denarskata smetka na dr`avata kaj NBRM. I meno, porastot na depozitite na dr`avata (glavno poradi efektot od isplatata na dividenda od strana na edno pogolemo pretprijatie so dr`aven kapital¹⁶ i realizirane povi{oki buxetski prihodi), deluva{e vo nasoka na neutralizirawe na kreira nata likvidnost preku neto-otkupot na devizni sredstva od strana na NBRM. Voedno, pridones vo nasoka na povlekuвање

¹⁶ Isplatata na dividendata kon dr`avata se realizirava vo avgust 2007 godina.

likvidnost imaa i gotovite pari vo optek. Analizata na mese-nata dinamika uka`uva na re~isi neutralen efekt na dr`avata vrz smetkite na bankite kaj NBRM vo septemvri, koga po prilivot na sredstva vo avgust, denarskite depoziti na dr`avata se odr`aa na stabilno nivo¹⁷. Od druga strana, deviznite interвенции na NBRM so neto-otkup na devizi prodol`ija i ponatamu, vnesuvaj}i pogolema likvidnost vo sistemot. Na neto-osnova, vo tretiot kvartal na 2007 godina, avtonomnite faktori deluvaa vo nasoka na povlekuvawe likvidnost, { to soodvetno se odrazi vrz dinamika na monetarnite instrumenti.

Tabela 1
Kreirawe i povlekuvawe likvidnost*
(vo milioni denari)

	30.06.2007 godina	Promeni po meseci			Vkupno	30.09.2007 godina
		juli	avgust	septemvri		
Likvidni sredstva na bankite (smetka na bankite kaj NBRM)	7.455	3.909	-3.405	-1.169	-665	6.790
Kreirawe likvidnost					6.419	
1. Neto devizna aktiva	87.790	1.869	2.295	2.255	6.419	94.209
Povlekuvawe likvidnost					-7.084	
1. Neto doma{ na aktiva <i>od t o a:</i>	-62.901	3.020	-5.918	-3.106	-6.004	-68.905
Blagajni-ki zapisi na NBRM	-15.095	4.985	-350	-5.879	-1.244	-16.339
Dr`avni zapisi za monetarni celi	-8.082	-438	-892	3100	1.770	-6.312
Denarski depoziti na dr`avata kaj NBRM ¹	-13.725	-1.695	-4.389	-7	-6.091	-19.816
Devizni depoziti na dr`avata kaj NBRM	-5.729	340	397	152	889	-4.840
Ostanati stavki, neto	-21.337	-172	-684	-472	-1.328	-22.665
2. Gotovi pari vo optek	15.844	-829	293	-366	-902	16.746
3. Gotovi na vo blagajna na bankite	1.590	-151	-75	48	-178	1.768

¹ I sklu-eni se dr`avni te zapisi za monetarni celi.

* Pozitivna promena - kreirawe likvidnost; negativna promena - povlekuvawe likvidnost.

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

**Emitirawe
likvidnost preku
monetarnite
instrumenti**

I pokraj vlijanieto na avtonomnite faktori vo nasoka na povlekuvawe likvidnost, vo tretiot kvartal na 2007 godina, instrumentot za monetarno regulirawe - blagajni-ki te zapisi, deluva{e vo nasoka na dopolnitelna sterilizacija. I meno, i po izvr{enata isplata na dividenda, prose~niot iznos na likvidni sredstva na bankite se odr`aa na visoko nivo, { to uslovi pogolema ponuda na blagajni-ki zapisi vo avgust i septemvri. Na zgolemenata potreba od dopolnitelna sterilizacija vlijae{e i promenata na uslovite na trgovawe so dr`avni zapisi¹⁸, { to ja namali privle~nosta na ovie hartii od vrednost i predizvika zgolemuvawe na likvidnite sredstva na bankite vrz osnova na neobnoveni dr`avni zapisi za monetarni celi. Na neto-osnova, vo uslovi na pogolema emisija na likvidnost preku dr`avni te zapisi za monetarni celi, monetarnite instrumenti deluvaa vo nasoka na kreirawe likvidnost.

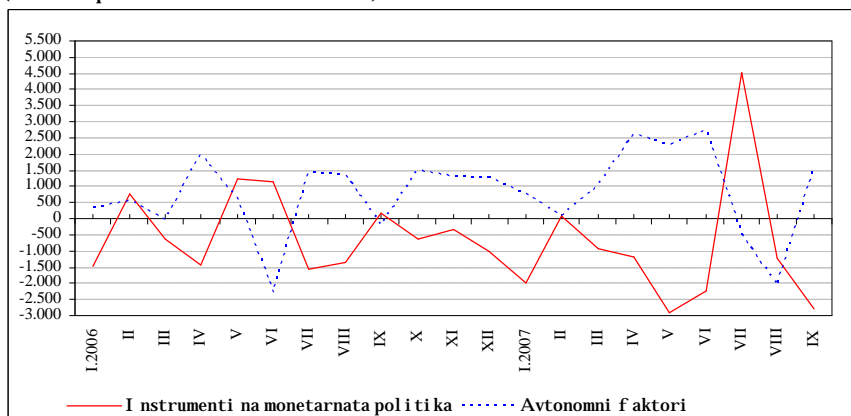
¹⁷ Vo septemvri 2007 godina, pokraj realiziranite povisoki dano~ni prilivi, dr`avata ostvari bujetski rashodi glavno vrz osnova na subvencii, transferi i kapitalni rashodi.

¹⁸ Na aukcijata na trimese~nite dr`avni zapisi, koja se odr`aa na 04.09.2007 godina, Ministerstvoto za finansii gi ukina maksimalnite kamatni stapki za dr`avnite zapisi i vedee {pekulativen procentualen poen, određen na nivo od 0,05. Na slednata aukcija, odr`ana na 18.09.2007 godina, povtorno be{e vratena maksimalnata kamatna stapka na nivo od 4% (namaluvawe za 1,5 procentni poeni).

Grafikon 51

Instrumenti na monetarnata politika i avtonomni faktori na kreirawe i povlekuwawe likvidnost*
(mese~ni promeni vo milioni denari)

*Pozi tivna promena - kreirawe likvidnost; negativna promena - povlekuwawe likvidnost.

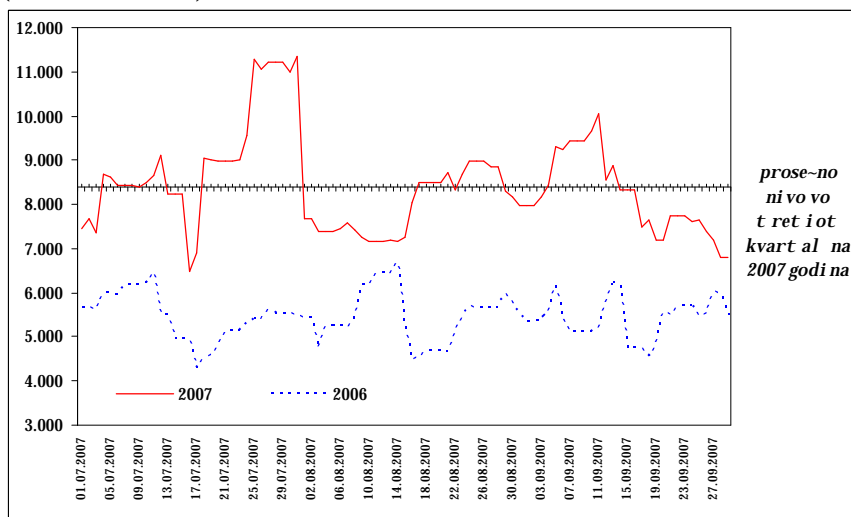
I zvor: Narodna banka na Republi ka Makedoni ja.

**Povisoka prose~na
dnevna likvidnost na
banki te vo tretiot
kvartal na
2007 godina**

Vo tretiot kvartal na 2007 godina, prose~nata dnevna likvidnost na bankarski ot sistem e povi soka za 18,2% vo sporedba so prethodni ot kvartal, pri registri ran porast na vi { okot na rezervi na banki te. Taka, vi { okot na izdvoeni likvidni sredstva nad obvrskata za zadol `itelna rezerva (vo denari)¹⁹, vo tretiot kvartal na 2007 godina, vo prosek, iznesuva 11,4% (nasproti 6,6% vo prethodni ot kvartal i 6,9% vo prvi ot kvartal na 2007 godina), { to glavno ja odrazuva podgotovkata na banki te za isplata na di videnda. Obemot na trguwawe na me|ubankarski ot pazar na pari, vo tretiot kvartal zabele `a porast i vo odnos na prethodni ot kvartal se zgol emi, vo prosek, za 16,9%.

Grafikon 52

Dnevna dinamika na likvidnosta na banki te*
(vo milioni denari)

* Smetka na banki te kaj NBRM.

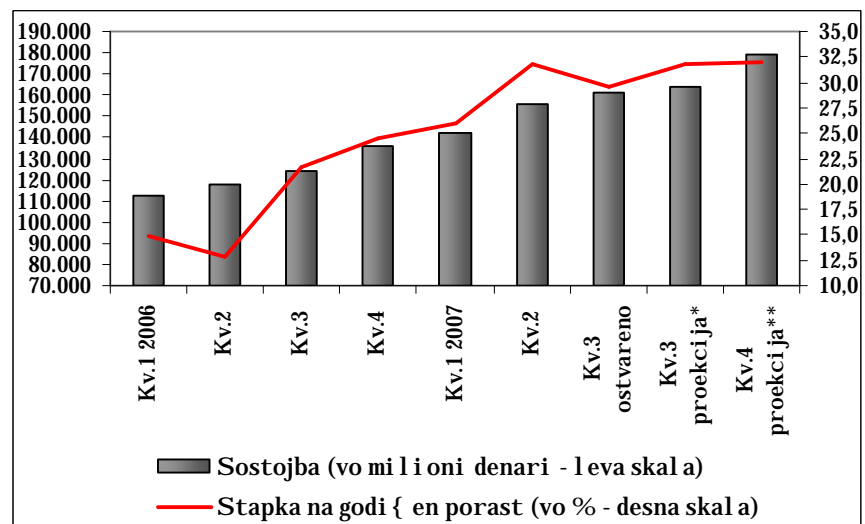
I zvor: Narodna banka na Republi ka Makedoni ja.

¹⁹ Za period na odr `uvawe (ispolnuwawe) na obvrskata za zadol `itelna rezerva na banki te se smeta periodot od 11. den vo tekovni ot mesec do 10. den vo sledni ot mesec. Vi { okot se odnesuva na vi { okot i zdvoeni sredstva na smetkata na banki te kaj NBRM nad obvrskata za zadol `itelna rezerva.

**Zabavuvawe na
di nam i kat a na
monet aren rast****2.1. Monetarni i kreditni agregati**

Vo tekot na tretiot kvartal na 2007 godina dojde do zabavuvawe na di nam i kat a na rast na pari -nata masa, delumno kako posledica na odl i vot na sredstva od doma{ nata ekonomija za i spl ata na dividendi. Taka, naj{ irokata pari -na masa M4, na kvartal na osnova, e povisoka za 3,7%, nasproti 9,7%, kolku { to iznesuva{ e porastot vo prethodni ot kvartal . Vo odnos na proekcijata za tretiot kvartal na 2007 godina, kaj naj{ irokata pari -na masa M4 e registrirano negativno otstupuvawe (za 1,6% vo odnos na proektiranoto ni vo), { to vo najgolem del se dol ` i na pobavni ot porast na deviznite depoziti od o-ekuvani ot, pri registrirani odl i vi od deviznite smetki na preprijatijata vo septemvri. Od druga strana, sektorot „naseleni e“, kako glaven suf i ci taren subjekt i natamu poka ` uva visoka sklonost za { tedewe, taka { to vo uslovi na o-ekuvawa za natamo{ en ekonomski rast i zadr ` uvawe na trendot na di nam i -en rast na devizni te pri l i vi od stranstvo, se o-ekuva da pri donese za ostvaruvawe godi { na stapka na rast na pari -nata masa M4 od 32% vo 2007 godi na²⁰.

Graf i kon 53
Pari -na masa M4

* Revidirana proekcija vo ramki na septemvri skata mi si ja na MMF.

** Revidirana proekcija vo ramki na noemvri skata mi si ja na MMF.

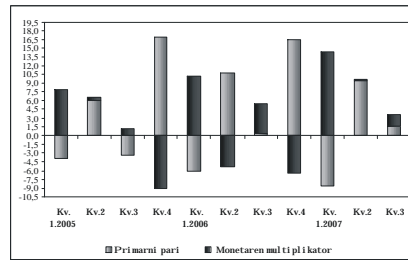
I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Porastot na naj{ irokata pari -na masa M4 vo tretiot kvartal be{ e ostvaren vo uslovi na porast na primarni te pari i zajaknat proces na monetarna multiplikacija. Taka, vo septemvri 2007 godina, monetarni ot multiplikator na pari -nata masa M4 iznesuva 6,4, nasproti 6,2 vo juni 2007 godi na.

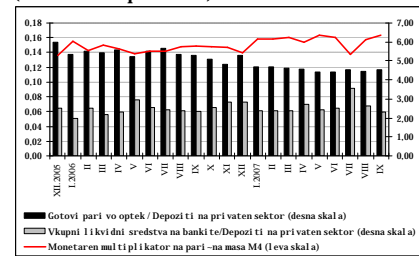
²⁰ Poslednata revizija na monetarnata proekcija be{ e izvr{ ena vo noemvri 2007 godi na vo ramki na Mi si jata na MMF, pri { to e zadr ` uvawe na stapkata na godi { en rast na pari -nata masa, predvidena so septemvri skata revizi ja.

Grafikon 54
Pridones vo kvartal ni ot porast na pari ~nata masa M4 (vo procentni poeni)

Grafikon 55
Monetaren multiplikator na pari ~nata masa M4 i negovi komponenti (kvartal ni proseci)

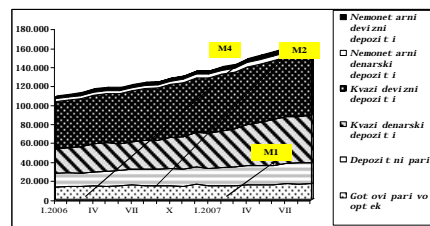

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

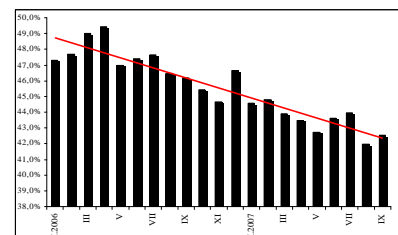
Struktur nata analiza na monetarni ot agregat M4 poka` uva deka najgolemo u~estvo vo negovoto f ormi rawe, vo treti ot kvartal, imaat depozitni te pari (37,3%), a zabele` ano e i zgolemuwawe na pridonesot na dolgoro~nite depoziti (17% vo treti ot kvartal, delumno zaradi pobavni ot rast na kratkoro~nite depoziti, pri registri rani odlivi za isplata na dividendi). Vo tekot na treti ot kvartal e zabele` an porast i kaj pari ~nata masa M1 i M2, od 8,3% i 3,2%, soodvetno. Dominanten pridones vo porastot na monetarni ot agregat M1 imaat depozitni te pari (so u~estvo od 70,2%), pri postojano namal uwawe na u~estvoto na gotovite pari vo optek, kako rezultat na sç po~estoto koristewe na bezgotovinski te sredstva vo platni ot promet. Stabili noto makroekonomsko okru` uwawe pridonesuva za postojano zgolemuwawe na monetarni te agregati M1, M2 i M4, pri { to ni vni te godi { ni stapki na porast (septemvri 2007 / septemvri 2006 godi na) i znesuvaat 22,6%, 28,4% i 29,9%, soodvetno.

Porast na site monet arni agregati

Grafikon 56
Komponenti na monetarni te agregati (vo milioni denari)

Grafikon 57
U~estvo na gotovite pari vo optek vo pari ~nata masa M1 i trend-linija (vo %)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

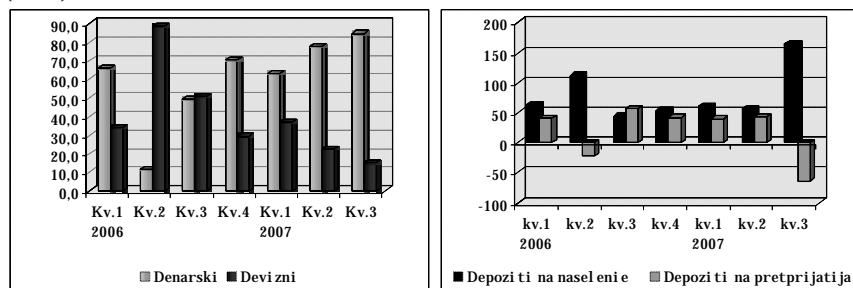
Vo treti ot kvartal na 2007 godi na e zabele` ano namal uwawe na intenzitetot na porast na depozitni ot potencijal vo odnos na prethodni ot kvartal. Taka, vkupni te depoziti na privatni ot sektor kaj banki te ostvarija kvartal en porast od 2,3%, nasproti 10,8% vo vtiori ot kvartal. Najgolemo u~estvo vo porastot na vkupni te depoziti imaat kratkoro~nite denarski depoziti, so 61,8%. Stabili ni te infl aciski o~ekuwawa i o~ekuwawata za devizni ot kurs pridonesuvaat za postojano namal uwawe na prose~ noto u~estvo na devizni te depoziti vo vkupni te depoziti na banki te (od 63,2% vo treti ot kvartal vo 2006 godina, na 54,9% vo isti ot peri od na 2007 godi na). Na godi { no ni vo, vkupni te depoziti na privatni ot sektor zabele` aa porast od 32,4% (septemvri 2007 / septemvri 2006 godi na).

Namal uwawe na u~estvoto na devizni te depoziti vo vkupni te depoziti

Grafikon 58

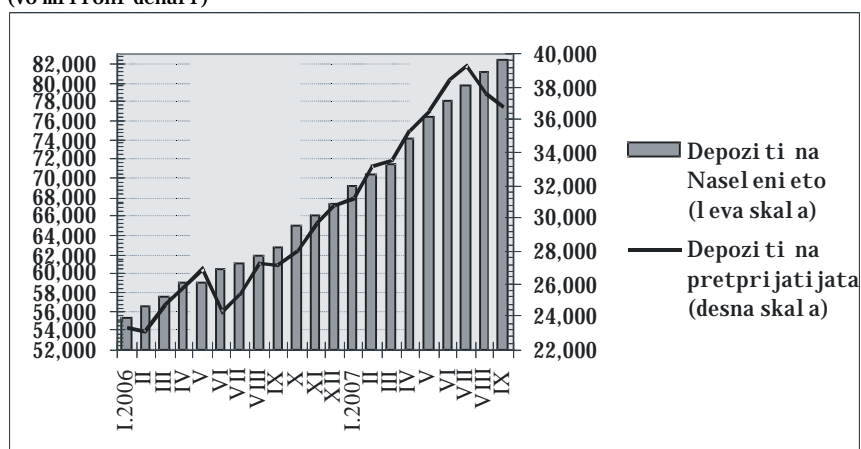
Pridones vo kvartal ni ot porast na vkupni te depozi ti
(vo %)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Grafikon 59

Depozi ti na naseleni eto i preprijatija
(vo milioni denari)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Porast na depozi tite na naseleni eto, pri istovrem en pad na depozi tite na preprijatija

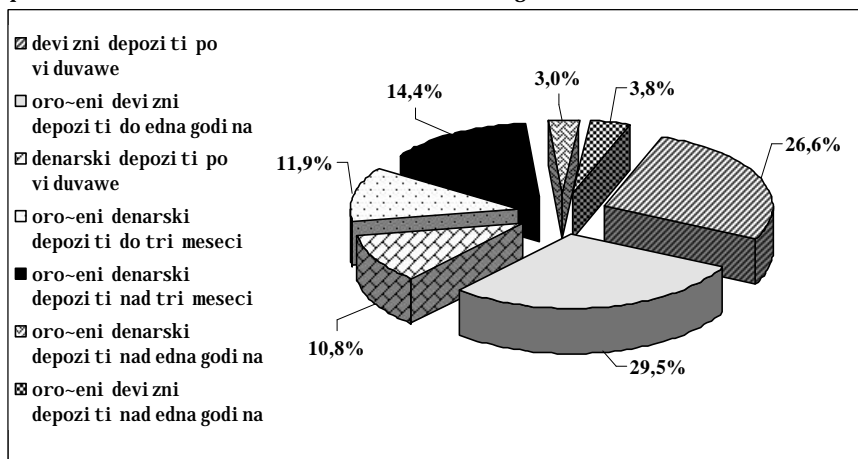
Vo tretiot kvartal, kvartalni ot porast na { tedeweto na naseleni eto od 5,7% pretstavuva zabavuvawe vo sporedba so prethodni ot kvartal, koga be{ e registriran porast od 9,1%. Sektorskata analiza vo tretiot kvartal poka`uva dominantno prose~no u~estvo na depozi tite na naseleni eto od 66,8% vo depozi tni ot potencial na banki te. Voedno, depozi tite na naseleni eto se i glavni ot dvigatel za zgolemuwaweto na vkupni te depozi ti na banki te. Vo tretiot kvartal na 2007 godi na, najgol emi ot del od svoi te sl obodni pari ~ni sredstva, naseleni eto gi plasi ra vo oro~eni denarski depozi ti od { est meseci do edna godi na i devizni depozi ti do edna godi na. Najgol em pridones vo porastot na depozi ti te na naseleni eto i maat kratkoro~ni te depozi ti so 83,4%, i denarski te depozi ti so 63,8%. Na godi { na osnova (septemvri 2007 godi na / septemvri 2006 godi na), vkupni te depozi ti na naseleni eto se povi soki za 31,3%.

Grafikon 60

Struktura na depoziti te na naseleni eto

(prosečno udeležstvo vo tretiot kvartal na 2007 godi na)

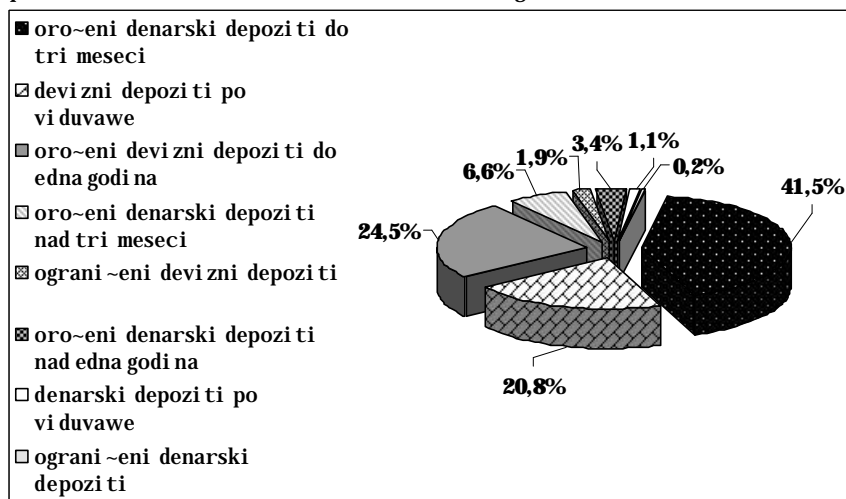
Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Vo tretiot kvartal na 2007 godina e zabeležen pad na depoziti te na korporativni ot sektor od 4,5% (nasproti porastot od 14,8% vo prethodni ot kvartal). Ova namaluvawe, glavno e rezultat na odlivot na depoziti za isplata na dividenda od strana na edna pogolema kompanija. Najgolem del od depozitite na pretprijateljata bea deponirani kako oro-eni denarski depoziti do tri meseci (41,5%), oro-eni devizni depoziti do edna godi na (24,5%) i devizni depoziti po viduvawe (20,8%). Godišnata stopka na porast na depoziti te na korporativni ot sektor iznesuva 35,2% (septemvri 2007 godi na / septemvri 2006 godi na).

Grafikon 61

Struktura na depoziti te na pretprijateljata

(prosečno udeležstvo vo tretiot kvartal na 2007 godi na)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

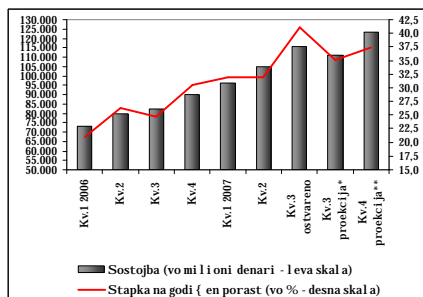
**Intenzivirana kreditna
aktivnost na bankite vo
tretiot kvartal**

Vo tretiot kvartal na 2007 godina, ostvareni te pomestuvawa na kreditni ot pazar na bankite bea vo oekuvana nasoka, no so pogolem intenzitet. Vo tekot na kvartalot, vo uslovi na poslab intenzitet na rast na depozitni ot potencial, e registrirano natamožno reducirawe na deviznata pozicija na bankarski ot sistem, a dopolnitelni prilivi bea ostvareni i vrz osnova na dokapitalizacija na edna pogolema banka. Vo vakov ambient,

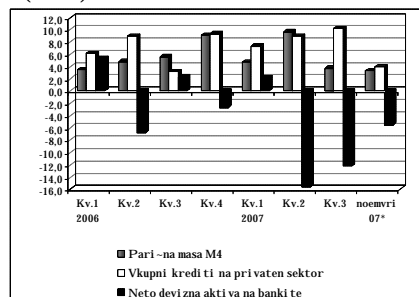

vkupnite plasmani na bankite kaj privatniot sektor ostvari ja kvartalen porast od 10,2%, nadmi nuvaj}i go proekti ranoto ni vo za krajot na septemvri 2007 godina za 4,3%. Vakvite dvi`ewa, poddr`ani so ostvaruvawata od po~etokot na ~etvrti ot kvartal dovedoa do korekcija na proekti ranata stapka na godi { en rast na vkupnite krediti za krajot na 2007 godina, koja od 35,2% be { e revidi rana na 37,5%²¹. Vo septemvri 2007 godina, godi { nata stapka na rast na vkupnite krediti na pri vatni ot sektor i znesuva { e 41%²².

Grafikon 62
Krediti na privatniot sektor

Grafikon 63
Kvartalni promeni (vo %)

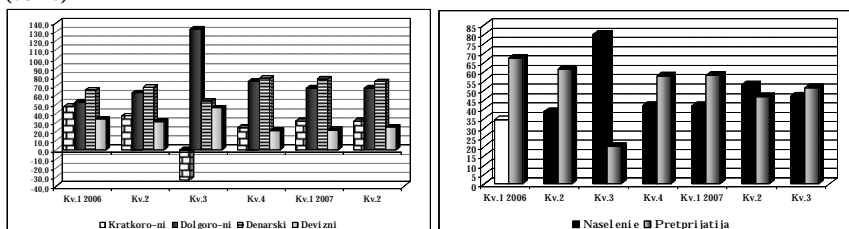
* Revidirana proekcija vo ramki na septemvri skatami sija na MMF.

** Revidirana proekcija vo ramki na noemvri skatami sija na MMF.

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tretiot kvartal na 2007 godina se karakterizira so natamo { no intenzivirawe na pobaruva~kata na denarski krediti²³ (82,6% od kvartalni ot porast na vkupnite krediti e generiran od rastot na denarski te krediti), { to dovede do zajaknata pozicija na denarski te krediti vo vkupnoto kreditno portfolio. Od aspekt na ro~nosta, domini raa dolgoro~ni te krediti, ~ij porast objasnuva 55% od porastot na vkupnite krediti. Vo domenot na sektorskata alokacija na odobrenite krediti, vo tretiot kvartal, bankite plasi raa finansi ski sredstva i kaj preprijatijata i kaj naseleni eto, { to uka`uva na zgolemena intermedijacija na bankarski ot sektor, so pozitivni efekti vo odnos na pottiknuvaweto na li~nata potro { uva~ka i investiciite.

Grafikon 64
Pri dones vo kvartal ni ot porast na vkupnite krediti (vo %)

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

²¹ Posledna revidirana proekcija vo ramki na Misijata na MMF vo noemvri 2007 godina.

²² Visokata stapka na godi { en porast delumno se dol`i na poniskata sporedbena osnova od septemvri 2006 godina, koga be { e i zvr { en def i ni ti ven otpis na somni tel ni i sporni pobaruva wa po denarski plasmani i drugi pobaruva wa od nef i nansi ski pravni li ca vo i znos od 944 milioni denari.

²³ Vkl u~eni se i denarski te plasmani so devizna klauzul a.

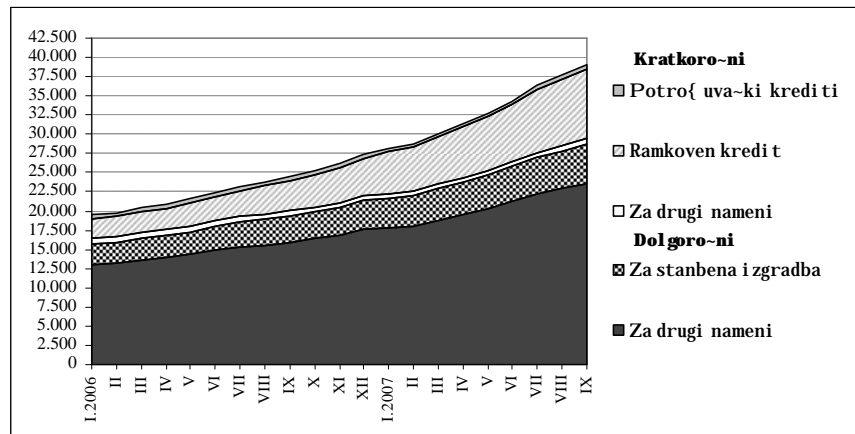
Kvartalen porast na kreditite na naseleni et o...

Vkupnite plasmani na naseleni eto zabele`aa kvartalen porast od 13,2%, pri { to analizata na valutnata i ro-nata struktura poka`uva dominacija na dolgoro~noto kreditirawe na naseleni eto vo doma{ na valuta (pridones od 58,9% za porastot na vkupnite krediti na naseleni eto), vo ~ija struktura visoko u-estvo imaat kreditite za drugi nameni²⁴ (82,3% vo prosek vo tretiot kvartal). Istovremeno, porast na kvartal na osnova ostvari ja i kratkoro~nite krediti na naseleni eto, glavno pod vlijani e na povi sokoto ni vo na ramkovni krediti²⁵ (so u-estvo od 72,2% vo porastot na kratkoro~nite krediti), { to mo`e da se objasni so ednostavnata administrativna procedura za odobruvawe na ovie krediti, kako i poitenzi vnoto kori stewe na kreditni karti ~ki. Na godi { na osnova (septemvri 2007 godina / septemvri 2006 godina), vkupnite plasmani na naseleni eto bel e`at porast od 56,6%.

Grafikon 65

Distri bucija na denarskite krediti na naseleni eto po oddelni vidovi krediti

(vo milioni denari)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

...pri natamo{ no zgplemeno kreditirawe na korporativniot sektor

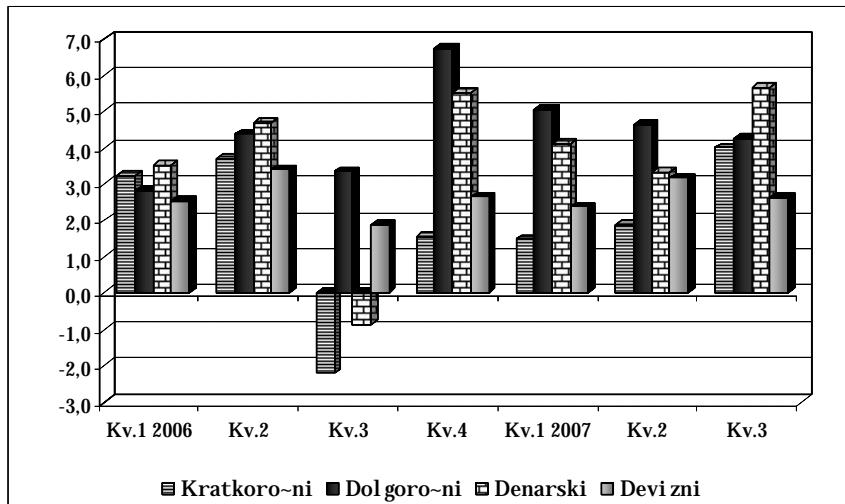
Vo tekot na tretiot kvartal na 2007 godina, bankite prodol`ija so zasileno kreditirawe na korporativniot sektor, zajaknuvaj i ja svojata uloga vo procesot na poddr{ ka na ekonomski ot rast. Imeno, zgolemuwaweto na konkurentnite pritisoci, kako i pozitivnite percepcii na bankite za o-ekuvani te ekonomski pomestuwawa vo idni ot peri od del uvaat vo nasoka na rel aksi rawe na uslovite za kreditirawe, { to pridonesuva za natamo{ no zgolemuwawe na ponudata i pobaruva~kata na krediti. Taka, vo tretiot kvartal, 51,5% od vkupno plasirani te bankarski krediti bea alocirani kaj korporativniot sektor, { to dovede do kvartalen porast na kreditite na pretprijatijata za 8,3%. Od aspekt na ro-nata struktura na vkupnite plasmani na pretprijatijata, za tretiot kvartal e karakteristi ~na raste~ka tendencija za zadol` uvawe na kratok rok, { to uslovi re~isi podednakvo u-estvo na kratkoro~nite i dolgoro~nite krediti vo porastot na vkupnite krediti (vo prethodni te dva kvartala be{ e dominantno kreditiraweto na dolg rok). Vo ramki na valutnata struktura, denarskite krediti (vklu~itelno i denarskite krediti so devizna klauzula) kreiraa 68,1% od rastot na vkupni te plasmani na pretprijatijata vo tretiot kvartal. Godi { nata stapka na porast na vkupni te plasmani na pretprijatijata, vo septemvri 2007 godina, i znesuva 32,8%.

²⁴ Kreditite za drugi nameni vkl uvaat: potro{ uva~ki krediti, stanbeni krediti, krediti za avtomobili, krediti za { koluvawe i krediti za drugi nameni.

²⁵ Negativni sal da po tekovni smetki.

Grafikon 66

Pri donesih v kvartalnih porast na kreditih na prepriznata
(v procentnih poenih)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

2.2. Kamatni stapki

Dvitevata vo eksterni ot sektor i fiskalni te ostvaruvawa ne nametnaa potreba od pogolemi promeni vo kamatnata politika na NBRM vo tretiot kvartal na 2007 godina. Taka, referentnata kamatna stapka²⁶, vo prosek, vo tretiot kvartal, iznesuva e 5,02% i e re~isi nepromeneta vo odnos na prosekot od prethodni ot kvartal. Sepak, vo tekot na kvartalot, kamatnata stapka na blagajni~kite zapisi oscilira so mese~en rast od 0,23 procentni poeni vo juli (pri pad na pobaruva~kata zaradi najavenata isplata na dividenda) i so mese~no namaluvawe od 0,28 procentni poeni vo septemvri, vo uslovi na porast na likvidnosta i, so toa, povioka pobaruva~ka za ovi e instrumenti. Vrz kamatni te pomestuvawa, vo tretiot kvartal, efekt ima e i promenata na uslovi te na trgovawe so dr`avni hartii od vrednost (namaluvawe na maksimalnata kamatna stapka na dr`avni te zapisi od strana na Ministerstvoto za finansii), to dovede do pad na kamatni te stapki na trimese~nite, { estmese~nite i dvanaesetmese~nite dr`avni zapisi (od 5,41%, 5,49% i 5,81%, soodvetno, vo juni 2007 godina, na 3,71%, 5,54%²⁷ i 5,13%, soodvetno, vo septemvri 2007 godina) i namaluvawe na interesot na banki te za investirawe na svoi te slobodni sredstva vo ovoj instrument.

Ponderirana kamatna stapka na blagajni~kite zapisi i natamuse odr`uvana ni vo od 5%

²⁶ Kamatnata stapka na blagajni~kite zapisi na NBRM so rok na dostasuvawe od 28 dena.

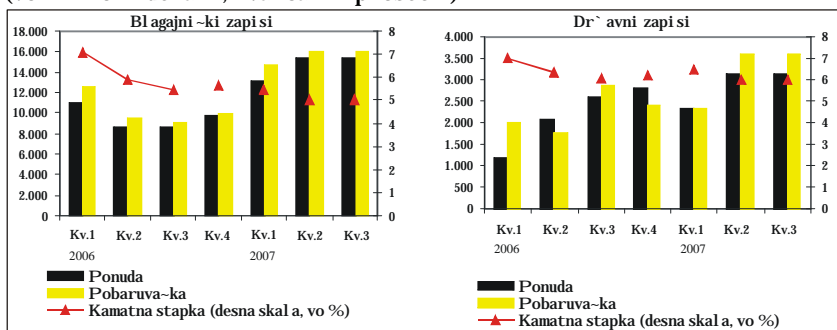
²⁷ Podatokot se odnesuva na avgust 2007 godina. Aukcijata na dr`avni zapisi so rok na dostasuvawe do { est meseci, vo septemvri 2007 godina, be e poni { tena od strana na Ministerstvoto za finansii.

Grafikon 67

Aukcii na blagajniški zapisi so rok na dostavavave od dvaeset i osum dena, aukcii na trimesečni dr`avni zapisi i dvi`ewe na kamatni te stapki

(vo milioni denari, kvartal ni proseci)

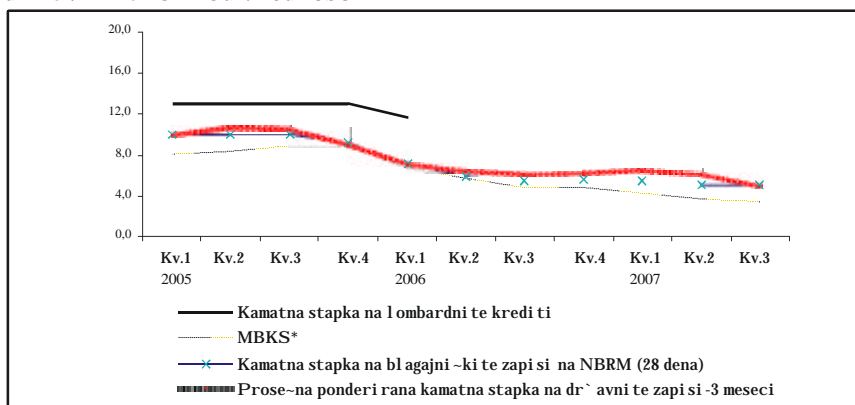

I zvor: NBRM i Ministerstvo za finansii.

Dinamika na dvi`ewe na kamatnata stopka na blagajniški te zapisi na NBRM i dr`avnite zapisi podrazbira i odredeni pomestuvawa na kamatnata stopka na me|ubankarski ot pazar na depoziti. Taka, vo uslovi na zgolemen kvartalen promet na me|ubankarski ot pazar na depoziti (za 561 milioni denari), MBKS²⁸ zabele`a negati vna promena od 0,24 procentni poeni, na kvartal na osnova i na krajot na septemvri 2007 godina iznesuva`e 3,21%. Od druga strana, po majskoto namaluvawe na lombardnata kamatna stopka, vo tekot na izminati te tri meseci taa be`e i zadr`ana na isto ni vo (7,5%).

Grafikon 68

Prosečni kratkoročni kamatni stapki na NBRM, prosečni kamatni stapki na me|ubankarski ot pazar na depoziti i na pazarot na dr`avni hartii od vrednost

*MBKS-me|ubankarska kamatna stopka.

I zvor: NBRM i Ministerstvo za finansii.

Vo tretiot kvartal na 2007 godina, kamatnata politika na bankite be`e vo nasoka na umereno relaksirawe na uslovi te za odobruvawe na dopolnitelni izvori na sredstva na privatni ot sektor. Taka, nominalnata kamatna stopka na denarski te krediti²⁹, vo prosek, zabele`a kvartal en pad od 0,3 procentni poeni i na krajot na septemvri 2007 godina iznesuva`e 10%, dodeka realnata cena na denarski te krediti, vo prosek, iznesuva`e 7,7%.

²⁸ MBKS e me|ubankarskata kamatna stopka koja se presmetuva kako ponderiran prosek od trguvawata pome|u banki te na pazarot na depoziti so rok na dostavavawe do 1 mesec.

²⁹ Prosečna ponderirana aktivna kamatna stopka na denarski te krediti za site ro-nosti i za si te sektori.

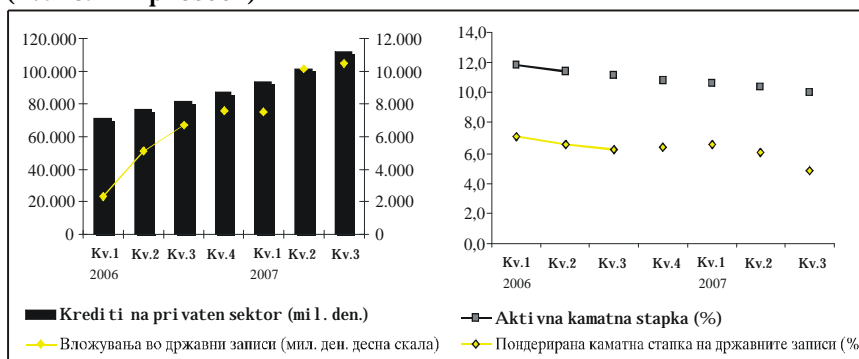
Zgolemuвање na pasivnata kamatna stapka, pri pad na aktivnata kamatna stapka

Raste-kiot trend na pasivnata kamatna stapka, kako tro{ok koj bankite go pla}aat za zgolemuвање na nivniot depoziten potencijal, karakteristi~en za prethodnite dva kvartala, prodol`ii vo analiziraniot period. Pritoa, na krajot na septemvri 2007 godina, kamatnata stapka na denarskite depoziti iznesuva{e 5% (odnosno 4,9% vo prosek za tretiot kvartal). Realniot tro{ok na bankite (imaj}i ja prevedid stapkata na inflacija ostvorena vo tretiot kvartal) iznesuva 2,5%. Vakvite kamatni pomestuvawa dovedoa do stesnuвање na kamatnata margina za 0,4 procentni poeni, vo sporedba so vtiroto kvartal na 2007 godina.

Namaluvaweto na kamatnite stapki na pazarot na dr`avni hartii od vrednost, kako edna od alternativite za investirawe na sredstvata na bankite, dovede do namalen interes za ovie hartii od vrednost, poka`uvaj}i ja cenovnata elasti~nost na nivnata pobaruva~ka. Namaluvaweto na oportunitetniot tro{ok od investirawe vo alternativni finansijski instrumenti, mo`e da se smeta za dopolnitelen faktor, {to pridonese za zna~itel en porast na sredstvata alocirani kako finansijska poddr{ka na privatniot sektor.

Grafikon 69

Krediti na bankite na privatniot sektor, vlo`uvawa na bankite vo dr`avni zapisi, aktivna kamatna stapka i ponderirana kamatna stapka na dr`avnite zapisi (kvartalni proseci)

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Namaluvawe na prose~nata ponderirana kamatna stapka na naseleni eto za 0,4 procentni poeni...

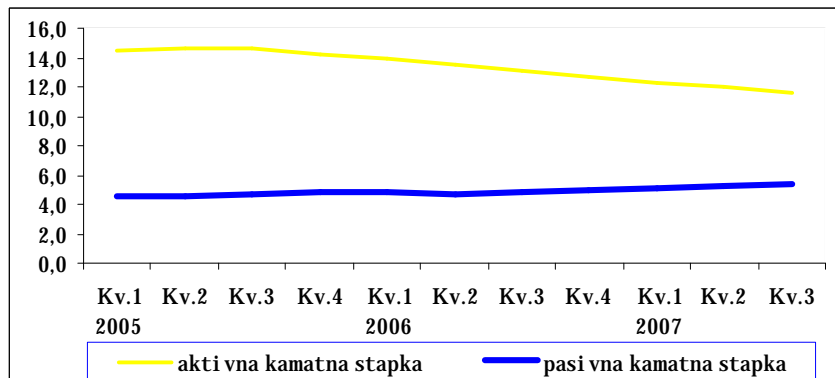
Od sektorski aspekt, kamatnite pomestuvawa kaj sektorot „naseleni e“ bele`at poi ntenzi vna kvartal na dinami ka vo domenot na aktivnata kamatna stapka (pad od identi~ni 0,4 procentni poeni vo trite kvartali na 2007 godina), vo sporedba so dvi`ewata na pasivnata kamatna stapka, koja po nepromenetoto nivo vo vtiroto kvartal vo odnos na prvite tri meseci, zabele`a porast od 0,2 procentni poena. Najgolemo vlijanie vrz kvartalniot pad ima kamatnata promena na kratkoro~nite krediti bez valutna klauzula (za 0,9 procentni poeni), vo uslovi na umereni pomestuvawa registri rani kaj kamatnite stapki na ostanatite denarski krediti na naseleni eto.

Grafikon 70

Prosečna ponderirana denarska aktivna i pasivna kamatna stopka na naseljeni eto

(kvartal en prosek, vo %)

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

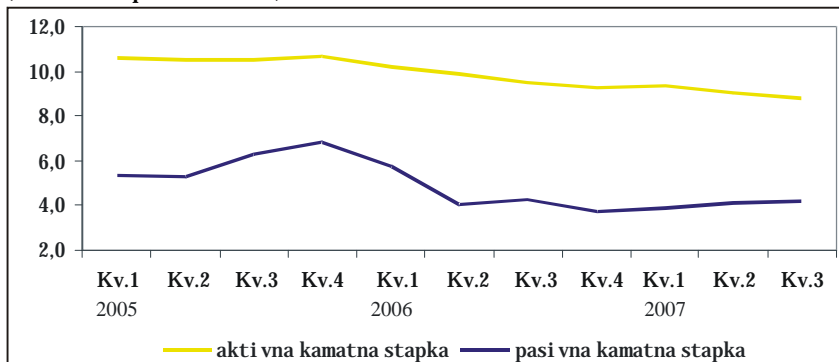
**...pri umeren pad na
prosečnata
ponderirana kamatna
stopka na
pret prijavljata za
0,2 procentni poena**

Kamatnata politika na bankite vo odnosite so korporativniot sektor, vo tretiot kvartal na 2007 godina se odvijale bez poznajni pomestuvawa. Taka, prosečnata ponderirana kamatna stopka na denarskite krediti zabelela kvartalno namaluvawe od 0,2 procentni poena i na krajot na septemvri 2007 godina iznesuvale 8,7%. Pri toa, za razlika od vtoriot kvartal, vo tretoto trimeseje na 2007 godina, nositeli na padot se kratkoronite krediti so i bez valutna klauzula, so kvartal en pad od 0,4 i 0,3 procentni poeni, soodvetno. Vo domenot na pasivnata kamatna stopka, e zabelelan umeren porast od 0,1 procentni poena na kvartal na osnova, pri što prosečnata ponderirana kamatna stopka na denarskite depoziti vo tretiot kvartal iznesuvale 4,2%. Od aspekt na strukturata, najgolema promena se javuva kaj kamatnite stapki na denarskite depoziti po viduvawe bez valutna klauzula i denarskite depoziti bez valutna klauzula oroeni nad edna godina (porast od 1,2 i 0,6 procentni poeni, soodvetno). Od druga strana, kamatnite stapki na denarskite depoziti so valutna klauzula se namalija za 0,2 procentni poena na kvartal na osnova, što vo najgolem del e generirano od padot kaj depozitite oroeni nad eden do tri meseci (za 1,3 procentni poeni).

Grafikon 71

Prosečna ponderirana denarska aktivna i pasivna kamatna stopka na korporativniot sektor

(kvartal en prosek, vo %)

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija

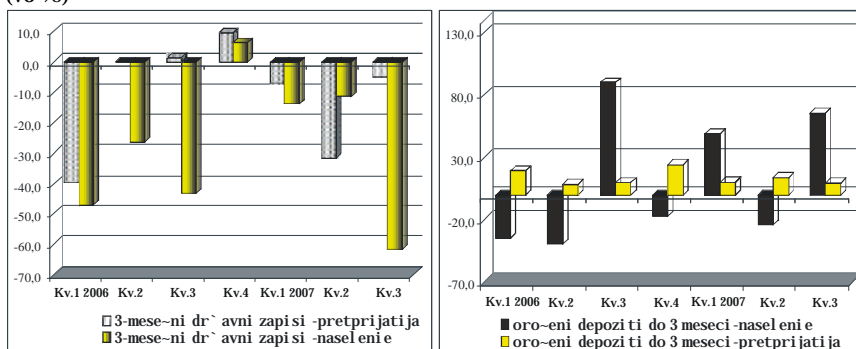
I vo tretiot kvartal na 2007 godina, najprivlečnivo e od aspekt na prinosot koj go dobivaat (tednite, bea

oro~enite denarski depoziti (do tri meseci bez valutna klauzula), vo sporedba so prinosot na alocirani te sredstva vo trimese~nite dr`avni zapisi. I meno, namaluvaweto na kamatnata stapka na dr`avni te zapisi (vo prosek za 1,1 procenten poen na kvartal na osnova), uslovi ja namaluvawe na iznosot na vlo`eni sredstva vo ovoj instrument od strana na naselenieto (za 61,7%, vo sporedba so vtori ot kvartal na 2007 godina) i preprijatijata (za 4,8%). Pri toa, kamatnata stapka na oro~enite depoziti (do tri meseci bez valutna klauzula) na privatni ot sektor, vo tretiot kvartal, go nadmi na prinosot na dr`avni te zapisi, { to pozitivno se odrazi na interesot na ekonomski te subjekti za dr`ewe denarski depoziti, osobeno kaj preprijatijata, koi go zgolemi ja iznosot na depoziti te za zna~jni 65,3%, vo sporedba so vtori ot kvartal na 2007 godina.

Grafikon 72

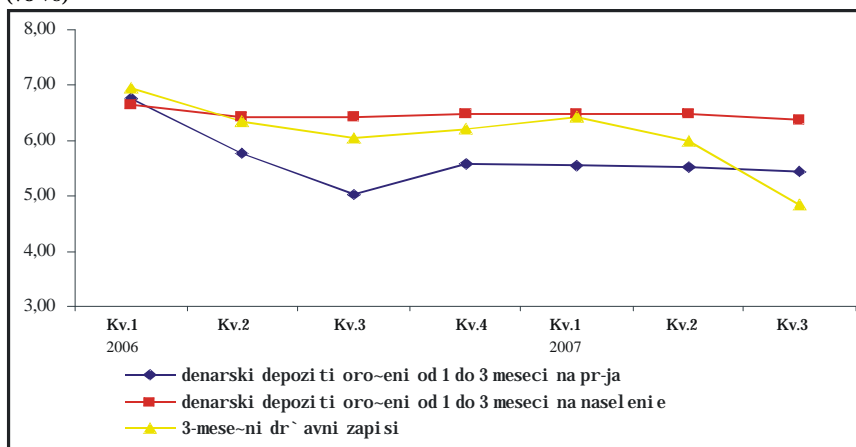
Prose~ni kvartalni promeni na vlo`uvawata vo trimese~ni dr`avni zapisi i denarski depoziti oro~eni do tri meseci (vo %)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja

Grafikon 73

Prose~ni kamatni stapki na trimese~nite denarski depoziti na preprijatijata i na naselenieto i prose~ni kamatni stapki na trimese~ni te dr`avni zapisi (vo %)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

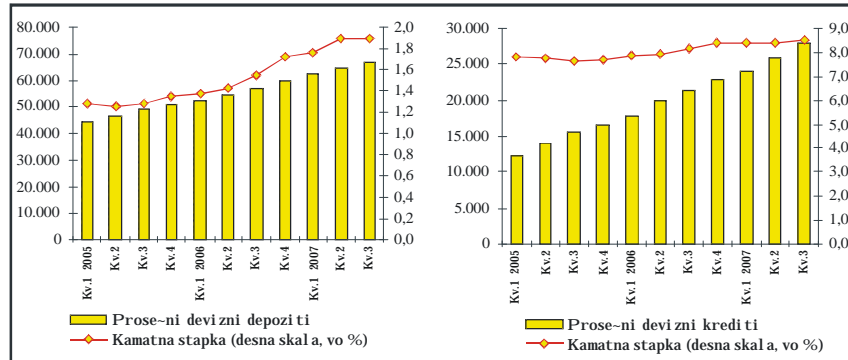

Nepromeneta ponderirana kamatna stopka na devizne depozite...

Vo tretiot kvartal na 2007 godi na, prose~nata ponderirana kamatna stopka na devizne depozite se zadr`a na ni voto od vtoriot kvartal i iznesuva 1,9%. Pri nosite na oddelne sektori (naseleni e i pretprijati ja) ne zabele`aa promena vo odnos na prethodnoto tri mese~je na 2007 godi na (1,8% i 2,2%, soodvetno).

Grafikon 74

Kvartalna dinamika na devizne depozite i krediti na privatniot sektori na pasivnata i aktivnata kamatna stopka (vo milioni denari)

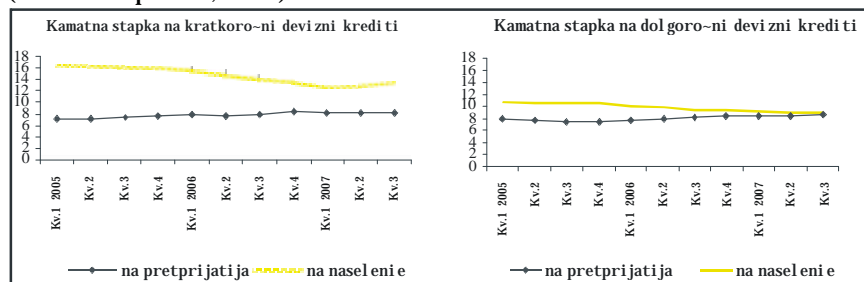
I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

...pri umeren porast na kamatna stopka na devizni krediti za 0,1 procenten poen

Prose~nata ponderirana devizna aktivna kamatna stopka³⁰ se zgolemi za 0,1 procenten poen i iznesuva e 8,5%. Pri toa, poznajni bea kvartalnite promeni kaj kratkoro~nite kamatni stapki na naseleni eto (porast od 0,9 procentni poeni, nasproti porastot kaj pretprijati jata od 0,1 procenten poen), { to gi pomesti ni voata na 13,6% i 8,2%, za tretiot kvartal na 2007 godi na, soodvetno. Vo pogled na dolgoro~nite kamatni stapki na devizni krediti, kako rezultat na trendot na pribli`uvawe na kamatni te stapki na naseleni eto i pretprijati jata, vo septemvri 2007 godi na ovie kamatni stapki se izedna~ija i iznesuvaa 8,7%. Vakvoto dvi`ewe go odrazi namaluvaweto na kamatni te stapki na naseleni eto (za 0,1 procenten poen), pri istovremen porast na stapkata po koja pozajmuvaat pretprijati jata (za 0,2 procentni poeni).

Grafikon 75

Kamatna stopka na kratkoro~ni i dolgoro~ni devizni krediti na privatniot sektori (kvartalen prosek, vo %)

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

³⁰ Prose~na ponderirana aktivna kamatna stopka na deviznite krediti za site ro~nosti i za site sektori.

III.

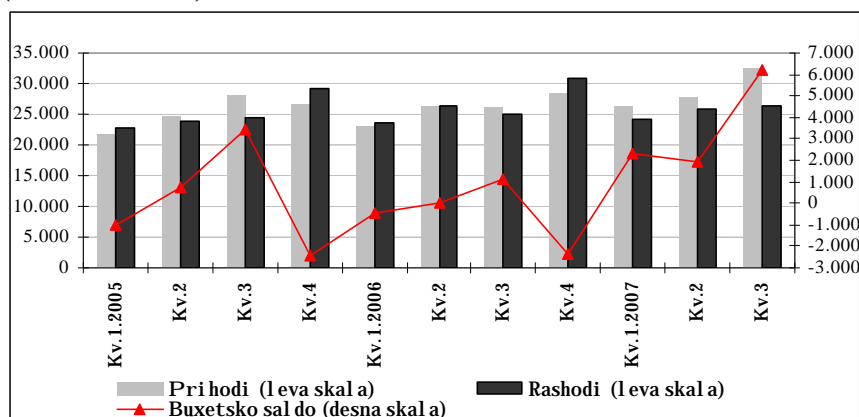
Javni finansii

Rebalans na Buxetot za 2007 godina, vo avgust 2007 godina

Vo domenot na javnite finansii, tretiot kvartal na 2007 godina pretstavuva prodol`enie na iskluitelno dobreite ostvaruvawa na prihodnata strana. Vakvite ostvaruvawa, zaedno so potrebni te realokacii na buxetski te sredstva, nametnaa potreba od rebalans na Buxetot i donesuvawe soodvetna programa za troewe na sredstvata od buxetski ot sufici t do krajot na godinata. I zmenite i dopolnuvawata na Buxetot za 2007 godina³¹ (doneseni vo avgust 2007 godina), odnosno soodvetnoto korigirawe na prihodi te i rashodi te se temelat vrz slednite elementi: zgoemena realizacija kaj re-sisite vidovi dano~ni prihodi; o~ekuvano pogolemo ni vo na uplata na dividenda; obezbeduvawe sredstva za zapo~nati zna~ajni kapitalni investicii; usoglasuvawe na izdvojuvawata vo buxetot so izvr{eni ot otkup na dolgot vo prvata polovina na godinata, kako i zajaknuvawe na administativni ot kapacitet, soglasno so nacionalnata programa za usvojuvawe na pravoto na EU. Pritoa, revidiranite proekcii na prihodi te i rashodi te na konsolidirani ot buxet ne predizikuvaat pomestuvawa kaj buxetski ot defici t, koj go zadr`uva nivoto od 1% od planirani ot BDP za 2007 godina.

Grafikon 76

Vkupni buxetski prihodi i rashodi i buxetsko saldo
(vo milioni denari)

I zvor: Ministarstvo za finansii na Republika Makedonija.

Ostvaren visok buxetski suficit vo konsolidirani ot buxet

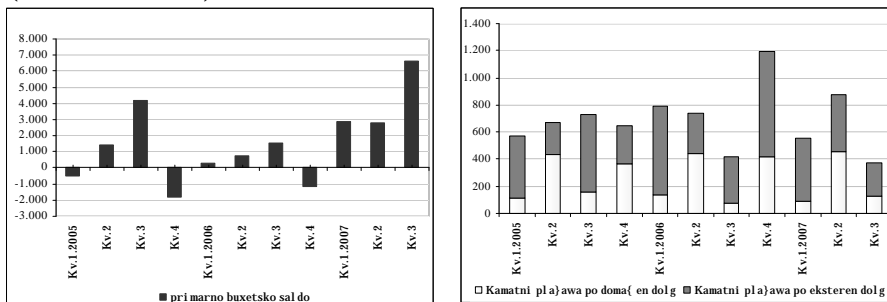
Od aspekt na ostvaruvawata, vo tretiot kvartal na 2007 godina, vo uslovi na natamo{ na zgoemena realizacija na dano~ni prihodi i realizirana uplata na dividenda, vo konsolidirani ot dr`aven buxet e realiziran visok buxetski sufici t od 6.225 milioni denari. Dokolku buxetskoto saldo se korigira za kamatnite otplati, se dobiva povi soko primarno saldo (za 6%), a voedno e ostvareno i pozitivno tekovno buxetsko saldo. Vakvite ostvaruvawa vo fiskalni ot sektor ja zgoemuvaat verojatnosta za koncentracija na buxetskata potro{ uva~ka vo posledni ot kvartal na godinata, { to ima soodvetni vlijani ja vrz monetarnata politika.

³¹ I zvor: „Slu`ben vesnik na RM“ br. 96/2007.

Grafikon 77

Buxetskoto saldo i kamatni otplati vrz osnova na eksternoto i doma{ noto zadol`uvawe
(vo milioni denari)

I zvor: Mi ni sterstvo za f i nansi i na Republ i ka Makedoni ja.

**Godi { en porast na
vkupni t e javni
pri hodi...**

**...pri zgolemena
kumulacija na dano~ni i
nedano~ni pri hodi**

Vo tretiot kvartal na 2007 godina, vo konsolidiraniot dr`aven buxet bea kumulirani vkupno 32.601 milion denari, { to pretstavuva 28,5% od proektirani te prihodni prilivi za godinata³², odnosno za 24,4% pove}e od prihodite vo istiot period na prethodnata godina. Vakovata dinamika na vkupnite javni prihodi go odrazuva efektot od realizirana ta uplata na dividenda od strana na AD Makedonski telekomunikacii (vo vkupen iznos od 2.873 milioni denari, ili 45% od godi{niot porast na vkupnite prihodi), { to dovede do godi{en porast na nedano~nite prihodi za dva pati. Dano~nite prihodi (kako dominantna prihodna komponenta so pridones od 44,2% za godi{niot porast na vkupnite prihodi), na godi{na osnova se povisoki za 18,3%, kako odraz na zgolemenite prihodi od site vidovi dano~ni kategorii, so iskluk na prihodite od naplata na carini (godi{en pad od 4,8%, soglasno so postepenoto namaluvawe na carinski te stapki, spored Dogovorot od ~lenstvoto vo STO i dogovorite za slobodna trgovija³³). Pritoa, glavna determinanta na porastot na vkupnite dano~ni prihodi i natamu se prihodite od DDV³⁴ (godi{en porast od 25,3%, vo uslovi na povolni dvi`ewa vo doma{nata trgovija i zgolemen uvoz, kako i poefikasna naplata na danokot), po {to sleduvaat prihodite od akcizi (so pridones od 14,7% za godi{niot porast na vkupnite prihodi). Najvisoka stapka na godi{en porast od 34,5% vo tretiot kvartale zabele`ana kaj prihodite od naplata na danokot na dobivka, {to uka`uva na povisoka ekonomska aktivnost na pretprijatijata, zajaknati finansiski rezultati od nivnoto rabotewe, kako i podobrena naplata na ovoj danok. Prihodite od pridonesite, kako zna~ajna prihodna stavka so u~estvo od 25,3% vo vkupnite javni prihodi, ostvarija godi{en porast od 8,9% (pri porast na pridonesite kaj site fondovi), a podobrena realizacija e zabele`ana i kaj kapitalnite prihodi, vrz osnova na prod`ba na op{testveni stanovi i dr`avno grade`no zemji{te.

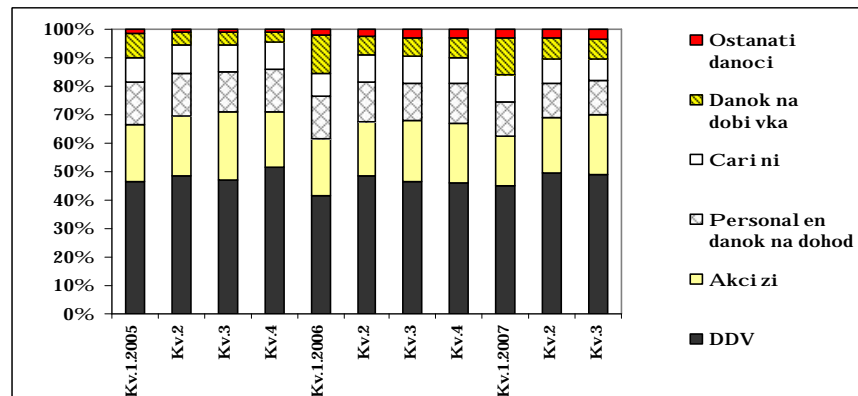
³² Spored izvr{eni ot rebalans na Buxetot za 2007 godina od avgust 2007 godi na.

³³ Na 26.07.2007 godina zapo~na da se primenuva Dogovorot za slobodna trgovija CEFTA 2006 („Slu`ben vesnik na RM“ br. 69/2007), koj gi zamenuva dogovorite za slobodna trgovija potpi{ani so: Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Moldavija, Srbija i Crna Gora i UMNIK (Kosovo).

³⁴ Od 29.09.2007 godina, vo sila se izmeni te i dopolnuvawata na Zakonot za danokot na dodadena vrednost („Slu`ben vesnik na RM“ br. 114/2007), so koi se izvr{i namaluvawe na stapkata na DDV od 18% na 5% kaj oddelni grupi na proizvodi: lekovi i medicinski pomagala, kompjuterski hardver i softver, termalni son~evi sistemi i komponenti i na uslugite vo javniot prevoz.

Grafikon 78
Struktura na dano-nite prihodi
(vo %)

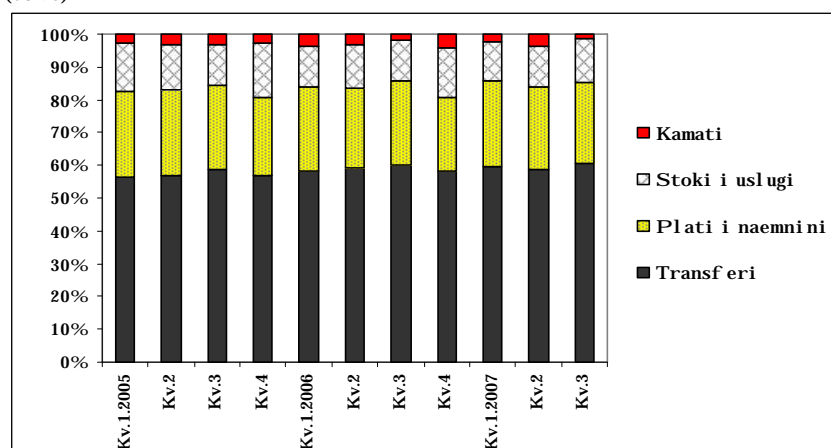

I zvor: Mi ni sterstvo za f i nansi na Republ i ka Makedoni ja.

Godi { en porast na javni te rashodi, kako rezultat na zglemenat a realizacija na tekovni tro{ oci

Nasproti intenzi vni ot porast na javni te prihodi, vo tretiot kvartal na 2007 godi na, vkupni te javni rashodi na godi { na osnova se povi soki za 5,1%, { to vo cel ost se dol ` i na porastot na tekovni te rashodi, pri registri rano namal uvawe na kapital ni te tro{ ewa na dr ` avata (za 13,4% na godi { na osnova). Pri toa, predvideni te kapital ni rashodi se o-ekuva da se realiziraat vo pretstojni ot peri od od godi nata, i maj} i predvi deka pogol em del od aktivnosti te na i investici ski te proekti se realizi raa vo tekot na letni ot peri od i obvrskite za pla}awe }e dostasuvaat soglasno so faznata realizacija na ovie proekti. Tekovni te rashodi (so u-estvo od 91% vo vkupnata rashodna struktura) zabele ` aa godi { en porast od 7,4%, pod dominantno vlijanie na povi soki ot iznos na transforni pla}awa³⁵. Godi { en porast ostvarija i tro{ ocite za plati i nadomestoci i tro{ ocite za stoki i uslugi, dodeka predvremenata otplata na del od nadvore{ ni ot i doma{ ni ot dolg zna-ajno gi namali kamatni te otplati (za 11% na godi { na osnova).

Grafikon 79
Struktura na tekovni te tro{ ewa na dr ` avata
(vo %)

I zvor: Mi ni sterstvo za f i nansi na Republ i ka Makedoni ja.

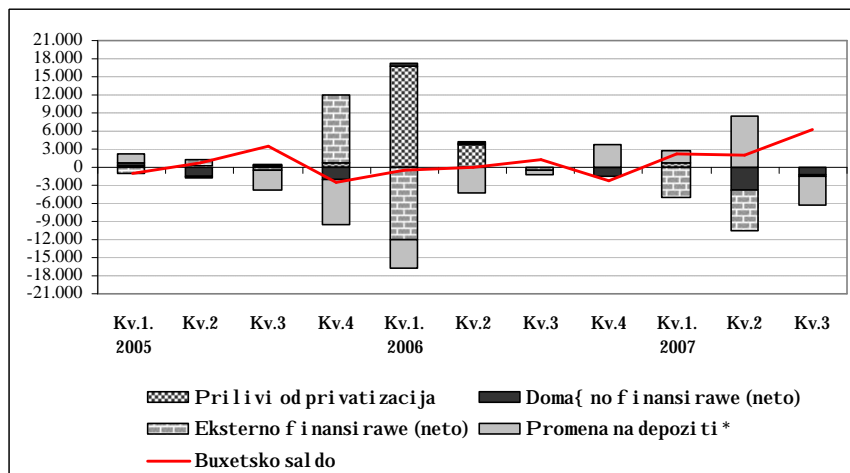
³⁵ Po-nuvaj}i od juli 2007 godi na, kaj op{ tinite { to gi ispolnile kriteriumi te za pristapuvawe kon vtorata faza od fiskalnata decentralizacija (okolu 40-44 op{ tini), tro{ ocite za nadomestoci i plati na vrabotenite vo ~etiri sektori od lokalnata javna admi ni stracija (obrazovani e, socijal na poli tika i detska za{ tita, kultura i zdravstvo) }e se finansiraat preku blok-dotacii, koi vleguvaat vo buxetskata stavka „drugi transf eri“.

Predвременa otplata na del od nadvoretaj niot javen dolg..

Od aspekt na finansiraweto, vo tretiot kvartal na 2007 godi na, sredstvata od ostvareni ot buxetski suficit vo najgolem del bea transfirirani na denarskata smetka na dr`avata kaj NBRM, { to dovede do zna~aen porast na dr`avni te depoziti i sterilizacija na likvidnost vrztaa osnova. Voedno, vo avgust 2007 godi na se izvr{i i predвременa otplata na del od dolgot kon Evropskata i investicijska banka (vo iznos od 6,8 milioni evra).

Grafikon 80

Finansirawe na buxetskoto saldo
(vo milioni denari)

* Pozitivna promena - povlekuvawe depoziti; negativna promena - kumulirawe depoziti.

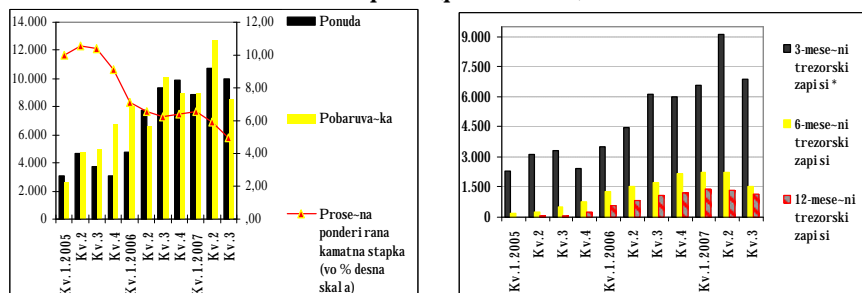
Izvor: Mi ni sterstvo za finansii na Republika Makedonija.

...i namalena emisija na kontinuirani dr`avni kartii od vrednost

Povolnite ostvaruvawa vo fiskalniot sektor dovedoaa do namalena potreba od doma{no zadol`uvawe. Taka, na aukciite na dr`avni zapisi, odr`ani vo tekot na tretiot kvartal, se nude{e vo prosek za 17,5% pomali iznos vo odnos na dostasani te dr`avni zapisi za fiskalni celi, so {to na krajot na septemvri 2007 godi na vo odnos na krajot na prethodniot kvartal, nivnata sostojba e poniska za 1.283,4 milioni denari.

Grafikon 81

Vkupna ponuda i pobaruva~ka na trezorski zapisi (vo milioni denari) i prose~na ponderirana kamatna stapka i sostojbi na investicii vo trezorski te zapisi (po ro~nost)

*Gi vku~uva dr`avni te zapisi za monetarni celi.

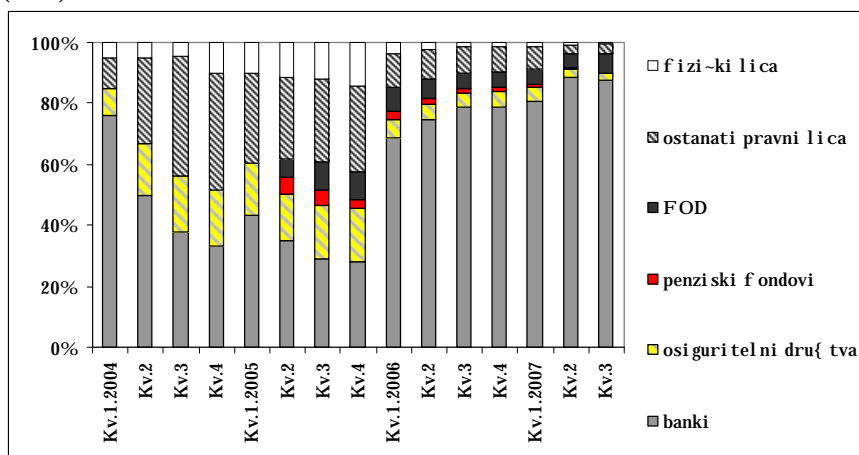
Izvor: NBRM i Mi ni sterstvo za finansii na Republika Makedonija.

Vakvite dvi`ewa dovedoa do namaluvawe na vkupni ot javen dolg na centralnata vlada³⁶ (za 66,3 milioni evra na kvartalna osnova), pri registrirani pomestuvawa vo negovata struktura vo nasoka na namaleno u-estvo na doma{ni ot javen dolg (za 1,7 procentni poeni na kvartalna osnova, kako odraz na namalenata emisija na kontinuirani dr`avni hartii od vrednost).

Grafikon 82

Struktura na vlo`uvawata vo dr`avni zapisi po investitori*
(vo %)

* Na 07.03.2006 godi na, NBRM vo sorabotka so Ministarstvoto za finansii zapo-na so emisija na dr`avni zapisi za monetarni celii, so rok na dostasuvawe od 3 meseci.
I zvor: NBRM i Ministarstvo za finansii na Republika Makedonija.

IV.

Pazar na kapital

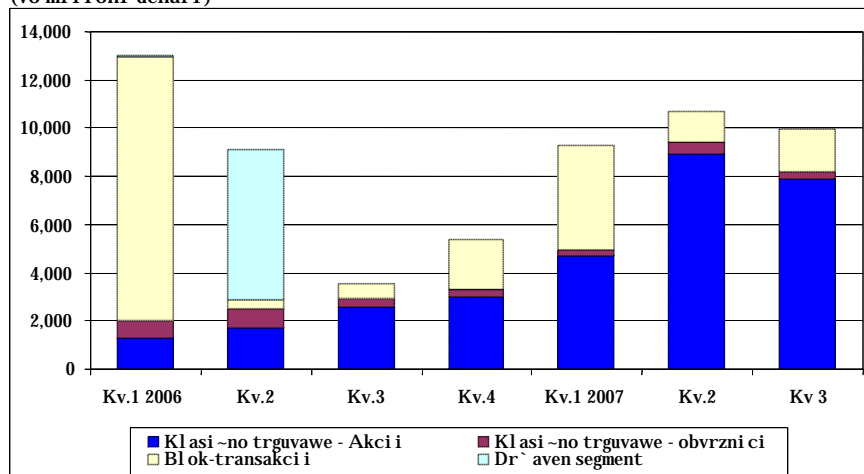
**Pad na vkupni ot
berzanski promet vo
tretiot kvartal na
2007 godi na**

Po tri posledovatelni kvartali na intenzivirawe na berzanskoto trguvawe, vo tretiot kvartal od 2007 godina e zabele`ano negovo zabavuvawe. I meno, vkupni ot berzanski promet (vklu-itelno i blok-transakcii i te i dr`avni ot segment), vo tretiot kvartal na 2007 godina, zabele`a namaluvawe za 6,7% vo odnos na prethodni ot kvartal.

³⁶ Zaradi konzistentnost na analizata, javniot dolg se zasnova vrz dolgot na centralnata dr`avna vlast i fondovite (konsolidirani ot dolg na dr`avnata vlast bez dolgot na NBRM, op{tinite i javnite pretprijatija). I meno, vakvata analiza ne soodvetstvuuva so nacionalnata metodologija za presmetka na javniot dolg vo koja e vklufen i dolgot na op{tinite i javnite pretprijatija (bez dolgot na NBRM) i statistika na vladinite finansii (na MMF) vo koja e vklufen i dolgot na NBRM. Od druga strana, doma{ni ot dolg na centralnata dr`avna vlast se odnesuva na strukturnite i kontinuiranite hartii od vrednost.

Graf i kon 83
Struktura na berzanski ot promet
(vo milioni denari)

I zvor: Makedonska berza AD Skopje.

Vo ramki na vkupni ot berzanski promet, ostvaren vo tretiot kvartal na 2007 godi na, domini ra klasi~noto trgovawe, koe vo odnos na prethodni ot kvartal be{ e poni sko za 13,1%, vo najgolem del kako odraz na namalenoto klasi~no trgovawe so akcii za 11,4%. Prose~ni ot dneven berzanski promet iznesuva 131,3 milioni denari, a vo prosek, se real izi rani 568 transakci i dnevno.

Na 28.09.2007 godi na, vrednosta na indeksot MBI -10³⁷ iznesuva 9.283 indeksni poeni, { to pretstavuva porast od 34,2%, vo sporedba so sostojbata na 29.06.2007 godi na. MBI -10 se odli kuva so rapiden porast vo juli i avgust, pri { to vo posledni ot den na avgust zabele `a istori ski najvi soko ni vo od 10.057,8 indeksni poeni, dodeka vo septemvri indeksot generalno ima opa|a~ki trend. Vakovata dinamika na indeksot uslovi poi ntenzi ven rast na negovata vrednost vo tretiot kvartal, vo sporedba so prethodni ot kvartal, koga porastot iznesuva{ e 26,2%. Vrednosta na indeksot na javno poseduvani dru{ tva - MBI D³⁸, na krajot na tretiot kvartal iznesuva 9.810,1, { to pretstavuva porast od 6,1 % vo sporedba so 29.06.2007 godi na.

Visok porast na vrednosta na berzanski ot indeks MBI -10

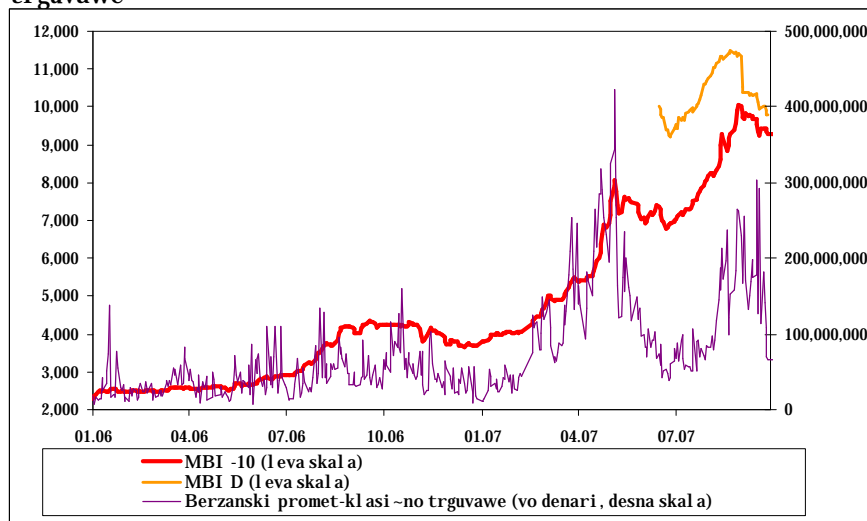
³⁷ Cenoven indeks ponderiran so pazarnata kapitalizacija, konstruiran vrz osnova na obi~nite akcii na deset kotirani dru{ tva na oficijalni ot pazar. Na 15.06.2007 godi na, Komi sijata za berzanski indeks izvr{ i redovna revizija na MBI -10, pri { to be{ e vedeno ograni~uvawe, udel ot na poodelna akcija vo sostav na indeksot da ne smee da nadmi nuva 25% na denot na revizijata.

³⁸ Cenoven neponderiran indeks, ~i sostavni elementi se izbi raat imaj}i gi predvid brojot na denovite na trgovawe i ostvareni ot promet pome|u dve revizii na indeksot. Vo periodot 18.06-10.09.2007 godi na, elementi na MBI D bea obi~nite akcii izdadani od petnaeset akci onerski dru{ tva koi se trguvaat na redovni ot pazar, dodeka po dvete revizii vo septemvri, MBI D se presmetuva vrz osnova na obi~nite akcii izdadani od dvanaeset akci onerski dru{ tva.

Grafikon 84

Makedonski berzanski indeks (MBI -10), Indeks na javno posedovani društva (MBI D) i berzanski promet ostvaren so klasično trgovanje³⁹

Izvor: Makedonska berza AD Skopje.

Prilog 2**Sporedba na MBI -10 so nacionalnite i kompozitnite indeksi vo regionot**

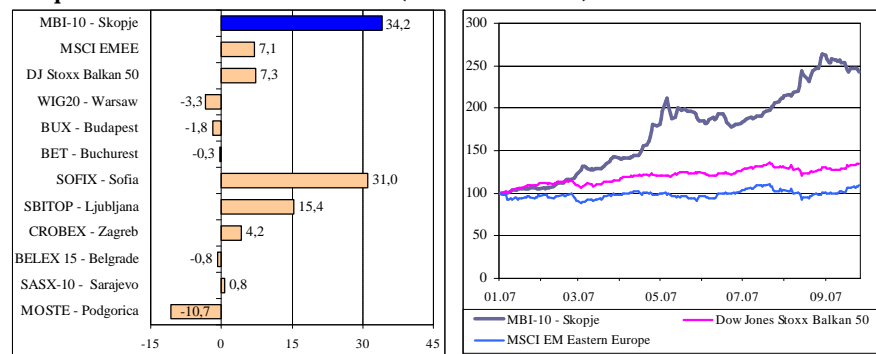
Vo sporedba so drugite nacionalni indeksi, MBI -10 e najbrzo rasteški berzanski indeks vo regionot vo tretiot kvartal na 2007 godina, vo uslovi na različni dnevni indeksi te na drugite nacionalni berzi. Dokolku se analiziraat dnevata od početokot na godinata, MBI -10 se zgolemuva mnogu pobrzo od kompozitnite berzanski indeksi „MSCI Emerging Markets - Eastern Europe“ (akcii od nekolku centralno i isto-noevropski berzi) i Dow Jones Stoxx Balkan 50 (akcii od osum balkanski berzi). Sporedbata so Dow Jones Stoxx Balkan 50 e osobeno važna, bidejti toj pretstavuva cenoven indeks sostaven od 50 najlikvidni akcii od berzite na Balkanot, od koj site imaat ednakov ponder. Dvadeset započna so objavuvawe na ovoj indeks na 5 noemvri 2007, a toj e presmetan od početokot na 2007 godina. Vo indeksot se vklučeni po deset kompanii od Turcija i Grcija i po pet kompanii od Makedonija, Srbija, Hrvatska, Slovenija, Bugarija i Romanija. Izborot na kompanii te e napraven vrz osnova na pazarnata kapitalizacija na akcii te vo sopstvenost na javnosta i likvidnosta na akcii te. Vo strukturata na indeksot najgolem udel imaat banki te so 34,9%, kompanii te za finansijski uslugi so 12,1%, telekomunikacii te so 11,7% i energetske sektor so 11,2%.

³⁹ Na grafikonot e prikazan dnevni berzanski promet ostvaren so klasično trgovanje, koj go opfaja samo klasično trgovanje so akcii i obveznici, dodeka gi isklučuva blok-transakcii te, transakcii te ostvareni na državniot segment, kako i transakcii te so drugi hartii od vrednost (sertifikati izdadeni za depoziti te vo propadnati te { tedilnici). MBI D počna se presmetuva i da se objavljuje od 18.06.2007 godina.

Grafikon 85

Procentualen kvartalen rast na nacionalnite i regionalnite berzanski indeksi i sporedba na dve`eweto na regionalnite kompozitni berzanski indeksi (01.01.2007=100)

I ZVOR: Blumberg, Dou Xons, Makedonska berza AD Skopje, nacionalni berzi.

Mo`e da se zabele`i deka, osven na po`etokot na godi nata, DJ Stoxx Balkan 50 ima ista nasoka i stapki na dve`ewe kako i MSCI EM Eastern Europe. Od druga strana, nasokata i stapkite na promena na MBI -10 naj-esto ne se sovpa|aat so onie na DJ Stoxx Balkan 50, { to uka`uva na s`u`te nedovolnata integritanost na makedonski ot pazar na kapital vo regionalnite balkanski i evropski tekovi na kapital. Mo`ni pri`ini za ovie dve`ewa na MBI -10 se procesot na dostignuvawe na stepenot na razvi enost na drugi te naci onalni berzi vo regionot, kako i relativno golemoto vlijanie na nekolku institucionalni investitori na makedonskata berza, glavno od Slovenija i Hrvatska.

Analizata od aspekt na sopstveni`kata struktura na oficijalni ot pazar na berzata poka`uva deka so sostojba na krajot na septemvri 2007 godi na, stranski te investitori u-estvuvaat so 22% vo vkupni ot kapital na kotirani te kompanii i vo vkupnata nominalna vrednost na kotirani te obvrznic⁴⁰, zbirno, (nasproti 21,1% na krajot na juni 2007 godina). Pritoa, na stranski te investitori otpa|aat 29,7% od vkupni te vlo`uvawa vo akcii i 10,3% od vkupni te vlo`uvawa vo dr`avni obvrznic na berzata.

**Prodol`eva
dominacijata na
rezydentite vo
prometot na berzata**

Od aspekt na u-estvoto vo prometot na berzata, prodol`eva dominacijata na rezydentite i na stranata na kupuvaweto, i na stranata na proda`bata na berzata. Taka, vo tretiot kvartal na 2007 godi na, rezydenti te u-estvuvali so 72,8% vo proda`bata na hartii od vrednosti so 57,1% vo kupuvaweto na hartii od vrednost na berzata. Pritoa, rezydenti te se poprisutni na stranata na proda`bite, dodeka nerezydenti te se poaktivni na stranata na kupuvawata, i ako se zabele`eva tendencija na postepeno zgol emuvawe na u-estvoto na nerezydenti te na stranata na proda`bata na hartii od vrednost.

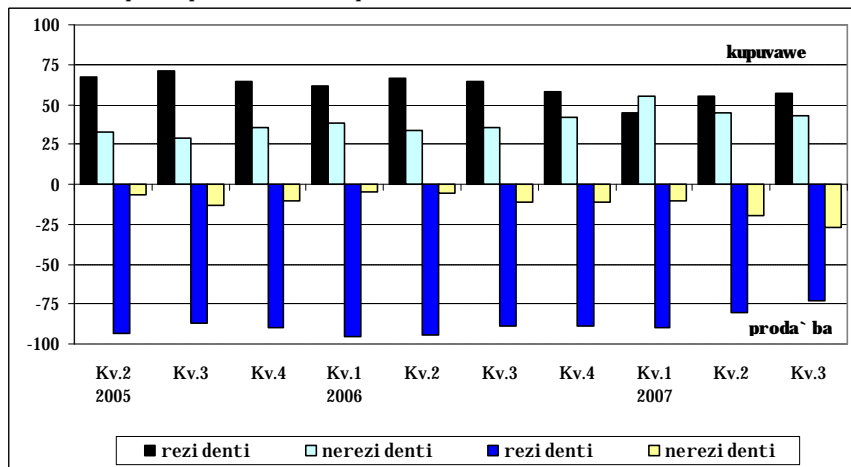
⁴⁰ Spored podatoci od Centralni ot depozi tar na hartii od vrednost.

Grafikon 86

Struktura na prometot na berzata, spored investitorite i nasokata na transakcijite

(vo % od vkupno kupuvawe, odnosno prodaba na berzata)

I zvor: Makedonska berza AD Skopje.

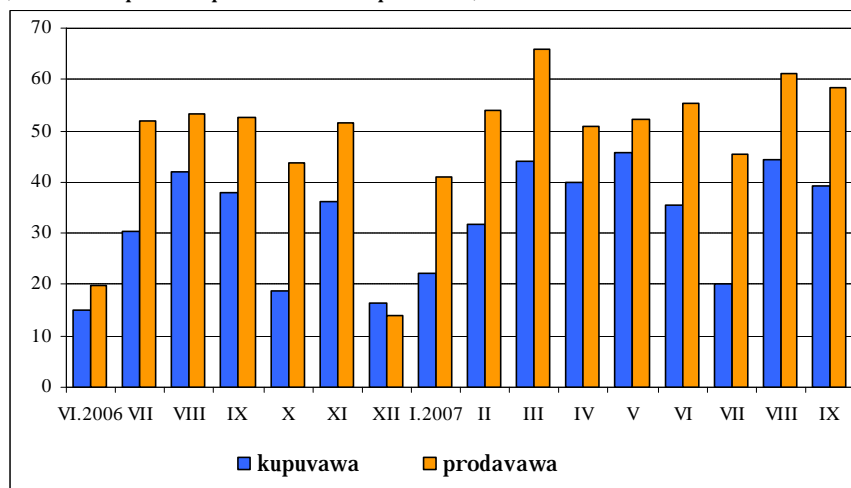
Zgol enena berzanska prodaba i namaleno kupuvawe od strana na doma{nite fizi~ki lica

Doma{nite fizi~ki lica vo berzanskite prodabi u~estvuvali so 55%, vo prosek, vo ramki na kvartalot, to pretstavuva zgol emuvawe od 2,3 procentni poeni na kvartal na osnova. Od druga strana, doma{nite fizi~ki lica u~estvuvali so 34,7% vo vkupnite kupuvawa na berzata, to pretstavuva kvartal en pad od 5,8 procentni poeni.

Grafikon 87

U~estvo na doma{nite fizi~ki lica vo vkupnoto kupuvawe, odnosno prodaba na berzata

(vo % od vkupnoto kupuvawe, odnosno prodaba)

I zvor: Makedonska berza AD Skopje.

Vo uslovi na pozna-ajno prisustvo na nerezi dente na stranata na vlo`uvawa vo hartii od vrednost na berzata, vkupni ot iznos na otkupeni devizni sredstva od strana na NBRM, vrz ova osnova, vo tretiot kvartal go nadminuva iznosot na prodadeni devizni sredstva vrz osnova na povlekuvawe na vlo`enite sredstva od strana na nerezi dente te za 2,8 pati (2,7 pati vo vtori ot kvartal). So sostojba na 30.09.2007 godina, 18% od otvoreni te staratelski smetki se so izjava za nepovlekuvawe na vlo`enite sredstva vo tek na edna godina za koi ne e pominat rokot na zabranata za raspolagawe (20% so sostojba na 30.06.2007 godina). I pokraj prisutni ot opa|a-ki trend

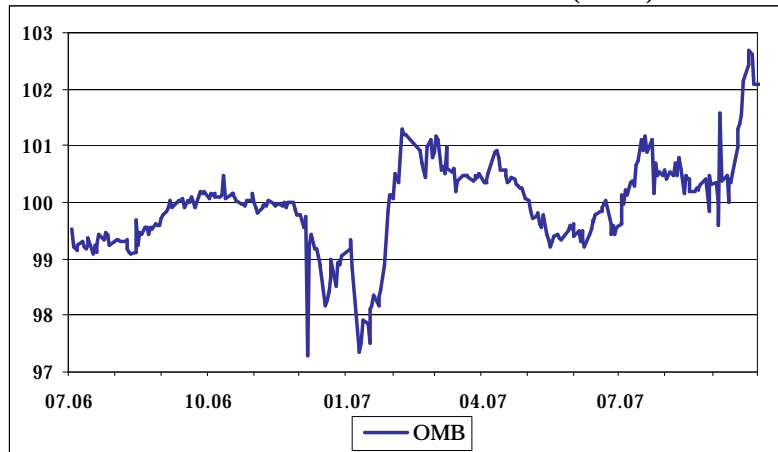
na u-estvoto na ovoj vid staratelski smetki, sepak postoji re-isi konstantno u-estvo od okolu 28% na staratelski te smetki, so izjava za nepovlekuvawe vo tekot na edna godina, za koi e pominat rokot na zabranata za raspolagawe, { to poka`uva deka povlekuvaweto ne mora da se izvr{uva po istekot na rokot. Vo ovoj kontekst, treba da se istakne pointenzivniot proces na investirawe vo hartii od vrednost od strana na stranskite investitori, otkolku na neinvestirawe.

Pad na promet ot so obvrznici i nagren trend na indeksot OMB

Vo tretiot kvartal na 2007 godina, ostvareniot promet so dr`avni obvrznici na oficijalniot pazar na Berzata iznesuva 265,9 milioni denari i zabele`a kvartalen pad od 44,7%. Cenite na dr`avnite obvrznici se dvi`ea od 77,4% (Obvrznicata za denacionalizacija od pettata emisija) do 88,4% (Obvrznicata za staroto devizno {tedewe) od nominalnata vrednost⁴¹. Vo tekot na kvartalot, OMB⁴² ima{e najprvo neutralni dvi`ewa, a potoa poizrazen nagoren trend, pri {to na krajot na septemvri 2007 godina se pozici onira na 102,07 indeksni poeni (porast od 2,5% vo sporedba so krajot na juni 2007 godina).

Grafikon 88

Indeks na obvrznici na Makedonskata berza (OMB)

I zvor: Makedonska berza AD Skopje.

Vo tekot na tretiot kvartal na 2007 godina, vkupniot realiziran promet so dolgoro~ni dr`avni hartii od vrednost na Pazarot preku {alter iznesuva 50 milioni denari, pri {to vo sporedba so prethodniot kvartal se namali za {estpati. Za razlika od vtoriot kvartal na 2007 godina, koga re-isi celosno se trguva{e so dr`avni obvrznici so preostanata ro~nost do tri godini, vo tretiot kvartal, celiot promet se odnesuva{e na dr`avni obvrznici so originalna i so preostanata ro~nost do dve godini.

⁴¹ Intervalot e utvrden soglasno so maksimalnite i minimalnite ceni na trguvawe na obvrznici te, a podatokot e izvorno od mese~nite bilteni koi gi objavuva Berzata.

⁴² Indeksot OMB e sostaven od obvrznici te za staro devizno {tedewe i obvrznici te za denacionalizacija od prvata, vtorata, tretata, ~etvrtata, pettata i {estata emisija, pri {to po~etnata vrednost na OMB e 100. OMB e cenoven indeks ponderiran so prometot, so ograni~uvawe deka udelot na nitu edna obvrznica vo sostavot na indeksot ne smee da nadmi nuva 30%.

STATISTI ^KI PRI LOG**Tabeli od realni ot sektor**

Tabela 1: Bruto doma{ en proi zvod	61
Tabela 2: Ceni	62
Tabela 3: I ndustri sko proi zvodstvo i produkti vnost vo i ndustri jata	63
Tabela 4: Vrabotenost	64
Tabela 5: Pl ati	65
Tabela 6: Dr `aven buxet	66

Tabeli od monetarni ot sektor

Tabela 7: Bi l ans na Narodna banka	67
Tabela 8: Bi l ans na depozi tni banki	68
Tabela 9: Bi l ans na { tedi l ni ci	69
Tabela 10: Monetaren pregl ed (bez { tedi l ni ci)	69
Tabela 11: Monetaren pregl ed (so { tedi l ni ci)	72
Tabela 12: Kredi ti na ndr `aven sektor	74
Tabela 13: Monetarni agregati i ni vni te komponenti (ndr `aven sektor)	75
Tabela 14: Vkupni pobaruwawa na depozi tni te banki	76-77
Tabela 15: Vkupni obvrski na depozi tni te banki	78-79
Tabela 16: I zve{ taj za ponderi rani kamatni stapki na pri meni depozi ti i dadeni kredi ti	80
Tabela 17: Kamatni stapki na narodna banka na Republ i ka Makedoni ja	81
Tabela 18: Zadol ` i tel na rezerva na banki i { tedi l ni ci	82
Tabela 19: Kamatni stapki na dr `avni hartii od vrednost	83

Tabeli od nadvore{ notrgovski ot i devizen sektor

Tabela 20: Pl aten bi l ans na Republ i ka Makedoni ja - Agregatni podatoci	84
Tabela 21: Pl aten bi l ans na Republ i ka Makedoni ja - Agregatni podatoci	85
Tabela 22: Pl aten bi l ans na Republ i ka Makedoni ja - uslugi	86
Tabela 23: Pl aten bi l ans na Republ i ka Makedoni ja - dohod	87
Tabela 24: Pl aten bi l ans na Republ i ka Makedoni ja - tekovni transf eri	88
Tabela 25: Pl aten bi l ans na Republ i ka Makedoni ja - kapi tal na i f i nansi ska smetka (bez of i cijalni rezervi)	89
Tabela 26: Nadvore{ notrgovska razmena na Republ i ka Makedoni ja po sektori na SMTK i po ekonomska namena	90
Tabela 27: Nadvore{ notrgovska razmena na Republ i ka Makedoni ja po zemji	91
Tabela 28: Sostojba na stranski di rektni i nvesti ci i vo Republ i ka Makedoni ja po zemji na i nvesti tori	92-93
Tabela 29: Sostojba na stranski di rektni i nvesti ci i vo Republ i ka Makedoni ja po dejnosti	94-95
Tabela 30: Me unarodna i nvesti ci ona pozi ci ja na Republ i ka Makedoni ja - sostojba na kraj na peri od	96
Tabela 31: Me unarodna i nvesti ci ona pozi ci ja na Republ i ka Makedoni ja - sostojba na kraj na peri od	97
Tabela 32: Bruto nadvore{ en dol g na Republ i ka Makedoni ja - sostojba	98
Tabela 33: Bruto nadvore{ ni pobaruwawa na Republ i ka Makedoni ja - sostojba	99
Tabela 34: Neto nadvore{ en dol g na Republ i ka Makedoni ja - sostojba	100
Tabela 35: Devi zni rezervi	101
Tabela 36: Devi zen kurs na denarot (prosek za peri odot)	102
Tabela 37: Sreden devi zen kurs na denarot (na kraj na peri odot)	103
Tabela 38: I ndeksi na ef ekti ven devi zen kurs na denarot	104

Metodolo{ ki objasnuwawa**105**

Tabela 1
Bruto domači proizvod
Vo milioni denari (1997=100) i godišnji stopki na realen rast (vo %)

Vo milioni denari (1997=100) i godišnji stopki na realen rast (vo%)	BDP skupno	%	Zemjodelstvo, lov, gozdarstvo i ribarstvo	%	Vadewe rudni kamen, preraobitva-ka i industrija i snabidvawe so el ekengija, gas i voda	%	Grade`ništvo	%	Trgovija na golemo i trgovija na malo	%	Hoteli i restorani	%	Soobrajaj, skladi rawe i vrski	%	Finansko posredvawe	%	Javna uprava i odbrana	%
NKD ¹			A+B		V+G+D		\		E		@		Z		Y+I+Q		J+K+L+H	
1997	186018	1,4	20411		45317		9867		21297		2819		11372		26002		27067	
1998	192308	3,4	21083	3,3	45969	1,4	10626	7,7	21377	0,4	3025	7,3	14385	26,5	26002	0,0	27395	1,2
1999	200669	4,3	21273	0,9	46750	1,7	11732	10,4	22025	3,0	3771	24,7	16854	17,2	26499	1,9	28519	4,1
2000	209777	4,5	21489	1,0	51122	9,4	12037	2,6	22695	3,0	3345	-11,3	18282	8,5	27215	2,7	28546	0,1
2001	200284	-4,5	19169	-10,8	48786	-4,6	10300	-14,4	22505	-0,8	3195	-4,5	16761	-8,3	27783	2,1	27876	-2,3
2002	201993	0,9	18779	-2,0	48390	-0,8	10364	0,6	23725	5,4	3726	16,6	16467	-1,8	26758	-3,7	28843	3,5
2003	207690	2,8	19686	4,8	50845	5,1	11741	13,3	24146	1,8	4085	9,6	16539	0,4	25787	-3,6	30262	4,9
2004	216164	4,1	20908	6,2	50439	-0,8	12610	7,4	27933	15,7	3623	-11,3	15745	-4,8	28817	11,8	30068	-0,6
2005 ²	225035	4,1	20941	0,2	51803	2,7	12725	0,9	29243	4,7	3675	1,4	17387	10,4	28283	-1,9	31476	4,7
2006 ³	231849	3,0	21069	0,6	53657	3,6	12674	-0,4	30854	5,5	3674	0,0	18633	7,2	28719	1,5	32115	2,0
2005 Kv.1	51487	3,0	5064	1,2	11358	0,6	2003	-4,1	6500	2,7	783	-1,3	3988	10,7	7010	-2,9	7847	3,7
Kv.2	56655	5,1	5251	0,7	13210	8,7	3337	-3,3	7328	5,0	905	3,2	4343	11,8	7042	-2,4	7834	3,4
Kv.3	57353	4,2	5341	-0,1	13112	1,8	3684	3,0	7225	5,4	1056	3,2	4517	12,4	7058	-1,9	7847	5,1
Kv.4	59540	4,0	5285	-1,0	14123	0,0	3701	6,0	8190	5,4	931	0,1	4539	7,1	7173	-0,3	7948	6,5
2006 Kv.1	52497	2,0	5115	1,0	11259	-0,9	1955	-2,4	6944	6,8	791	1,0	4321	8,4	7110	1,4	7931	1,1
Kv.2	58573	3,4	5290	0,7	13862	4,9	3385	1,4	7666	4,6	891	-1,5	4639	6,8	7163	1,7	8022	2,4
Kv.3	59636	4,0	5364	0,4	14203	8,3	3750	1,8	7572	4,8	1048	-0,8	4729	4,7	7200	2,0	8027	2,3
Kv.4	61143	2,7	5300	0,3	14333	1,5	3584	-3,2	8672	5,9	944	1,4	4944	8,9	7246	1,0	8135	2,4
2007 Kv.1	56150	7,0	5292	3,5	12567	11,6	2069	5,8	7892	13,6	805	1,8	4803	11,2	7325	3,0	8007	1,0
Kv.2	60898	4,0	5384	1,8	13469	-2,8	3522	4,1	8825	15,1	909	2,0	5190	11,9	7534	5,2	8145	1,5

I zvor: Dr`aven zavod za statistika

¹ Nacionalna klasifikacija na dejnosti.

² Prethodni podatoci.

³ Proceneti podatoci.

Tabela 2
Ceni
 Godišni stopki na rast (%)

Godišni stopki na rast (%)	Indeks na trošoci na život ¹ (stopki na rast)														Indeks na ceni na proizvoditelja in industrijski proizvodi (stopki na rast)	
	Vkupno	Stoki	Uslugi	Po kategoriji												
				Ishrana	Tutun i pijalci	Obleka i obuvi	Domuvawe				Higijsna i zdravje	Kulturni razonoda	Soobračajni sredstva i uslugi	Restorani i hoteli ²		Ostanati uslugi ²
							Vkupno	Stan (stanari na voda, uslugi)	Ogrev i osvetlenie	Pokupni na						
1997	2,6	2,2	3,8	4,2	-3,9	-1,6	1,7	0,3	3,8	1,6	-0,5	-8,6	19,4		4,2	
1998	-0,1	0,0	-0,4	-0,2	3,6	2,4	0,4	0,0	0,4	2,0	0,1	-10,3	2,4		4,0	
1999	-0,7	-1,1	0,5	-1,6	0,2	1,2	0,3	0,1	1,1	-1,9	-1,4	-2,2	-0,8		-0,1	
2000	5,8	5,2	8,9	-0,4	13,9	-2,3	19,3	8,8	27,4	1,7	-1,7	-1,6	22,4		8,9	
2001	5,5	4,5	10,9	6,9	2,3	1,3	5,5	11,3	3,9	0,1	-0,7	1,9	9,5		2,0	
2002	1,8	1,2	5,0	1,8	1,0	6,8	1,7	4,1	1,0	-0,6	-3,8	3,6	2,1		-0,9	
2003	1,2	0,3	5,9	-1,4	3,4	2,2	3,9	3,9	4,4	1,1	3,9	2,2	4,2		-0,3	
2004	-0,4	-1,1	3,3	-3,1	1,1	0,9	2,2	-0,3	3,0	4,2	0,4	1,3	4,0		0,9	
2005	0,5	0,3	1,3	-1,2	5,5	2,2	0,4	0,3	1,0	-1,2	-3,5	0,9	3,7		3,2	
2006	3,2	3,7	1,3	2,2	17,8	0,2	2,0	-0,7	3,7	-0,8	2,0	6,4	1,8		4,5	
2006 Kv.1 ³	2,7	3,2	0,9	1,6	17,7	-0,5	0,9	-0,2	1,6	-0,5	0,3	6,0	2,6		5,6	
Kv.2	3,4	3,8	2,0	2,3	17,5	0,3	1,1	0,2	1,9	-0,5	1,9	6,8	3,8		5,7	
Kv.3	3,6	4,0	1,9	2,9	17,9	0,5	1,7	-0,6	3,2	-0,9	2,7	6,9	2,3		4,1	
Kv.4	3,1	3,7	0,4	2,1	17,9	0,6	4,2	-2,2	7,9	-1,1	2,9	5,7	-1,5		2,4	
2007 Kv.1	0,7	1,3	-1,1	0,7	0,1	1,8	5,1	1,6	8,8	-1,8	0,0	3,5	-5,0	3,0	-2,8	1,0
Kv.2	1,1	1,6	-0,5	0,7	2,2	1,0	5,9	6,6	7,8	-0,9	0,5	3,1	-4,3	3,6	11,6	1,2
Kv.3	2,4	3,0	0,2	3,8	2,3	1,1	5,2	7,5	6,0	-0,1	0,9	3,6	-3,1	3,9	12,5	1,6
Januari	0,8	1,4	-1,2	1,1	0,1	1,2	4,8	-0,7	9,3	-1,9	-0,1	3,5	-4,8	3,3	0,3	1,3
Februari	0,5	1,1	-1,3	0,8	0,0	1,8	4,5	-0,6	8,7	-1,9	0,1	3,5	-5,8	3,3	-1,1	0,3
Mart	0,8	1,3	-0,9	0,3	0,1	2,2	6,0	6,2	8,3	-1,4	0,1	3,6	-4,4	2,5	-1,1	1,4
April	1,0	1,4	-0,2	0,3	2,3	1,2	6,0	7,0	8,0	-1,5	0,2	3,5	-4,0	4,2	11,7	1,0
Maj	0,9	1,4	-0,8	0,7	2,2	0,9	5,8	6,4	7,7	-1,1	0,1	3,4	-5,1	3,5	11,7	-1,0
Juni	1,3	1,9	-0,6	1,1	2,1	0,8	6,0	6,3	7,9	-0,2	1,0	2,4	-3,7	3,1	11,7	1,0
Julij	1,3	1,9	-0,8	0,7	2,3	0,8	6,1	6,4	7,9	-0,2	0,8	4,2	-3,8	3,0	11,7	0,0
Avgust	2,2	3,3	-1,3	3,9	2,4	0,6	6,2	6,5	8,1	-0,2	1,1	4,3	-4,9	3,1	12,9	1,2
Septemvri	3,6	3,9	2,6	6,7	2,4	1,7	3,5	9,7	2,1	0,2	0,9	2,3	-0,6	5,7	13,0	2,0

Izvor: Državen zavod za statistiko.

¹ Indeks na trošoci na život se odnesuwa na indeks na ceni na potrošiva-ite (CPI-consumer price index).

² Po-nuvajji od 2007 godina, strukturata na indeks na trošoci na život (CPI) e pročiarena za kategorije: restorani i hoteli i za kategorijata ostanati uslugi nespomnati na drugo mesto.

³ Kvartalni te presmetki se izraboteni vo Di rekci ja za istrauvawe na NBRM.

Tabela 3
I ndustrisko proizvodstvo i produktivnost vo industrijata
 Godi { ni stapki na rast (%)

Godi { ni stapki na rast (%)	Po sektori				Po grupa na proi zvodi					Produktivnost ^{/1}
	Vkupno	Vadewe rudi i kamen	Prerabotuvav~ka i industrija	Elektri ~na energija, gas i voda	Energija	I ntermedijar ni proi zvodi, osven energija	Kapi tal ni proi zvodi	Trajni proi zvodi za { i roka { potro{ uva~ka	Netrajni proi zvodi za { i roka { potro{ uva~ka	
2002	-5,3	-24,5	-4,7	-3,8	-16,8	-8,0	53,3	-22,6	-2,4	-
2003	4,7	-39,1	5,9	9,8	28,7	-12,1	-9,0	36,9	19,0	-
2004	-2,2	-5,0	-2,1	-2,6	-1,8	0,9	-20,1	9,1	-3,4	-
2005	7,0	40,4	7,3	2,5	4,6	14,2	-3,2	-14,9	3,8	10,6
2006	2,5	28,0	2,4	-0,6	1,5	7,3	8,2	-5,0	-2,2	9,2
2005 Kv.1 ^{/2}	5,2	-18,9	6,4	3,8	2,3	14,8	-0,9	-18,2	1,8	1,9
Kv.2	13,5	17,0	16,3	-0,5	6,5	24,6	-1,2	4,8	8,9	17,9
Kv.3	6,0	62,9	5,5	2,0	4,0	9,8	-2,5	-11,1	5,4	16,3
Kv.4	4,2	97,1	2,5	4,3	7,4	9,5	-5,3	-24,8	-0,1	6,4
2006 Kv.1	0,5	111,6	-0,9	-0,9	3,0	5,6	-2,5	10,5	-6,1	8,3
Kv.2	1,7	53,2	1,3	-2,0	-3,0	5,1	17,0	-6,5	-0,3	7,6
Kv.3	4,3	13,1	4,9	0,1	0,7	12,0	0,1	2,1	-0,7	5,5
Kv.4	3,5	4,8	4,0	1,9	5,7	6,3	26,3	-12,5	-1,1	15,9
2007 Kv.1	11,6	13,9	16,0	-9,1	-2,1	25,0	39,0	10,3	6,2	18,6
Kv.2	-2,8	16,2	-1,5	-20,8	-16,6	7,9	-4,4	25,3	-7,8	3,5
Kv.3	1,1	15,4	1,5	-8,7	-4,5	7,5	27,3	-3,0	-5,8	-
Januari	10,6	11,7	16,4	-9,8	-11,6	31,8	102,3	53,3	3,5	-
Fevruari	14,9	29,9	17,8	-4,2	13,4	23,7	33,3	-8,8	7,6	-
Mart	9,6	0,8	14,2	-12,7	-5,5	21,6	14,9	6,1	7,0	-
April	5,3	10,1	6,8	-6,8	18,1	18,9	-11,9	39,5	-9,7	-
Maj	-5,8	25,0	-4,6	-25,6	-37,2	3,6	16,2	15,1	-5,5	-
Juni	-7,1	14,6	-5,4	-32,1	-29,6	2,9	-13,0	23,1	-8,3	-
Jul i	-2,2	56,1	-2,1	-18,9	-11,1	6,9	4,0	8,4	-7,0	-
Avgust	1,0	3,3	2,2	-11,6	-8,9	14,3	2,5	4,0	-7,8	-
Septenvri	4,5	0,6	4,3	9,5	9	1,9	77,6	-15,4	-2,4	-

I zvor: Dr`aven zavod za stati sti ka.

^{/1} Presmetki te se i zraboteni vo Di rekci ja za i stra` uvawe na NBRM.

^{/2} Kvartal ni te presmetki se i zraboteni vo Di rekci ja za i stra` uvawe na NBRM.

Tabela 4
Vrabotenost

	Vkupno rabotosposobno naseljeni	Aktivno naseljeni:			Broj na vraboteni li ca po ekonomski dejnosti:			Produktivnost ^{1/}
		Vkupno	Vraboteni	Nevraboteni	Zemjodelstvo	Industrija	Uslugi	
1996	1.436.602	789.081	537.591	251.489	100.067	193.975	243.548	-
1997	1.489.625	800.513	512.301	288.213	84.256	163.988	264.056	-
1998	1.503.365	823.826	539.762	284.064	107.249	190.674	241.839	-
1999	1.518.250	806.674	545.222	261.452	115.361	185.283	244.580	-
2000	1.534.256	811.557	549.846	261.711	119.971	187.066	242.809	-
2001	1.554.420	862.504	599.308	263.196	131.094	190.458	277.755	-
2002	1.566.953	824.824	561.341	263.483	134.293	186.917	238.868	-
2003	1.579.450	860.976	545.108	315.868	120.132	184.855	238.583	-
2004	1.594.557	832.281	522.995	309.286	88.050	171.390	261.810	-
2005	1.607.997	869.187	545.253	323.934	106.533	175.868	261.523	0,8
2006	1.618.482	891.679	570.404	321.274	114.777	186.085	268.117	0,3
2005 Kv.1	1.603.675	827.428	507.397	320.030	76.546	181.450	251.307	6,8
2005 Kv.2	1.606.833	883.522	552.797	330.724	126.194	174.588	251.112	3,8
2005 Kv.3	1.609.071	889.725	564.880	324.845	135.712	170.157	257.804	-1,1
2005 Kv.4	1.612.410	876.074	555.938	320.136	87.921	180.089	286.837	-5,6
2006 Kv.1	1.615.584	877.798	559.702	318.096	103.319	190.355	264.550	-5,7
2006 Kv.2	1.617.423	885.609	566.293	319.316	128.519	189.630	246.842	2,7
2006 Kv.3	1.619.447	899.732	576.813	322.919	125.322	187.760	262.480	3,7
2006 Kv.4	1.621.475	903.576	578.810	324.766	101.948	176.592	298.599	0,7
2007 Kv.1	1.624.611	902.588	579.301	323.287	95.384	186.975	293.629	4,3
2007 Kv.2	1.627.216	906.199	589.254	316.944	112.982	184.622	288.104	0,8

Izvor: Državen zavod za statistiko. Anketa za delovno silo.

^{1/} Godišnji stopki na rast vo (%). Presmetki te se izraboteni vo Dirckija za istra`uvawe na NBRM.

Tabela 5
Plati
I znos vo denari, promena vo (%)

I znos vo denari, godi (na promena vo (%))	Bruto plati:						Neto plati:					
	Prose-na, vkupno	Nominalna promena	Realna promena	Po ekonomski dejnosti:			Prose-na, vkupno	Nominalna promena	Realna promena	Po ekonomski dejnosti:		
				Zemjodelstvo	Industrija	Uslugi				Zemjodelstvo	Industrija	Uslugi
1999	16.941	3,6	-	12.944	16.306	19.684	10.029	2,9	3,6	8.667	8.380	10.720
2000	17.958	6,0	-	15.733	17.785	20.968	10.526	5,5	-0,3	9.294	8.883	11.354
2001	17.893	-0,4	-5,6	14.739	18.304	20.467	10.592	3,5	-1,9	8.754	10.348	11.852
2002	19.030	6,4	4,5	14.437	19.243	21.648	11.550	6,9	5,0	8.833	11.415	12.791
2003	19.957	4,9	3,7	14.100	19.854	22.955	11.955	4,8	3,6	8.522	11.782	13.549
2004	20.779	4,1	4,5	17.287	20.692	23.748	12.534	4,0	4,4	10.337	12.290	13.999
2005	21.335	2,7	2,2	19.128	21.450	24.737	13.125	2,5	2,0	11.419	12.738	14.548
2006	23.037	8,0	4,6	19.485	23.570	25.624	13.854	7,3	4,0	11.660	13.983	15.036
2006 Kv.1	22.559	7,6	4,9	19.179	22.969	25.184	13.207	6,9	3,7	11.466	13.606	14.757
Kv.2	22.923	8,5	5,1	19.600	23.340	25.444	13.428	7,7	4,2	11.681	13.820	14.910
Kv.3	23.214	8,7	5,1	19.719	23.967	25.835	13.584	7,7	3,9	11.779	14.184	15.125
Kv.4	23.451	7,1	4,0	19.440	24.003	26.035	13.854	7,2	4,0	11.712	14.321	15.351
2007 Kv.1	23.139	2,6	1,9	17.809	23.414	25.635	13.962	5,7	5,0	10.802	14.230	15.516
Kv.2	23.651	3,2	2,1	18.396	23.569	26.020	14.287	6,4	5,3	11.161	14.335	15.746
Kv.3	24.193	4,2	1,8	17.524	24.043	26.510	14.604	7,5	5,1	10.652	14.608	16.086
Januari	23.003	1,1	0,3	18.113	23.811	25.604	13.884	4,2	3,4	10.980	14.475	15.509
Februari	23.088	3,6	3,1	17.559	22.803	25.515	13.934	6,9	6,4	10.610	13.860	15.442
Mart	23.327	3,0	2,2	17.755	23.628	25.786	14.067	6,1	5,3	10.816	14.356	15.595
April	23.632	5,1	4,0	17.789	22.945	25.922	14.291	8,4	7,3	10.836	13.968	15.698
Maj	23.733	2,7	1,8	19.379	23.949	26.165	14.328	5,8	4,9	11.586	14.564	15.819
Juni	23.589	1,9	0,5	18.019	23.813	25.972	14.242	5,1	3,8	11.063	14.473	15.722
Julij	23.701	3,2	1,9	16.284	24.053	26.219	14.300	6,5	5,1	9.963	14.600	15.900
Avgust	23.907	2,0	-0,2	19.480	24.486	26.227	14.447	5,3	3,0	11.760	14.885	15.906
Septemvri	24.971	7,4	3,7	16.807	23.589	27.086	15.066	10,8	6,9	10.233	14.340	16.453

I zvor: Državen zavod za statistiko.

Tabela 7
Bilans na Narodna banka
vo milioni denari

	2006				2007											
	XII.03	XII.04	XII.05	III	VI	IX	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
A. SREDSTVA	52418	51506	78785	84515	89684	94587	96376	95139	94320	96102	97381	98142	95116	97067	99342	101561
1. Devizni sredstva	45854	44637	69504	75076	80181	84956	87761	86503	85676	87526	90111	90799	87849	89718	91954	94209
1.1. Zlato i devizi	2131	4101	5855	6487	6480	6428	6652	6850	7024	6826	6786	6667	6538	6645	6676	7053
1.2. SPV portfolio i rezervna pozicija kaj MMF	19	38	41	11	53	13	139	104	13	431	259	86	86	86	75	67
1.3. Depoziti kaj stranski banki	39175	39157	61556	66548	68769	70685	71001	64054	63326	65245	62725	63638	60850	57230	59481	61554
1.4. Hartii od vrednost	4284	1116	1793	1777	4635	7588	9737	15259	15082	14794	20117	20180	20149	25533	25497	25319
1.5. Ostanati devizni sredstva	245	225	259	253	244	242	232	236	231	230	224	228	226	224	225	216
2. Pobaruvawa od dr`avata	3878	3467	3911	3911	3604	3604	2854	2854	2854	2854	1626	1626	1626	1626	1626	1626
2.1. Vo denari	3878	3467	3911	3911	3604	3604	2854	2854	2854	2854	1626	1626	1626	1626	1626	1626
2.2. Vo stranska valuta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Ostanati sredstva	2686	3402	5370	5528	5899	6027	5761	5782	5790	5722	5644	5717	5641	5723	5762	5726
B. OBVRSKI	52418	51506	78785	84515	89684	94587	96376	95139	94320	96102	97381	98142	95116	97067	99342	101561
1. Primarni pari	21022	21111	25762	24697	26929	27364	31264	28432	29137	29355	31355	30604	31838	36765	33299	32533
1.1. Gotovi pari vo optek	14177	14162	14439	13700	14580	14810	16206	14527	14986	15034	15531	15359	15844	16673	16380	16746
1.2. Gotovina vo blagajna	833	909	1374	980	1011	1058	1526	1397	1520	1468	1567	1644	1590	1741	1816	1768
1.3. Smetka na banki te kaj NBRM	6012	6040	9949	10017	11338	11496	13532	12508	12631	12853	14257	13601	14404	18351	15103	14019
1.3.1. I zdvoena zadol`itelna rezerva vo stranska valuta	2770	3366	5323	5505	5662	6006	6373	6462	6509	6595	6675	6740	6949	6987	7144	7229
2. Prodadeni blagajni-ki zapisi na aukcija	4379	4552	8921	8903	6734	7422	9456	11630	11166	11303	11755	13784	15085	10110	10460	16339
3. Depoziti na Dr`avata	10317	10956	22279	29052	33830	37137	32957	32094	30508	32236	31279	33163	27536	29329	34213	30968
3.1. Vo denari	2337	4696	6993	8807	14417	18728	15326	17161	17647	20106	19997	21803	21807	23940	29221	26128
3.1.1. Dr`avni hartii od vrednost za monetarni celi				1377	2627	4656	4573	4391	4756	5537	6284	7166	8082	8520	9412	6312
3.2. Vo stranska valuta	7980	6260	15286	20245	19413	18409	17631	14933	12861	12130	11282	11360	5729	5389	4992	4840
4. Depoziti na ostanati finansiski institucii	78	18	18	212	113	127	23	96	331	423	474	377	206	223	477	473
5. Devizni obvrski	3353	2962	3222	3169	2925	2892	2645	2619	2455	2460	2254	0	59	59	0	0
6. Ostanati obvrski	13269	12007	18583	18482	19153	19645	20031	20268	20723	20325	20264	20214	20382	20581	20893	21248

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 8
Bilans na depozitni banki
vo milioni denari

	XII.03	XII.04	XII.05	2006				2007								
				III	VI	IX	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
A. SREDSTVA	131716	150143	174955	181159	187916	194415	207220	208361	211670	217454	222428	228346	234583	236516	240760	239660
1. Likvidni sredstva	4103	3645	6040	5558	6764	6597	8806	7586	7813	7905	9326	8647	9214	13220	9920	8654
1.1. Gotovina vo blagajna	833	909	1374	980	1011	1058	1526	1397	1520	1468	1567	1644	1590	1741	1816	1768
1.2. Smetka na banki te kaj NBRM	3270	2736	4666	4578	5753	5539	7280	6189	6293	6437	7759	7003	7624	11479	8104	6886
2. Depoziti kaj NBRM	4379	4552	8921	8903	6734	7422	9456	11630	11166	11303	11755	13784	15095	10110	10460	16339
2.1. Kupeni blagajni - ki zapisi na aukcija	4379	4552	8921	8903	6734	7422	9456	11630	11166	11303	11755	13784	15095	10110	10460	16339
3. Devizni sredstva	33081	37105	37786	36669	35526	36867	39707	38257	38837	39614	39419	39424	39000	39182	40996	38175
3.1. Zlato, devizi i -ekovi	1629	1549	2029	1673	1900	1868	2441	1855	1908	1899	2148	2075	2068	2353	2363	1967
3.2. Devizni smetki vo stranstvo	30588	34641	34834	34024	32829	34176	36576	35422	35986	36125	35683	35763	35376	35410	37059	34655
3.3. Ostanati pobaruwava	864	915	923	972	797	823	690	980	943	1590	1588	1586	1556	1419	1574	1553
4. Pobaruwava od dr`avata	6708	7157	7195	10012	11403	13113	13484	13172	13662	14433	15261	16132	16996	16896	17700	14172
4.1. Pobaruwava po krediti	2	158	83	289	375	264	357	377	388	347	296	267	247	262	258	253
4.2. Plasmani vo hartii od vrednost	6706	6999	7112	9723	11028	12849	13127	12795	13274	14086	14965	15865	16749	16634	17442	13919
5. Pobaruwava od nefinansiot i nebankarskiot sektor	45791	57097	68777	73017	79563	82084	89779	91422	93747	96362	98452	101057	105012	108465	111559	115754
5.1. Vo denari	38544	45750	51672	54473	58993	60349	66410	68057	69569	71537	73380	75288	78031	81138	83694	86908
5.2. Vo stranska valuta	7247	11347	17105	18544	20570	21735	23369	23365	24178	24825	25072	25769	26981	27327	27865	28846
6. Ostanati sredstva	37654	40587	46236	47000	47926	48332	45988	46294	46445	47837	48215	49302	49266	48643	50125	46566
B. OBRVRSKI	131716	150143	174955	181159	187916	194415	207220	208361	211670	217454	222428	228346	234583	236516	240760	239660
1. Depoziti	65653	78801	92887	97211	101864	108172	117813	119562	122818	124931	130388	134425	138011	141247	142193	142609
1.1. Depozitni pari	13018	13370	15206	14050	16076	17153	18518	17960	18116	18797	19703	20218	20269	21020	22194	22129
1.2. Depoziti po viduvawe vo denari	4883	5143	5793	6148	6829	6365	7226	7330	7758	7668	9147	9150	9253	9272	8998	9282
1.3. Oro-eni depoziti do 1 godi na	43872	56144	67678	72497	74048	79497	86521	88850	91289	92828	95069	97779	101136	102957	102999	102818
1.4. Ograni-eni depoziti	631	806	782	781	930	877	998	832	912	760	717	1066	852	1156	826	900
1.5. Oro-eni depoziti nad 1 godi na	3249	3338	3428	3735	3981	4280	4550	4590	4743	4878	5752	6212	6501	6842	7176	7480
2. Krediti od nebankarski organizacii	905	921	834	787	778	756	1089	1077	1081	1085	1075	1079	1090	1064	1051	1031
3. Hartii od vrednost	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Obrvrski kon dr`avata	1655	1169	1109	1276	1175	969	1199	1017	1097	1540	1070	1076	1126	1036	1011	1044
4.1. Depozitni pari	936	335	371	469	433	329	689	519	589	1027	456	530	545	532	505	516
4.2. Depoziti po viduvawe vo denari	25	27	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0
4.3. Oro-eni depoziti do 1 godi na	538	703	689	759	694	590	460	448	457	462	563	496	531	454	456	477
4.4. Oro-eni depoziti nad 1 godi na	156	104	48	48	48	49	49	49	50	50	50	50	50	50	50	51
5. Devizni obrvrski	9790	10064	14330	11965	12494	13312	16781	15686	14918	16205	16325	16445	19224	18210	19940	20806
6. Pozajmwava od NBRM	374	779	937	2179	2291	2238	2301	2256	2489	2610	2201	2185	2130	2074	2075	2023
7. Kapitalni smetki	30889	33299	34922	36185	36412	35283	35831	36070	36706	37226	37402	38236	38605	38395	38564	39824
8. Ostanati obrvrski	22450	25110	29936	31556	32902	33685	32206	32693	32561	33857	33967	34900	34397	34490	35926	32323

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 9
Bilans na { tedilnici
vo milioni denari

	XII.05	2006				2007								
		III	VI	IX	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
A. SREDSTVA	2199	2231	2311	2389	2622	2674	2696	2810	2850	2917	2947	2979	3010	3040
1. Likvidni sredstva	15	16	22	18	19	22	23	23	23	24	25	25	27	28
1.1. Gotovi na vo blagajna	15	16	22	18	19	22	23	23	23	24	25	25	27	28
2. Depoziti kaj NBRM	76	76	41	44	49	61	74	74	55	63	57	62	62	80
3. Pobaruvawa od dr`avata	62	57	63	72	155	135	64	64	71	66	71	71	65	42
3.1. Pobaruvawa po krediti														
3.2. Plasmani vo hartii od vrednost	62	57	63	72	155	135	64	64	71	66	71	71	65	42
4. Pobaruvawa od nedr`aven sektor	1718	1747	1823	1886	2048	2091	2145	2254	2332	2366	2416	2436	2454	2487
4.1. Pobaruvawa po krediti	1716	1745	1820	1884	2046	2089	2143	2252	2330	2364	2415	2435	2453	2485
4.2. Plasmani vo hartii od vrednost	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	2
5. Ostanati sredstva	328	335	362	369	427	408	444	504	369	398	378	385	402	403
B. OBVRSKI	2199	2231	2311	2389	2622	2674	2696	2810	2850	2917	2947	2979	3010	3040
1. Depoziti	455	479	525	558	588	607	615	638	647	651	660	672	678	686
1.1. Depoziti po viduvawe vo denari	24	22	23	25	24	23	23	30	27	28	30	30	28	27
1.2. Oro-eni depoziti do 1 godi na	289	313	346	373	401	420	428	443	449	452	457	466	472	482
1.3. Oro-eni depoziti nad 1 godi na	142	144	156	160	163	164	164	165	171	171	173	176	178	177
2. Hartii od vrednost	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Pozajmnvawa od NBRM	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Kapitalni smetki	1103	1112	1165	1162	1157	1178	1188	1203	1214	1226	1243	1252	1259	1257
5. Ostanati obvrski	641	640	621	669	877	889	893	969	989	1040	1044	1055	1073	1097

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 10
Monetaren pregled (bez tedinici)
vo milioni denari

	XII.03	XII.04	XII.05	2006				2007								
				III	VI	IX	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
A. Neto devizna aktiva	65792	68865	89738	96611	100288	105619	108042	106455	107140	108475	110951	113778	107566	110631	113010	111578
Narodna banka	42501	41824	66282	71907	77256	82064	85116	83884	83221	85066	87857	90799	87790	89659	91954	94209
Sredstva	45854	44686	69504	75076	80181	84956	87761	86503	85676	87526	90111	90799	87849	89718	91954	94209
Obvrski	3353	2862	3222	3169	2925	2892	2645	2619	2455	2460	2254	0	59	59	0	0
Depozitni banki	23291	27041	23456	24704	23032	23555	22926	22571	23919	23409	23094	22979	19776	20972	21056	17369
Sredstva	33081	37105	37786	36669	35526	36867	39707	38257	38837	39614	39419	39424	39000	39182	40996	38175
Obvrski	9790	10064	14330	11965	12494	13312	16781	15686	14918	16205	16325	16445	19224	18210	19940	20806
B. Neto doma{ na aktiva	16676	26206	19545	16577	18220	19219	28288	29824	33173	34538	37587	38540	48712	49613	48103	50327
1. Doma{ ni krediti	50616	61356	62382	62714	65763	65575	77176	79487	83921	85601	88305	89928	100434	101445	100551	104481
od koi: pobaruwawa od dr` avata	288	-916	-11791	-15747	-19421	-21017	-17184	-16633	-14556	-15513	-14956	-15969	-9477	-11370	-15450	-15736
a) Depozitni banki	57666	69431	81371	88476	96610	99729	107866	109314	112162	115570	118545	122052	126931	129735	133725	134410
-vo denari	44528	52575	64186	69847	75954	77855	84368	85822	87861	90626	93354	96169	99837	102258	105693	105391
Dr` ava	1447	1650	7118	9930	11340	12998	13377	13067	13562	14337	15165	16041	16907	16770	17557	14020
Krediti	1437	1648	7115	9927	11317	12974	13355	13045	13539	14314	15142	16018	16883	16746	17533	13999
a) Buxet i minist erst va	687	1403	7033	9696	11015	12834	13095	12762	13241	14052	14994	15893	16777	16661	17469	13946
b) Fondovi	750	245	82	231	302	140	260	283	298	262	148	125	106	85	64	53
v) Instit. na centralna dr` avna vlast : sudovi, it n.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Presmetana nenaplatena kamata	10	2	3	3	23	24	22	22	23	23	23	23	24	24	24	21
Nedr` aven sektor	43081	50925	57068	59917	64614	64857	70991	72755	74299	76289	78189	80128	82930	85488	88136	91371
Krediti	38430	45750	51672	54473	58993	60349	66410	68057	69569	71537	73380	75288	78031	81138	83694	86908
od koi: Dost asani nenaplateni pobaruwawa	9499	9160	9807	10146	10538	9682	9810	9737	9721	9560	9848	10180	10049	9653	9756	10125
Presmetana nenaplatena kamata	4651	5175	5396	5444	5621	4508	4581	4698	4730	4752	4809	4840	4899	4350	4442	4463
-vo stranska valuta	13138	16856	17185	18629	20656	21874	23498	23492	24301	24944	25191	25883	27094	27477	28032	29019
Dr` ava	5891	5509	80	85	86	139	129	127	123	119	119	114	113	150	167	173
od koi: Dost asani nenaplateni pobaruwawa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedr` aven sektor	7247	11347	17105	18544	20570	21735	23369	23365	24178	24825	25072	25769	26981	27327	27865	28846
od koi: Dost asani nenaplateni pobaruwawa	1502	1600	1748	1444	1693	1532	1650	1625	1473	1511	1566	1630	1611	1591	1748	1763
b) Pobaruwawa na Narodna banka od dr` avata	-7050	-8075	-18989	-25762	-30847	-34154	-30690	-29827	-28241	-29969	-30240	-32124	-26497	-28290	-33174	-29929
2. Ostan i stavki, neto	-33940	-35150	-42837	-46137	-47543	-46356	-48888	-49663	-50748	-51063	-50718	-51388	-51722	-51832	-52448	-54154

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

**Monetaren pregled (bez tedinici)
vo milioni denari**

	2006							2007								
	XII.03	XII.04	XII.05	III	VI	IX	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
M4 Vkupno	82468	95071	109283	113188	118508	124838	136330	136279	140313	143013	148538	152318	156278	160244	161113	161905
M4 (nedr`aven sektor)	80813	93947	108174	111912	117333	123869	135131	135262	139216	141473	147468	151242	155152	159208	160102	160861
M1 (Vkupno)	28209	27885	30034	28431	31201	32419	35436	33102	34022	35281	36164	36484	36864	38448	39556	39864
M1 (nedr`aven sektor)	27273	27595	29663	27962	30768	32090	34747	32583	33433	34254	35708	35954	36319	37916	39051	39348
Gotovi pari vo optek	14177	14162	14439	13700	14580	14810	16206	14527	14986	15034	15531	15359	15844	16673	16380	16746
Depozitni pari (vkupno)	14032	13723	15595	14731	16621	17609	19230	18575	19036	20247	20633	21125	21020	21775	23176	23118
Depozitni pari (nedr`aven sektor)	13096	13433	15224	14262	16188	17280	18541	18056	18447	19220	20177	20595	20475	21243	22671	22602
- Depozitni banki	13954	13705	15577	14519	16509	17482	19207	18479	18705	19824	20159	20748	20814	21552	22699	22645
Nedr`aven sektor	13018	13415	15206	14050	16076	17153	18518	17960	18116	18797	19703	20218	20269	21020	22194	22129
Dr`ava	936	290	371	469	433	329	689	519	589	1027	456	530	545	532	505	516
a) Buxet i minist`erstva	104	115	236	132	158	92	551	234	262	226	219	227	232	304	243	276
b) Fondovi	821	171	135	323	275	236	138	284	327	801	236	302	312	227	261	239
v) Inst`it. na centralna dr`avna vlast : sudovi, itn.	11	4	0	14	0	1	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1
- Narodna banka (nedr`aven sektor)	78	18	18	212	112	127	23	96	331	423	474	377	206	223	477	473
M2 (Vkupno)	77527	89906	104195	107835	112772	118872	129644	129731	133527	136240	140944	143911	147785	151132	152010	152443
M2 (nedr`aven sektor)	76028	88886	103134	106607	111645	117952	128494	128763	132480	134750	139924	142885	146709	150146	151049	151450
Kratkoro-ni depoziti (vkupno)	49318	62021	74161	79404	81571	86453	94208	96629	99505	100959	104780	107427	110921	112684	112454	112579
Kratkoro-ni depoziti (nedr`aven sektor)	48755	61291	73471	78645	80877	85862	93747	96180	99047	100496	104216	106931	110390	112230	111998	112102
Depozitni banki	49318	62021	74161	79404	81571	86453	94208	96629	99505	100959	104780	107427	110921	112684	112454	112579
Nedr`aven sektor	48755	61291	73471	78645	80877	85862	93747	96180	99047	100496	104216	106931	110390	112230	111998	112102
- vo denari	15568	20483	24364	27889	28062	30638	36317	37295	39293	40511	43540	45648	48389	49353	48434	50045
- vo stranska valuta	33187	40808	49107	50756	52815	55224	57430	58885	59754	59985	60676	61283	62001	62877	63564	62057
Dr`ava	563	730	690	759	694	591	461	449	458	463	564	496	531	454	456	477
- vo denari	538	703	689	759	694	590	460	448	457	462	563	496	531	454	456	477
- vo stranska valuta	25	27	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
- Narodna banka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoro-ni depoziti (vkupno)	4941	5165	5088	5353	5736	5966	6686	6548	6786	6773	7594	8407	8493	9112	9103	9462
- vo denari	3653	3464	3105	3171	3303	3292	3678	3641	3739	3799	4536	4734	4938	5217	5407	5549
- vo stranska valuta	1288	1701	1983	2182	2433	2674	3008	2907	3047	2974	3058	3673	3555	3895	3696	3913
Nedr`aven sektor	4785	5061	5040	5305	5688	5917	6637	6499	6736	6723	7544	8357	8443	9062	9053	9411
- vo denari	3497	3360	3057	3123	3255	3243	3629	3592	3689	3749	4486	4684	4888	5167	5357	5498
- vo stranska valuta	1288	1701	1983	2182	2433	2674	3008	2907	3047	2974	3058	3673	3555	3895	3696	3913
- Depozitni banki	4941	5165	5088	5353	5736	5966	6686	6548	6786	6773	7594	8407	8493	9112	9103	9462
Nedr`aven sektor - vo denari	3497	3360	3057	3123	3255	3243	3629	3592	3689	3749	4486	4684	4888	5167	5357	5498
Nedr`aven sektor - vo stranska valuta	1288	1701	1983	2182	2433	2674	3008	2907	3047	2974	3058	3673	3555	3895	3696	3913
Dr`ava - vo denari	156	104	48	48	48	49	49	49	50	50	50	50	50	50	50	51
Dr`ava - vo stranska valuta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Narodna banka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vkupni depoziti	68291	80909	94844	99488	103928	110028	120124	121752	125327	127979	133007	136959	140434	143571	144733	145159
Vkupni depoziti (nedr`aven sektor)	66636	79785	93735	98212	102753	109059	118925	120735	124230	126439	131937	135883	139308	142535	143722	144115

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 11
Monetaren pregled (sošteditnici)
vo milioni denari

XII.05	2006				2007									
	III	VI	IX	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
A. Neto devizna aktiva	89738	96611	100288	105619	108042	106455	107140	108475	110951	113778	107566	110631	113010	111578
Narodna banka	66282	71907	77256	82064	85116	83884	83221	85066	87857	90799	87790	89659	91954	94209
Aktiva	69504	75076	80181	84956	87761	86503	85676	87526	90111	90799	87849	89718	91954	94209
Pasi va	3222	3169	2925	2892	2645	2619	2455	2460	2254	0	59	59	0	0
Depozitni banki	23456	24704	23032	23555	22926	22571	23919	23409	23094	22979	19776	20972	21056	17369
Aktiva	37786	36669	35526	36867	39707	38257	38837	39614	39419	39424	39000	39182	40996	38175
Pasi va	14330	11965	12494	13312	16781	15686	14918	16205	16325	16445	19224	18210	19940	20806
B. Neto doma na aktiva	20000	17056	18745	19777	28877	30431	33789	35176	38234	39191	49372	50285	48781	51013
1. Doma ni krediti	64162	64518	67649	67533	79379	81713	86130	87919	90708	92360	102921	103952	103070	107010
od koi: pobaruwawa od dr`avata	-11729	-15690	-19358	-20945	-17029	-16498	-14492	-15449	-14885	-15903	-9406	-11299	-15385	-15694
a) Depozitni banki	83151	90280	98496	101687	110069	111540	114371	117888	120948	124484	129418	132242	136244	136939
-vo denari	65966	71651	77840	79813	86571	88048	90070	92944	95757	98601	102324	104765	108212	107920
Dr`ava	7180	9987	11403	13070	13532	13202	13626	14401	15236	16107	16978	16841	17622	14062
Krediti	7177	9984	11380	13046	13510	13180	13603	14378	15213	16084	16954	16817	17598	14041
a) Buxet i minist erst va	7095	9753	11078	12906	13250	12897	13305	14116	15065	15959	16848	16732	17534	13988
b) Fondovi	82	231	302	140	260	283	298	262	148	125	106	85	64	53
v) Inst it . na cent ralnat a dr`avna vlast : sudovi , it n.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Presmetana nenapl atena kamata	3	3	23	24	22	22	23	23	23	23	24	24	24	21
Nedr`aven sektor	58786	61664	66437	66743	73039	74846	76444	78543	80521	82494	85346	87924	90590	93858
Krediti	53371	56199	60793	62212	68435	70124	71687	73765	75684	77625	80418	83545	86119	89365
od koi: Dost asani nenapl at eni pobaruwawa	9915	10267	10666	9813	9939	9872	9861	9701	9993	10326	10208	9809	9920	10291
Presmetana nenapl atena kamata	5415	5465	5644	4531	4604	4722	4757	4778	4837	4869	4928	4379	4471	4493
-vo stranska val uta	17185	18629	20656	21874	23498	23492	24301	24944	25191	25883	27094	27477	28032	29019
Dr`ava	80	85	86	139	129	127	123	119	119	114	113	150	167	173
od koi: Dost asani nenapl at eni pobaruwawa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedr`aven sektor	17105	18544	20570	21735	23369	23365	24178	24825	25072	25769	26981	27327	27865	28846
od koi: Dost asani nenapl at eni pobaruwawa	1748	1444	1693	1532	1650	1625	1473	1511	1566	1630	1611	1591	1748	1763
b) Pobaruwawa na Narodna banka od dr`avata	-18989	-25762	-30847	-34154	-30690	-29827	-28241	-29969	-30240	-32124	-26497	-28290	-33174	-29929
2. Ost anat i stavki, net o	-44162	-47462	-48904	-47756	-50502	-51282	-52341	-52743	-52474	-53169	-53549	-53667	-54289	-55997

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

**Monetaren pregled (so { tedilnici)
vo milioni denari**

	XII.05	2006				2007								
		III	VI	IX	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
M4 Vkupno	109738	113667	119033	125396	136919	136886	140929	143651	149185	152969	156938	160916	161791	162591
M4 (nedr`aven sektor)	108629	112391	117858	124427	135720	135869	139832	142111	148115	151893	155812	159880	160780	161547
M1 (Vkupno)	30034	28431	31201	32419	35436	33102	34022	35281	36164	36484	36864	38448	39556	39864
M1 (nedr`aven sektor)	29663	27962	30768	32090	34747	32583	33433	34254	35708	35954	36319	37916	39051	39348
Gotovi pari vo optek	14439	13700	14580	14810	16206	14527	14986	15034	15531	15359	15844	16673	16380	16746
Depozitni pari (vkupno)	15595	14731	16621	17609	19230	18575	19036	20247	20633	21125	21020	21775	23176	23118
Depozitni pari (nedr`aven sektor)	15224	14262	16188	17280	18541	18056	18447	19220	20177	20595	20475	21243	22671	22602
- Depozitni banki	15577	14519	16509	17482	19207	18479	18705	19824	20159	20748	20814	21552	22699	22645
Nedr`aven sektor	15206	14050	16076	17153	18518	17960	18116	18797	19703	20218	20269	21020	22194	22129
Dr`ava	371	469	433	329	689	519	589	1027	456	530	545	532	505	516
a) Buxet i minist`erst va	236	132	158	92	551	234	262	226	219	227	232	304	243	276
b) Fondovi	135	323	275	236	138	284	327	801	236	302	312	227	261	239
v) Inst`it . na centralnat a dr`avna vlast : sudovi, i t n.	0	14	0	1	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1
- Narodna banka (nedr`aven sektor)	18	212	112	127	23	96	331	423	474	377	206	223	477	473
M2 (Vkupno)	104508	108170	113141	119270	130069	130174	133978	136713	141420	144391	148272	151628	152510	152952
M2 (nedr`aven sektor)	103447	106942	112014	118350	128919	129206	132931	135223	140400	143365	147196	150642	151549	151959
Kratkoro-ni depoziti (vkupno)	74474	79739	81940	86851	94633	97072	99956	101432	105256	107907	111408	113180	112954	113088
Kratkoro-ni depoziti (nedr`aven sektor)	73784	78980	81246	86260	94172	96623	99498	100969	104692	107411	110877	112726	112498	112611
- Depozitni banki	74474	79739	81940	86851	94633	97072	99956	101432	105256	107907	111408	113180	112954	113088
Nedr`aven sektor	73784	78980	81246	86260	94172	96623	99498	100969	104692	107411	110877	112726	112498	112611
- vo denari	24677	28224	28431	31036	36742	37738	39744	40984	44016	46128	48876	49849	48934	50554
- vo stranska val ut a	49107	50756	52815	55224	57430	58885	59754	59985	60676	61283	62001	62877	63564	62057
Dr`ava	690	759	694	591	461	449	458	463	564	496	531	454	456	477
- vo denari	689	759	694	590	460	448	457	462	563	496	531	454	456	477
- vo stranska val ut a	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
- Narodna banka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoro-ni depoziti (vkupno)	5230	5497	5892	6126	6850	6712	6951	6938	7765	8578	8666	9288	9281	9639
- vo denari	3247	3315	3459	3452	3842	3805	3904	3964	4707	4905	5111	5393	5585	5726
- vo stranska val ut a	1983	2182	2433	2674	3008	2907	3047	2974	3058	3673	3555	3895	3696	3913
Dolgoro-ni depoziti (nedr`aven sektor)	5182	5449	5844	6077	6801	6663	6901	6888	7715	8528	8616	9238	9231	9588
- vo denari	3199	3267	3411	3403	3793	3756	3854	3914	4657	4855	5061	5343	5535	5675
- vo stranska val ut a	1983	2182	2433	2674	3008	2907	3047	2974	3058	3673	3555	3895	3696	3913
- Depozitni banki	5230	5497	5892	6126	6850	6712	6951	6938	7765	8578	8666	9288	9281	9639
Nedr`aven sekt or - vo denari	3199	3267	3411	3403	3793	3756	3854	3914	4657	4855	5061	5343	5535	5675
Nedr`aven sekt or - vo stranska val ut a	1983	2182	2433	2674	3008	2907	3047	2974	3058	3673	3555	3895	3696	3913
Dr`ava - vo denari	48	48	48	49	49	49	50	50	50	50	50	50	50	51
Dr`ava - vo stranska val ut a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Narodna banka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vkupni depoziti	95299	99967	104453	110586	120713	122359	125943	128617	133654	137610	141094	144243	145411	145845
Vkupni depoziti (nedr`aven sektor)	94190	98691	103278	109617	119514	121342	124846	127077	132584	136534	139968	143207	144400	144801

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Tabela 12
Krediti na neodr`aven sektor
vo milioni denari

	2006							2007								
	XII.03	XII.04	XII.05	III	VI	IX	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Krediti na neodr`aven sektor	45677	57094	68777	73017	79565	82083	89774	91417	93743	96362	98448	101057	105019	108453	111551	115751
1. Spored valuta																
1.1. vo denari	38430	45747	51672	54473	58994	60350	66408	68055	69567	71539	73381	75290	78035	81130	83683	86908
1.2. vo stranska valuta	7247	11347	17105	18544	20571	21733	23366	23362	24176	24823	25067	25767	26984	27323	27868	28843
2. Spored ro-nost																
2.1. kratkoro-ni	27448	29764	30915	32942	35376	34554	36460	37438	38029	38554	39134	40205	41335	42298	43597	46159
2.2. dolgoro-ni	18229	27330	37862	40075	44189	47529	53314	53979	55714	57808	59314	60852	63684	66155	67954	69592
3. Spored sektor																
3.1. naseleni e	9405	15276	21625	23079	25602	27625	30864	31817	32389	33607	35040	36628	38199	40231	41785	43251
3.2. pretprijatija	36058	41681	46987	49842	53874	54377	58805	59498	61239	62647	63299	64307	66704	67950	69493	72226
3.3. ostanato	214	137	165	96	89	81	105	102	115	108	109	122	116	272	273	274
godic`ni stapki na porast																
Krediti na neodr`aven sektor		25,00	20,46	21,05	26,28	24,70	30,53	31,49	32,22	31,97	31,55	32,33	31,99	34,33	36,21	41,02
1. Spored valuta																
1.1. vo denari		19,04	12,95	14,90	21,47	21,26	28,52	30,24	30,90	31,33	32,10	32,97	32,28	35,75	38,29	44,01
1.2. vo stranska valuta		56,58	50,74	43,64	42,46	35,39	36,60	35,27	36,19	33,86	29,96	30,47	31,17	30,28	30,31	32,72
2. Spored ro-nost																
2.1. kratkoro-ni		8,44	3,87	6,26	17,59	15,38	17,94	18,37	18,16	17,04	15,85	18,20	16,84	20,09	23,18	33,59
2.2. dolgoro-ni		49,93	38,54	36,68	34,22	32,49	40,81	42,43	43,92	44,25	44,46	43,67	44,12	45,34	46,12	46,42
3. Spored sektor																
3.1. naseleni e		62,42	41,56	39,31	37,04	36,24	42,72	45,20	45,52	45,62	47,48	48,38	49,20	52,32	53,46	56,56
3.2. pretprijatija		15,59	12,73	14,30	21,86	19,91	25,15	25,22	26,18	25,69	24,20	24,67	23,81	25,27	27,31	32,82
3.3. ostanato		-35,98	20,44	-34,69	-23,93	-58,67	-36,36	0,99	7,48	12,50	-2,68	19,61	30,34	227,71	232,93	238,27

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Tabela 13
Monetarni agregati i nivni te komponenti (nedr`aven sektor)
 vo mi li oni denari

	XII.03	XII.04	XII.05	III.06	VI.06	IX.06	XII.06	I.07	II.07	III.07	IV.07	V.07	VI.07	VII.07	VIII.07	IX.07
1. Gotovi pari vo optek	14177	14162	14439	13700	14580	14810	16206	14527	14986	15034	15531	15359	15844	16673	16380	16746
2. Depozitni pari	13096	13433	15224	14262	16188	17280	18541	18056	18447	19220	20177	20595	20475	21243	22671	22602
3. (1+2) Pari -na msa M1	27273	27595	29663	27962	30768	32090	34747	32583	33433	34254	35708	35954	36319	37916	39051	39348
4. Kratkoro-ni depoziti	48755	61291	73471	78645	80877	85862	93747	96180	99047	100496	104216	106931	110390	112230	111998	112102
4.1. vo denari	15568	20483	24364	27889	28062	30638	36317	37295	39293	40511	43540	45648	48389	49353	48434	50045
4.2. vo stranska val uta	33187	40808	49107	50756	52815	55224	57430	58885	59754	59985	60676	61283	62001	62877	63564	62057
5. (3+4.1) Pari -na msa M2 - denarski	42841	48078	54027	55851	58830	62728	71064	69878	72726	74765	79248	81602	84708	87269	87485	89393
6. (5+4.2) Pari -na msa M2 - vkupno	76028	88886	103134	106607	111645	117952	128494	128763	132480	134750	139924	142885	146709	150146	151049	151450
7. Dolgoro-ni depoziti	4785	5061	5040	5305	5688	5917	6637	6499	6736	6723	7544	8357	8443	9062	9053	9411
7.1. vo denari	3497	3360	3057	3123	3255	3243	3629	3592	3689	3749	4486	4684	4888	5167	5357	5498
7.2. vo stranska val uta	1288	1701	1983	2182	2433	2674	3008	2907	3047	2974	3058	3673	3555	3895	3696	3913
8. (6+7) Pari -na msa M4 - vkupno	80813	93947	108174	111912	117333	123869	135131	135262	139216	141473	147468	151242	155152	159208	160102	160861
godi { ni stapki na porast																
1. Gotovi pari vo optek		-0,11	1,96	3,73	8,89	9,79	12,24	10,89	9,91	9,74	6,67	10,50	8,67	8,84	10,51	13,07
2. Depozitni pari		2,57	13,33	3,79	17,71	19,87	21,79	23,68	23,30	34,76	35,43	31,31	26,48	26,21	32,71	30,80
3. Pari -na msa M1		1,18	7,49	3,76	13,36	14,99	17,14	17,63	16,91	22,50	21,21	21,53	18,04	17,93	22,40	22,62
4. Kratkoro-ni depoziti		25,71	19,87	19,46	12,65	24,67	27,60	27,32	29,96	27,78	28,84	29,86	36,49	35,62	31,89	30,56
4.1. vo denari		31,57	18,95	19,51	6,56	47,78	49,06	45,60	49,76	45,26	47,28	47,90	72,44	69,84	59,82	63,34
4.2. vo stranska val uta		22,96	20,34	19,44	16,17	14,71	16,95	17,94	19,56	18,18	18,23	19,04	17,39	17,10	16,39	12,37
5. Pari -na msa M2 - denarski		12,22	12,37	11,07	10,01	28,97	31,53	31,07	32,63	33,87	34,27	35,00	43,99	42,57	40,63	42,51
6. Pari -na msa M2 - vkupno		16,91	16,03	14,90	12,84	21,88	24,59	24,72	26,40	26,40	26,81	27,66	31,41	30,67	29,30	28,40
7. Dolgoro-ni depoziti		5,77	-0,41	14,23	16,03	21,47	31,69	28,01	29,86	26,73	32,23	52,58	48,44	63,13	53,52	59,05
7.1. vo denari		-3,92	-9,02	0,39	5,24	3,61	18,71	15,46	17,63	20,04	37,73	43,11	50,17	58,69	63,42	69,53
7.2. vo stranska val uta		32,07	16,58	42,34	34,49	53,59	51,69	47,86	48,56	36,30	24,92	66,65	46,12	69,42	41,12	46,34
8. Pari -na msa M4 - vkupno		16,25	15,14	14,87	12,99	21,86	24,92	24,87	26,56	26,41	27,07	28,82	32,23	32,17	30,46	29,86

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Tabela 14
Vkupni pobaruwawa na depozitni te banki
 vo milioni denari

I. NEDR@AVEN SEKTOR

- Pretprijatija

Period	Kredit i				Harti i od vrednost		Dostasani nenaplteni i somitelni i sporni pobaruwawa		Ostanati plasmani	
	Spored valuta		Spored ro-nost		Spored ro-nost		Spored valuta		Spored ro-nost	
	Vo denari	Vo stranska valuta	Kratkoro-ni	Dolgoro-ni	Kratkoro-ni	Dolgoro-ni	Vo denari	Vo stranska valuta	Kratkoro-ni	Dolgoro-ni
XII.03	19643	5582	14555	10670	92	596	8713	1454	93	0
XII.04	22104	9312	16334	15082	69	519	8058	1571	48	0
XII.05	21911	14636	15581	20966	63	449	8167	1710	51	0
2006 III	23335	16142	17172	22305	57	442	8412	1406	48	0
VI	25549	17561	18653	24457	60	455	8566	1653	27	0
IX	25691	18717	18213	26195	56	456	7948	1485	27	0
XII	28718	20058	19017	29759	60	459	7890	1601	25	0
2007 I	29508	20073	19374	30207	51	460	7805	1576	27	0
II	30492	21050	19995	31547	48	459	7744	1417	28	0
III	31338	21607	20236	32709	43	441	7723	1456	35	0
IV	31588	21724	19977	33335	39	427	7980	1510	30	0
V	31745	22317	20084	33978	36	415	8198	1576	23	0
VI	33125	23482	20986	35621	33	395	8092	1549	20	0
VII	34554	23817	21669	36702	24	446	7561	1530	26	0
VIII	35641	24210	22133	37718	16	446	7521	1646	18	0
IX	37196	25144	23939	38401	11	445	7748	1652	30	0

- Naselenie

Period	Kredit i										Harti i od vrednost		Dostasani nenaplteni i somitelni i sporni pobaruwawa	
	Spored valuta		Spored ro-nost		Spored namena						Spored ro-nost		Spored valuta	
	Vo denari	Vo stranska valuta	Kratkoro-ni	Dolgoro-ni	Potro{ uva-ki	Ramkovni	Za stambena i zgrada	Za del oven prostor	Za vr{ ewe na samostojna dejnost	Za drugi nameni	Kratkoro-ni	Dolgoro-ni	Vo denari	Vo stranska valuta
XII.03	8603	3	1739	6867	319	1186	1465	13	202	5421	0	0	781	18
XII.04	13819	341	2519	11641	396	1507	1963	13	456	9825	0	0	1098	18
XII.05	19339	705	3612	16432	443	2366	2734	12	933	13556	0	0	1545	36
2006 III	20395	952	4031	17316	484	2737	2862	11	1087	14166	0	0	1697	35
VI	22344	1308	4386	19266	468	3195	3123	9	1388	15469	0	0	1913	39
IX	24423	1479	5028	20874	496	3905	3451	6	1508	16536	0	0	1675	46
XII	27290	1660	5864	23086	455	4828	3832	6	1781	18048	0	0	1866	47
2007 I	28228	1666	6586	23308	438	5594	3908	5	1814	18135	0	0	1878	48
II	28779	1650	6727	23702	443	5720	3988	5	1895	18378	0	0	1910	55
III	30074	1701	7164	24611	439	6164	4104	17	1990	19061	0	0	1783	53
IV	31403	1775	7670	25508	451	6619	4231	18	2065	19794	0	0	1814	53
V	32829	1817	8240	26406	460	7156	4363	18	2149	20500	0	0	1928	52
VI	34356	1883	8622	27617	453	7569	4550	18	2201	21448	0	0	1903	59
VII	36318	1910	9328	28900	518	8156	4754	19	2237	22544	0	0	1948	58
VIII	37703	1898	9922	29679	529	8661	4914	20	2304	23173	0	0	2088	99
IX	38989	1929	10281	30637	523	9036	5115	20	2352	23872	0	0	2227	109

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedonija.

**Vkupni pobaruwawa na depozitni te banki
vo milioni denari**
I. NEDR@AVEN SEKTOR

- Ostanato										
Period	Kredit				Harti od vrednost		Dostasani nenaplteni i somnitelni i sporni pobaruwawa		Ostanati plasmani	
	Spored valuta		Spored ro-nost		Spored ro-nost		Spored valuta		Spored ro-nost	
	Vo denari	Vo stranska valuta	Kratkoro-ni	Dolgoro-ni	Kratkoro-ni	Dolgoro-ni	Vo denari	Vo stranska valuta	Kratkoro-ni	Dolgoro-ni
	1	2	3	4	11	12	13	14	15	16
XII.03	23	156	83	96	0	0	5	30	0	0
XII.04	32	93	37	88	0	0	4	11	0	0
XII.05	60	8	53	15	0	0	95	2	0	0
2006 III	51	5	44	12	0	0	37	3	0	0
VI	26	2	19	9	0	0	59	1	0	0
IX	20	1	14	7	0	0	59	1	0	0
XII	49	0	43	6	0	0	54	2	0	0
2007 I	47	0	42	5	0	0	54	1	0	0
II	47	0	42	5	0	0	67	1	0	0
III	48	4	6	46	0	0	54	2	0	0
IV	48	4	9	43	0	0	54	3	0	0
V	56	4	9	51	0	0	54	2	5	0
VI	54	4	9	49	0	0	54	3	0	0
VII	118	8	13	113	0	0	144	3	0	0
VIII	115	8	13	110	0	0	147	3	0	0
IX	114	8	13	109	0	0	150	2	0	0

II. DR@AVA

Period	Kredit				Harti od vrednost		Dostasani nenaplteni i somnitelni i sporni pobaruwawa		Ostanati plasmani	
	Spored valuta		Spored ro-nost		Spored ro-nost					
	Vo denari	Vo stranska valuta	Kratkoro-ni	Dolgoro-ni	Kratkoro-ni	Dolgoro-ni				
XII.03	0	2	0	2	0	6706		0		0
XII.04	151	7	151	7	539	6460		0		0
XII.05	3	80	11	72	790	6322		0		0
2006 III	204	85	162	127	3393	6330		0		0
VI	289	86	250	125	4821	6207		0		0
IX	125	139	89	175	6703	6146		0		0
XII	228	129	206	151	7103	6024		0		0
2007 I	250	127	229	148	6828	5967		0		0
II	265	123	243	145	7151	6123		0		0
III	228	119	151	196	7990	6096		0		0
IV	177	119	104	192	8963	6002		0		0
V	153	114	83	184	9869	5996		0		0
VI	134	113	67	180	10872	5877		0		0
VII	112	150	51	211	10895	5739		0		0
VIII	91	167	32	226	11741	5701		0		0
IX	80	173	26	227	8138	5781		0		0

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Tabela 15
Vkupni obvrski na depozitne banke
 vo milioni denari

Period	Depoziti										Hartii od vrednost		Ostanati denarski kreditni obvrski	
	Vo denari						Vo stranska valuta				kratkoro-ni	dolgoro-ni	do 1 godi na	nad 1 godi na
	depozitni pari	depoziti po viduvawe	oro-eni do 3 meseci	oro-eni nad 3 meseci do 1 godi na	oro-eni nad 1 godi na	ograni-eni depoziti	depoziti po viduvawe	oro-eni do 1 godi na	oro-eni nad 1 godi na	ograni-eni depoziti				

I. NEDR@AVEN SEKTOR

- Pretprijetija

XII.03	8507	391	5830	899	231	90	4892	1481	0	463	0	0	0	0
XII.04	8988	259	7813	1905	449	111	5020	4088	0	561	0	0	0	0
XII.05	10143	218	7756	2294	635	107	4487	6500	0	535	0	0	0	27
2006 III	9226	132	9279	2621	712	104	5138	6221	6	542	0	0	0	25
VI	10515	147	8235	2071	739	114	5445	6766	7	675	0	0	0	22
IX	11550	207	10185	2241	614	114	5280	7869	7	625	0	0	0	19
XII	12851	309	12317	2316	478	77	6007	8489	7	756	0	0	0	17
2007 I	12342	382	12265	2273	444	71	6373	8794	7	596	0	0	0	16
II	12366	447	13286	2248	481	82	7044	8845	7	666	0	0	0	16
III	12849	435	13870	2059	458	72	9716	6327	7	522	0	0	0	15
IV	13377	489	14349	2045	1093	85	7321	9483	7	466	0	0	0	14
V	13856	450	15184	2058	1142	66	6887	9923	7	833	0	0	0	13
VI	13798	386	16566	2232	1185	70	7846	9519	7	615	0	0	0	12
VII	14419	455	16750	2287	1196	71	8361	9257	7	917	0	0	0	12
VIII	15581	436	15046	2488	1291	70	7778	9897	7	588	0	0	0	12
IX	15341	374	15358	2690	1382	71	7498	8676	7	659	0	0	0	11

- Naselenie

XII.03	2712	4492	2683	900	2082	0	15774	10899	815	0	0	0		
XII.04	2710	4884	3055	2224	1718	0	16890	14529	1137	0	0	0		
XII.05	3172	5575	3940	3943	1319	0	19276	18581	1448	0	0	0		
2006 III	3074	6016	4606	4684	1359	0	19561	19639	1634	0	0	0		
VI	3428	6682	5010	5201	1398	0	20291	20103	1751	0	0	0		
IX	3318	6158	5546	5782	1492	0	20777	20970	2042	0	0	0		
XII	3716	6917	7260	6621	1649	0	20791	21870	2245	0	0	0		
2007 I	3787	6948	7551	7284	1660	0	20980	22463	2304	0	0	0		
II	3883	7311	7639	7772	1696	0	21030	22573	2374	0	0	0		
III	4045	7233	7944	8392	1754	0	20758	22965	2445	0	0	0		
IV	4341	8658	8399	9021	1844	0	20717	22927	2585	0	0	0		
V	4424	8700	8986	9677	1998	0	21097	23132	2833	0	0	0		
VI	4454	8867	9259	10487	2067	0	21030	23374	2933	0	0	0		
VII	4517	8817	9452	11006	2346	0	21422	23609	2971	0	0	0		
VIII	4334	8562	9640	11681	2436	0	21657	24018	3101	0	0	0		
IX	4415	8908	9875	12231	2487	0	21550	24140	3247	0	0	0		

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Vkupni obvrski na depozitni te banki
 vo milioni denari

Peri od	Depoziti										Hartii od vrednost		Ostanati denarski kreditni obvrski	
	Vo denari						Vo stranska valuta				kratkoro-ni	dolgoro-ni	do 1 godi na	nad 1 godi na
	depozitni pari	depoziti po vuvawe	oro-eni do 3 meseci	oro-eni nad 3 meseci do 1 godi na	oro-eni nad 1 godi na	ograniceni depoziti	depoziti po vuvawe	oro-eni do 1 godi na	oro-eni nad 1 godi na	ograniceni depoziti				

I. NEDR@AVEN SEKTOR
- Ostanato

XII.03	1799	0	202	171	111	78	141	0	10	0	0	0	905
XII.04	1672	0	172	167	31	134	281	0	3	0	0	4	921
XII.05	1891	0	446	192	26	136	261	0	0	0	0	0	807
2006 III	1750	0	345	206	24	137	197	0	0	0	0	0	762
VI	2133	0	475	241	86	140	208	0	0	0	0	0	756
IX	2285	0	263	256	125	142	326	0	0	0	0	0	737
XII	1951	0	274	303	171	165	272	0	0	0	0	0	1072
2007 I	1831	0	271	321	175	165	274	0	0	0	0	0	1061
II	1867	0	289	301	185	164	261	0	0	0	0	0	1065
III	1903	0	249	329	214	166	219	0	0	0	0	0	1070
IV	1985	0	238	341	223	166	228	0	0	0	0	0	1061
V	1938	0	221	370	232	167	244	0	0	0	0	0	1066
VI	2017	0	219	372	309	167	229	0	0	0	0	0	1078
VII	2084	0	212	373	322	168	225	0	0	0	0	0	1064
VIII	2279	0	218	362	341	168	211	0	0	0	0	0	1051
IX	2373	0	209	398	357	170	193	0	0	0	0	0	1031

II. DR@AVA

XII.03	936	0	372	166	156	0	25						0	0
XII.04	335	0	379	324	104	0	27						0	0
XII.05	371	0	539	150	48	0	1						0	0
2006 III	469	0	502	257	48	0	0						0	0
VI	433	0	433	261	48	0	0						0	0
IX	329	0	434	156	49	0	1						0	0
XII	689	0	362	98	49	0	1						0	0
2007 I	519	0	353	95	49	0	1						0	0
II	589	0	352	105	50	0	1						0	0
III	1027	0	351	111	50	0	1						0	0
IV	456	0	452	111	50	0	1						0	0
V	530	0	415	81	50	0	0						0	0
VI	545	0	444	87	50	0	0						0	0
VII	532	0	370	84	50	0	0						0	0
VIII	505	0	368	88	50	0	0						0	0
IX	516	0	389	88	51	0	0						0	0

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 16

Ponderirani kamatni stapki na bankite za primeni depoziti i dadeni krediti
(vo % na godi { no ni vo)

	XII.05	XII.06	I.07	II.07	III.07	IV.07	V.07	VI.07	VII.07	VIII.07	IX.07
A. DENARSKI KAMATNI STAPKI											
1. KAMATNI STAPKI NA DENARSKI KREDI TI	12,1	10,7	10,7	10,6	10,5	10,5	10,3	10,2	10,1	10,1	10,0
1.1. Kamatni stapki na krediti bez valutna klauzula	12,6	10,9	10,9	10,8	10,8	10,7	10,6	10,5	10,4	10,4	10,2
<i>Kamat ni st apki na krat koro-ni kredit i bez valut na klauzula</i>	11,4	9,9	9,9	9,9	9,9	9,8	9,4	9,4	9,3	9,2	9,1
- na kratkoro-ni krediti na pretpri jatija	10,7	9,5	9,5	9,5	9,5	9,4	9,1	9,1	8,9	8,9	8,8
- na kratkoro-ni krediti na naselenie	19,4	16,9	17,6	17,6	17,1	16,1	15,9	16,3	15,6	15,2	14,9
<i>Kamat ni st apki na dolgoro-ni kredit i bez valut na klauzula</i>	13,5	11,7	11,7	11,6	11,4	11,4	11,4	11,3	11,3	11,2	11,1
- na dolgoro-ni krediti na pretpri jatija	10,0	8,4	8,5	8,5	8,5	8,3	8,2	8,2	8,2	8,2	8,1
- na dolgoro-ni krediti na naselenie	15,3	14,3	14,2	14,2	13,9	13,9	13,8	13,7	13,6	13,5	13,4
1.2. Kamatni stapki na krediti so valutna klauzula	11,1	10,3	10,3	10,2	10,2	10,1	10,0	9,8	9,8	9,7	9,7
<i>Kamat ni st apki na krat koro-ni kredit i so valut na klauzula</i>	9,0	8,1	8,1	8,0	7,8	7,7	7,7	7,7	7,4	7,4	7,3
- na kratkoro-ni krediti na pretpri jatija	9,1	8,3	8,2	8,2	8,0	7,9	8,0	7,9	7,6	7,6	7,4
- na kratkoro-ni krediti na naselenie	8,1	7,0	7,0	7,0	6,8	6,6	6,3	6,3	6,4	6,6	6,6
<i>Kamat ni st apki na dolgoro-ni kredit i so valut na klauzula</i>	11,5	10,6	10,6	10,5	10,4	10,3	10,2	10,0	9,9	9,9	9,9
- na dolgoro-ni krediti na pretpri jatija	11,0	10,4	10,4	10,3	10,2	10,0	9,8	9,6	9,6	9,4	9,5
- na dolgoro-ni krediti na naselenie	11,9	10,8	10,7	10,6	10,5	10,4	10,4	10,3	10,2	10,1	10,1
2. KAMATNI STAPKI NA DENARSKI DEPOZI TI	5,6	4,4	4,5	4,7	4,8	4,7	4,7	4,8	4,7	5,0	5,0
2.1. Kamatni stapki na denarski depoziti bez valutna klauzula	5,7	4,5	4,6	4,8	4,9	4,8	4,8	4,9	4,8	5,2	5,3
<i>Kamat ni st apki na denarski depoziti i bez valut na klauzula na pret pri jat</i>	7,2	3,4	3,5	4,2	4,2	4,1	4,1	4,4	3,9	4,9	4,9
- na depoziti po vi duvave	0,6	0,7	0,5	0,4	0,4	0,5	1,8	2,7	2,7	2,9	2,9
- na kratkoro-no oro-eni depoziti	7,3	3,4	3,5	4,3	4,3	4,4	4,3	4,5	4,0	5,1	5,1
- na dolgoro-no oro-eni depoziti	7,3	6,7	6,6	6,4	6,4	2,5	2,8	2,9	3,0	3,4	3,6
<i>Kamat ni st apki na denarski depoziti i bez valut na klauzula na naselenie</i>	4,8	5,0	5,1	5,1	5,2	5,1	5,2	5,2	5,3	5,4	5,4
- na depoziti po vi duvave	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
- na kratkoro-no oro-eni depoziti	7,0	6,7	6,7	6,7	6,8	6,8	6,8	6,8	6,8	6,8	6,9
- na dolgoro-no oro-eni depoziti	8,0	8,0	8,0	8,0	7,9	8,1	8,0	8,2	8,1	8,0	8,1
2.2. Kamatni stapki na denarski depoziti so valutna klauzula	4,4	3,4	3,9	3,7	3,6	3,7	3,7	3,7	3,6	3,4	3,4
<i>Kamat ni st apki na denarski depoziti i so valut na klauzula na pret pri jat i</i>	4,4	3,3	3,8	3,6	3,5	3,6	3,5	3,6	3,5	3,3	3,3
- na kratkoro-no oro-eni depoziti	4,5	3,2	3,7	3,5	3,5	3,6	3,5	3,6	3,4	3,3	3,3
- na dolgoro-no oro-eni depoziti	3,7	5,8	5,8	5,0	3,4	3,4	3,5	3,9	3,9	3,9	4,0
<i>Kamat ni st apki na denarski depoziti i so valut na klauzula na naselenie</i>		8,8	8,8	8,9	8,9	8,9	8,9	8,9	8,9	8,4	8,4
- na kratkoro-no oro-eni depoziti		8,8	8,8	8,9	8,9	8,9	8,9	8,9	8,9	8,4	8,4
- na dolgoro-no oro-eni depoziti										8,0	8,0
B. DEVI ZNI KAMATNI STAPKI											
1. KAMATNI STAPKI NA DEVI ZNI KREDI TI	7,8	8,5	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	8,5	8,6
1.1. Kamatni stapki na kratkoro-ni devizni krediti	8,1	8,4	8,2	8,3	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,2	8,2
<i>Kamat ni st apki na krat koro-ni devizni kredit i na pret pri jat i ja</i>	8,0	8,4	8,1	8,2	8,1	8,0	8,0	8,1	8,1	8,2	8,2
- odobreni vo EVRA	8,1	8,4	8,1	8,3	8,1	8,0	8,1	8,1	8,1	8,2	8,2
- odobreni vo SAD dol ari	7,4	8,0	7,9	7,8	7,2	7,6	7,1	7,1	7,3	7,5	7,5
<i>Kamat ni st apki na krat koro-ni devizni kredit i na naselenie</i>	16,2	13,3	13,1	12,9	11,6	11,7	12,9	13,5	13,5	13,5	13,7
- odobreni vo EVRA	16,2	13,3	13,1	12,9	13,1	11,7	12,9	13,5	13,5	13,5	13,7
- odobreni vo SAD dol ari					3,8						
1.2. Kamatni stapki na dolgoro-ni devizni krediti	7,8	8,5	8,4	8,4	8,5	8,4	8,4	8,5	8,5	8,6	8,7
<i>Kamat ni st apki na dolgoro-ni devizni kredit i na pret pri jat i ja</i>	7,6	8,4	8,3	8,3	8,4	8,4	8,4	8,5	8,5	8,6	8,7
- odobreni vo EVRA	7,6	8,5	8,4	8,3	8,4	8,4	8,4	8,5	8,5	8,6	8,7
- odobreni vo SAD dol ari	6,9	7,6	7,6	7,6	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,6	7,9
<i>Kamat ni st apki na dolgoro-ni devizni kredit i na naselenie</i>	10,4	9,2	9,1	9,1	9,0	9,0	8,8	8,9	8,8	8,8	8,7
- odobreni vo EVRA	10,4	9,2	9,2	9,1	9,0	9,0	8,8	8,9	8,8	8,8	8,7
- odobreni vo SAD dol ari	4,2	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	3,9	3,9	9,1
2. KAMATNI STAPKI NA DEVI ZNI DEPOZI TI	1,4	1,8	1,8	1,8	1,7	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
2.1. Kamatni stapki na devizni depoziti na pretpri jatija	1,7	2,1	2,1	2,1	1,7	2,2	2,3	2,2	2,1	2,2	2,2
- na depoziti po vi duvave	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,6	0,6	0,7	0,6	0,6
- pri meni vo EVRA	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,6	0,6	0,7	0,6	0,6
- pri meni vo SAD dol ari	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,6	0,7
- na kratkoro-no oro-eni depoziti	2,5	3,2	3,2	3,2	3,2	3,3	3,3	3,4	3,4	3,5	3,6
- pri meni vo EVRA	2,1	2,8	2,8	2,8	2,9	3,0	3,1	3,1	3,2	3,3	3,4
- pri meni vo SAD dol ari	3,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,2	4,1	4,1	4,1	4,4	4,5
- na dolgoro-no oro-eni depoziti		3,0	3,0	3,0	3,0	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1
- pri meni vo EVRA		3,0	3,0	3,0	3,0	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1
- pri meni vo SAD dol ari											
2.2. Kamatni stapki na devizni depoziti na naselenie	1,3	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
- na depoziti po vi duvave	0,6	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
- pri meni vo EVRA	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
- pri meni vo SAD dol ari	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,6
- na kratkoro-no oro-eni depoziti	1,8	2,3	2,3	2,3	2,3	2,4	2,4	2,5	2,5	2,5	2,5
- pri meni vo EVRA	1,8	2,3	2,3	2,3	2,3	2,4	2,4	2,5	2,5	2,5	2,5

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedonija.

Tabela 17
Kamatni stapki na Narodna banka na Republika Makedonija
 vo %

Period	Eskontna stapka	Aktivni kamatni stapki - obezbeduvawe na likvidnost		Pasivni kamatni stapki - povlekuvawe na likvidnost		
		Raspolo`liv kredit preko no}lombarden kredit	Aukciski repo- transakcii *	Blagajni ~ki zapisi - osnovna ro~nost**		Aukciski repo- transakcii
				tender so iznosi	tender so kamatni stapki	
2003 XII	6,5	14,0			6,2	
2004 I	6,5	14,0			6,8	
II	6,5	14,0		7,5		
III	6,5	14,0		8,0		
IV	6,5	14,0		8,0		
V	6,5	14,0		8,0		
VI	6,5	14,0		8,0		
VII	6,5	11,0		8,0		
VIII	6,5	11,0		8,3		
IX	6,5	11,0		8,6		
X	6,5	11,0		9,0		
XI	6,5	11,0		9,7		
XII	6,5	13,0		10,0		
2005 I	6,5	13,0		10,0		
II	6,5	13,0		10,0		
III	6,5	13,0		10,0		
IV	6,5	13,0		10,0		
V	6,5	13,0		10,0		
VI	6,5	13,0		10,0		
VII	6,5	13,0		10,0		
VIII	6,5	13,0		10,0		
IX	6,5	13,0		10,0		
X	6,5	13,0			10,0	
XI	6,5	13,0			9,1	
XII	6,5	13,0			8,5	
2006 I	6,5	13,0			7,3	
II	6,5	11,0			7,1	
III	6,5	11,0			6,8	
IV	6,5	11,0			6,2	
V	6,5	11,0			5,7	
VI	6,5	9,5			5,8	
VII	6,5	9,5			5,6	
VIII	6,5	9,5			5,5	
IX	6,5	9,5			5,4	
X	6,5	9,5			5,5	
XI	6,5	9,5			5,7	
XII	6,5	9,5			5,7	
2007 I	6,5	9,5			5,7	
II	6,5	9,5			5,4	
III	6,5	9,5			5,3	
IV	6,5	9,5			5,1	
V	6,5	9,5			5,0	
VI	6,5	7,5			4,9	
VII	6,5	7,5			5,1	
VIII	6,5	7,5			5,1	
IX	6,5	7,5			4,8	

* Aukciski te repo-transakcii se воведени во dekemvri 2006 godi na i pretstavuvaat zamena na aukcii te na krediti, koi posleden pat bea kori steni vo 2000 godi na

** 28 dena

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 18
Zadolžitelna rezerva na banki i { tedilnici*
vo milioni denari

Period	Zadolžitelna rezerva na banki vo denari						Zadolžitelna rezerva na banki vo devizi			Zadolžitelna rezerva na { tedilnici vo denari		
	Stapka na zadolžitelna rezerva (%)	Obvrška za zadolžitelna rezerva	Prose-no i spolnuvawe	Vilok/Nedostig	Procent na i spolnuvawe (%)	Stapka na madomest (%)	Stapka na zadolžitelna rezerva (%)	Obvrška za zadolžitelna rezerva	Stapka na madomest (%)	Stapka na zadolžitelna rezerva (%)	Obvrška za zadolžitelna rezerva	Stapka na madomest (%)
2003 XII	7,5	2.488	3.467	980	139,4	4,0	7,5	2.763	1,0	2,5	7	4,0
2004 I	7,5	2.519	3.005	486	119,3	4,0	7,5	2.768	1,0	2,5	7	4,0
II	7,5	2.559	3.053	494	119,3	4,0	7,5	2.869	1,0	2,5	7	4,0
III	7,5	2.558	3.069	511	120,0	4,0	7,5	2.895	1,0	2,5	8	4,0
IV	7,5	2.574	2.961	387	115,1	4,0	7,5	2.934	1,0	2,5	8	4,0
V	7,5	2.610	3.150	540	120,7	4,0	7,5	2.970	1,0	2,5	8	4,0
VI	7,5	2.632	3.016	383	114,6	4,0	7,5	3.089	1,0	2,5	8	4,0
VII	7,5	2.729	3.102	373	113,7	4,0	7,5	3.137	1,0	2,5	8	4,0
VIII	7,5	2.741	3.052	312	111,4	2,0	7,5	3.149	1,0	2,5	8	2,0
IX	7,5	2.827	3.139	375	111,1	2,0	7,5	3.190	1,0	2,5	8	2,0
X	7,5	2.843	3.100	256	109,0	2,0	7,5	3.218	1,0	2,5	8	2,0
XI	7,5	2.854	3.126	265	109,5	2,0	7,5	3.279	1,0	2,5	8	2,0
XII	7,5	2.855	3.309	454	115,9	2,0	7,5	3.374	1,0	2,5	8	2,0
2005 I	10,0	3.844	4.214	370	109,6	2,0	10,0	4.492		2,5	9	2,0
II	10,0	3.837	4.212	375	109,8	2,0	10,0	4.670		2,5	9	2,0
III	10,0	3.926	4.288	362	109,2	2,0	10,0	4.721		2,5	9	2,0
IV	10,0	4.074	4.400	326	108,0	2,0	10,0	4.772		2,5	10	2,0
V	10,0	4.237	4.728	491	111,6	2,0	10,0	4.770		2,5	10	2,0
VI	10,0	4.311	4.574	263	106,1	2,0	10,0	4.845		2,5	10	2,0
VII	10,0	4.450	4.757	306	106,9	2,0	10,0	4.946		2,5	10	2,0
VIII	10,0	4.098	4.399	300	107,3	2,0	10,0	5.000		2,5	11	2,0
IX	10,0	3.877	4.184	307	107,9	2,0	10,0	5.214		2,5	11	2,0
X	10,0	3.931	4.335	404	110,3	2,0	10,0	5.294		2,5	10	2,0
XI	10,0	4.086	4.464	378	109,3	2,0	10,0	5.241		2,5	11	2,0
XII	10,0	4.242	5.267	1.025	124,2	2,0	10,0	5.325		2,5	11	2,0
2006 I	10,0	4.352	4.573	220	105,1	2,0	10,0	5.396		2,5	11	2,0
II	10,0	4.434	5.000	566	112,8	2,0	10,0	5.433		2,5	12	2,0
III	10,0	4.542	4.944	403	108,9	2,0	10,0	5.507		2,5	12	2,0
IV	10,0	4.674	5.162	488	110,4	2,0	10,0	5.572		2,5	12	2,0
V	10,0	4.934	5.550	616	112,5	2,0	10,0	5.655		2,5	13	2,0
VI	10,0	5.058	5.433	375	107,4	2,0	10,0	5.663		2,5	13	2,0
VII	10,0	4.931	5.263	332	106,7	2,0	10,0	5.768		2,5	13	2,0
VIII	10,0	5.030	5.435	405	108,1	2,0	10,0	5.874		2,5	14	2,0
IX	10,0	5.213	5.549	336	106,4	2,0	10,0	6.003		2,5	14	2,0
X	10,0	5.304	5.618	314	105,9	2,0	10,0	6.117		2,5	14	2,0
XI	10,0	5.460	6.674	1.214	122,2	2,0	10,0	6.243		2,5	14	2,0
XII	10,0	5.618	6.705	1.087	119,3	2,0	10,0	6.373		2,5	14	2,0
2007 I	10,0	5.883	6.219	336	105,7	2,0	10,0	6.458		2,5	15	2,0
II	10,0	6.057	6.479	422	107,0	2,0	10,0	6.513		2,5	15	2,0
III	10,0	6.194	6.688	494	108,0	2,0	10,0	6.596		2,5	16	2,0
IV	10,0	6.431	6.900	469	107,3	2,0	10,0	6.675		2,5	16	2,0
V	10,0	6.803	7.401	597	108,8	2,0	10,0	6.736		2,5	16	2,0
VI	10,0	7.082	7.343	261	103,7	2,0	10,0	6.952		2,5	16	2,0
VII	10,0	7.433	8.763	1.330	117,9	2,0	10,0	6.988		2,5	17	2,0
VIII	10,0	7.579	8.428	849	111,2	2,0	10,0	7.143		2,5	17	2,0
IX	10,0	7.553	7.933	380	105,0	2,0	10,0	7.225		2,5	17	2,0

* Zadolžitelna rezerva za banki vo denari se odr`uva na prose-no ni vo, dodeka zadolžitelna rezerva za I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 19
Kamatni stapki na dr` avni hartii od vrednost
vo %

Period	3 meseci	6 meseci	12 meseci	2 godi ni	3 godi ni
2004 I	7,5				
II	7,4				
III	8,8				
IV	8,9				
V	8,3				
VI	8,4				
VII	8,4				
VIII	8,4				
IX	8,5				
X	8,9				
XI	9,2	9,5			
XII	9,2	10,4			
2005 I	9,3	10,8			
II	10,0	10,8			
III	10,5	11,2			
IV	10,4	9,8			
V	10,8	10,5			
VI	10,4	10,5	11,1		
VII	10,4	10,6			
VIII	10,5	10,9			
IX	10,3	11,2			
X	9,8	10,1			
XI	8,9	9,9		10,0	
XII	8,0	8,8	9,6		
2006 I	7,2	7,6			
II	7,0	7,1			
III	6,8	7,3	8,6		
IV	6,4	6,8		9,4	
V	6,1	7,1			
VI	6,5	6,9	8,7		
VII	6,2	6,7			
VIII	6,0	6,6			
IX	6,0	7,0	8,7		
X	6,2	6,9		9,3	
XI	6,1	6,8			9,6
XII	6,3	7,0	8,9		
2007 I	6,5	6,8	8,8		
II	6,4	6,8		8,9	
III	6,4	7,0	8,4		8,0
IV	6,4	6,8			
V	6,2	6,6		5,7	
VI	5,4	5,5	5,8		
VII	5,4	5,6			
VIII	5,4	5,5			
IX	3,7		5,1		

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Tabela 20
Platen bilans na Republika Makedonija - Agregatni podatoci /1
vo milioni SAD dolari

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
I. Tekovna smetka	-82,5	-262,9	-298,9	-339,8	-286,6	-278,8	-65,3	-97,6	-236,1	-377,6	-184,1	-452,8	-157,9	-56,4
STOKI, neto	42,8	-184,9	-222,8	-314,7	-386,3	-515,6	-495,9	-690,8	-526,7	-805,6	-851,0	-1.139,0	-1.063,0	-1.285,0
I zvoz, f.o.b	1.055,3	1.086,3	1.204,0	1.147,4	1.236,8	1.291,5	1.190,0	1.320,7	1.155,4	1.112,1	1.362,7	1.674,9	2.040,6	2.396,3
Uvoz, f.o.b/2	-1.012,5	-1.271,3	-1.426,8	-1.462,1	-1.623,1	-1.807,1	-1.685,9	-2.011,6	-1.682,2	-1.917,7	-2.213,7	-2.813,8	-3.103,6	-3.681,2
USLUGI, neto	-154,5	-155,1	-200,5	-156,2	-137,8	-59,8	38,9	48,7	-19,2	-22,1	-6,6	-54,4	-33,6	28,3
Priliv	84,0	172,0	185,2	154,3	138,1	149,3	272,8	316,7	244,6	253,1	380,3	452,5	515,5	601,2
Odliv	238,5	327,1	385,7	310,4	275,8	209,1	234,0	268,0	263,8	275,3	386,9	506,9	549,1	573,0
DOHOD, neto	-56,7	-46,6	-39,6	-51,3	-54,5	-52,3	-71,8	-64,5	-28,0	-44,3	-62,4	-39,2	-113,5	-36,6
Priliv	4,3	10,0	20,8	22,8	17,5	23,6	24,2	41,6	52,6	50,8	60,4	84,6	97,5	134,9
Odliv	61,0	56,6	60,4	74,2	72,0	75,8	96,1	106,2	80,5	95,2	122,8	123,8	211,0	171,6
TEKOVNI TRANSFERI, neto	85,8	123,7	163,9	182,3	292,0	348,9	463,6	609,0	337,8	494,4	735,9	779,7	1.052,2	1.237,0
Priliv	115,0	197,0	293,5	341,3	433,3	541,4	618,4	782,1	720,6	655,0	910,4	1.028,8	1.237,7	1.437,0
Odliv	29,2	73,3	129,5	158,9	141,3	192,5	154,8	173,1	382,8	160,6	174,5	249,1	185,5	200,0
II. Kapitalna i finansijska smetka	-12,9	162,3	280,6	318,2	349,6	296,3	-91,4	40,2	236,6	388,0	218,3	434,1	165,5	48,5
KAPITALNA SMETKA, neto	0,0	30,0	1,7	0,0	0,0	-1,8	0,0	0,3	1,4	8,3	-6,7	-4,6	-2,0	-1,1
FINANSIJSKA SMETKA, neto	-12,9	132,3	278,9	318,2	349,6	298,1	-91,4	39,9	235,2	379,7	225,0	438,7	167,5	49,7
Direktni investicii, neto	0,0	24,0	9,5	11,2	58,0	150,5	88,1	215,7	446,3	105,5	117,5	321,9	94,2	424,0
Direktni investicii vo zemjata	0,0	24,0	9,5	11,2	58,1	150,5	88,4	215,1	447,1	105,6	117,8	323,0	97,0	424,2
Direktni investicii vo stranstvo	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,3	0,6	-0,9	-0,1	-0,3	-1,2	-2,8	-0,2
Portfolio investicii, neto	0,0	0,0	2,7	0,3	1,3	0,0	0,0	-0,1	0,4	0,3	5,5	12,5	237,9	92,9
Sredstva	0,0	0,0	1,4	-0,5	1,7	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1
Obrski	0,0	0,0	1,3	0,8	-0,4	-0,4	0,0	-0,1	0,4	0,1	5,3	12,4	237,8	92,8
Ostanati investicii, neto	44,0	150,2	367,4	300,8	294,1	200,9	-36,2	88,8	-134,4	134,2	153,0	123,7	250,5	-91,4
Sredstva	32,0	34,7	39,9	77,7	-66,1	-59,1	-184,0	-63,7	-109,0	227,7	58,3	82,3	-97,9	-234,8
Obrski	12,0	115,5	327,5	223,1	360,3	260,0	147,8	152,6	-25,4	-93,4	134,7	116,3	296,8	58,6
Bruto oficijalni rezervi, (- = zgolemnawe)/3	-56,8	-41,9	-100,6	5,9	-3,8	-53,3	-143,3	-264,5	-77,0	139,7	-51,0	-19,5	-415,1	-375,8
III. Greški i propusti	95,4	100,6	18,3	21,6	-63,1	-17,5	156,7	57,4	-0,5	-10,4	-34,2	18,8	-7,6	7,8

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

1/ Prethodni podatoci.

2/ Uvozot e prika`an na f.o.b. pari tet soglasno V izdanie na pri-ra-ni kot za platen bilans od MMF. Presmetkata na c.i.f. - f.o.b. faktorot kako procent od uvozot c.i.f. po godini iznesuva: 1993-20%, 1994-20%, 1995-20%, 1996-14%, 1997-10%, 1998-5,02%, 1999-4,86%, 2000-3,9%, 2001-4,2%, 2002-3,8%, 2003-4,06%, 2004, 2005 i 2006-4,14%. Za 2006 godi na napraveno e i vremensko prilagoduvawe za uvozot na elektrina energija.

3/ Bez monetarno zlato i kursni razliki

Tabela 21
Platen bilans na Republika Makedonija - Agregatni podatoci /1
vo milioni evra

Table with columns for I. Tekovna smetka, II. Kapitalna i finansijska smetka, and III. Grej (kli) propasti. Rows include years from 2003 to 2007 and various categories like Stoki, Uslugi, Dobrod, Tekovni transferi, etc.

1/ Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija
2/ Prerechni podatoci
3/ Preracunati podatoci
4/ Bez monetarnog zlata i kursni razliki

Tabela 22
Platen bilans na Republika Makedonija - uslugi
vo milioni evra

USLUGI																										
8. Ostani uslugi																										
Uslugi, neto	1. Turizam					2. Transport					Priliv															
	Prihiv Odliv	Neto	Prihiv	Odliv	Neto	Prihiv	Odliv	Neto	Komunalni uslugi	Hracunski uslugi	Ostari uslugi	Detoni uslugi		Drugo												
												Zastapn. provizija	[ped. uslugi													
Prihiv Odliv	Prihiv Odliv	Neto	Prihiv Odliv	Prihiv Odliv	Neto	Prihiv Odliv	Prihiv Odliv	Neto	Vkupno priliv	komunalni uslugi	hracunski uslugi	Ostari uslugi	Zastapn. provizija	[ped. uslugi	Drugo											
2003	6.0	335.3	341.4			20.9	179.3	48.7	36.5	2.0	61.6	5.2	4.8	18.0	12.4	158.4	17.6	3.6	9.5	87.7	4.9	2.9	14.8	25.1		
2004	-43.4	363.7	407.1	14.0	57.9	43.9	-2.1	196.3	38.6	45.4	3.7	71.7	5.6	5.5	19.1	17.8	198.4	16.8	2.4	10.9	119.1	6.9	2.9	18.1	31.2	
2005	-24.7	416.2	440.8	22.4	72.3	49.9	0.8	220.6	36.2	47.8	3.9	86.9	8.4	6.1	21.3	24.6	219.8	16.6	7.2	13.1	129.2	7.4	3.3	17.7	37.0	
2006	22.2	477.2	455.1	46.3	102.4	56.2	14.4	233.6	48.5	38.3	4.7	93.5	8.8	6.8	15.8	32.9	219.1	22.0	2.3	16.5	108.7	5.5	2.4	22.2	47.6	
I	2.7	329.9	317.2	2.5	5.8	3.4	-2.1	9.1	11.2	0.8	17.9	3.7	4.4	0.5	6.4	0.6	17.1	1.6	0.1	0.7	8.2	0.5	0.3	3.5	3.1	
II	2.7	300.9	326.6	2.6	6.4	3.8	-4.4	10.0	14.4	0.9	13.6	3.3	0.6	0.2	6.3	0.7	14.5	1.5	0.6	0.4	7.5	0.6	0.2	1.7	2.8	
III	-3.1	362.3	394.4	2.2	6.9	4.8	-4.9	12.1	17.0	-0.3	17.2	3.6	1.2	0.8	0.7	1.8	2.2	17.6	1.4	0.3	1.3	9.6	0.4	0.1	1.7	3.3
IV	-1.4	320.0	334.4	2.2	6.5	4.3	-4.7	8.9	13.7	1.1	16.6	3.8	2.8	0.8	6.3	0.6	15.5	1.8	0.1	2.3	7.9	0.5	0.3	1.4	2.0	
V	-1.8	390.0	40.8	3.6	8.8	5.2	-4.5	10.8	15.4	-0.8	19.4	4.0	1.9	0.3	9.2	0.7	20.2	1.7	0.2	1.4	9.9	0.3	0.2	1.9	5.2	
VI	-0.6	393.3	40.0	3.6	8.4	4.8	-4.0	11.3	15.4	-0.2	19.6	3.9	4.1	0.2	7.9	0.6	18.8	1.8	0.1	1.0	11.2	0.6	0.2	1.7	3.9	
VII	11.0	471.1	36.1	6.4	11.8	5.4	0.5	14.1	13.6	4.1	21.2	5.0	2.3	0.3	9.8	0.7	17.1	1.9	0.0	1.2	7.8	0.5	0.2	1.6	4.5	
VIII	4.6	449.0	40.4	7.6	13.2	5.6	-3.7	19.2	15.9	0.7	19.5	4.4	3.8	0.3	8.1	0.7	18.8	2.0	0.0	1.5	9.9	0.6	0.1	1.4	4.1	
IX	8.7	422.4	335.5	4.3	9.1	4.8	-2.1	13.0	15.1	6.6	20.1	3.6	3.4	0.3	8.3	0.8	13.6	2.1	0.7	0.7	6.2	0.2	0.1	1.2	2.6	
X	5.8	448.8	390.3	3.7	8.4	4.6	-0.7	14.1	14.8	2.7	22.4	4.2	3.8	0.4	8.0	0.8	19.6	2.0	0.0	0.6	9.8	0.4	0.3	1.4	5.8	
XI	2.4	388.8	363.3	3.6	8.1	4.4	-2.9	12.0	14.9	1.7	18.7	4.4	4.1	0.3	3.9	0.8	17.0	1.4	0.1	3.4	6.6	0.4	0.2	2.5	3.1	
XII	-2.0	500.0	320.3	3.9	9.1	5.2	-4.8	13.6	18.4	-1.0	27.4	4.5	6.0	0.8	9.1	1.1	28.4	2.9	0.0	2.0	14.0	0.5	0.2	2.2	7.2	
Kv1	-4.6	99.1	103.7	7.2	19.1	11.9	-11.4	31.3	42.7	0.4	48.7	10.6	6.1	0.9	20.8	2.1	49.1	4.4	0.9	2.4	25.3	1.4	0.6	6.9	9.2	
Kv2	-3.8	110.4	114.1	9.5	23.7	14.2	-13.3	31.1	44.4	0.1	55.6	11.7	8.7	1.4	23.4	1.8	55.5	5.3	0.4	4.7	29.1	1.4	0.6	5.0	11.1	
Kv3	24.3	134.2	109.9	18.3	34.1	15.8	-5.4	38.3	44.7	11.4	60.8	13.0	9.6	0.9	26.2	2.2	49.5	6.0	0.8	3.4	23.9	1.3	0.4	4.2	11.2	
Kv4	6.2	133.6	127.3	11.3	25.5	14.3	-8.4	39.6	48.0	3.4	68.5	13.2	13.8	1.4	23.0	2.7	65.1	6.3	0.2	6.0	30.4	1.3	0.6	6.1	16.1	
2007																										
I	-2.0	37.7	39.7	3.5	8.0	4.5	-3.9	11.2	15.1	-1.7	18.5	3.9	2.5	0.2	8.3	0.9	20.2	1.6	0.0	0.7	8.0	0.4	0.3	4.5	5.4	
II	1.0	39.7	38.8	3.6	8.2	4.6	-5.1	10.7	15.9	2.5	20.8	3.4	2.8	0.3	8.2	0.9	18.2	1.0	0.2	1.3	8.1	2.2	0.2	2.0	5.6	
III	-0.2	41.0	41.2	2.2	7.8	5.6	-5.6	12.6	16.2	1.2	20.6	4.2	3.1	0.6	9.6	1.1	19.4	1.7	0.3	1.4	10.8	2.2	0.3	2.1	3.1	
Kv1	-1.2	118.4	119.6	9.3	24.0	14.7	-12.6	34.5	47.1	2.1	59.9	11.5	8.4	1.1	26.1	2.8	57.8	4.4	0.5	3.3	26.9	4.9	0.7	8.5	14.2	
IV	1.3	41.8	40.6	3.1	8.5	5.3	-3.5	13.0	16.5	1.7	20.4	4.1	2.9	0.6	9.2	0.9	18.7	1.5	0.1	1.1	9.5	1.2	0.3	1.9	4.6	
V	-0.6	46.2	46.7	3.2	9.4	6.2	-5.7	13.0	18.7	2.0	23.8	4.6	4.8	0.3	9.8	1.1	21.8	1.9	0.1	1.2	12.7	1.6	0.2	2.1	3.8	
VI	0.4	48.2	47.9	4.3	10.5	6.1	-2.8	14.5	17.3	-1.2	23.2	3.8	6.5	0.5	6.2	0.9	24.4	2.0	0.1	1.5	14.6	1.6	0.4	1.9	4.3	
Kv2	1.1	136.2	135.2	10.6	28.3	17.7	-12.0	40.5	52.5	2.5	67.4	12.5	14.3	1.4	25.1	2.8	65.0	5.3	0.3	3.8	36.9	4.4	1.0	6.0	12.7	
VII	5.5	57.0	51.6	7.0	14.5	7.5	-2.1	18.0	20.1	0.6	24.6	5.6	3.0	0.2	10.9	1.0	24.0	2.1	0.2	1.4	12.5	1.2	0.2	2.4	5.4	
VIII	7.6	54.8	47.2	8.8	16.3	7.5	-2.2	16.0	18.1	0.9	22.5	4.4	4.7	0.2	9.1	0.9	21.6	2.6	0.1	1.2	12.6	0.7	0.2	1.5	3.5	
IX	10.3	53.8	43.5	7.9	14.3	6.4	-3.1	15.6	18.7	5.4	23.9	4.7	6.2	0.3	8.0	0.9	18.3	2.0	0.0	0.7	9.9	0.9	0.2	2.1	3.7	
Kv3	23.3	165.6	142.3	23.7	45.0	21.3	-7.4	49.6	56.9	7.0	71.0	14.7	13.9	0.7	28.0	2.7	64.1	6.8	0.3	3.3	35.1	2.7	0.6	6.0	12.6	

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 23
Platen bilans na Republika Makedonija - dohod
vo milioni evra

	DOHOD												
	I. Nadomest za vraboteni			Dohod od investiciji, neto	2.1. Direktni investiciji			2.2. Portfolio investiciji			2.3. Ostanati investiciji		
	Neto	Priliv	Odliv		Neto	Priliv	Odliv	Neto	Priliv	Odliv	Neto	Naplatena kamata	Platena kamata
2003	-55.3	24.0	24.5	-79.3	-54.4	0.8	55.2	2.8	4.8	1.9	-27.7	23.2	50.9
2004	-33.2	40.6	41.7	-73.8	-56.3	0.3	56.7	3.4	2.2	-1.2	-20.8	23.6	44.5
2005	-91.5	44.9	46.3	-136.4	-113.1	0.5	113.5	-2.7	0.9	3.6	-20.7	31.3	52.0
2006	-28.4	53.1	54.9	-81.5	-48.2	0.4	48.7	16.3	2.3	16.3	-19.4	49.6	69.0
I	-3.5	3.8	3.9	-7.3	-1.6	0.0	1.6	-0.7	0.0	0.7	-5.0	4.2	9.2
II	0.0	4.4	4.5	-4.4	-2.0	0.0	2.0	-0.7	0.1	0.8	-1.7	2.9	4.6
III	2.0	5.1	5.2	-3.1	-1.5	0.2	1.7	-0.7	0.1	0.8	-0.9	3.6	4.5
IV	-2.7	3.0	3.1	-5.7	-2.3	0.0	2.3	-0.7	0.1	0.8	-2.6	5.2	5.2
V	-4.5	4.6	4.7	-9.1	-8.9	0.0	8.9	-0.6	0.1	0.8	0.4	3.4	3.0
VI	-0.9	5.2	5.3	-6.1	-4.9	0.0	4.9	-0.5	0.3	0.8	-0.7	4.5	5.2
VII	-4.5	3.2	3.3	-7.7	-2.5	0.1	2.6	-0.7	0.0	0.8	-4.5	4.4	8.9
VIII	0.2	5.1	5.2	-4.9	-3.1	0.0	3.2	-0.6	0.2	0.8	-1.1	3.6	4.7
IX	-11.8	3.4	3.5	-15.2	-15.1	0.0	15.2	-0.4	0.3	0.8	0.3	5.3	4.9
X	0.8	5.6	5.8	-4.9	-2.1	0.0	2.1	-0.7	0.1	0.9	-2.0	4.9	6.9
XI	5.2	6.5	6.6	-1.3	-2.2	0.0	2.2	-0.5	0.2	0.7	1.5	5.1	3.6
XII	-8.7	3.3	3.6	-12.0	-1.9	0.0	1.9	-7.0	0.7	7.7	-3.0	5.1	8.2
Kv.1	-1.6	13.2	13.6	-14.8	-5.1	0.2	5.3	-2.0	0.2	2.3	-7.6	10.7	18.3
Kv.2	-8.1	12.8	13.2	-20.9	-16.1	0.0	16.1	-1.8	0.5	2.4	-2.9	10.6	13.5
Kv.3	-16.0	11.7	12.1	-27.8	-20.7	0.2	20.9	-1.8	0.6	2.3	-5.3	13.3	18.5
Kv.4	-2.7	15.4	16.0	-18.1	-6.3	0.0	6.3	-8.3	1.0	9.3	-3.6	15.1	18.7
I	10.0	5.3	5.5	4.6	4.6	0.0	-4.6	0.3	0.3	0.0	-0.2	5.8	6.1
II	8.3	4.9	5.0	3.4	4.9	0.0	-4.9	0.3	0.3	0.0	-1.8	4.6	6.4
III	10.7	5.8	6.0	4.8	4.2	0.0	-4.1	0.8	0.9	0.0	-0.2	5.7	5.9
Kv.1	29.0	16.1	16.5	12.9	13.6	0.1	-13.6	1.5	1.5	0.1	-2.2	16.1	18.3
IV	-7.5	6.3	6.5	-13.9	-12.7	0.0	12.7	0.3	0.4	0.1	-1.5	5.6	7.1
V	13.0	7.4	7.5	5.6	5.0	1.1	-3.9	5.0	0.5	0.0	0.2	5.3	5.2
VI	-14.3	4.0	4.1	-18.3	-16.7	0.2	16.8	1.3	1.3	0.0	-2.9	6.1	8.9
Kv.2	-8.8	17.7	18.1	-26.5	-24.4	1.3	25.6	2.1	2.2	0.2	-4.2	17.0	21.2
VII	-21.2	7.5	7.6	-28.7	-29.6	0.2	29.8	0.9	1.0	0.0	0.0	5.3	5.3
VIII	11.9	8.3	8.4	3.6	1.6	0.0	-1.6	0.6	0.6	0.0	1.4	6.1	4.7
IX	-27.5	3.9	4.1	-31.4	-30.0	0.5	30.5	1.4	1.4	0.0	-2.7	6.6	9.3
Kv.3	-36.7	19.7	20.2	-56.4	-58.0	0.7	58.6	2.9	3.0	0.1	-1.3	18.0	19.3

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 24
Platen bilans na Republika Makedonija - tekovni transferi
vo milioni evra

Tekovni transferi, neto	TEKOVNI TRANSFERI															
	1. Oficijalni transferi					Neto	2. Privatni transferi			3. Ostanati transferi						
	Priliv		Odliv		Priliv		Odliv	Priliv	Odliv	Ostanati transferi, neto	Priliv	Odliv				
Neto	Vkupno	Stoki	Pari	Vkupno		Stoki							Pari	Doznaki, neto	Priliv	Odliv
2003	646.1	92.9	24.2	68.7	3.5	1.5	2.1	115.2	128.9	13.6	347.0	487.1	120.1	94.5	110.7	16.2
2004	628.2	60.1	26.3	33.9	4.7	2.0	2.7	117.9	129.8	11.9	346.1	510.0	163.9	108.7	128.2	19.4
2005	853.3	60.9	28.2	32.8	7.6	4.0	3.5	125.3	136.6	11.3	546.9	682.1	115.1	127.7	143.0	15.3
2006	981.8	66.2	36.8	29.4	7.4	2.8	4.6	144.7	157.1	12.4	649.5	774.9	125.4	128.9	142.4	13.5
I	55.4	1.7	1.7	0.0	0.2	0.1	0.1	8.4	9.2	0.8	37.1	45.8	8.7	8.4	9.4	1.0
II	56.0	3.7	4.1	1.2	3.0	0.4	0.2	52.3	9.8	0.9	34.3	40.9	6.6	9.1	13.2	0.7
III	73.4	8.8	9.6	5.9	11.8	0.8	0.1	64.6	12.8	1.1	41.0	50.2	9.3	11.8	13.2	1.3
IV	75.9	7.1	7.6	4.3	3.3	0.5	0.4	68.8	11.9	0.8	46.2	56.3	10.0	10.7	11.5	0.8
V	85.4	4.2	5.3	4.2	1.1	1.1	1.0	81.2	14.2	1.0	56.6	66.9	10.3	11.4	12.3	0.9
VI	85.4	4.5	5.2	3.6	1.5	0.7	0.5	80.9	13.5	0.9	57.0	67.9	10.9	11.3	12.7	1.4
VII	96.2	3.3	3.8	2.6	1.2	0.5	0.4	92.9	11.8	1.0	69.7	81.9	12.2	11.3	12.2	0.9
VIII	101.3	3.9	4.1	2.1	1.8	0.3	0.2	97.7	14.1	1.2	74.1	85.6	11.5	10.7	12.2	1.5
IX	97.8	7.0	7.4	1.3	6.1	0.4	0.4	90.8	15.1	1.2	65.8	75.4	9.6	11.1	12.5	1.5
X	91.0	5.8	3.1	3.4	0.7	0.4	0.3	85.2	14.4	1.2	60.5	73.1	12.6	10.3	11.1	0.9
XI	76.3	3.0	3.5	2.8	0.7	0.4	0.2	73.3	13.7	1.4	49.1	61.6	12.5	10.5	11.6	1.1
XII	87.8	6.1	7.5	3.9	3.7	1.4	1.2	81.7	11.3	1.2	58.1	69.3	11.2	12.3	13.8	1.5
Kv.1	184.8	14.1	13.5	8.8	6.7	1.4	1.0	170.7	28.0	2.8	112.4	137.0	24.6	29.3	32.3	3.0
Kv.2	246.7	15.8	18.0	12.1	5.9	2.3	1.6	230.9	31.8	2.7	159.8	191.0	31.2	33.4	36.6	3.2
Kv.3	295.3	14.0	15.1	6.1	9.0	1.2	0.9	281.4	38.6	3.4	209.6	242.9	33.3	33.1	37.0	3.9
Kv.4	255.0	14.9	17.5	9.7	7.8	2.6	0.8	240.1	39.3	3.5	167.7	204.0	36.3	33.1	36.6	3.5
2007	68.5	3.5	1.8	1.7	0.3	0.2	0.1	65.3	10.1	1.2	46.4	58.5	12.0	8.8	9.9	1.1
I	70.9	1.5	2.0	1.1	0.9	0.5	0.2	69.5	10.8	1.1	47.9	58.0	10.1	10.8	11.4	0.6
II	84.0	3.9	3.1	1.4	0.6	0.3	0.4	80.1	13.5	1.3	55.4	67.8	12.4	11.2	13.4	2.2
III	223.5	8.6	10.0	6.0	4.0	1.4	0.8	214.9	34.4	3.6	149.7	184.2	34.5	30.8	34.8	4.0
Kv.1	89.4	5.4	6.5	5.3	1.2	1.1	0.7	84.0	12.0	1.3	61.1	73.2	12.1	10.9	12.0	1.2
IV	89.4	5.9	6.5	4.8	1.7	0.6	0.4	83.5	14.2	1.1	59.2	74.6	15.4	10.1	11.1	1.1
V	87.9	5.8	6.7	5.1	1.6	0.9	0.6	82.2	13.0	1.4	57.7	71.7	14.0	11.4	12.6	1.1
VI	266.8	17.1	19.6	15.2	4.5	1.4	1.1	249.7	39.3	3.8	178.1	219.5	41.5	32.4	35.7	3.4
Kv.2	119.5	5.2	4.1	1.5	0.4	0.2	0.2	114.3	14.8	1.6	102.4	147.7	14.7	11.9	13.9	2.0
VII	119.5	5.2	4.1	1.5	0.4	0.2	0.2	114.3	14.8	1.6	102.4	147.7	14.7	11.9	13.9	2.0
VIII	112.9	2.2	3.8	2.4	1.4	1.6	1.0	110.7	14.1	1.3	87.1	102.1	15.0	9.5	10.9	1.3
IX	88.7	3.3	3.8	2.0	1.8	0.5	0.3	85.5	14.8	1.4	58.9	76.3	17.4	11.7	12.4	0.7
Kv.3	321.2	10.7	13.2	8.5	4.7	2.5	1.1	310.5	43.7	4.0	238.6	280.8	47.2	33.1	37.2	4.0

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 25
Platen bilans na Republika Makedonija - kapitalna i finansiska smetka (bez oficijalni rezervi)
 vo milioni evra

Kod	KAPITALNA I FINANSISKA SMETKA, BEZ OFICIJALNI REZERVNI																							
	A. Kapitalna smetka			B. Finansiska smetka, bez oficijalni rezervni			I. Direktne investicii					2. Portfolio investicii					3. Ostanati investicii							
	Neto	Kapitalni transferi, neto	Steknute/ra spologaweso nepr. dobra	Neto	Finansiska smetka, neto	Steknute/ra spologaweso nepr. dobra	Neto	Neto	Sredstva	Ovreski	Ostanati investicii, neto	3.1. Trgovski krediti, neto	Zaemi, neto	Sredstva	Vkupno	Dolgorojni	Kratkorojni	Valuti i depoziti	Monetarni, neto	Vlada, neto	Banki, neto	Ostanati sektori, neto	3.4. Drugo, neto	
2003	2223	-61	-0.1	2383	100.1	100.4	4.9	0.1	4.8	133.3	67.4	50.3	-15.9	51.4	48.4	3.0	3.9	3.0	5.9	15.5	0.0	-44.7	35.1	9.8
2004	3626	-42	0.0	3668	259.7	260.7	9.5	0.1	9.3	97.6	71.0	6.1	0.0	4.6	25.7	-21.1	-2.3	23.2	0.0	0.0	-84.4	58.9	22.8	
2005	4756	-1.7	0.0	4773	74.9	77.2	200.2	0.1	200.1	202.2	105.9	100.2	-37.8	104.4	89.0	15.4	-20.3	0.0	0.0	0.0	22.4	-42.7	16.5	
2006	3557	-0.7	0.0	3364	344.6	344.8	73.1	0.0	73.1	-81.4	2.9	-22.3	0.0	-26.4	-59.4	33.0	-83.7	-5.7	0.0	0.0	-10.4	-67.6	21.7	
I	1420	-0.1	0.0	1419	11.3	11.3	3.8	0.0	3.8	-157.0	-1.3	-151.6	0.0	-151.8	-154.7	3.0	-4.9	0.0	0.0	0.0	0.0	-3.6	-1.3	0.8
II	1000	0.2	0.2	99	7.8	7.8	3.4	0.0	3.4	-1.3	-21.4	21.6	0.0	21.4	11.3	10.2	-1.7	0.0	0.0	0.0	4.4	-6.1	0.2	
III	2006	0.4	0.4	2002	234.9	235.0	6.5	0.0	6.5	-41.2	21.3	-4.0	0.0	-4.1	41.1	2.0	-60.2	-56.7	0.0	0.0	0.0	5.3	-8.8	1.7
IV	681	-0.1	0.0	683	10.2	9.5	5.2	0.0	5.2	52.9	16.7	40.8	0.0	40.7	26.2	14.5	-6.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.9	-5.1	1.4
V	301	-0.3	0.0	304	8.6	8.7	14.7	0.0	14.7	7.0	2.4	8.2	0.0	8.2	7.1	1.1	1.1	6.8	0.0	0.0	7.5	-11.4	0.3	
VI	456	0.0	0.0	456	12.9	12.9	6.8	0.0	6.8	25.8	5.8	7.6	0.0	4.5	3.1	1.4	6.8	0.0	0.0	0.0	12.8	-6.0	3.7	
VII	80	0.7	0.0	73	6.8	7.4	2.1	0.0	2.1	-1.6	-10.1	23.9	0.0	23.8	21.9	1.9	-16.5	0.0	0.0	0.0	-12.7	-3.8	1.2	
VIII	485	-0.8	0.0	483	6.4	6.4	4.0	0.0	4.0	38.9	0.7	-2.7	0.0	-2.7	-1.1	-1.6	39.5	51.1	0.0	0.0	-12.2	0.7	1.3	
IX	-250	-0.1	0.0	-249	10.8	10.8	2.8	0.0	2.8	-38.6	-43.0	3.3	0.0	3.2	2.4	0.8	-0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	7.3	-7.7	1.4
X	1.9	-0.1	0.0	2.0	7.3	7.3	4.0	0.0	4.0	-9.3	-11.4	-1.9	0.0	-2.0	-0.4	-1.6	2.4	0.0	0.0	0.0	0.0	8.0	-5.7	1.8
XI	376	0.1	0.0	375	8.2	8.3	8.6	0.0	8.6	20.7	17.2	13.0	0.0	12.9	10.7	2.2	-10.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-3.3	-6.7	0.5
XII	521	-0.6	0.0	527	19.2	19.2	11.2	0.0	11.2	22.3	25.9	19.6	0.0	19.6	20.3	-0.8	-28.7	0.0	0.0	0.0	0.0	-23.1	-5.6	5.4
Kv.1	687	0.4	0.4	683	254.0	254.1	13.7	0.0	13.7	-199.4	-1.3	-134.1	0.0	-134.5	-149.6	15.1	-66.8	-56.7	0.0	0.0	0.0	6.1	-16.2	2.7
Kv.2	1438	-0.4	0.0	1442	31.8	31.1	26.7	0.0	26.7	85.7	24.9	56.6	0.0	53.4	36.4	17.0	-3.2	0.0	0.0	0.0	0.0	19.4	-22.6	7.4
Kv.3	315	-0.2	0.0	317	24.1	24.6	8.9	0.0	8.9	-1.3	-32.4	24.5	0.0	24.3	23.2	1.1	22.6	51.1	0.0	0.0	0.0	-17.6	-10.8	4.0
Kv.4	917	-0.6	0.0	922	34.7	34.9	23.8	0.0	23.8	33.7	31.7	30.7	0.0	30.5	30.6	-0.1	-38.4	0.0	0.0	0.0	0.0	-18.3	-18.0	7.7
2007																								
I	-318	-1.2	0.0	-305	1.5	1.5	12.2	0.0	12.2	-44.2	-8.9	-42.4	0.0	-42.4	-44.5	2.1	5.9	0.0	0.0	0.0	0.0	3.7	2.2	1.3
II	-301	0.1	0.0	-302	5.1	3.2	-7.6	0.0	-7.6	-27.7	0.4	-15.3	0.0	-15.3	-19.3	3.9	-14.3	0.0	0.0	0.0	0.0	-8.2	-6.1	1.5
III	-128	-0.2	0.0	-127	4.6	4.7	16.0	0.0	16.0	-33.2	-43.5	15.8	0.0	15.8	6.4	9.4	-8.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.7	-9.0	2.8
Kv.1	-747	-1.3	0.0	-734	11.2	9.3	20.5	0.0	20.5	-105.1	-51.9	-42.0	0.0	-42.0	-57.4	15.4	-16.8	0.0	0.0	0.0	0.0	-3.8	-12.9	5.6
IV	419	0.6	0.0	414	41.6	41.2	16.8	0.0	16.8	-74.1	-26.1	0.7	-23.0	-0.1	-23.0	-28.5	0.5	-10.7	0.0	0.0	0.0	-1.6	-9.1	6.9
V	-388	0.3	0.0	-391	18.2	17.9	3.0	0.0	3.0	-18.2	-3.7	-18.0	-19.6	-1.7	-18.0	-19.6	1.7	-0.6	0.0	0.0	0.0	4.9	-5.4	6.7
VI	-676	0.6	0.0	-681	-6.1	-5.1	-1.0	-0.3	-1.0	-65.0	-22.0	-78.0	-5.9	-77.9	-76.7	-1.3	31.4	0.0	0.0	0.0	0.0	37.9	-6.4	3.5
Kv.2	-645	1.4	1.5	-659	53.7	54.0	45.6	-0.3	46.0	-105.2	-83.3	-119.3	-9.7	-118.9	-119.8	0.9	20.2	0.0	0.0	0.0	0.0	41.2	-20.9	17.1
VII	473	4.3	3.1	432	23.6	23.7	6.2	-0.2	6.4	13.4	35.0	5.7	-0.7	6.4	2.9	3.5	-2.7	0.0	0.0	0.0	0.0	-22.1	-6.9	1.7
VIII	-359	-0.2	0.0	-357	-12.4	-12.5	8.8	0.0	8.8	32.0	-39.7	6.6	-0.2	6.6	3.2	3.4	5.7	0.0	0.0	0.0	0.0	-1.6	-1.1	3.7
IX	666	-0.3	0.0	669	18.9	18.9	3.2	-0.2	3.3	38.9	-16.0	1.1	0.0	1.1	-7.4	8.5	43.9	0.0	0.0	0.0	0.0	50.6	-6.7	10.0
Kv.3	782	3.7	0.6	745	30.1	30.0	24.2	-0.4	24.5	20.3	-20.7	13.4	-0.9	14.1	-1.2	15.3	12.1	0.0	0.0	0.0	0.0	26.9	-14.7	15.4

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 26
Nadvore{ notrgovska razmena na Republika Makedonija po sektori na SMTK i po ekonomska namena
vo mi li oni SAD dolari

	2003		2004		2005		2006		2007		2007		2007		2007							
	Vlapno	Kv.3	Vlapno	Kv.4	Vlapno	Kv.1	Vlapno	Kv.2	Vlapno	Kv.1	Vlapno	Kv.2	Vlapno	Kv.1	Vlapno	Kv.3						
VKUPNO	1.367.0	1.675.9	2.092.3	451.0	588.8	701.5	681.5	2.400.7	2.308.4	2.594.6	3.222.8	727.5	963.9	988.5	1.079.8	3.782.7	733.6	886.6	822.7	1.022.0	1.178.9	1.267.22
SMTK																						
Hrana i tvorivi	92.0	125.6	167.2	30.3	55.7	51.4	53.8	191.1	271.2	337.5	343.2	74.4	95.5	94.8	104.3	368.0	44.2	64.3	70.9	108.9	120.35	114.40
Pijaoci i tutun	137.1	127.8	163.1	35.2	49.8	64.8	42.1	192.0	242	28.0	31.1	5.5	7.7	9.1	9.8	32.1	39.4	54.7	54.1	7.3	10.14	10.39
Surovini osven gorivo	39.9	44.1	67.8	18.4	30.0	29.6	33.8	111.8	60.0	77.4	106.7	31.1	28.6	34.3	39.6	133.6	39.4	46.4	35.3	57.6	54.93	79.98
Mineralni goriva, maziva i sl.	73.7	78.3	163.6	37.7	47.9	84.4	55.1	225.1	323.1	397.8	619.2	171.3	172.5	181.5	234.8	760.1	44.6	19.3	46.8	211.7	143.71	227.79
@ivotniski i resitelni mesia	0.8	7.0	2.9	0.4	0.7	0.8	0.2	2.2	24.5	52.9	30.0	6.5	7.8	9.1	7.2	30.6	0.2	0.3	0.5	5.6	9.63	14.75
Hemiski proizvodi	70.2	73.4	90.8	18.7	26.3	28.3	27.1	100.5	254.9	281.0	334.0	72.5	98.7	94.6	99.5	363.3	26.4	34.4	33.0	102.4	124.98	121.22
Proizvodi klasirani po materijali	398.1	552.7	682.8	147.3	200.8	247.0	257.5	822.6	333.2	740.8	953.5	181.0	309.2	312.6	316.0	1.118.8	328.5	437.4	352.3	307.4	387.11	394.31
M@ini transportni uredi	80.6	92.6	103.9	23.9	32.7	31.3	30.0	117.9	434.2	504.5	563.1	133.6	197.0	168.4	189.7	688.6	29.9	33.5	36.8	181.5	239.44	242.90
Razni gotovi proizvodi	471.8	570.8	590.5	137.2	142.0	163.1	161.7	694.1	128.7	171.9	252.9	50.3	68.4	64.3	77.9	280.9	182.7	176.0	202.6	67.7	85.10	90.44
Transakcii i responmna stoka	2.7	3.5	3.7	1.8	0.9	0.7	0.2	3.5	452.4	340.1	2.1	1.1	0.7	0.7	1.1	3.6	0.4	0.3	0.5	0.9	1.00	1.04
Ekonomska namena																						
Proizvodi za reprodukcija	669.2	816.2	1.110.4	241.7	334.7	425.8	391.4	1.383.7	1.492.5	1.904.7	2.099.0	469.3	623.5	642.9	715.6	2.453.3	448.1	561.5	503.5	705.5	798.84	822.39
Sredstva za rabota	22.3	30.6	39.9	8.6	9.4	19.0	14.4	51.5	285.9	312.8	348.5	79.0	128.8	100.2	113.6	413.7	15.8	16.6	17.3	108.1	146.65	155.26
Stokazaf i roka potro{ uva-ka	674.5	827.7	891.2	200.6	242.3	255.9	255.5	954.3	525.2	711.8	783.2	178.1	232.9	225.6	249.5	866.1	289.7	288.6	311.9	237.6	291.92	288.56
Nepoznato	0.9	1.3	0.8	0.1	0.3	0.7	0.2	1.3	2.7	2.3	2.1	1.1	0.7	0.7	1.1	3.6	0.0	0.0	0.0	0.9	0.98	1.01

Izvor: Dr-aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 28

Sostojba na stranski direktni investiciji vo Republika Makedonija po zemji na investitori /1 vo milioni evra

Zemji SDI vo Republika Makedonija	1997		1998		1999		2000	
	Vrednost	U-estvo (%)	Vrednost	U-estvo (%)	Vrednost	U-estvo (%)	Vrednost	U-estvo (%)
Avganistan	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Albanija	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,1	0
Avstralija	-0,1	0	0,2	0	0,3	0	0,3	0
Avstrija	17,6	12	30,1	11	39,5	11	33,0	6
Bahamski Ostrovi	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Belgija	0,1	0	0,1	0	0,0	0	0,1	0
Bermudi	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Bosna i Hercegovina	1,6	1	2,9	1	2,8	1	2,7	0
Belize	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Britanski Devstveni Ostrovi	0,1	0	0,1	0	0,5	0	1,4	0
Bugarija	2,6	2	3,4	1	2,9	1	3,5	1
Belorusija	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Kanada	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,3	0
Kajmanski Ostrovi	0,1	0	0,1	0	0,1	0	0,0	0
Kina	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Tajvan	0,0	0	0,0	0	0,0	0	2,8	0
Hrvatska	5,8	4	6,4	2	7,6	2	8,2	1
Kipar	1,2	1	77,1	29	92,8	26	117,9	20
^e{ka	0,0	0	0,1	0	0,1	0	0,1	0
Danska	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,1	0
Domni kanska Republika	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Finska	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Francija	0,2	0	0,4	0	0,4	0	8,0	1
Germanija	9,3	7	14,1	5	15,9	4	50,2	9
Gibraltar	0,3	0	0,4	0	0,5	0	0,9	0
Grcija	9,7	7	12,8	5	20,5	6	105,3	18
Hong Kong	0,0	0	0,0	0	0,3	0	0,3	0
Ungarija	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Island	0,9	1	0,1	0	0,1	0	0,1	0
Indija	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Iran	0,1	0	0,1	0	0,1	0	0,0	0
Irak	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Irska	0,0	0	-0,1	0	-0,1	0	0,1	0
Izrael	0,0	0	0,2	0	0,1	0	0,1	0
Italija	9,9	7	11,0	4	11,4	3	11,4	2
Japonija	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Xonston Ostrov	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Jordan	0,0	0	0,0	0	0,1	0	0,1	0
Liban	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Libija	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Lichtenštajn	0,2	0	3,8	1	10,2	3	4,8	1
Luksemburg	0,2	0	1,8	1	1,9	1	2,3	0
Malezija	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Malta	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Meksiko	0,0	0	-0,9	0	0,1	0	0,0	0
Moldavija	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Holandija	1,4	1	4,6	2	10,2	3	14,7	3
Holandski Antili	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Nigerija	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Norve{ka	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Mar{alski Ostrovi	1,3	1	0,6	0	0,7	0	0,1	0
Pakistan	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Panama	2,0	1	2,9	1	3,1	1	3,5	1
Poljska	0,0	0	0,0	0	0,1	0	0,0	0
Portugaliija	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Romaniija	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,1	0
Rusija	3,5	3	5,5	2	2,5	1	0,0	0
Sent Vinsent	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
San Marino	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Sej{elski Ostrovi	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Singapur	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Slovenija	16,4	12	21,2	8	43,7	12	56,2	10
Ju`na Afrika	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Ipunija	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Ivedska	1,4	1	1,6	1	1,7	0	2,2	0
Ivajcarija	32,1	23	40,8	15	45,8	13	61,5	11
Sirija	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Obedineta Arapski Emirati	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Turcija	0,7	1	1,1	0	14,2	4	16,1	3
Ukraina	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Velika Britanija	5,3	4	5,9	2	4,2	1	39,5	7
^ove-ki ostrov	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
SAD	1,4	1	2,4	1	4,1	1	12,5	2
Devstveni Ostrovi na Obedineta Dr`avi	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Uzbekistan	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Srbija i Crna Gora	15,9	11	19,4	7	21,1	6	19,3	3
Slova-ka	0,1	0	0,1	0	0,1	0	0,1	0
Meunarodna finansijska korporacija	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Evropska banka za rekonstrukcija i razvoj	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Banka za razvoj na Centralnoafrikaniski zemji	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Severnoatlantska alijansa za sorabotka	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Vkupno	141,2	100	270,4	100	359,9	100	580,1	100

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

1/Prethodni podatoci.

Sostojba na stranski direktni investiciji vo Republika Makedonija po zemji na investitori /1 vo milioni evra

Zemji SDI vo Republika Makedonija	2001		2002		2003		2004		2005		2006	
	Vrednost	U-estvo (%)	Vrednost	U-estvo (%)	Vrednost	U-estvo (%)	Vrednost	U-estvo (%)	Vrednost	U-estvo (%)	Vrednost	U-estvo (%)
Avganistan	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Albanija	0,6	0	2,1	0	2,0	0	4,4	0	3,6	0	11,6	1
Avstralija	0,4	0	1,8	0	2,1	0	2,1	0	2,1	0	2,3	0
Avstrija	36,8	4	37,7	3	42,8	3	62,3	4	57,7	3	219,4	10
Bahamski Ostrovi	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Belgija	0,4	0	0,5	0	1,3	0	1,3	0	1,3	0	0,9	0
Bermudi	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Bosna i Hercegovina	2,4	0	2,4	0	2,4	0	0,7	0	0,2	0	1,0	0
Belize	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Britanski Devstveni Ostrovi	3,9	0	7,0	1	11,3	1	8,7	1	11,8	1	15,8	1
Bugarija	6,6	1	11,7	1	23,3	2	24,3	2	27,4	2	42,8	2
Belorusija	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Kanada	0,1	0	0,1	0	0,3	0	0,4	0	0,5	0	1,1	0
Kajmanski Ostrovi	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Kina	0,0	0	0,1	0	0,2	0	0,9	0	1,1	0	1,4	0
Tajvan	4,2	0	3,5	0	3,3	0	2,5	0	0,8	0	2,2	0
Hrvatska	10,3	1	12,3	1	10,9	1	15,7	1	20,3	1	30,6	1
Kipar	138,7	13	141,6	12	141,1	11	150,5	9	160,8	9	182,2	9
^ecka	0,1	0	0,2	0	0,2	0	0,3	0	0,3	0	0,3	0
Danska	0,1	0	0,1	0	0,1	0	0,1	0	0,0	0	0,5	0
Dominikanska Republika	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Fińska	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Francija	5,9	1	10,7	1	15,2	1	19,6	1	1,5	0	0,3	0
Germanija	54,6	5	52,5	5	57,3	4	70,6	4	64,1	4	64,1	3
Gibraltar	0,8	0	1,0	0	0,4	0	0,4	0	0,5	0	0,7	0
Grcija	174,2	17	213,0	18	223,0	17	264,1	16	279,2	16	320,4	15
Hong Kong	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Ungarija	300,6	29	300,1	26	313,4	24	354,4	22	350,0	20	350,4	17
Island	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Indija	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Iran	0,1	0	0,0	0	0,0	0	0,1	0	0,0	0	0,0	0
Irak	0,0	0	0,0	0	0,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Irska	0,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Izrael	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Italija	13,9	1	16,5	1	15,0	1	32,1	2	37,7	2	44,4	2
Japonija	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Xonston Ostrov	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Jordan	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Liban	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Libija	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Lichtenštajn	6,5	1	4,1	0	22,0	2	1,5	0	2,5	0	6,7	0
Luksemburg	2,3	0	2,3	0	2,2	0	10,8	1	15,2	1	25,4	1
Maldezi	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Malta	0,0	0	0,0	0	0,0	0	-0,1	0	-0,2	0	-0,1	0
Meksi ko	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Moldavija	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Holandija	15,6	2	61,1	5	69,7	5	103,2	6	213,3	12	212,0	10
Holandski Antili	0,0	0	0,0	0	0,0	0	98,9	6	69,5	4	54,7	3
Nigerija	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Norveška	0,1	0	0,1	0	0,0	0	-0,1	0	0,0	0	0,0	0
Maršalski Ostrovi	0,2	0	0,2	0	0,3	0	0,3	0	0,0	0	0,0	0
Pakistan	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Panama	12,9	1	13,3	1	13,3	1	3,0	0	3,2	0	4,1	0
Poljska	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,1	0	0,1	0	0,5	0
Portugali ja	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	1,8	0
Romanija	0,1	0	0,3	0	0,3	0	0,5	0	0,4	0	0,1	0
Rusija	0,0	0	1,3	0	1,3	0	1,4	0	1,3	0	1,3	0
Sent Vinsent	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	36,1	2	17,6	1
San Marino	0,0	0	0,8	0	0,7	0	0,7	0	0,8	0	0,9	0
Sejšelski Ostrovi	0,1	0	0,1	0	-0,1	0	2,1	0	0,0	0	0,1	0
Singapur	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Slovenija	58,8	6	66,4	6	84,7	7	101,8	6	106,8	6	126,7	6
Južnoafrika	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Ipunija	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Ivedska	1,1	0	2,3	0	2,0	0	2,5	0	2,5	0	2,6	0
Ivajcarija	79,2	8	85,2	7	101,9	8	143,9	9	164,2	9	150,8	7
Sirija	0,1	0	0,2	0	0,2	0	0,1	0	0,2	0	0,0	0
Obedneti Arapski Emirati	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,1	0	0,0	0	0,0	0
Turcija	16,2	2	18,0	2	18,9	1	26,5	2	25,1	1	27,7	1
Ukrajna	0,0	0	0,0	0	0,2	0	0,6	0	3,6	0	3,3	0
Velika Britanija	26,6	3	21,9	2	34,7	3	38,4	2	38,2	2	67,4	3
^oveki ostrov	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
SAD	34,0	3	41,3	4	42,2	3	25,6	2	29,8	2	45,3	2
Devstveni Ostrovi na Obednetite Dr`avi	0,2	0	0,2	0	0,5	0	0,8	0	0,9	0	1,2	0
Uzbekistan	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	-0,1	0
Srbija i Crna Gora	29,7	3	26,7	2	29,1	2	29,5	2	32,8	2	53,8	3
Slovačka	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,1	0	0,2	0	0,0	0
Meunarodna finansijska korporacija	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Evropska banka za rekonstrukcija i razvoj	0,0	0	0,0	0	2,6	0	2,4	0	1,8	0	1,4	0
Banka za razvoj na Centralnoafrikaniki zemji	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Severnoatlantska alijansa za sorabotka	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,9	0
Vkupno	1.039,2	100	1.160,7	100	1.292,1	100	1.610,2	100	1.769,0	100	2.098,6	100

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.
1/Prethodni podatoci.

Tabela 29

Sostojba na stranski direktni investiciji vo Republika Makedonija po dejnosti /1
 vo milioni evra

Dejnosti	1997		1998		1999		2000	
	Vrednost	U-estvo %	Vrednost	U-estvo %	Vrednost	U-estvo %	Vrednost	U-estvo %
SDI vo Republika Makedonija								
ZEMJODELSTVO, LOVI RI BARSTVO	1,1	1	0,6	0	0,9	0	0,8	0
RUDARSTVO I EKSTRAKCIJA	0,3	0	0,4	0	0,7	0	9,9	2
Ekstrakcija na naf ta i gas	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,3	0
Rudarstvo i ekstrakcija ne vkl u-eni na dr.mesto	0,3	0	0,4	0	0,7	0	9,6	2
PROI ZVODSTVO	67,5	48	165,3	61	222,1	62	294,8	51
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi	16,3	12	61,5	23	85,8	24	112,4	19
Proizvodstvo na tekstil i tekstilni proizvodi	3,4	2	5,6	2	8,0	2	10,9	2
Proizvod. na drvo, izdava-ka i pe-atarska dejnost	2,2	2	2,8	1	3,5	1	9,6	2
Raf inirawe na naf teni derivati i drugi tretmani	0,0	0	0,4	0	0,2	0	-11,5	-2
Proizvodstvo na hemikalii i hemijski proizvodi	8,3	6	9,3	3	10,2	3	11,0	2
Guma i plasti-ni proizvodi	0,2	0	0,3	0	0,3	0	0,7	0
Metalni proizvodi	25,4	18	31,6	12	46,7	13	74,7	13
Ma{inski proizvodi	0,3	0	0,3	0	0,2	0	0,3	0
Kancelarijska oprema i kompjuteri	0,2	0	0,3	0	0,5	0	0,5	0
Radi o, TV, komuni kaci ska oprema	0,0	0	0,0	0	0,1	0	0,2	0
Motorni vozila	2,7	2	1,5	1	1,5	0	1,2	0
Drugi transportni sredstva	0,0	0	-0,9	0	0,0	0	0,0	0
Proizvodstvo ne vkl u-eno na drugo mesto	8,5	6	52,6	19	64,9	18	84,7	15
ELEKTRI FIKACIJA,GASIFIKACIJA I VODOSTOPANSTVO	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
GRADE@NI [TVO	0,6	0	0,8	0	5,6	2	32,9	6
VKUPNO USLUGI	68,3	48	98,1	36	124,9	35	236,9	41
TRGOVIJA I POPRAVKI	48,4	34	67,9	25	82,7	23	88,7	15
Trgovija i popravka na motorni vozila	3,3	2	5,7	2	5,7	2	7,0	1
Trgovija na gol emo	25,0	18	35,3	13	45,8	13	53,2	9
Trgovija na malo	20,2	14	27,0	10	31,2	9	28,5	5
HOTELI I RESTORANI	2,4	2	3,0	1	4,7	1	7,4	1
TRANSPORT I KOMUNI KACI I	2,9	2	5,5	2	4,5	1	11,4	2
Kopnen soobra}aj	4,0	3	6,2	2	8,4	2	9,5	2
Voden soobra}aj	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Vozdu{ en soobra}aj	-1,7	-1	-1,7	-1	-5,3	-1	0,2	0
Telekomuni kaci i	0,0	0	0,0	0	0,1	1	0,4	0
Transport i komuni kaci i ne vkl u-eni na drugo mesto	0,7	0	0,9	0	1,3	0	1,3	0
FINANSIJSKO POSREDUVAWE	11,5	8	15,8	6	24,9	7	118,9	21
Monetarno posreduvawe	11,4	8	15,5	6	24,7	7	100,1	17
Drugi finansijski posreduvawa	0,0	0	0,3	0	0,2	0	0,1	0
Osiguruvawe i pomo{ ni aktivnosti vo osiguruvaweto	0,0	0	0,0	0	0,0	0	18,7	3
Finansijsko posreduvawe ne vkl u-eno na drugo mesto	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
NEDVI @ENI MOTI DELOVNI AKTIVNOSTI	1,8	1	2,4	1	4,1	1	6,0	1
Nedvi ` eni mot	0,0	0	0,0	0	0,6	0	0,6	0
Kompjuterski aktivnosti	0,2	0	0,3	0	0,3	0	0,4	0
Drugi delovni aktivnosti	1,2	1	1,8	1	2,8	1	4,6	1
Nedvi ` eni mot i delov. aktivni. ne vkl u-. na dr. mesto	0,3	0	0,3	0	0,4	0	0,4	0
DRUGI USLUGI	1,3	1	3,6	1	4,1	1	4,4	1
NEALOCIRANI	3,6	3	5,1	2	5,7	2	4,7	1
SUB-TOTAL	141,2	100	270,4	100	359,9	100	580,1	100
VKUPNO	141,2	100	270,4	100	359,9	100	580,1	100

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

1/Prethodni podatoci.

**Sostojba na stranski direktni investiciji vo Republika Makedonija po dejnosti /1
vo milioni evra**

Dejnosti	2001		2002		2003		2004		2005		2006	
	Vrednost	U-estvo %	Vrednost	U-estvo %	Vrednost	U-estvo %	Vrednost	U-estvo %	Vrednost	U-estvo %	Vrednost	U-estvo %
ZEMJODELSTVO, LOVI I RIBARSTVO	2,7	0	3,7	0	9,8	1	23,1	1	23,0	1	23,1	1
RUDARSTVO I EKSTRAKCIJA	13,6	1	16,9	1	15,5	1	22,4	1	39,3	2	45,3	2
Ekstrakcija na naf ta i gas	1,4	0	1,4	0	1,3	0	1,3	0	1,3	0	1,3	0
Rudarstvo i ekstrakcija ne vkl u-eni na dr.mesto	12,2	1	15,6	1	14,2	1	21,1	1	38,0	2	44,0	2
PROIZVODSTVO	396,2	38	457,7	39	490,4	38	664,9	41	775,3	44	801,9	38
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi	138,8	13	164,9	14	173,7	13	182,6	11	187,1	11	189,0	9
Proizvodstvo na tekstil i tekstilni proizvodi	9,7	1	14,0	1	15,0	1	18,2	1	21,9	1	36,7	2
Proizvod. na drvo, izdava-ka i pe-atarska dejnost	10,8	1	9,8	1	9,1	1	9,6	1	10,3	1	8,6	0
Raf inirawe na naf teni derivati i drugi tretmani	1,4	0	31,0	3	25,9	2	55,0	3	64,3	4	75,2	4
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	16,3	2	19,9	2	26,4	2	35,7	2	37,7	2	46,7	2
Guma i plasti-ni proizvodi	0,6	0	1,0	0	1,4	0	1,8	0	2,8	0	3,1	0
Metalni proizvodi	98,6	9	96,5	8	115,1	9	188,2	12	287,4	16	258,1	12
Ma{inski proizvodi	0,4	0	0,4	0	0,3	0	0,5	0	0,9	0	2,1	0
Kancelarijska oprema i kompjuteri	0,5	0	1,0	0	1,0	0	1,0	0	0,9	0	2,5	0
Radio, TV, komuni kacijska oprema	0,2	0	0,2	0	-0,5	0	-0,4	0	2,1	0	1,9	0
Motorni vozila	0,9	0	4,0	0	5,2	0	12,3	1	12,6	1	12,8	1
Drugi transportni sredstva	0,0	0	1,5	0	2,0	0	7,2	0	7,8	0	9,4	0
Proizvodstvo ne vkl u-eno na drugo mesto	118,2	11	113,6	10	115,8	9	153,1	10	139,5	8	155,6	7
ELEKTRIFIKACIJA, GASIFIKACIJA I VODOSTOPANSTVO	0,0	0	0,0	0	0,7	0	5,2	0	6,2	0	157,1	7
GRADE@NI [TVO	47,0	5	56,1	5	65,9	5	64,5	4	61,1	3	70,5	3
VKUPNO USLUGI	574,4	55	619,6	53	702,5	54	822,0	51	854,2	48	984,5	47
TRGOVIJA I POPRAVKI	91,6	9	103,7	9	106,2	8	113,7	7	118,9	7	182,0	9
Trgovija i popravka na motorni vozila	8,7	1	8,7	1	8,9	1	12,2	1	11,6	1	18,8	1
Trgovija na gol emo	51,8	5	65,5	6	66,0	5	63,4	4	64,1	4	98,9	5
Trgovija na malo	31,1	3	29,4	3	31,2	2	38,1	2	43,2	2	62,7	3
HOTELI I RESTORANI	8,2	1	11,8	1	21,6	2	23,8	1	27,7	2	39,6	2
TRANSPORT I KOMUNIKACIJA	342,4	33	350,4	30	372,8	29	445,4	28	425,5	24	422,5	20
Kopnen soobra}aj	9,2	1	9,6	1	8,4	1	8,1	1	7,1	0	8,0	0
Voden soobra}aj	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Vozdu{en soobra}aj	0,2	0	0,2	0	0,1	0	0,3	0	0,4	0	0,0	0
Telekomunikacii	330,8	32	337,7	29	361,1	28	433,7	27	414,4	23	406,2	19
Transport i komunikacii ne vkl u-eni na drugo mesto	2,2	0	2,9	0	3,2	0	3,3	0	3,5	0	8,1	0
FINANSIJSKO POSREDOVANJE	115,0	11	136,1	12	174,6	14	202,3	13	232,8	13	268,2	13
Monetarno posredovanje	94,6	9	118,0	10	143,5	11	147,6	9	166,8	9	189,1	9
Drugi finansijski posredovawa	2,9	0	3,5	0	10,4	1	26,3	2	38,4	2	47,7	2
Osiguravawe i pomo{ni aktivnosti vo osiguravaweto	17,5	2	14,6	1	20,6	2	28,1	2	27,1	2	30,4	1
Finansijsko posredovawe ne vkl u-eno na drugo mesto	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,1	0	0,4	0	0,9	0
NEDVI@ENI MOTI DELOVNI AKTIVNOSTI	11,2	1	11,8	1	20,0	2	29,0	2	40,1	2	57,5	3
Nedvi`enimot	0,6	0	0,6	0	0,6	0	5,9	0	16,6	1	16,6	1
Kompjuterski aktivnosti	0,6	0	0,7	0	0,6	0	1,2	0	1,6	0	6,6	0
Drugi delovni aktivnosti	9,5	1	10,1	1	18,4	1	21,3	1	21,6	1	32,8	2
Nedvi`enimot i delov. aktivn. ne vkl u-. na dr. mesto	0,5	0	0,4	0	0,5	0	0,6	0	0,3	0	1,2	0
DRUGI USLUGI	6,0	1	5,9	1	7,3	1	7,9	0	9,4	1	14,6	1
NEALOCIRANI	5,3	1	6,7	1	7,3	1	8,1	1	9,9	1	16,2	1
SUB-TOTAL	1.039,2	100	1.160,7	100	1.292,1	100	1.610,2	100	1.769,0	100	2.098,6	100
VKUPNO	1.039,2	100	1.160,7	100	1.292,1	100	1.610,2	100	1.769,0	100	2.098,6	100

 Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.
1/Prethodni podatoci.

Tabela 30

Međunarodna i investicijska pozicija na Republika Makedonija - sastojba na kraju na period
vo milioni SAD dolari

	2003	2004	2005	2006
Međunarodna i investicijska pozicija, neto	-1.999,0	-2.498,5	-2.333,9	-2.474,0
Sredstva	1.868,5	2.162,2	2.455,8	3.256,5
<i>Direktni investicii u stranstvu</i>	42,0	54,2	62,1	39,7
Akcionijski kapital i reinvestirana dobit	35,7	43,9	43,6	37,7
Ostali kapital	6,3	10,3	18,5	2,0
<i>Portfolijske investicii</i>	3,8	4,1	3,6	4,2
Sopstveni i hartije od vrednosti	3,8	4,1	3,6	4,2
Banki	3,0	3,3	2,9	3,4
Ostali sektori	0,8	0,8	0,7	0,8
Dolžni i hartije od vrednosti	-	-	-	-
<i>Ostali investicii</i>	929,3	1.128,6	1.065,4	1.346,9
Trgovski krediti	194,3	267,2	299,0	441,8
Ostali sektori	194,3	267,2	299,0	441,8
Zaemi	25,5	27,4	26,0	2,3
Banki	24,0	25,7	25,6	2,0
Dolgoročni	15,2	16,5	15,0	1,4
Kratkoročni	8,8	9,2	10,6	0,5
Ostali sektori	1,5	1,7	0,4	0,3
Dolgoročni	-	1,7	0,1	0,3
Kratkoročni	1,5	-	0,2	-
Valute i depoziti	706,0	827,7	733,3	868,4
Monetarna vlast	41,4	16,2	15,5	23,6
Banki	664,6	811,5	717,8	844,8
Ostali sredstva	3,5	6,3	7,1	34,4
<i>Međunarodni rezervi</i>	893,4	975,3	1.324,7	1.865,8
Obvrski	3.867,5	4.660,7	4.789,7	5.730,5
<i>Direktni investicii u zemlju</i>	1.614,7	2.190,6	2.086,9	2.763,8
Akcionijski kapital i reinvestirana dobit	1.477,0	1.858,5	1.863,5	2.454,0
Ostali kapital	137,7	332,1	223,4	309,8
<i>Portfolijske investicii</i>	107,2	71,7	273,9	366,5
Sopstveni i hartije od vrednosti	80,5	40,0	52,8	114,0
Banki	12,6	19,1	29,5	106,2
Ostali sektori	67,9	20,9	23,3	7,8
Dolžni i hartije od vrednosti	26,8	31,7	221,2	252,5
<i>Ostali investicii</i>	2.145,6	2.398,5	2.428,9	2.600,2
Trgovski krediti	398,2	485,6	457,0	486,2
Ostali sektori	398,2	485,6	457,0	486,2
Dolgoročni	61,8	46,7	29,3	25,8
Kratkoročni	336,4	438,9	427,6	460,4
Zaemi	1.657,2	1.814,4	1.852,2	1.853,3
Monetarna vlast	68,4	62,5	62,1	55,8
Država	1.256,5	1.351,2	1.292,2	1.152,6
Banki	90,9	89,1	131,0	192,7
Dolgoročni	80,0	78,4	128,3	192,7
Kratkoročni	10,9	10,7	2,7	-
Ostali sektori	241,4	311,6	366,9	452,2
Dolgoročni	219,9	293,6	293,5	436,8
Kratkoročni	21,5	18,0	73,4	15,4
Valute i depoziti	69,0	70,5	86,9	148,6
Banki	69,0	70,5	86,9	148,6
Ostali obvrski	21,4	27,9	32,8	112,1

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 31

Međunarodna investicijska pozicija na Republika Makedonija - sastojba na kraj na period
vo milioni evra

	2003	2004	2005	2006
Međunarodna investicijska pozicija, neto	-1.599,7	-1.836,6	-1.978,4	-1.878,5
Sredstva	1.495,3	1.589,3	2.081,7	2.472,7
<i>Direktni investicii u stranstvu</i>	33,6	39,9	52,6	30,1
Akcijski kapital i re-investirana dobit	28,60	32,3	37,00	28,6
Ostali kapital	5,0	7,6	15,6	1,5
<i>Portfolio investicii</i>	3,0	3,0	3,1	3,2
Sopstveni hartii od vrednost	3,0	3,0	3,1	3,2
Banki	2,4	2,4	2,5	2,6
Ostali sektori	0,6	0,6	0,6	0,6
Dolžni hartii od vrednost	-	-	-	-
<i>Ostali investicii</i>	743,7	829,5	903,1	1.022,7
Trgovski krediti	155,5	196,4	253,5	335,5
Ostali sektori	155,5	196,4	253,5	335,5
Zaemi	20,4	20,1	22,0	1,7
Banki	19,2	18,9	21,7	1,5
Dolgoročni	12,2	12,2	12,7	1,1
Kratkoročni	7,0	6,7	9,0	0,4
Ostali sektori	1,2	1,2	0,3	0,3
Dolgoročni	-	1,2	0,1	0,3
Kratkoročni	1,2	-	0,2	-
Valuti i depoziti	565,0	608,4	621,6	659,4
Monetarna vlast	33,2	11,9	13,2	17,9
Banki	531,8	596,5	608,4	641,5
Ostali sredstva	2,8	4,6	6,0	26,1
<i>Međunarodni oficijalni rezervi</i>	715,0	716,9	1.122,9	1.416,7
Obvrski	3.095,0	3.426,0	4.060,1	4.351,2
<i>Direktni investicii u zemlju</i>	1.292,1	1.610,2	1.769,0	2.098,6
Akcijski kapital i re-investirana dobit	1.182,0	1.366,1	1.579,6	1.863,4
Ostali kapital	110,2	244,1	189,4	235,2
<i>Portfolio investicii</i>	85,8	52,7	232,2	278,3
Sopstveni hartii od vrednost	64,4	29,4	44,7	86,6
Banki	10,1	14,0	25,0	80,7
Ostali sektori	54,3	15,4	19,7	5,9
Dolžni hartii od vrednost	21,4	23,3	187,5	191,7
<i>Ostali investicii</i>	1.717,1	1.763,1	2.058,9	1.974,3
Trgovski krediti	318,6	356,9	387,3	369,2
Ostali sektori	318,6	356,9	387,3	369,2
Dolgoročni	49,4	34,3	24,9	19,6
Kratkoročni	269,2	322,6	362,5	349,6
Zaemi	1.326,2	1.333,8	1.570,1	1.407,2
Monetarna vlast	54,7	46,0	52,7	42,4
Država	1.005,5	993,2	1.095,4	875,2
Banki	72,8	65,5	111,1	146,3
Dolgoročni	64,0	57,6	108,8	146,3
Kratkoročni	8,7	7,9	2,3	-
Ostali sektori	193,2	229,1	311,0	343,3
Dolgoročni	175,9	215,8	248,8	331,6
Kratkoročni	17,2	13,3	62,2	11,7
Valuti i depoziti	55,2	51,9	73,7	112,8
Banki	55,2	51,9	73,7	112,8
Ostali obvrski	17,1	20,5	27,8	85,1

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 32

Bruto nadvoren dolg na Republika Makedonija - sestojba /1
 vo milioni evra

	31.12.2004	31.12.2005	31.03.2006	30.06.2006	30.09.2006	31.12.2006	31.03.2007	30.06.2007
1. DR@AVEN SEKTOR	1.016,46	1.282,82	1.078,76	1.079,64	1.076,08	1.066,92	1.004,15	895,10
1.1 Kratkoro-en	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.1. Instrumenti na pazarot na pari	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2. Zaemi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.3. Komercijalni krediti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.4. Ostanati obvrski	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dostasani neplateni obvrski	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostanato	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2 Dolgoro-en	1.016,45	1.282,82	1.078,76	1.079,64	1.076,08	1.066,92	1.004,15	895,10
1.2.1. Obvrznic	23,25	187,47	190,99	191,87	191,67	191,74	192,05	188,09
1.2.2. Zaemi	993,20	1.095,36	887,76	887,77	884,41	875,19	812,09	707,01
1.2.3. Komercijalni krediti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.4. Ostanati obvrski	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. MONETARNA VLAST (NBRM)	45,97	52,66	51,81	47,82	47,26	42,39	38,09	0,00
2.1 Kratkoro-en	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.1. Instrumenti na pazarot na pari	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.2. Zaemi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.3. Valuti i depoziti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.4. Ostanati obvrski	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dostasani neplateni obvrski	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostanato	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.2 Dolgoro-en	45,97	52,66	51,81	47,82	47,26	42,39	38,09	0,00
2.2.1. Obvrznic	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.2.2. Zaemi	45,97	52,66	51,81	47,82	47,26	42,39	38,09	0,00
2.2.2. Valuti i depoziti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.2.4. Ostanati obvrski	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. BANKARSKI SEKTOR	123,24	192,02	181,68	191,44	205,47	269,88	268,21	316,22
3.1 Kratkoro-en	67,32	81,41	72,25	77,76	83,57	115,44	112,65	146,40
3.1.1. Instrumenti na pazarot na pari	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.1.2. Zaemi	7,04	1,30	0,00	0,00	0,00	0,00	24,22	30,76
3.1.3. Valuti i depoziti	51,71	69,46	61,74	67,18	72,85	104,70	77,56	104,54
3.1.4. Ostanati obvrski	8,57	10,66	10,52	10,58	10,72	10,74	10,88	11,09
Dostasani neplateni obvrski	8,57	10,66	10,52	10,58	10,72	10,74	10,88	11,09
Ostanato	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2 Dolgoro-en	55,93	110,60	109,42	113,68	121,90	154,44	155,55	169,82
3.2.1. Obvrznic	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2.2. Zaemi	55,79	106,40	103,29	107,48	115,91	146,31	147,36	161,65
3.2.3. Valuti i depoziti	0,14	4,20	6,14	6,20	5,99	8,13	8,20	8,17
3.2.4. Ostanati obvrski	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4. OSTANATI SEKTORI	600,40	721,01	664,92	727,28	701,21	786,69	768,18	780,38
4.1 Kratkoro-en	370,02	475,84	409,96	425,28	390,24	435,42	431,53	451,78
4.1.1. Instrumenti na pazarot na pari	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.1.2. Zaemi	4,78	53,03	15,56	30,32	17,16	11,65	18,67	16,99
4.1.3. Valuti i depoziti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.1.4. Komercijalni krediti	322,58	362,86	341,53	343,08	314,62	349,59	341,50	327,04
4.1.5. Ostanati obvrski	42,66	59,95	52,76	51,89	58,46	74,17	71,36	107,75
Dostasani neplateni obvrski	42,66	58,40	52,76	51,89	58,46	74,17	71,36	107,75
Ostanato	0,00	1,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2 Dolgoro-en	230,39	245,18	255,06	302,00	310,97	351,27	336,64	328,60
4.2.1. Obvrznic	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.2. Zaemi	207,63	234,14	242,23	283,70	290,16	331,68	318,08	313,60
4.2.3. Valuti i depoziti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.4. Komercijalni krediti	22,76	11,04	12,83	18,30	20,81	19,59	18,57	14,99
4.2.5. Ostanati obvrski	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5. DI REKTNI I NVESTICI I : Zaemi	284,52	269,57	327,43	334,18	332,61	329,30	339,69	378,47
meju povrzani subjekti	284,52	269,57	327,43	334,18	332,61	329,30	339,69	378,47
5.1. Obvrski kon direktno investirani su	3,70	5,68	5,68	5,68	5,68	13,16	1,00	0,75
5.2. Obvrski kon direktne investitor	280,82	263,89	321,75	328,50	326,93	316,14	338,69	377,72
BRUTO NADVORE[EN DOLG	2.070,61	2.518,09	2.304,60	2.380,36	2.362,63	2.495,18	2.418,31	2.370,17

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

1/ Prethodni podatoci.

Tabela 33

Bruto nadvorenje ni pobaruwawa na Republika Makedonija - sostojba / 1
vo milioni evra

	31.12.2004	31.12.2005	31.03.2006	30.06.2006	30.09.2006	31.12.2006	31.03.2007	30.06.2007
1. DR@AVEN SEKTOR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1 Kratkoro-en	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.1. Instrumenti na pazarot na pari	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2. Zaemi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.3. Komercijalni krediti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.4. Ostanati pobaruwawa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dostasani nenaplateni pobaruwawa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostanato	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2 Dolgoro-en	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1. Obvrznic	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2. Zaemi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.3. Komercijalni krediti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.4. Ostanati pobaruwawa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. MONETARNA VLAST (NBRM)	664,66	1.040,51	1.121,85	1.205,24	1.284,33	1.326,97	1.315,13	1.329,96
2.1 Kratkoro-en	664,66	1.040,51	1.092,79	1.129,48	1.160,32	1.167,82	1.073,26	1.000,55
2.1.1. Instrumenti na pazarot na pari	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.2. Zaemi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.3. Valuti i depoziti	664,66	1.040,51	1.092,79	1.129,48	1.160,32	1.167,82	1.073,26	1.000,55
2.1.4. Ostanati pobaruwawa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dostasani nenaplateni pobaruwawa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostanato	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.2 Dolgoro-en	0,00	0,00	29,06	75,76	124,01	159,16	241,87	329,41
2.2.1. Obvrznic	0,00	0,00	29,06	75,76	124,01	159,16	241,87	329,41
2.2.2. Zaemi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.2.2. Valuti i depoziti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.2.4. Ostanati pobaruwawa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. BANKARSKI SEKTOR	619,59	635,87	618,10	599,78	621,57	668,26	667,61	658,13
3.1 Kratkoro-en	618,75	634,56	613,68	595,44	617,26	667,17	650,53	641,29
3.1.1. Instrumenti na pazarot na pari	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.1.2. Zaemi	0,00	2,17	1,92	0,02	0,08	0,39	0,39	0,01
3.1.3. Valuti i depoziti	596,54	608,45	587,54	570,86	592,20	641,45	624,38	614,82
3.1.4. Ostanati pobaruwawa	22,21	23,93	24,22	24,56	24,98	25,33	25,75	26,46
Dostasani nenaplateni pobaruwawa	22,21	23,93	24,22	24,56	24,98	25,33	25,75	26,46
Ostanato	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2 Dolgoro-en	0,84	1,31	4,42	4,34	4,31	1,10	17,08	16,84
3.2.1. Obvrznic	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2.2. Zaemi	0,84	1,31	1,29	1,21	1,18	1,10	1,08	0,84
3.2.3. Valuti i depoziti	0,00	0,00	3,13	3,13	3,13	0,00	16,00	16,00
3.2.4. Ostanati pobaruwawa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4. OStanATI SEKTORI	197,77	253,94	256,91	249,34	266,90	336,54	344,41	409,79
4.1 Kratkoro-en	196,55	253,46	256,15	248,57	266,13	335,63	343,28	408,76
4.1.1. Instrumenti na pazarot na pari	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.1.2. Zaemi	0,00	0,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10
4.1.3. Valuti i depoziti	0,00	0,00	0,17	0,12	0,34	0,21	0,22	0,38
4.1.4. Komercijalni krediti	196,12	252,79	255,51	247,97	265,31	334,82	342,44	407,51
4.1.5. Ostanati pobaruwawa	0,43	0,46	0,47	0,48	0,49	0,60	0,62	0,77
Dostasani nenaplateni pobaruwawa	0,43	0,46	0,47	0,48	0,49	0,60	0,62	0,77
Ostanato	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2 Dolgoro-en	1,23	0,49	0,76	0,76	0,76	0,91	1,13	1,03
4.2.1. Obvrznic	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.2. Zaemi	1,23	0,10	0,10	0,10	0,10	0,25	0,20	1,03
4.2.3. Valuti i depoziti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.4. Komercijalni krediti	0,00	0,39	0,66	0,66	0,66	0,66	0,93	0,00
4.2.5. Ostanati pobaruwawa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5. DI REKTNI I NVESTICI I : Zaemi								
me u povrzani subjekti	47,98	95,87	95,45	92,28	95,69	95,60	109,99	130,31
5.1. Pobaruwawa od di rektno investirani	11,28	21,33	0,00	0,00	0,00	14,69	0,45	0,60
5.2. Pobaruwawa od di rektno te investito	36,70	74,54	95,45	92,28	95,69	80,91	109,54	129,71
BRUTO NADVORE[NI POBARUWAW	1.530,00	2.026,19	2.092,31	2.146,63	2.268,48	2.427,38	2.437,14	2.528,19

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

1/ Prethodni podatoci.

Tabela 34
Neto nadvoreč en dolg na Republika Makedonija - sostojba / 1
 vo milioni evra

	31.12.2004	31.12.2005	31.03.2006	30.06.2006	30.09.2006	31.12.2006	31.03.2007	30.06.2007
1. DR@AVEN SEKTOR	1.016,46	1.282,82	1.078,76	1.079,64	1.076,08	1.066,92	1.004,15	895,10
1.1 Kratkoro-en	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.1. I nstrumenti na pazarot na pari	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2. Zaemi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.3. Komercijalni krediti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.4. Ostanati obvrski	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dostasani neplateni obvrski	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostanato	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2 Dolgoro-en	1.016,45	1.282,82	1.078,76	1.079,64	1.076,08	1.066,92	1.004,15	895,10
1.2.1. Obvrzni ci	23,25	187,47	190,99	191,87	191,67	191,74	192,05	188,09
1.2.2. Zaemi	993,20	1.095,36	887,76	887,77	884,41	875,19	812,09	707,01
1.2.3. Komercijalni krediti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.4. Osnatni obvrski	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. MONETARNA VLAST (NBRM)	-618,69	-987,85	-1.070,04	-1.157,42	-1.237,07	-1.284,58	-1.277,04	-1.329,96
2.1 Kratkoro-en	-664,66	-1.040,51	-1.092,79	-1.129,48	-1.160,32	-1.167,82	-1.073,26	-1.000,55
2.1.1. I nstrumenti na pazarot na pari	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.2. Zaemi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.3. Valuti i depoziti	-664,66	-1.040,51	-1.092,79	-1.129,48	-1.160,32	-1.167,82	-1.073,26	-1.000,55
2.1.4. Ostanati obvrski	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dostasani neplateni obvrski	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostanato	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.2 Dolgoro-en	45,97	52,66	22,75	-27,94	-76,75	-116,77	-203,78	-329,41
2.2.1. Obvrzni ci	0,00	0,00	-29,06	-75,76	-124,01	-159,16	-241,87	-329,41
2.2.2. Zaemi	45,97	52,66	51,81	47,82	47,26	42,39	38,09	0,00
2.2.2. Valuti i depoziti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.2.4. Ostanati obvrski	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. BANKARSKI SEKTOR	-496,34	-443,85	-436,42	-408,34	-416,09	-398,38	-399,40	-341,92
3.1 Kratkoro-en	-551,43	-553,14	-541,43	-517,68	-533,69	-551,72	-537,87	-494,89
3.1.1. I nstrumenti na pazarot na pari	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.1.2. Zaemi	7,04	-0,87	-1,92	-0,02	-0,08	-0,39	23,83	30,75
3.1.3. Valuti i depoziti	-544,82	-539,00	-525,81	-503,68	-519,35	-536,75	-546,82	-510,27
3.1.4. Ostanati obvrski	-13,64	-13,27	-13,70	-13,99	-14,26	-14,59	-14,88	-15,37
Dostasani neplateni obvrski	-13,64	-13,27	-13,70	-13,99	-14,26	-14,59	-14,88	-15,37
Ostanato	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2 Dolgoro-en	55,09	109,29	105,01	109,34	117,60	153,34	138,47	152,98
3.2.1. Obvrzni ci	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2.2. Zaemi	54,95	105,09	102,00	106,27	114,74	145,21	146,28	160,81
3.2.3. Valuti i depoziti	0,14	4,20	3,01	3,07	2,86	8,13	-7,80	-7,83
3.2.4. Osnatni obvrski	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4. OSTANATI SEKTORI	402,63	467,07	408,01	477,94	434,31	450,15	423,76	370,59
4.1 Kratkoro-en	173,47	222,38	153,71	176,71	124,11	99,79	88,25	43,03
4.1.1. I nstrumenti na pazarot na pari	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.1.2. Zaemi	4,78	52,83	15,56	30,32	17,16	11,65	18,67	16,89
4.1.3. Valuti i depoziti	0,00	0,00	-0,17	-0,12	-0,34	-0,21	-0,22	-0,38
4.1.4. Komercijalni krediti	126,47	110,07	86,02	95,11	49,31	14,77	-0,95	-80,46
4.1.5. Ostanati obvrski	42,23	59,48	52,29	51,40	57,97	73,57	70,74	106,98
Dostasani neplateni obvrski	42,23	57,94	52,29	51,40	57,97	73,57	70,74	106,98
Ostanato	0,00	1,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2 Dolgoro-en	229,16	244,69	254,30	301,24	310,20	350,36	335,51	327,57
4.2.1. Obvrzni ci	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.2. Zaemi	206,40	234,04	242,13	283,60	290,06	331,43	317,88	312,57
4.2.3. Valuti i depoziti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.4. Komercijalni krediti	22,76	10,65	12,17	17,64	20,15	18,93	17,64	14,99
4.2.5. Ostanati obvrski	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5. DI REKTNI I NVESTICI I : Zaemi me u povrzani subjekti	236,54	173,71	231,98	241,91	236,92	233,70	229,71	248,16
5.1. Obvrski kon di rektno investirani su	-7,57	-15,65	5,68	5,68	5,68	-1,53	0,55	0,15
5.2. Obvrski kon di rektne investitor	244,11	189,36	226,30	236,22	231,24	235,23	229,16	248,01
NETO NADVORE EN DOLG	540,60	491,90	212,29	233,73	94,15	67,80	-18,83	-158,02

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.
 1/ Prethodni podatoci.

Tabela 35
Devizni rezervi
vo mi li oni evra

	1.Devizni rezervi					2.Drugi devizni sredstva
	Monetarno zlato	Specijalni prava na vleewe-SDR	Rezervna pozicija kaj MMF	Devizi	VKUPNO	
2003	29,7	0,3	0,0	685,0	715,0	33,2
2004	63,6	0,6	0,0	652,8	716,9	11,9
2005	94,9	0,7	0,0	1.027,3	1.122,9	13,2
2006	105,4	2,3	0,0	1.309,0	1.416,7	17,9
I	102,9	0,7	0,0	865,8	969,4	13,0
II	102,5	0,2	0,0	873,3	976,0	13,1
III	105,4	0,2	0,0	1.052,2	1.157,8	69,7
IV	111,1	2,6	0,0	1.079,3	1.193,1	69,4
V	111,2	0,9	0,0	1.100,3	1.212,5	69,2
VI	104,6	0,9	0,0	1.135,9	1.241,3	69,4
VII	109,8	0,8	0,0	1.165,5	1.276,1	69,3
VIII	105,9	0,3	0,0	1.239,4	1.345,6	18,1
IX	103,8	0,2	0,0	1.266,1	1.370,1	18,2
X	103,1	2,8	0,0	1.295,8	1.401,7	18,2
XI	105,9	0,5	0,0	1.307,3	1.413,8	17,9
XII	105,4	2,3	0,0	1.309,0	1.416,7	17,9
Kv.1	105,4	0,2	0,0	1.052,2	1.157,8	69,7
Kv.2	104,6	0,9	0,0	1.135,9	1.241,3	69,4
Kv.3	103,8	0,2	0,0	1.266,1	1.370,1	18,2
Kv.4	105,4	2,3	0,0	1.309,0	1.416,7	17,9
2007						
I	108,7	1,7	0,0	1.284,7	1.395,1	18,1
II	111,7	0,2	0,0	1.276,4	1.388,3	12,1
III	108,7	7,0	0,0	1.297,3	1.413,1	17,9
Kv.1	108,7	7,0	0,0	1.297,3	1.413,1	17,9
IV	108,5	4,2	0,0	1.343,0	1.455,7	17,7
V	106,8	1,4	0,0	1.357,8	1.466,0	17,8
VI	104,8	1,4	0,0	1.312,2	1.418,4	17,8
Kv.2	104,8	1,4	0,0	1.312,2	1.418,4	17,8
VII	106,6	1,4	0,0	1.341,1	1.449,1	17,7
VIII	107,1	1,2	0,0	1.377,1	1.485,4	17,8
IX	113,6	1,1	0,0	1.407,4	1.522,1	17,4
Kv.3	113,6	1,1	0,0	1.407,4	1.522,1	17,4

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Tabela 36
Devizen kurs na denarot (prosek za peri odot)

		100 ATS	100 FRF	100 ITL	100 DEM	100 CHF	1 GBP	1 USD	1 EUR	100 JPY
1993	/I	2,0127	4,1226	1,4832	14,1617	15,9867	35,3541	23,5722	-	
1994		3,7833	7,7828	2,6792	26,6162	31,5905	66,0911	43,2351	-	
1995		3,7722	7,6206	2,3369	26,5390	32,1770	60,0303	38,0354	-	
1996		3,7787	7,8183	2,5929	26,5848	32,3948	62,4691	39,9935	-	
1997		4,0780	8,5259	2,9225	28,6980	34,3423	81,6392	49,8299	-	
1998		4,3993	9,2329	3,1357	30,9525	37,5788	90,2462	54,4506	-	
1999		4,4052	9,2409	3,1306	30,9927	37,8747	92,0413	56,8964	-	
2000		4,4131	9,2575	3,1362	31,0482	38,9892	99,6905	65,8856	60,7250	61,1533
2001		4,4267	9,2862	3,1459	31,1445	40,3381	97,9875	68,0421	60,9133	56,0157
2002		-	-	-	-	41,5689	97,0365	64,7341	60,9783	51,6839
2003		-	-	-	-	40,3117	88,6405	54,3031	61,2639	46,8292
2004		-	-	-	-	39,7337	90,4298	49,4105	61,3377	45,6661
2005		-	-	-	-	39,5872	89,6186	49,2919	61,2958	44,7895
2006		-	-	-	-	38,8981	89,7611	48,7854	61,1885	41,9345
2005	Kv.1	-	-	-	-	39,6393	88,4807	46,8029	61,4032	44,7904
	Kv.2	-	-	-	-	39,7513	90,4176	48,6819	61,3730	45,2948
	Kv.3	-	-	-	-	39,4147	89,5738	50,1566	61,2196	45,1496
	Kv.4	-	-	-	-	39,5461	89,9864	51,4655	61,1906	43,9286
2006	Kv.1	-	-	-	-	39,2848	89,2867	50,9665	61,2334	43,5954
	Kv.2	-	-	-	-	39,1077	88,8832	48,7465	61,1661	42,5425
	Kv.3	-	-	-	-	38,7979	89,9489	48,0042	61,1697	41,3318
	Kv.4	-	-	-	-	38,4127	90,9055	47,4714	61,1856	40,3109
2007	Kv.1	-	-	-	-	37,8609	91,2615	46,6974	61,1809	39,1234
	Kv.2	-	-	-	-	37,1487	90,0730	45,3961	61,1741	37,6175
	Kv.3	-	-	-	-	37,1335	90,0013	44,5585	61,1750	37,8021
2005	I	-	-	-	-	39,7112	87,8420	46,6876	61,4287	45,1666
	II	-	-	-	-	39,5700	88,9779	47,1916	61,3599	44,9537
	III	-	-	-	-	39,6300	88,6702	46,5671	61,4176	44,2666
	IV	-	-	-	-	39,6527	89,8171	47,4544	61,3886	44,1968
	V	-	-	-	-	39,7529	89,8212	48,2674	61,4171	45,2970
	VI	-	-	-	-	39,8482	91,6345	50,3377	61,3120	46,3906
	VII	-	-	-	-	39,2967	89,0983	50,8157	61,2015	45,4303
	VIII	-	-	-	-	39,4266	89,3141	49,7871	61,2329	45,0299
	IX	-	-	-	-	39,5245	90,3334	49,8574	61,2245	44,9833
	X	-	-	-	-	39,4880	89,7278	50,8468	61,1880	44,3459
	XI	-	-	-	-	39,6099	90,1112	51,8977	61,1789	43,8416
	XII	-	-	-	-	39,5424	90,1243	51,6661	61,2046	43,5954
2006	I	-	-	-	-	39,5447	89,3827	50,7503	61,2839	43,8820
	II	-	-	-	-	39,3020	89,6578	51,2317	61,2179	43,4344
	III	-	-	-	-	39,0093	88,8557	50,9433	61,1970	43,4544
	IV	-	-	-	-	38,8317	88,0838	49,9694	61,1625	42,5913
	V	-	-	-	-	39,2724	89,4229	47,9649	61,1686	42,8457
	VI	-	-	-	-	39,2134	89,1251	48,3312	61,1670	42,1803
	VII	-	-	-	-	39,0015	88,9010	48,2135	61,1671	41,7135
	VIII	-	-	-	-	38,7629	90,3501	47,7888	61,1688	41,2355
	IX	-	-	-	-	38,6238	90,6172	48,0105	61,1732	41,0371
	X	-	-	-	-	38,4876	90,9394	48,4970	61,1815	40,8833
	XI	-	-	-	-	38,4257	90,8063	47,5741	61,1799	40,5425
	XII	-	-	-	-	38,3251	90,9675	46,3465	61,1954	39,5143
2007	I	-	-	-	-	37,8973	92,1831	47,0635	61,1802	39,1269
	II	-	-	-	-	37,7300	91,6664	46,8414	61,1905	38,8048
	III	-	-	-	-	37,9428	89,9742	46,2014	61,1729	39,4077
	IV	-	-	-	-	37,3937	90,0173	45,3304	61,1754	38,1562
	V	-	-	-	-	37,0661	89,7285	45,2464	61,1729	37,5017
	VI	-	-	-	-	36,9892	90,4847	45,6166	61,1739	37,1983
	VII	-	-	-	-	36,9193	90,7086	44,6560	61,1771	36,6735
	VIII	-	-	-	-	37,3499	90,3063	44,9242	61,1713	38,4779
	IX	-	-	-	-	37,1313	88,9552	44,0798	61,1767	38,2698

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

1/ I zvr{ ena denomi naci ja na denarot za 100 vo maj 1993.

Tabela 37
Sreden devizen kurs na denarot (na kraj na periodot)

	EUR	DEM	ITL	USD	ATS	FRF	GBP	CHF
	1	100	100	1	100	100	1	100
31.12.1993		2.575,2100	2,6000	44,4600	366,3000	757,7600	65,8200	3.029,4800
31.12.1994		2.621,1400	2,5000	40,6000	372,4900	759,5300	63,4500	3.098,1900
31.12.1995		2.649,4300	2,4000	37,9800	376,5900	775,0400	58,6500	3.299,6000
31.12.1996		2.663,4000	2,7100	41,4100	378,4961	789,1662	69,9596	3.062,9100
31.12.1997		3.092,4800	3,1500	55,4200	439,5300	924,1300	92,2200	3.811,4800
31.12.1998		3.098,3900	3,1294	51,8400	440,4100	923,8800	86,6900	3.786,2300
31.12.1999	60,6173	3.099,3136	3,1306	60,3400	440,5231	924,1000	97,5000	3.776,5400
31.12.2000	60,7878	3.108,0300	3,1400	65,3300	441,7600	926,7000	97,4000	3.990,8000
31.12.2001	60,9610	3.116,8844	3,1484	69,1716	443,0206	929,3438	100,1824	4.110,9286
31.12.2002	61,0707			58,5979			93,9549	4.197,8760
31.12.2003	61,2931			49,0502			87,1136	3.930,5566
31.12.2004	61,3100			45,0676			86,4983	3.970,8549
31.12.2005	61,1779			51,8589			89,2717	3.934,0171
31.12.2006	61,1741			46,4496			91,1007	3.806,9637
31.01.2007	61,2139			47,1893			92,7062	3.770,2575
28.02.2007	61,1773			46,2413			90,8079	3.780,3436
31.03.2007	61,1675			45,9284			89,9787	3.764,8489
30.04.2007	61,1621			44,8304			89,6476	3.722,3602
31.05.2007	61,1920			45,5976			90,0545	3.716,0381
30.06.2007	61,1692			45,2973			90,7555	3.695,3543
31.07.2007	61,1658			44,7806			90,5757	3.721,2265
31.08.2007	61,1716			44,9461			90,2236	3.729,5208
30.09.2007	61,1940			43,1582			87,8215	3.686,1635

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 38

I ndeksi na ef ektiv en devizen kurs na denarot*

bazen peri od 2003=100, ponderi NTR 2006 godi na

godi na	Kvartal	Nominal en ef ektiv en devizen kurs na denarot	Real en ef ektiv en devizen kurs na denarot		
			I ndeks na tro{ oci na `ivot	I ndeks na ceni na proizvodi tel i na industri ski proizvodi	I ndeks na tro{ oci na rabotna si la po edi ni ca proizvod
1995	Kvartal 4	41,2	132,1	117,6	
1996	Kvartal 4	48,5	118,4	105,9	
1997	Kvartal 4	49,9	97,0	93,2	
1998	Kvartal 4	66,6	105,7	112,5	
1999	Kvartal 4	82,7	113,0	118,8	
2000	Kvartal 4	90,0	107,1	109,8	
2001	Kvartal 4	94,1	101,7	101,6	
2002	Kvartal 4	97,6	99,9	100,7	
2003	Kvartal 4	101,2	100,1	99,1	86,5
2004	Kvartal 4	104,4	96,1	95,8	91,6
2005	Kvartal 4	104,8	90,8	91,7	86,1
2006	Kvartal 4	104,2	89,2	88,3	77,3
2005	Kvartal 1	104,8	94,6	94,6	92,8
	Kvartal 2	104,5	92,9	93,6	77,8
	Kvartal 3	104,7	91,7	93,9	78,9
	Kvartal 4	104,8	90,8	91,7	86,1
2006	Kvartal 1	104,8	91,3	91,3	90,7
	Kvartal 2	105,6	91,3	90,9	79,3
	Kvartal 3	105,1	90,3	89,8	81,8
	Kvartal 4	104,2	89,2	88,3	77,3
2007	Kvartal 1	104,4	89,0	88,1	74,5
	Kvartal 2	104,8	88,8	86,6	71,2
	Kvartal 3	104,6	88,0	86,2	71,1

* I ndeks pod 100 ozna- uva zgol emena i zvozna konkurentnost.

METODOLOŠKI OBJASNUVAWA

REALEN SEKTOR

Tabela br.1 Bruto domačien proizvod

I zvor na podatocite za bruto domačien proizvod (BDP) e Dr`avniot zavod za statistika na Republika Makedonija (DZSRM). Presmetkata na BDP bazira na podatoci od godi{nite smetki od Centralniot registar, od statisti~kite istra`uvawa na DZS, od Ministarstvoto za finansii, UJP i od drugi izvori.

Bruto domačien proizvod (BDP) po tekovni ceni (spored proizvodstven metod) e f`inalen proizvod na proizvodnata aktivnost na rezidentnite proizvodni edinci i pretstavuva zbir na bruto dodadenata vrednost od oddelni insti tucionalni sektori ili oddelni dejnosti, po osnovni ceni, zgolemen za danokot na promet (odnosno DDV) i carinite, a namalen za subvencii te na proizvodi (to ne se raspredeleni po dejnosti).

Podatoci za BDP na kvartalna osnova se raspolo`livi od 1997 godina. Proizvodstvenata strana na BDP na kvartalna osnova se presmetuva po postojani ceni. Podatocite za BDP po proizvodni metod prikani po sektori se spored Nacionalnata klasifikacija na dejnosti - NKD.

Tabela br.2 Ceni

I zvor na podatocite za ceni te e DZSRM.

Prose~nite mese~ni ceni na malo, nivnata dinamika i strukturata na li~nata potro`uva~ka se osnova za presmetka na *indeksot na tro{ocite na `ivotot* (*Consumer price index - CPI*).

Pri izborot na proizvodi te za sledewe na ceni te na malo se zemaat predvid samo oni e proizvodi koi imaat zna~ajno u~estvo vo prometot na malo. Pod ceni na malo se podrazbiraat ceni te po koi trgovijata na malo, individualnite proizvodi tel i i vr{itelite na uslugi te gi prodavaat proizvodi te i uslugi te na krajnite potro`uva~i. Vo ceni te e vkl u~eni DDV.

Indeksot na tro{ocite na `ivotot se presmetuva vrz baza na posebno grupirana lista na proizvodi i uslugi od li~nata potro`uva~ka na nezemjodelskite doma}instva i prose~nite mese~ni ceni na malo na tie proizvodi i uslugi, odnosno ni vni te individualni indeksi na ceni, ponderirani so strukturata od individualnata potro`uva~ka. Od januari 2007 godina strukturata na indeksot na tro{ocite na `ivotot e pro{irena za dve novi kategorii: "Restorani i hoteli" i "Ostanati uslugi nespomnati na drugo mesto".

Ceni te na proizvoditelite na industrijski proizvodi - CPI P (*Producer price index - PPI*) se sledat vo Mese~niot izveštaj za ceni na proizvodi tel i na industrijski proizvodi, C.41 kaj 200 pretprijatija od oblasta na industrijata vo R. Makedonija. Izborot na pretprijatijata se vr{ i spored ni vnoto zna~ewe vo vkupnoto proizvodstvo.

Proda`na cena na proizvoditelite na industrijski proizvodi e cenata spored koja proizvodi telot gi prodava svoite proizvodi na redovnite kupuva~i na domačienot pazar, vo najgolemi koli~estva f ranko natovareno vo vagon (kami on) vo mestoto na proizvodi telot, ili cenata po koja proizvodi telot vr{ i presmetka so drugi proizvodi tel i vo prometnata sfera. Vo ova cena vleguva regresot, ako prodava~ot go ostvaruva spored propisite, a od cenata se odbiva trgovski ot rabat i popustot (kasa skonto i dr.) to prodava~ot mu go odobruva na kupuva~ot. Vo cenata ne vleguva DDV.

Od januari 2001 godina indeksot na CPI P se obrabotuva spored Nacionalnata klasifikacija na dejnostite.

Tabela br.3 Industrijsko proizvodstvo i produktivnost vo industrijata

Izvor na podatocite za *industrijsko proizvodstvo* e DZSRM. Podatocite za industrijata se pribiraat preku mese~ni izveštaji to gi dostavuvaat pretprijatijata evidentirani vo oblasta na industrijata, kako i delovnite edinici koi se zanimavaat so industrijska dejnost, a se nao~aat vo sostav na industrijskite pretprijatija.

Vrz osnova na podatocite od mese~nite izveštaji se presmetuvaat indeksite na proizvodstvo.

So godi~niot izveštaj za industrijata do 1998 godina i mese~niot izveštaj za industrijata do 1999 godina, podatocite se pribiraa spored Edinstvenata klasifikacija na dejnosti - EKD, a od 1999 godina, odnosno 2000 godina, soodvetno, pribiraweto na podatocite vrz baza na spomenatite izveštaji se vr~i spored Nacionalnata klasifikacija na dejnosti - NKD.

Indeksot na fizi~ki obem na industrijsko proizvodstvo se presmetuva vrz osnova na proizvodstvoto, t.e. po ~ista dejnost, so rasporeduvawe na proizvodi te vo soodvetnata granka. Za presmetuvawe na indeksot se koristi:

- prose~no mese~no gotovo proizvodstvo i strukturata na proizvodstvoto vo baznata godina;
- vkupno mese~no proizvodstvo vo tekovnata godina;
- nomenklaturata na proizvodi za mese~niot izveštaj za industrijskoto proizvodstvo;
- ponderaci oni koefi cienti za sekoj proizvod;
- ponderaci oni faktori to ja izrazuvaat strukturata na proizvodstvoto, t. e. u~estvoto na sekoja granka vo vkupnoto industrijsko proizvodstvo na Republi ka Makedonija.

Produktivnost a vo industrijata se presmetuva vo NBRM, vrz baza na podatoci od DZSRM za fizi~kiot obem na industrijskoto proizvodstvo i brojot na vrabotenite vo industrijata (spored Anketa za rabotna sila), na kvartal na osnova.

Tabela br.4 Vrabotenost i produktivnost vo ekonomijata

Izvor na prezentirani te podatoci za *vrabotenost a* e Anketata za rabotna sila (ARS) na DZSRM.

ARS e najseopfatno istra`uvawe na ekonomskata aktivnost na naselenieto i nivnite demografski, obrazovni i drugi karakteristiki vo me|upopisniot period. Anketata se sproveduva na celata teritorija na R. Makedonija, vrz baza na primerok od 10.000 doma}instva (7.200 doma}instva do 2003 godina) ili 1,8% od vkupniot broj doma}instva vo zemjata. Do 2003 godina ARS se sproveduva{ e godi{ no, a od 2004 godina se sproveduva kontinuirano nedelno vo tek na cela godina, a obrabotkata se vr~i kvartalno i godi{ no. Edinici na nabqduvawe se lica na voзраст od 15 do 79 godini i doma}instvata. ARS se izrabotuva vrz baza na me|unarodni preporaki (ILO i Eurostat). Pri meneti klasifikacii: Nacionalna klasifikacija na dejnosti i Nacionalna klasifikacija na zani mawa.

Rabot osposobnot o naselenie go so~nuvaat site lica na voзраст od 15 godini i pove}. Rabotosposobnoto naselenie se deli na aktivno naselenie i neaktivno naselenie.

Aktivnot o naselenie (rabotna sila) gi opfa}a vrabotenite i nevrabotenite lica.

Neaktivno naselenie gi opfa}a slednite lica:

- u~enici i studenti
- penzioneri
- doma}inki
- izdr`uvani lica (od drugo lice, od dr`avata ili od drug prihod kako renta, kamata).

Vrabotenite vo *zemjodelstvot* o gi opfa}aat sektorite A i B; vrabotenite vo *industrijata* gi opfa}aat sektorite V, G, D i \; vrabotenite vo *uslu`nata dejnost* gi opfa}aat sektori te od E do Q spored NKD.

Produktivnosta vo *ekonomijata* se presmetuva vo NBRM, vrz baza na podatoci od DZSRM za vkupniot BDP i vkupniot broj na vraboteni vo ekonomijata (spored Anketa za rabotna sila), na kvartal na osnova.

Tabela br.5 Plati

Podatocite za isplatenite neto i bruto plati po vraboten bazi raat na mese~ni izveštai od delovnite subjekti vo privatna i druga (op{testvena, dr`avna, zadru`na i me{ovita) sopstvenost so razli~ni dejnosti vo Republika Makedonija. Podatocite gi izgotvuva DZSRM.

Neto platite se odnesuvaat na prose~nite primawa vo mesecot po rabotnik, ostvareni za rabota so polno, pokusno i podolgo rabotno vreme (prekuvremena rabota). Vкупno isplatenite neto plati opfa}aat i nadomestok na neto platata od sredstvata na pretprijatiето (ili drugo pravno lice) za godi{en odmor, dr`avni praznici, plateno otsustvo do 7 dena, plateno otsustvo za stru~no usovr{uvawe, za bol eduvawe do 21 den, nadomestok za vreme pominato na ve`bi po pokana od nadle`en dr`aven organ, ci vil na za{tita, i sl.

Bruto platite gi opfa}aat isplatenite neto plati za izveštajni ot mesec, plateno ot personalen danok i plateno pri donesi za penzisko, invalidsko i zdravstveno osiguruvawe, za vrabotuvawe, prof esi onalno zaboluvawe i za vodostopanstvo.

Po~nuvaj{i od maj 2001 godina podatocite za platite se objavuvaat spored Nacionalnata klasifikacija na dejnosti -NKD.

Platite vo *zemjodelstvot* o gi opfa}aat sektorite A i B; platite vo *industrijata* gi opfa}aat sektori te V, G, D i \; platite vo *uslu`nata dejnost* gi opfa}aat sektori te od E do Q spored NKD.

Tabela br.6 Buxet na Republika Makedonija (Centralen buxet i buxeti na fondovi)

Podatocite za buxetot gi izgotvuva Ministerstvoto za finansii na Republika Makedonija.

Buxetot na Republika Makedonija gi inkorporira centralniot buxet i buxetite na vonbuxetski te fondovi.

Centralniot buxet, koj se odnesuva na centralnata vlast, gi opfa}a osnovniot buxet, buxetot na samofinansirani aktivnosti i buxetite na zaemi i donacii.

Vo vonbuxetski fondovi spa}aat: Fond za PI OM, Fond za zdravstveno osiguruvawe, Agencija za vrabotuvawe i Fond za pati{ta.

MONETAREN SEKTOR

Podatocite vo agregiraniot bilans na depoiznate banki i bilansot na Narodna banka na Republika Makedonija (NBRM) se dezagregirani soglasno sektorskiot i valutniot kriterium, kako i soglasno finanskiot instrument vrz osnova na koj nastanuvaat opredeleni pobaruwawa i obvrski. Podatocite vo prezentirani te bilansi se odnesuvaat na krajni te salda na krajot na referentniot period. Iznosite koi se denominirani vo stranska valuta se konvertiraat spored sredniot devizen kurs na denarot na krajot na referentniot period, soglasno indikativnata kursna lista na NBRM.

Vo sektorskata klasifikacija komitentite se rasporeduvaat vo dve osnovni grupi: rezidenti i nerezidenti. Vo ramki te na grupata rezidenti postojat pet sektori: nefinansiski pravni lica, dr`ava, banki i ostanati finansiski institucii, drugi komitenti i naselenie.

- Sektorot nefinansiski pravni lica opfa}a tri podsektori: javni nefinansiski pretprijatija, pretprijatija koi ne se organizirani kako javni, a se vo sopstvenost na dr`avata vo obem pogolem od 50% i privatni pretprijatija.

- Sektorot dr`ava e dezagregiran na: centralna dr`avna vlast (Buxeti i organi na centralna dr`avna vlast); institucii na centralna dr`avna vlast (Sudovi, Obvinitelstva); fondovi (fondovi na socijalno osiguruvawe i drugi fondovi i agencii); lokalna vlast; ustanovi na javen sektor (u-ili{ta, bolnici i sl.). Poslednite dva podsektori se nositeli na monetarnite agregati.

- Sektorot banki i drugi finansiski institucii go so-i nuvaat pet podsektori:

- Narodna banka na Republika Makedonija (monetarna vlast);

- Depozitni banki;

- [tedilnici;

- Osiguritelni kompanii vo koi se vku- uvaat dru{tva i zavodi koi vr{at raboti na osiguruvawe i reosiguruvawe, fond za osiguruvawe na depoziti, investicioni fondovi, finansiski institucii koi vr{at finansiski lizing i drugi finansiski uslugi;

- Ostanati finansiski institucii vo koi se vku- uvaat institucii te koi se zanimavaat so posreduvawe na pazarot na kapital, brokerski ku}i, klirin{ki ku}i, berza.

- Sektorot drugi komitenti vku- uva neprofitni i nefinansiski organizacii (organizacii so socijalno humanitaren karakter, stopanski komori, politiki partii, zdru`enija na gra|ani, verski zaednici, sindikati, crven krst).

- Sektorot naselenie opfa}a: naselenie i fizi~ki lica koi vr{at registrirana dejnost.

Narodna Banka na Republika Makedonija, depozitnite banki i {tedilnicite go so-i nuvaat bankarski ot sektor na Republika Makedonija.

Sredstvata i obvrskite na bankarski ot sektor se klasificirani vo slednite agregirani kategorii: monetarno zlato i specijalni prava na vle~ewe (SPV), valuti i depoziti, hartii od vrednost osven akcii, krediti, akcii i drugi sopstveni~ki hartii od vrednost, tehni~ki rezervi za osiguruvawe, finansiski derivativi, ostanati smetki na prilivi/odlivi i nefinansiski sredstva. Kaj del od ovie agregirani kategorii postoi ponatamo{ na dezagregacija po najrazli~ni kriteriumi.

Tabela br.7 Bilans na Narodna banka na Republika Makedonija

Bilansot na NBRM se izgotvuva vrz osnova na smetkovodstvenata evidencija na site sredstva i obvrski na NBRM kon ostanati te sektori vo ekonomijata, vku-uvaj}i go i sektorot nerezidenti. Bilansot na NBRM se objavuva na krajot na mesecot i sodr`i podatoci za prethodni ot mesec.

A. Sredstvata na bilansot na NBRM gi vku- uvaat sledni ve kategorii: devizni sredstva, pobaruwawa od dr`avata i ostanati sredstva.

Deviznite sredstva na NBRM se sostojat od: monetarno zlato, rezervnata pozicija vo MMF, holding na Specijalni Prava na Vle~ewe (SPV), devizi vo forma na efektivni stranski pari, ~ekovi, depoziti na NBRM vo stranski banki, plasmani vo hartii od vrednost emitirani od nerezidenti (vo stranska valuta), plasmani vo devizi kaj me|unarodni finansiski institucii i ostanati devizni sredstva (devizni nostro pokrieni akreditivi i devizni nostro pokrieni garancii).

Pobaruwawata na NBRM od dr`avata se odnesuvaat na odnositelso MMF (alokacija na SPV i pobaruwawa vrz osnova na replasirani krediti na MMF), kako i pobaruwawa vrz osnova na plasmani vo hartii od vrednost. Plasmanite vo hartii od vrednost pretstavuvaat specifi~na

kategorija. I meno, emisijata na ovie hartii od vrednost pretstavuva eden od mehanizmi te vo procesot na sanirawe na bankite, preku koja se izvr{i i prezemawe na lo{ite plasmani vo portfolioto na edna banka. Ovie hartii od vrednost se vo sopstvenost na Agencijata za sanacija na banki. Nivnoto amortizirawe se odviva vo sklad so sklu~eniot dogovor pome|u dr`avata i Centralnata banka.

Ostanatite sredstva na NBRM vku~uvaaat: osnovni sredstva, sredstva za posebni nameni i spored posebni propisi, zalihi, prilivi vrz osnova na kamati, somnitelni i sporni pobaruvawa vrz osnova na kamata i nadomesti.

B. Obvrskite na bilansot na NBRM opfa}aat: primarni pari, prodadeni blagajni~ki zapisi na aukcija, depoziti na dr`avata, depoziti na ostanati finansiski institucii, devizni obvrski kon stranstvo i ostanati obvrski na NBRM.

Primarnite pari vku~uvaat: gotovi pari vo optek, gotovina vo blagajna i smetki na bankite kaj NBRM. Gotovite pari vo optek pretstavuvaat obvraska na NBRM i se odnesuvaat na gotovite pari vo optek koi gi dr`at nebankarskite subjekti. Gotovinata vo blagajna se odnesuva na gotovite pari vo blagajna na depozitnite banki. Smetkite na bankite kaj NBRM se odnesuvaat na smetkite na depozitnite banki kaj NBRM (vku~itelno i na {tedilnicite), vo ~ii ramki vleguva i deponiranata zadol`itelna rezerva (vo denari i vo stranska valuta) na bankite kaj NBRM (vku~itelno i na {tedilnicite). Zadol`itelnata rezerva se presmetuva po utvrdeni stapki na zadol`itelna rezerva koi se primenuvaat na prose~nata mese~na sostojba na soodvetnite depoziti. Pritoa, vo primena e prose~en sistem na odr`uvawe na zadol`itelna rezerva, spored koj bankite imaat mo`nost da gi koristat sredstvata na zadol`itelnata rezerva za odr`uvawe na dnevната likvidnost najmnogu do 80% od obvrskata. Podatocite za gotovite pari vo optek se prezemaat od Direkcijata za trezorsko rabotewe pri NBRM, dodeka podatocite za dnevната likvidnost na bankite i {tedilnicite baziraat na nivnite dnevni izve{tai dostaveni do NBRM.

Aukciite na blagajni~ki zapisi pretstavuvaat osnoven instrument na monetarnata politika na NBRM, koj se koristi za regulirawe na globalnoto ni vo na likvidnost i kamatnite stapki vo bankarskiot sistem, kako i za signalizirawe na nasokite na monetarnata politika. Za prvpat se воведени vo februaru 1994 godina i po definicija se nameneti za povlekuvawe na likvidnost od bankarskiot sistem. Intervencijate so ovoj instrument, ~ija ro~nost iznesuva 28 dena, se vr{at preku sproveduvawe na aukcii koi mo`at da bidat organizirani kako "tender so iznosi" ili "tender so kamatni stapki" (amerikanski tip). Aukciite na blagajni~ki zapisi se postaveni na pazarna i fleksibilna osnova, {to ovozmo`uva nivno postojano menuvawe, so cel zgol emuvawe na nivnata efikasnost i uspe{na realizacija na postavenite celi.

Depozitite na dr`avata gi opfa}aat depozitnite pari na dr`avata vo denari (trezorska smetka na dr`avata i drugi buxetski fondovi) i vo stranska valuta (depoziti za posebni nameni na centralno i lokalno ni vo na dr`avata i drugi depoziti). Vo ramki na denarskite depoziti na dr`avata po~nuvaj{i od mart 2006 godina se vku~eni i pari~nite fondovi mobilizirani preku emisija na **dr`avni zapisi za monetarni celi**, koi se deponiraat na posebna smetka. I meno, na 07.03.2006 godina, NBRM vo sorabotka so Ministerstvoto za finansii zapo~na so emisija na dr`avni zapisi za monetarni celi so rok na dostasuvawe od tri meseci. Dr`avnite zapisi za monetarni celi se izdavaat na redovnite aukcii na dr`avni hartii od vrednost i gi imaat istite karakteristiki kako redovnite dr`avni hartii od vrednost. Spored Zakonot za javen dolg, dr`avnite zapisi za monetarni celi ne se del od javniot dolg, bidej{i se izdavaat za potrebite na monetarnata politika. Voedno, dr`avata nema pravo na raspolagawe so povle~enite sredstva preku izdavawe na dr`avni zapisi za monetarni celi. Kamatnata stapka na dr`avnite zapisi za monetarni celi ja pla}a NBRM, spored prose~nata kamatna stapka postignata na aukciite na trimese~ni dr`avni zapisi. Za regulirawe na me|usebните odnosi, Ministerstvoto za finansii i NBRM sklu~ija Dogovor za dr`avni zapisi za monetarni celi.

Deviznite obvrski kon stranstvo gi opfa}aat obvrskite na NBRM kon nerezidenti vrz osnova na ~ekovi i kreditni pisma vo devizi, kako i obvrskite po iskoristenii krediti od Me|unarodniot Monetaren Fond.

Ostanatite obvrski na NBRM gi opfa}aat: kapitalni smetki, odlivi vrz osnova na kamati - so sektorska distribucija na odlivite vrz osnova na dostasana kamata, neizvr{eni isplati vrz osnova na naplati vo stranstvo, privremeni uplati, obvrski kon Buxetot na dr`avata, obvrski kon dobavuva~i, obvrski vrz osnova na devizni rezervi, obvrski po drugi osnovi i za ostanati nameni, kako i obvrski za posebni nameni i spored posebni propisi i komisi oni te smetki.

Tabela br.8 i 9 Bilans na depozitnite banki i {tedilnici

Bilansot na depozitnite banki i Bilansot na {tedilnicite se izgotvuvaat vrz osnova na dostavenata smetkovodstvena evidencija od strana na depozitnite banki i {tedilnicite (KNBI FO) i pretstavuvaat agregirani bilansi na sredstvata i obvrskite na site depozitni banki i {tedilnici. Mese~niot pregled na depozitnite banki i {tedilnici se objavuva na krajot na mesecot i sodr`i podatoci za prethodniot mesec. Bilansot sodr`i podatoci za pobaruvawata i obvrskite (nositeli na monetarnite agregati, soglasno nacionalnata definicija) na bankarskiot sektor (so iskluk na NBRM) kon ostanatite sektori vo ekonomijata, vkluvaj}i go i sektorot nerezidenti. Podatocite se klasificirani vo standardizirani komponenti spored sektori, finansiski instrumenti i smetkovodstveni principi.

A. Sredstvata vo bilansot na depozitnite banki i {tedilnici vkluvaaat: likvidni sredstva, depoziti kajNBRM, devizni sredstva, pobaruvawa od dr`avata i pobaruvawa od nefinansiski ot i nebankarski sektor i ostanati sredstva.

Likvidnite sredstva gi opfa}aat smetkite na bankite i {tedilnicite kaj NBRM (koija vkluvaaat i nivnata zadol`itelna rezerva vo denari deponirana kaj NBRM) i gotovinata vo blagajna.

Depozitite na bankite i {tedilnicite kaj NBRM se odnesuvaat na efektite od instrumentite na monetarnata politika (blagajni~ki zapisi kupeni od NBRM).

Deviznite sredstva se odnesuvaat samo na depozitnite banki bi deji {tedilnicite ne se ovlasteni za vr{ewe na devizni raboti i platen promet so stranstvo i pretstavuvaat pobaruvawa od nerezidenti i vkluvaaat: zlato (zlato vo trezor na banka i zlato deponirano vo stranstvo), devizi i ~ekovi, devizni smetki vo stranstvo (redovni devizni smetki vo stranstvo i oro~eni devizni sredstva vo stranstvo), ostanati pobaruvawa (pobaruvawa vrz osnova na devizni nostro pokrieni akreditivi i garancii i vrz osnova na odobreni krediti i dostasani nenaplteni pobaruvawa).

Pobaruvawata na bankite i {tedilnicite se klasificirani spored sektorot na koj se odnesuvaat (pobaruvawa od dr`avata i pobaruvawa od nefinansiski i nebankarski sektor). **Pobaruvawata od dr`avata** se klasificirani spored vidot na: pobaruvawa vrz osnova na odobreni krediti i pobaruvawa vrz osnova na hartii od vrednost. **Pobaruvawa od nefinansiski ot i nebankarski ot sektor** se klasificirani spored valutata na denarski i devizni.

Ostanatite sredstva na depozitnite banki i {tedilnicite opfa}aat me|ubankarski pobaruvawa, osnovni sredstva, presmetani nedostasani i dostasani kamati, somnitelni i sporni pobaruvawa vrz osnova na kamata, nadomesti i provizii i ostanato. Me|ubankarskite pobaruvawa gi opfa}aat interakciite pome|u bankarskite institucii, odnosno: krediti odobreni na drugi banki, depoziti deponirani kaj drugi banki, pobaruvawe od delovi na banki, pobaruvawa vrz osnova na emitirani hartii od vrednost od strana na drugi banki ili drugi finansiski institucii, ostanati pobaruvawa i dostasani nenaplteni pobaruvawa.

B. Obvrskite na depozitnite banki i {tedilnicite gi vkluvaaat obvrskite {to nastanuvaat vrz osnova na: primeni depoziti, dobiени krediti, emitirani hartii od vrednost, kapitalni smetki i ostanati obvrski.

Depozitite se diferencirani na: depozitni pari (i ro i tekovni smetki samo kaj depozitne banki), depoziti po viduvawe, oro~eni depoziti do edna godina, ograni~eni depoziti i oro~eni depoziti nad edna godina.

Kreditite se odnesuvaat na sredstva koi samo depozitne banki gi dobivaat od nebankarski institucii.

Hartiite od vrednost se odnesuvaat na komercijalni hartii od vrednost emitirani od strana na finansiskite institucii vo funkcija na zajaknuvawe na vkupniot finansiski potencijal. Vo bankarskiot sistem na Republika Makedonija dosega se emitirani samo depozitni sertifikati.

Obvrskite kon dr`avata (se odnesuvaat samo na depozitne banki bidej{i { tedi lnicite ne primaat depoziti od sektor dr`ava) koi gi opfa}aat depozitne pari, depoziti po viduvawe, oro~eni i ograni~eni depoziti na dr`avata.

Obvrskite kon nerezidenti (se odnesuvaat samo na depozitne banki bidej{i { tedi lnicite ne se ovlasteni za vr{ewe na devizni raboti i platen promet so stranstvo) koi gi opfa}aat obvrskite vrz osnova na depoziti, krediti ili instrumenti na nadvore{en platen promet.

Pozajmvawata od NBRM se odnesuvaat na krediti, kupeni depoziti na aukcija, ostanati obvrski vrz osnova na primeni avansi za otkup na efektivni stranski valuti, dostasani nei zmi reni obvrski.

Kapitalnite smetki go vku~uvaat osnova~kiot kapital na bankata (vo pari~en i nepari~en oblik), rezervniot fond na bankata, posebni fondovi (sredstva za zaedni~ka potro{uva~ka), kako i vkupnite prihodi i rashodi na finansiskata institucija.

Ostanatite obvrski vku~uvaat: me|ubankarski obvrski (krediti zemeni od drugi banki, depoziti deponirani od drugi banki, obvrski kon delovi na banki, obvrski vrz osnova na emitirani hartii od vrednost), odlivi na sredstva vrz osnova na presmetana nedostasana kamata, dostasana kamata i ostanati odlivi. Ostanatite obvrski gi vku~uvaat i komisionite smetki (aktivnosti na bankata vo ime i za smetka na drugi). Voedno, kategoriite prihodi, rashodi, dobivka za raspredelba i isprvakata na razli~ni vidovi na bilansni pozicii imaat tretman na ostanati obvrski. Posebna kategorija na obvrski pretstavuvaat obvrskite kon banki od porane{na SFRJ, nastanati pred monetarnoto osamostojuvawe (26.04.1992 godi na), denomi nani rani vo stranska valuta, vrz osnova na devizni `i ro smetki na banki od porane{na SFRJ.

Tabela br.10 i 11 Monetaren pregled bez i so opfateni { tedi lnic i

Monetarni ot pregled pretstavuva konsolidiran pregled na smetkite na depozitne banki, { tedi lnicite i NBRM, pri {to gi poka`uva kombinirane sredstva i obvrski na monetarni ot sistem vo odnos na nebankarskite rezidentni i nerezidentni subjekti. Monetarni ot pregled se dobiva so soodvetna reklasifikacija na stavkite od pregledite na depozitne banki i NBRM, vo format {to ja olesnuva analizata na monetarne dvi`ewa. Osnovni izvori za izработка na monetarni ot pregled se pregledot na NBRM i pregledite na depozitne banki i { tedi lnicite.

Kako konsolidiran bilans na monetarni ot sistem pretstavuva osnova za negovo kontinuirano sledewe. Istovremeno, monetarni ot pregled ovozmo`uva i analiza na interakciite na osnovnite makroekonomski sektori: realni ot, fiskalni ot, eksterni ot i monetarni ot sektor.

Mese~ni ot monetaren pregled se objavljuje na krajot na mesecot i so dr`i podatoci za prethodni ot mesec.

Glavni stavki vo Monetarni ot pregl ed se: Neto devi zna akti va, Neto doma{ na akti va i Pari ~na masa (monetarni agregati), ~ii sostavni komponenti se prethodno objasneti vo ramki na Bilansot na Narodna banka na Republika Makedonija i Bilansot na depozi tni te banki i { tedi lni ci (Tabela br.1 i Tabela br.2 i 3).

Neto deviznata aktiva pretstavuva razlika od deviznite sredstva na NBRM i depozi tni te banki i devizni te obvrski na NBRM i depozi tni te banki. Si te devizni sredstva i obvrski na NBRM i depozi tni te banki se agregirani i prezenti rani kako neto devi zna akti va na monetarni ot si stem.

Neto doma{ nata aktiva gi opfa}a doma{ nite krediti i ostanatite stavki, neto, pri { to doma{ nite krediti gi opfa}aat pobaruvawata na depozi tni te banki i { tedi lni ci te od dr`avata i nedr`avniot sektor (doma{ ni krediti od pregledot na depozi tni te banki) i pobaruvawata na NBRM od dr`avata na neto osnova (neto pozicija na dr`avata kaj NBRM od pregledot na NBRM). Ostanati stavki, neto gi opfa}aat site stavki (na neto osnova) od pregledot na NBRM i pregledot na depozi tni te banki koi ne se opfateni vo drugite komponenti od monetarni ot pregl ed.

Pari~nata masa gi opfa}a razli~nite definicii na pari~na masa, t.e. monetarnite agregati M1, M2 i M4. Pri toa, pri def iniraweto na monetarni te agregati zemni se vo predvid karakteristiki te na finansiskite instrumenti (ro~nost, stepen na likvidnost, motivi za dr`ewe). I stovremeno, so cel da se obezbedi me|unarodna sporedlivost i kompatibilnost, metodologi jata { to ja koristi NBRM e usoglasena so me|unarodni te standardi i kriteriumi za def inirawe na finansiskite instrumenti i sektori (emi tenti i nositel i na pari~na masa).

Monetarni ot agregat M1 pretstavuva najtesna def inicija na pari~na masa i gi opfa}a gotovite pari vo optek i depozi tni te pari (tekovni smetki, transakci ski depozi ti).

Monetarni ot agregat M2 pokraj gotovite pari vo optek i depozi tni te pari (M1) gi vkuu-uva i kratkoro~nite depozi tite na dr`avni ot i nedr`avni ot sektor (def inirani prethodno).

Monetarni ot agregat M4 pretstavuva naj{ iroka def inicija na pari~na masa i gi vkuu-uva monetarni ot agregat M2 i dolgoro~ni te depozi ti na dr`avni ot i nedr`avni ot sektor (def inirani prethodno).

Tabela br.12 Krediti na nedr`aven sektor

Kreditite koi depozi tni te banki gi odobruvaat na nedr`avni ot sektor se klasif icirani od aspekt na valutata: krediti vo denari i vo stranska valuta, od aspekt na ro~nosta: kratkoro~ni i dolgoro~ni krediti i od aspekt na podsektorot: krediti odobreni na naseleni e, pretprijatija i ostanati podsektori.

Kreditite na nedr`aven sektor vo denari opfa}aat krediti i plasmani vo hartii od vrednost (na pretprijatijata, na naselenieto i na drugi komitenti - edinci na lokal na samouprava, ustanovi na javen sektor), dostasani nenapl ateni pobaruvawa vrz osnova na krediti i plasmani vo hartii od vrednost. Kreditite vo denari gi vkuu-uvaat i denarski te krediti so devi zna klauzula.

Kreditite na nedr`aven sektor vo stranska valuta opfa}aat pobaruvawa po krediti i hartii od vrednost od pretprijatija (vrz osnova na kori steni stranski krediti, kreditni l i ni i, depozi ti i dr.), naseleni e, drugi komitenti, dostasani nenapl ateni pobaruvawa po krediti i plasmani vo stranska valuta od pretprijatija, naseleni e i drugi komitenti.

Tabela br.13 Monetarni agregati i njihove komponente

Monetarni agregati, kako zbir na finansijski instrumenti klasificirani soglešno stepenot na nivnata likvidnost, se definirani na na~in kompatibilen so me|unarodno pri f ateni te definiciji i kriteriumi (soglešno metodologijata za monetarna i finansijska statistika na MMF, bazirana na Sistemot na nacionalni smetki, 1993). Depozitite vkl u~eni vo monetarni te agregati se odnesuvat na sledni te sektori: nefinansijski pravni lica, naselenie, drugi finansijski institucii, lokalnata vlast i ustanovite na javniot sektor i drugi komi tenti - neprof i tni nefinansijski insti tucii.

Pari~nata masa M1 gi op f a}a gotovite pari vo optek i depozitni te pari. Pri toa, depozitni te pari se odnesuvaat na tekovni smetki.

Gotovite pari vo optek pretstavuvaat razlika pome|u vkupniot iznos na pe~ateni i kovani pari i iznosot na gotovi pari { to se nao|a vo blagajnata na depozitni te banki, vo trezorot na NBRM i vo di sperziranite trezori.

Pari~nata masa M2 (likvidni sredstva) gi vkl u~uva monetarni ot agregat M1 i kratkoro~ni te depoziti. Kratkoro~ni te depozitite se definirani kako depoziti vo koi se op f ateni: depozitite po vi duvawe, oro~eni te depoziti do edna godina, kratkoro~ni obvrski po izdadeni hartii od vrednost i kratkoro~ni krediti od nebankarski insti tucii.

Pari~na masa M4 (vkupen depoziten potencijal na monetarni ot sistem), gi vkl u~uva monetarni ot agregat M2 i dolgoro~ni te depoziti t.e. depoziti oro~eni nad 1 godina, dolgoro~ni hartii od vrednost, dolgoro~ni krediti dobi eni od nebankarski insti tucii i ograni ~eni te depoziti (depoziti ~ija upotreba e ograni ~ena za odredena namena utvrdena so propis - nameneti za pokrivate na otvoreni akreditivi vo nadvore{ ni ot platen promet, garancii, bankarski doznaki i dr.).

Tabela br.14 Vкупni pobaruwawa na depozitni te banki

Vкупni te pobaruwawa na banki te se odnesuvaat na krediti te, plasmani te vo hartii od vrednost, ostanati plasmani i dostasani te nenaplateni pobaruwawa vrz osnova na plasmani. Plasmani te na depozitni te banki se sektorski, ro~no i valutno dekomponirani. Soglešno pri f ateni te standardi od obl asta na monetarnata i finansijskata statistika za konsolidacija t.e. iskl u~uvawe na me|usebni te pobaruwawa i obvrski vo ramki te na eden sektor, plasmani te gi iskl u~uvaat me|ubankarski te pobaruwawa.

Pobaruwawata na depozitni te banki od preprijatijata se odnesuvaat na pobaruwawa vrz osnova na krediti, hartii od vrednost, ostanati plasmani i dostasani nenaplateni pobaruwawa. Depozitni te banki odobruvaat krediti od razli ~ni izvori na sredstva: depoziti, sopstveni izvori, stranski krediti, dobi eni kreditni linii i ostanati izvori. Pobaruwawata vrz osnova na hartii od vrednost pretstavuvaat pobaruwawa po kratkoro~ni hartii od vrednost (~ekovi i menici) i pobaruwawa po dolgoro~ni hartii od vrednost, odnosno u~estva ili vlo` uvawa na banki te vo hartii od vrednost na nefinansijski pravni lica so pravo na upravuvawe i vo prioritetni akcii, kako i specif i~ni vlo` uvawa soglešno Zakonot za prestruktuirawe na del od preprijatijata koi vo svoeto rabotewe iska` uvaat zaguba. Pobaruwawata { to ja so~inuvaat kategorijata ostanati plasmani se odnesuvaat na dadeni avansi vo devizi, pobaruwawa vrz osnova na avali i garancii, kako i avansi vo vrska so redovnoto rabotewe na banki te. Dostasani te, nenaplateni pobaruwawa se di ferencirani na dostasani, nenaplateni pobaruwawa vrz osnova na kratkoro~ni i dolgoro~ni krediti, kako i somni telni i sporni pobaruwawa.

Pobaruwawata na depozitni te banki od naselenieto se odnesuvaat na pobaruwawa vrz osnova na krediti, hartii od vrednost i dostasani nenaplateni pobaruwawa, di ferencirani po valuta, rok i namena. Spored namenata, kratkoro~ni te krediti se dezagregirani na: potro{ uva~ki krediti, krediti za vr{ ewe na samostojna dejnost (im se odobruvaat na fizi ~ki te lica koi vr{ at registrirana dejnost), kontnokorentni krediti (ramkovni krediti ili negativno saldo na tekovni te smetki) i krediti za drugi nameni. Dolgoro~ni te krediti, od

aspekt na namenata mo`at da bi dat: krediti za stanbena i zgradba, za deloven prostor, za vr{ewe na samostojna dejnost i krediti za drugi nameni.

Pobaruvawata na depozitnite banki od drugi komitenti - neprofitni i nefinansiski organizaciji, lokalna vlast i ustanovi na javen sektor se odnesuvaat na pobaruvawa po kratkoro~ni i dolgoro~ni krediti (krediti do i nad edna godina) i pobaruvawa po hartii od vrednost. Pobaruvawata se kategorizirani od aspekt na nivnata ro~na i valutna struktura, od aspekt na vidot (krediti, hartii od vrednost, ostanati pobaruvawa i dostasani nenaplateni pobaruvawa), kako i od aspekt na izvorot na sredstva vrz osnova na koj se odobreni krediti te. Kratkoro~ni te krediti vo stranska valuta se odobruvaat so koristewe na sredstvata od primeni stranski te krediti, vrz osnova na depozitni ot potencial na bankata vrz osnova na koristenie stranski kreditni linii. Ostanatite pobaruvawa na depozitnite banki od drugi komitenti pretstavuvaat pobaruvawe na bankata po dadeni avali na hartii od vrednost i garancii.

Vkupnite pobaruvawa na depozitnite banki od dr`avata se odnesuvaat na pobaruvawa vrz osnova na krediti, hartii od vrednost i dostasani nenaplateni pobaruvawa. Kako izvori na kratkoro~ni krediti odobreni na dr`avata se koristat: stranski krediti, kreditni linii, depozitni ot potencial i ostanati izvori.

Pobaruvawata od dr`avata vrz osnova na hartii od vrednost pretstavuvaat pobaruvawa vrz osnova na specifi~ni hartii od vrednost. Taka, postojat slednive kategorii na pobaruvawa vrz osnova na hartii od vrednost:

1. Dolgoro~ni plasmani vo hartii od vrednost vo devizi na javen sektor - soglasno Zakonot za garanti rawe na investicijata na strate{ki investitори i za prezemawe na oddelni pobaruvawa od krajni korisnici od strana na Republika Makedonija, dr`avata gi prezede pobaruvawata na Stopanska banka a.d. - Skopje od grupacija na firmi -zagubari od bilansot na bankata, so sostojba 31 dekemvri 1999 godi na, za {to na bankata izdade dolgoro~ni obvrznic;

2. Pobaruvawa od javni ot sektor vrz osnova na obvrznic - instrumenti za pla}awe so rok za naplata nad edna godina. Osnova za emitirawe na ovie obvrznic se pobaruvawata po zamrznatite devizni {tedni vlogovi na naseleni eto. Po raspadot na SFRJ, bankite vo Republika Makedonija zavr{ija so pobaruvawa kon NBJ vrz osnova na redeponirani devizi i vrz osnova na negativni kursni razliki po koi bankite dobivaa garancija od NBJ. Soglasno zakonskata uredba, dr`avata od bilansi te na bankite go prezede pobaruvawata vrz ovaa osnova i im izdade obvrznic;

3. Pobaruvawa po obvrznic izdadeni od Agencijata za sanacija na banka - stanuva zbor za obvrznic izdadeni od strana na Republika Makedonija vrz osnova na prezemeni pobaruvawa od bilansot na Stopanska banka vo procesot na nejzidata poedine~na sanacija. Vo funkcija na sanacija na najgolemata banka i vra}awe na doverbata vo bankarski ot sistem, dr`avata gi prezede pobaruvawata po lo{ i plasmani na ovaa banka.

Tabela br.15 Vkupni obvrski na depozitnite banki

Soglasno domi nantnata klasi~na depozitno-kreditna aktivnost na bankite vo Republika Makedonija, **obvrskite na depozitnite banki kon pretprijatijata** vku~uvaat depoziti na nefinansiskite pravni lica i krediti te dobi eni od nefinansiskite pravni lica. Depoziti te se dezagregirani od aspekt na nivnata ro~na, valutna i namenska struktura. Krediti te se dif erencirani soglasno nivnata valutna i ro~na struktura.

Obvrski na depozitnite banki kon naseleni eto vku~uvaat tekovni smetki, depoziti po viduvawe, oro~eni depoziti (do tri meseci, nad tri meseci, do edna godina i nad edna godina) i ograni~eni depoziti nameneti za pokri vawe na akreditivi vo doma{ni ot platen promet.

Obvrskite na depozitnite banki kon drugi komitenti- neprofitni i nefinansiski organizaciji, kon dr`avata, kon drugi finansiski organizaciji, kako i obvrskite kon lokalna vlast i ustanovi na javen sektor, soodvetno. Stanuva zbor za obvrski vrz osnova na razli~ni vidovi na depoziti dif erencirani soglasno nivnata ro~na i valutna struktura, kako i obvrski kon neprofitni i nefinansiskite organizaciji i kon ostanatite finansiski institucii vrz osnova na hartii od vrednost i kratkoro~ni i dolgoro~ni krediti.

Tabela br.16 Pregled na kamatni te stapki na depozitni te banki

Vrz osnova na I zve{ taj za ponderirani kamatni stapki na primeni depoziti i dadeni krediti, koi na redovna mese~na osnova depozitni te banki gi dostavuvaat do NBRM, se izgotvuva agregiran pregled na Ponderirani kamatni stapki na primeni depoziti i dadeni krediti vo denari i vo devizi.

Kamatni stapki na denarski krediti gi opfa}a: kamatni stapki na denarski krediti bez valutna klauzula i kamatni stapki na denarski krediti so valutna klauzula.

Kamatni stapki na denarski depoziti gi opfa}a: kamatni stapki na denarski depoziti bez valutna klauzula i kamatni stapki na denarski depoziti so valutna klauzula.

Kaj denarski te krediti/depoziti ponatamu e izvr{ ena podelba spored dva kriteriuma: sektorska klasifikacija i ro~nost. Spored sektorskata klasifikacija, izvr{ ena e podelba na: krediti/depoziti koi se odnesuvaat na pretprijatija, krediti/depoziti koi se odnesuvaat na naselenie. Spored ro~nosta, podelba e izvr{ ena kaj krediti te na: kratkoro~ni i dolgoro~ni; i kaj depoziti te na: depoziti po viduvawe, kratkoro~no i dolgoro~no oro~eni depoziti.

Deviznite krediti/depoziti se klasificirani spored tri kriteriuma: po sektor, po valuta i po ro~nost. Spored sektorskata klasifikacija, izvr{ ena e podelba na: krediti/depoziti koi se odnesuvaat na pretprijatija, krediti/depoziti koi se odnesuvaat na naselenie. Spored ro~nosta, podelba e izvr{ ena kaj krediti te na: kratkoro~ni i dolgoro~ni; a kaj depoziti te na: depoziti po viduvawe, kratkoro~no oro~eni depoziti i dolgoro~no oro~eni depoziti. Spored valutnata klasifikacija, izvr{ ena e podelba na: krediti/depoziti odobreni vo evra i odobreni vo SAD dolari.

Kamatni te stapki na krediti te i depoziti te i ska` ani se vo procenti na godi { no ni vo.

Tabela br.17 Kamatni stapki na Narodna banka na Republika Makedonija

1. Eskontna stapka e va` e~kata kamatna stapka vo tekovni ot mesec.
2. Kamatnata stapka na raspolo` liviot kredit preku no} - lombarden kredit e va` e~kata kamatna stapka vo tekovni ot mesec.
3. Kamatnata stapka na repo transakcii za obezbeduvawe na likvidnost vo bankarski ot sistem se prika` uva kako prose~na ponderirana kamatna stapka ostvarena na aukciite vo toj mesec.
4. Kamatnata stapka na blagajni ~ki zapisi se prika` uva kako prose~na ponderiranata kamatna stapka ostvarena na aukciite so rok na dostasuvawe od 28 dena vo toj mesec. Kamatnata stapka e razgrani~ena od aspekt na ti pot na tender koj mo` e da bi de: tender so iznosi ili tender so kamatni stapki.
5. Kamatnata stapka na repo transakcii za povlekuvawe na likvidnost od bankarski ot sistem se prika` uva kako prose~na ponderirana kamatna stapka ostvarena na aukciite vo toj mesec.

Tabela br.18 Zadol` itelna rezerva na banki i { tedi lni ci

Banki te i { tedi lni ci te izdvojuvaat zadol` itelnata rezerva vrz osnova na prose~nata sostojba na depozitite vo prethodni ot mesec. Periodot na odr` uvawe na zadol` itelnata rezerva e od 11-ti vo tekovni ot mesec do 10-ti vo naredni ot mesec. I spolnuvaweto na zadol` itelnata rezerva na banki te vo denari e na prose~na osnova, dodeka na zadol` itelnata

rezerva na {tedilnicite vo denari i zadol`itelnata rezerva na banki te vo devizi e na fiksna osnova.

Tabela br.19 Kamatni stapki na dr`avni hartii od vrednost

Kamatnite stapki na dr`avnite hartii od vrednost se prika`uvaat kako prose~ni ponderirani kamatni stapki ostvareni na aukciite vo soodvetni ot mesec so opredelen rok na dostasuvawe.

NADVORE[NOTRGOVSKI I DEVI ZEN SEKTOR

Tabeli br.20-25 PLATEN BI LANS

Platni ot bilans pretstavuva statisti~ki izveštaj za opredelen vremenski period, koj sistematski gi sumira site ekonomski transakcii na Republika Makedonija so ostatokot od svetot.

Soglasno Zakonot za Narodna banka na Republika Makedonija i propisite od domenot na deviznoto rabotewe, Narodna banka na Republika Makedonija (NBRM) e odgovorna za sostavuvawe i sledewe na izvr{ uvaweto na platni ot bilans.

Platno-bilansnata statistika na Republika Makedonija vo osnova se podgotvuva vo soglasnost so metodologijata na Me|unarodni ot Monetaren Fond (Pri ra~nik za platen bilans, petto izdanie - PPB). Podatocite se objavuvaat na mese~na osnova, vo milioni evra i SAD dolari. Transakciite denominirani vo drugi valuti se konvertiraat vo evra i SAD dolari ekvivalentno na devizni ot kurs na denot na transakcijata.

Osnovni izvori na podatoci za izvr{ uvaweto na platni ot bilans se:

- edinstveni ot carinski dokument (ECD) za nadvore{ no-trgovskata razmena na Republika Makedonija;
- sistemot za izvestuvawe za platni ot promet na banki te so stranstvo (PPS);
- sistem za izvestuvawe za nadvore{ ni ot dolg (KZ);
- bankarski te izve{ tai za sostojbata na sredstvata i obvrskite (KNBIFO);
- mese~ni izve{ tai za promenite i sostojbite na smetki te vo stranstvo na rezidenti te koi ne se ovlasteni banki i sostojbata i prometot na evidentnite smetki (mese~ni izve{ tai-MI);
- dopolnitelni izve{ tai na NBRM za menuva~koto rabotewe i za sostojbata na oficijalnite devizni rezervi na Republika Makedonija;
- podatoci od godi{ ni ot pra{ alnik za stranski direktni investicii-DI 22.

PLATEN BI LANS: ODDELNI STAVKI

TEKOVNA SMETKA

Stoki

Izvor na podatoci za nadvore{ no-trgovskata razmena na Republika Makedonija e carinska dokumentacija (ECD), koja se pri bira od strana na Carinska Uprava na Republika Makedonija, a se obrabotuva i objavuva od strana na Dr`avni ot zavod za statistika na Republika Makedonija (DZSRM) i NBRM.

DZSRM soglasno metodologijata za evidenti rawe na nadvore{ no-trgovskata razmena vo trgovskata statistika, gi objavuva podatocite za izvozot na **f.o.b.** osnova, a za uvozot na **c.i.f.** osnova.

NBRM soglasno preporakite na PPB pri evidenti rawe na stoki te vo platni ot bilans vr{ i prilaguduvawe za opfat i klasifikacija i toa za:

-opfat: za vrateni te stoki i za fakturnata vrednost na izvr{ enata usluga za popravka na stokite;

-klasifikacija: za **c.i.f./f.o.b.** faktorot i dorabotkite. Vo platniot bilans izvozot i uvozot se prikauvaat na **f.o.b.** osnova, poradi to e neophodno prilagoduвање na uvozot **c.i.f.** za **c.i.f./f.o.b.** faktorot. Vo periodot od 1993 do 1997 godi na **c.i.f./f.o.b.** faktorot e utvrden vrz osnova na prose~nite meunarodno opredeleni stapki za presmetka na ovie tro{oci. Od 1998 godi na navamu **c.i.f./f.o.b.** faktorot se presmetuva po utvrdena metodologija koja se bazira na podatocite od ECD za transport i osiguruvawe na paritetite so destinacija vo Republika Makedonija prilagodeni na celokupniot uvoz.

Za presmetuvawe na stavkata uvoz vo pristani{ni mesta, se koristat podatoci od mese~nite izve{tai -MI.

Uslugi

Transport: Podatocite koi se odnesuvaat na transportot se od platniot promet na bankite so stranstvo i mese~nite izve{tai -MI. Postoi mo`nost za dezagregacija po vid na transport (vozdu{en, pomorski, `elezni~ki i paten) i po kategorija na uslugi (prevoz na stoki, patnici i ostanato). Prilagoduвање se vr{i kaj odlivot na transportni uslugi (prevoz na stoki) za delot od **c.i.f./f.o.b.** faktorot koj se odnesuva na tro{ocite za prevozni uslugi i zvr{eni od nerezidenti.

Turizam: Izvor se podatocite od platniot promet na bankite so stranstvo i mese~nite izve{tai -MI.

Ostanati uslugi: Osnoven izvor se podatocite od platniot promet na bankite so stranstvo za izvr{enite naplati od i pla}awa kon nerezidenti po vidovi na uslugi: telekomunikacioni uslugi, investicioni raboti, osiguruvawe, delovni, vladini i ostanati uslugi. Prilagoduвање se vr{i kaj odlivot za osiguruvawe za delot od **c.i.f./f.o.b.** faktorot koj se odnesuva na tro{ocite za osiguruvawe pri prevozot na stoki. Kako dopolnitelen izvor na podatoci za oddelnite vidovi uslugi se koristat podatoci od mese~nite izve{tai -MI.

Dohod

Dohodot kako komponenta na platniot bilans proizleguva od: nadomest za vraboteni (rezidenti vraboteni kaj nerezidenti i obratno) i dohod od investicii. Dohodot od investicii pretstavuva kaptal na dobi vka od direktните investicii, portfolio investiciite i ostanatite investicii (dividendi, kamati na zaemi i krediti i sl.).

Dohod od direktni investicii: Vo podatocite se opfateni platenite dividendi i raspredelenata dobi vka, kako i reinvestiranata i neraspredelena dobi vka. Izvor na podatoci za platenite/naplateni dividendi e platniot promet na bankite so stranstvo. Izvor na podatoci za reinvestiranata dobi vka za prethodnite godini pretstavuva godi{niot pra{alnik za direktni investicii, dodeka za tekovnata godina se vr{at procenki vrz osnova na podatocite od prethodnite godini.

Dohod od ostanati investicii: Vo podatocite se opfateni naplatenite i platenite kamati na depoziti, kratkoro~ni, srednoro~ni i dolgoro~ni zaemi i krediti. Naplatenite kamati gi so~inuvaaat prilivite na kamati od deviznite depoziti na smetki vo stranstvo (kamatata na oficijalnite devizni rezervi i na deviznite sredstva na bankite). Izvor se podatocite od platniot promet na bankite so stranstvo i izve{taite na NBRM za sostojbata na oficijalnite devizni rezervi. Platenite kamati seodnesuvaat na dospeanite tekovni obrvski po kamati za koristenie srednoro~ni i dolgoro~ni stranski zaemi i krediti. Izvor se podatocite od KZ koi zadol`itelno se registri raat vo NBRM.

Tekovni transferi

Oficijalnite transferi vo najgolem del se odnesuvaat na pari~na i stokova pomo{dobi ena od vladi na stranski dr`avi i meunarodni organizacii. Izvor na podatoci za pari~nite transferi e platniot promet na bankite so stranstvo, a za stokovite transferi carinskata evidencija.

Privatnite transferi gi so~inuvaaat: doznakite vo i od stranstvo na doma{nite fizi~kilyca, otkupenata i prodadenata efektivna menuva~kiot pazar i ostanatite trasferi

od koj najgolem del se rentite, penziite, invalidninite i dr. Osnoven izvor na podatoci e platni ot promet na bankite so stranstvo. Otkupenata i prodadenata efektivna na menuva-ki ot pazar soglasno PPB treba da se klasificira vo kapitalno - finansiskata smetka na platni ot bilans. Melutoa, so ogledeka golem del od ovie sredstva poteknuvaat od naplatite na rezidenti od nerezidenti po dadeni stoki i usluga (siva ekonomija) i primeni transferi vo efektivni stranski pari, ovie transakcii se evidentiraat kako del od tekovnata smetka na platni ot bilans (privatni transferi).

KAPITALNA I FINANSISKA SMETKA

KAPITALNA SMETKA

Opfateni se kapitalnite transferi za koi izvor na podatoci e platni ot promet na bankite so stranstvo.

FINANSISKA SMETKA

Direktni investicii: Direktните investicii gi opfaaat akcionerskiot kapital, reinvestiranata dobivka i drugi ot kapital. Trgovskite krediti, dolgoro~nite i kratkoro~nite zaemi pome|u povrzani te subjekti se evidentiraat vo stavkata drug kapital. Osnoven izvor na podatoci za prethodnite godini e godi{ni ot pra{alni k DI 22. Izvor na podatoci za pari~nite vlogovi e platni ot promet na bankite so stranstvo, a za stokovite vlogovi carinskit dokumenti. Za tekovnata godina za reinvestiranata dobivka i za drugi ot kapital se vr{at procenki vrz osnova na podatoci te za prethodni te godini.

Portfolio investicii: Izvor na podatoci za portfolio investiciite e platni ot promet na bankite so stranstvo.

Drugi investicii:

Trgovski krediti: Trgovskite krediti (odobreni vo stranstvo i primeni od stranstvo) pretstavuvaat razlika pome|u fizi~kata razmena na stokite i naplatite odnosno pla}awata za istite. Podatocite za trgovskite krediti kako procenka se izvedeni od podatocite za stokovnata razmena od carinskit dokumenti i izvr{enite naplati i pla}awa od platni ot promet po osnov na izvoz i uvoz na stoki. Dokolku vrednosta na fizi~ki ot izvoz e pogol ema od vrednosta na naplateni ot izvoz, razlikata se evidentira kako odobren trgovski kredit (so negativen predznak). Ako vrednosta na uvezanata stoka e pogol ema od pla}aweto po osnov na uvoz na stoki, razlikata se evidentira kako primen trgovski kredit (so poziti ven predznak). Kako dopolnitelen izvor na podatoci se koristat podatoci od mese~nite izve{tai -MI.

Zaemi: Vo kategorijata zaemi se prikauvaat koristewata i obvrskite za otplata na glavni na, po srednoro~ni i dolgoro~ni zaemi i krediti. Dovtasani te, a neplateni obvrski za glavni na i kamata se evidentiraat vo kategorijata drugi investicii - drugo. Podatocite se bazi raat na izve{tajte za srednoro~ni ot i dolgoro~ni ot javen i privaten nadvore{en dolg izgotveni vo NBRM vrz osnova na KZ koi zadol`iteleno se registri raat vo NBRM.

Valuti i depoziti: Podatocite se odnesuvaat prvenstveno na promenite na deviznite sredstva i deviznite obvrski na bankite. Izvor na podatoci se mese~nite bankarski izve{tai - KNBI FO i platni ot promet na bankite so stranstvo. Promenite na deviznite sredstva i obvrski na bankite se iska`ani so delumno iskluvawe na me|uvalutarnite promeni. Promenite na deviznite sredstva na naselenieto ja opfaaat neto polo`enata efektivna na devizni smetki na gra|anite vo bankarski ot sistem namalena za uvozot na stoki od fizi~ki lica. Izvor na podatoci za neto polo`enata efektivna na devizni smetki e platni ot promet na bankite so stranstvo, a za uvozot na stoki od fizi~ki lica carinskit deklaracii. Kako dopolnitelen izvor na podatoci za valuti te i depoziti te na ostanatite sektori se koristat podatoci od mese~nite izve{tai -MI.

Bruto oficijalni rezervi: Podatocite se odnesuvaat na promeni te na sostojbata na oficijalnite devizni rezervi. Izvor na podatoci se izveštajte na NBRM za sostojbata na deviznite rezervi presmetani po kurs na denot na izveštajni otperi od.

Tabeli br.26 i 27 Nadvore{ no-trgovska razmena

Izvor na podatoci za nadvore{ no-trgovskata razmena e DZSRM. Podatocite za stokovната razmena na

Republika Makedonija so stranstvo se podgotvuvaat soglasno osnovnite statisti~ki standardi, definiciji i preporaki na OON za konceptite i definicijite na statistikata na nadvore{ nata trgovija. Podatocite za izvozot se objavuvaat na **f.o.b.** a za uvozot na **c.i.f.** osnova.

Tabeli br.28 i 29 Sostojba na stranski direktni investicii

Na~inot na presmetuvawe i prikavawe na stranskite direktni investicii (SDI) vo meunarodni ramki se bazirana metodolo{ki te preporaki na Pri~nikot na MMF (Balance of Payments Manual-fifth edition, IMF 1993) i Pri~nikot na OECD (OECD Benchmark Definition of Foreign Direct Investment-third edition, OECD 1996). Soglasno ovie preporaki SDI vkluvaaat:

- sopstveni~ki kapital i reinvestirana dobi vka;
- pobaruwawa od povrzani te pretprijati ja vo stranstvo;
- obvrski kon povrzani te pretprijati ja vo stranstvo.

Reinvestiranata dobi vka metodolo{ki vkluvaa:

- del od dobi vka rasporedena vo kapital;
- del od dobi vka rasporedena vo rezervi;
- del od dobi vka rasporedena za pokrivawe na zagubi od izminatperi od;
- nerasporedena dobi vka;
- nepokriena zaguba;
- zaguba od prethodenperi od, pretvorena vo pobaruwawe od investitorot i
- dobi vka od prethodenperi od, pretvorena vo obvrskakon investitorot.

Soglasno Pettoto izdane na pri~nikot od MMF se preporaa kako kriterium da se koristi minimalno u~estvo od 10% vo kapitalot ili pravoto na glas. Spored toa distinkcija na direktne i portfolio investitor se pravi od aspekt na procentot na poseduvani akcii i udeli vo pretprijati eto.

Metodolo{ki te postapki koi se primenuvaat vo Republika Makedonija za presmetuvawe na stranskite direktne i portfolio investicii vo potpolnost korespondiraat so metodolo{ki te postapki primenuvani od strana na zemjite~lenki na MMF i OECD.

Podatocite za SDI vo Republika Makedonija se prikavani od aspekt od zemajta od kade poteknuvaat i dejnosta vo koja e investirano.

Tabeli br.30 i 31 Meunarodna investiciiona pozicija

Meunarodnata investiciiona pozicija pretstavuva statisti~ki izveštaj koj ja prikavava sostojbata i strukturata na finansiските pobaruwawa (sredstva) na rezidentite od nerezentite i finansiските obvrski na rezidentite kon nerezentite koi proizleguvaat od ni vnoto meusebno rabotewe, na opredelen datum, voobi~aeno na posl edni ot den od godinata.

Meunarodnite finansi ski sredstva na zemjata gi so~inuvaaat direktnite i portfolio investiciite na rezidentite pravni i fizi~ki lica vo drugi zemji vkluvitelno i investiciite vo finansi ski derivativi, ostanatite investicii na rezidentite vo stranstvo vo vid na odobreni zaemi i krediti, deviznite sredstva na rezidentnite banki kaj stranskite

komercijalni banki, kako i oficijalni te devizni rezervi. Me|unarodni te finansiski obvrski na zemjata gi so~inuvaat obvrski te po direktne te i portfolio investiciite na nerezidentite pravni i fizi~ki lica vo zemjata vku~itelno i investiciite vo finansiski derivativi, obvrski te po ostanate investici na nerezidentite vo zemjata vo vid na koristenia zaemi i krediti i obvrski te po depozitite na stranski te pravni i fizi~ki lica kaj rezidentne banki.

Razlikata pome|u vkupnite me|unarodni finansiski sredstva i obvrski ja dava neto me|unarodnata investici ona pozicija na edna zemja. Odnosno, neto me|unarodnata investici ona pozicija na Republika Makedonija e razlika pome|u investiciite na rezidentite kaj nerezidenti (nejzinite me|unarodni sredstva) i investiciite na nerezidentite kaj rezidenti (nejzinite me|unarodni obvrski).

Direktnite investicii se vlo`uvawa so koi investitorot ima namera da vospostavi trajna ekonomska povrzanost i/ili da ostvari pravo na upravuvawe so pravnoto lice vo koe investira. Pritoa, kako kriterium za definirawe na direktne investicii, soglasno me|unarodni te preporaki i standardi, se koristi minimalno u~estvo od 10% vo kapitalot ili odlu~uwa~ko pravo na glas vo pravnoto lice vo koe se investira. Direktne investicii go vku~uvaat akcionerski ot kapital, reinvestiranata dobitka i dolgot na me|usebno povrzane subjektii. Izvor na podatoci za direktne investicii za sostavuvawe na me|unarodnata investici ona pozicija na Republika Makedonija, se pra~alni cite - izveštai te za sostojbata i prometot na povrzane subjektii koi do NBRM na godi{ na osnova gi dostavuvaat site pravni lica-rezidenti za vlo`uvawata vo i od stranstvo.

Portfolio investiciite gi opfajaat vlo`uvawata vo dol`ni~ki hartii od vrednost i vo sopstveni~ki hartii od vrednost, kade investitorot poseduva pomalku od 10% od akcionerski ot kapital ili nema odlu~uwa~ko pravo na glas. Za sostavuvawe na me|unarodnata investici ona pozicija na Republika Makedonija, izvor na podatoci za vlo`uvawata vo sopstveni~ki hartii od vrednost se godi{ nite pra~alni cite - izveštai te za sostojbata i prometot na povrzane subjektii, a za vlo`uvaweto vo dol`ni~ki hartii od vrednost se koristat podatocite od platni ot promet na delovne banki so stranstvo (soglasno I zveštajni ot sistem za me|unarodni te transakcii), izveštai te za raboti so hartii od vrednost od ovlastenite u~esnici na Makedonskata berza, kako i bazata na podatoci na Centralni ot depozitar na hartii od vrednost. Za presmetka na pazarnata vrednost na hartii te, se koristat podatocite za pazarni te ceni od Makedonskata berza na hartii od vrednost.

Ostanate investicii gi opfajaat sredstvata i obvrski te vrz osnova na kratkoro~ni i dolgoro~ni finansiski i trgovski krediti i zaemi, valuti i depoziti i ostanate sredstva i obvrski. Soglasno Prira~nikot za platen bilans na MMF, pod trgovski krediti se podrazbiraat pobaruwata i obvrskite koi proizleguvaat od komercijalno rabotewe na rezidentite so stranstvo (po osnov na izvoz/uvov na stoki i uslugi, avansno pla}awe i sl.). Za sostavuvawe na me|unarodnata investici ona pozicija na Republika Makedonija, izvor na podatoci za trgovskite krediti se kvartalnite izveštai te za pobaruwata i obvrski po komercijalno rabotewe na rezidentite so stranstvo (obrazec KI PO), a za finansiskite krediti i zaemi se koristi kreditnata evidencija so stranstvo (obrazec KZ i KO). Valuti te i depoziti gi opfajaat depozitite koi rezidentne banki gi dr`at vo stranstvo, odnosno obvrskite na rezidentne banki kon nerezidentite. Izvori na podatoci za ovaa stavka se mese~nite izveštai te za smetkovodstvenata sostojba na smetkite od komercijalnite banki i platni ot promet na banki te so stranstvo.

Tabeli br.32-34 Bruto nadvore{ en dolg Bruto nadvore{ ni pobaruwata i Neto nadvore{ en dolg

Op{ti metodolo{ki objasnuwata

Evidentiraweto i sledeweto na nadvore{ni ot dolg go vr{i Narodna banka na Republika Makedonija (vo prodol`enie: Narodna banka) kako nadle`na instiucija soglasno Zakonot za Narodna banka na Republika Makedonija i Zakonot za devizno rabotewe.

Statistikata za nadvore{ en dolg vo osnova se izgotvuva soglasno Pri ra~nikot za statistika na nadvore{ ni ot dolg⁴³ (Pri ra~nik).

Brut o nadvore{ en dolg

Bruto nadvore{ en dolg vo daden moment e ednakov na iznosot na tekovni i bezuslovni obvrski koi baraat pla}awa na glavni na i/i li kamata od strana na dol`nikot vo neko e dno vreme i koi se dol`at kon nerezidenti od strana na rezidentite na edna ekonomija. Soglasno vakvata def inicija, bruto nadvore{ ni ot dolg pretstavuva sostojba na odreden den na site i dni obvrski na rezidentite kon nerezidentite, { to vkl u- uva obvrski po glavni na, dostasani neplateni obvrski po glavni na i kamata, kako i presmetana zadocneta kamata, nezavisno od vi dot na instrumentot i ro~nosta.

Brut o nadvore{ ni pobaruvawa

Bruto nadvore{ nite pobaruvawa se sostojba na site tekovni i bezuslovni pobaruvawa po osnov na dol`ni~ki instrumenti koi gi imaat rezidentite od nerezidenti. Vo osnova, def inicijata za bruto nadvore{ nite pobaruvawa e identi~na so def inicijata za bruto nadvore{ ni ot dolg, so ogle na faktot deka deka pobaruvawata na edna ekonomija pretstavuaat dolg na druga ekonomija.

Net o nadvore{ en dolg

Neto nadvore{ ni ot dolg e def iniran kako razlika pome|u sostojbata na bruto nadvore{ ni ot dolg i bruto nadvore{ nite pobaruvawa. Neto nadvore{ ni ot dolg, vo svojata struktura e identi~en so bruto nadvore{ ni ot dolg, pri { to standardnata prezentacija se sostoi od podel ba po i nsti tuci onalni sektori, ro~nost i instrumenti na dolg.

Soglasno Pri ra~nikot, podel bata na dolgot se vr{ i pome|u ~etiri osnovni i nsti tuci onalni sektori vo ekonomijata, i toa:

- dr`aven sektor (vkl u- uva javna vlast i nejzini agencii - vladini edinici na site ni voa- central na, lokal na vlast i socijal ni fondovi);
- monetarna vlast (central na banka ili druga i nsti tucija nositel na monetarnata vlast);
- bankarski sektor (finansiski posrednici koi vr{ at aktivnosti na pribirawe na depoziti i davawe na krediti);
- ostanati sektori (nebankarski finansiski posrednici, nefinansiski trgovski dru{ tva, doma}instva i neprof itni i nsti tucii).

Ponatamu, vo ramkite na sekoj sektor, izvr{ eno e razgrani ~uvawe po ro~nost, pri { to dolgot se deli na kratkoro~en (so rok na dospevawe do edna godina) i dolgoro~en (so rok na dospevawe nad edna godina).

Na tretoto ni vo, dolgot se raspredel uva po standardni vidovi na instrumenti, i toa:

- trgovski krediti (pobaruvawa ili obvrski koi proizleguvaat od direktno odobruvawe na kredit od dobavuva~ (i spora~atel) vrz osnova na promet na stoki i uslugi, avansni pla}awa od kupuva~ot na stoki i uslugi i izveduvawe na raboti);
- zaemi (pobaruvawa ili obvrski koi nastanuvaat so direktno pozajmuvawe na finansiski sredstva (pari) od strana na kreditorot na dol`nikot vrz osnova na dogovor za kredit);
- dol`ni~ki hartii od vrednost (kreirawe na dolg ili pobaruvawa preku emisija/kupuvawe na hartii od vrednost kako del od portfolio investicite vo zemjata, so koi se trguva na organizirani finansiski pazari, kako i preku { alter);
- valuti i depoziti (valutite se pobaruvawa od centralnata banka koja gi izdala banknotite i monete, od strana na nerezidenti koi raspolagaat so istite. Obvrskite po osnov na depoziti se obvrski na finansiskite institucii koi primaat depoziti od nerezidenti, dodeka pobaruvawata po depoziti nastanuvaat vrz osnova na deponirani sredstva kaj nerezidentni finansiski i nsti tucii);
- ostanato (ostanatite pobaruvawa i obvrski nastanuvaat vrz osnova na dol`ni~ki instrumenti koi ne se vkl u~eni vo prethodnite grupi. Va` na kategorija vo stavkata ostanato se dostasante neplateni obvrski/pobaruvawa koi se tretiraat kako kratkoro~ni, bi dejji

⁴³ External Debt Statistics: Guide for compilers and Users, IMF, 2003

dopevaat vedna{ i se kumulativ na dostasanite neplateni obvrski/pobaruwawa po site prethodno navedeni instrumenti).

Vo ramkite na neto nadvore{ ni ot dolg, posebno se prika`uvaat neto obvrskite na me|usebno povrzani te subjekti. Izdvojuweto na pobaruwawata/obvrskite na me|usebno povrzani te subjekti vo ramki na neto nadvore{ ni ot dolg e zna~ajno zaradi obezbeduwawe na kompatibilnost i konzistentnost so izve{ tajot za me|unarodnata investici ona pozicija, kade ovie obvrski/pobaruwawa na me|usebno povrzani te subjekti se del od kategorijata direktne investici i (ostanat kapi tal).

Od aspekt na vrednuwaweto, soglasno Pri ra~nikot za site instrumenti se koristi nominalnata vrednost, osven za dol `ni ~kite hartii od vrednost, kade dol got se prika`uva po pazarna vrednost. Ova vo cel ost e konzistentno so na~i not na ni vno pri ka`uwawe vo ramki te na me|unarodnata investici ona pozicija na zemjata.

Podatoci te za sostojbata na dolg, planovi te na otplata, dostasani te neplateni obvrski i sklu~eni te kreditni raboti se presmetuwaat vo izve{ tajni te valuti po sredni ot kurs na Narodna Banka na datumot na presek. Tekovi te po nadvore{ ni ot dolg, povle~eni te sredstva i otplatite se kursiraat po sredni ot kurs na Narodna Banka na datumot na nastanuwawe na transakci i te.

Sostojbata na nadvore{ ni ot dolg e rezultat na povlekuwawata na sredstva, namaleni za vkupni te otplati na glavni na, zgolemeni za iznosite na kapital izi rana dostasana neplateni kamata i oceneta zadocneta kamata do datumot na presek. So ogle d na f aktot deka sostojbi te se kursiraat po kurs na kraj na periodot, a tekovi te (povlekuwawa i otplati) so kurs na denot na transakcijata, razli kata vo sostojbata na po~etokot i krajot na periodot ne odgovara na neto promeni te od transakci i, tuku i stata gi vku~uwa i ostvareni te kursni razli ki.

Izvori na podatoci i metodologija za izgotvuwawe na neto nadvore{ ni ot dolg na Republi ka Makedonija

Izvori na podatoci za neto nadvore{ en dol gna dr`avni ot sekt or:

- za kategorijata dol `ni ~ki hartii od vrednost (obvrznic i instrumenti na pazar na pari) - vo del ot na dol `ni ~kite hartii od vrednost izdadeni vo stranstvo i kupeni od nerezi denti se koristi stat podatoci od sistemot za izvestuwawe za nadvore{ ni ot dolg (KZ);

- za kategorijata dol `ni ~ki hartii od vrednost (obvrznic i instrumenti na pazar na pari) - vo del ot na dol `ni ~kite hartii od vrednost izdadeni vo zemjata i kupeni od nerezi denti se koristi stat podatoci od: izve{ tai te za raboti so hartii od vrednost (I HV), koi gi dostavuvaat ovlasteni te u~esni ci na Makedonskata berza; od Central ni ot depozi tar na hartii od vrednost i od Makedonskata berza na hartii od vrednost za utvrduwawe na pazarnata cena na hartii te od vrednost. Vo del ot na bruto nadvore{ ni ot dolg, za tekovnata godina, pri presmetkata na ovaa stavka se koristi sostojbata na dolg na krajot na prethodnata godina i na nea se dodadeni neto dvi `ewata od platni ot bilans vo del ot na portfolio investici i-dol `ni ~ki hartii od vrednost.

- za kategorijata zaemi se koristi stat podatoci od: sistemot za izvestuwawe za nadvore{ ni ot dolg (izve{ tai za kreditno zadol `uwawe KZ) - kreditna evidencija koja se vodi vo NBRM i koja proizleguva od poedi ne~no evidenti rawe na obvrskite po oddel ni kreditni raboti so site osnovni elementi. Ovaa evidencija ovozmouwa dobivawe na podatoci za sostojbata na nadvore{ ni ot dolg, koristewata, otplatite, iznosot na dostasani neplateni obvrski za odredena kreditna rabota i sl.; i sistemot za izvestuwawe za nadvore{ nite pobaruwawa (kreditno odobruwawe KO) - kreditnata evidencija koja se vodi vo NBRM i koja proizleguva od poedi ne~no evidenti rawe na pobaruwawata po oddel ni kreditni raboti so site osnovni elementi. Ovaa evidencija obezbeduva podatoci za sostojbata na pobaruwawata, odobruwawata, naplatite, iznosot na dostasani nenaplateni pobaruwawa za odredena kreditna rabota i sl.

Izvori na podatoci za neto nadvoren dolgna sektorot monetarna vlast:

- za kategorijata dolžnički hartii od vrednost (obvrznici i instrumenti na pazar na pari) - se koristat podatoci od izveštajte na NBRM za sostojbata i strukturata na oficijalni te devizni rezervi na Republika Makedonija;
- za kategorijata valuti i depoziti - se koristat podatoci od izveštajte na NBRM za sostojbata i strukturata na oficijalni te devizni rezervi na Republika Makedonija;
- za kategorijata zaemi - se koristat podatoci od sistemot za izvestuvawe za nadvoren ot dolg (kreditno zadolžuvawe KZ).

Izvori na podatoci za neto nadvoren dolgna sektorot banki:

- za kategorijata zaemi se koristat podatoci od sistemot za izvestuvawe za nadvoren ot dolg (kreditno zadolžuvawe KZ) i sistemot za izvestuvawe za nadvoren nite pobaruwawa (kreditno odobruwawe KO);
- za kategorijata valuti i depoziti se koristat podatoci od bankarskite izveštai za sostojbata na sredstvata i obvrskite (KWBI FO) - mesečni izveštai za smetkovodstvenata sostojba na smetkite od komercijalni te banki;
- za kategorijata ostanati obvrski se koristat podatoci za dostasani neplateni obvrski po kategorijata zaemi od sistemot za izvestuvawe za nadvoren ot dolg (kreditno zadolžuvawe KZ) i sistemot za izvestuvawe za nadvoren nite pobaruwawa (kreditno odobruwawe KO).

Izvori na podatoci za neto nadvoren dolgna ostanati te sektori:

- za kategorijata zaemi se koristat podatoci od sistemot za izvestuvawe za nadvoren ot dolg (kreditno zadolžuvawe KZ) i sistemot za izvestuvawe za nadvoren nite pobaruwawa (kreditno odobruwawe KO);
- za kategorijata valuti i depoziti se koristat podatoci od mesečnite izveštai za sostojbata na redovnite smetki na rezidenti te vo stranstvo (izveštai MI);
- za kategorijata kratkoročni trgovski krediti se koristat podatoci od kvartalnite izveštai za pobaruwawa i obvrski po komercijalno rabotewe na rezidenti te so stranstvo (KI PO). I skluok e napraven za 2007 godina, kade poradi voveduvawe na nov pračalnik koj seučte e vo faza na testirawe, podatocite za sostojbata na dolgot i pobaruwawata od komercijalno rabotewe se dobieni so dodavawe na sostojbata od krajot od 2006 godina so podatocite za trgovskite krediti od platni ot bilans;
- za kategorijata dolgoročni trgovski krediti se koristat podatoci od sistemot za izvestuvawe za nadvoren ot dolg (kreditno zadolžuvawe KZ) i sistemot za izvestuvawe za nadvoren nite pobaruwawa (kreditno odobruwawe KO);
- za kategorijata ostanati obvrski se koristat podatoci za dostasani neplateni obvrski po kategorijata zaemi od sistemot za izvestuvawe za nadvoren ot dolg (kreditno zadolžuvawe KZ) i sistemot za izvestuvawe za nadvoren nite pobaruwawa (kreditno odobruwawe KO).

Izvori na podatoci za neto nadvoren dolg na meusebno povrzani subjekti - direktni investicii:

- kako osnoven izvor na podatoci za pobaruwawata i obvrskite na meusebno povrzani te subjekti se koristat podatoci od godičnite pračalnici - za sostojbata i prometot na povrzani te subjekti (DI -22 i DI -11), koi gi dostavuvaat site rezidenti-pravni lica za vložuvawata vo i od stranstvo. Za tekovната godina, vo otsustvo na podatoci od osnovni ot izvor, kako izvori na podatoci se koristat: za zaemite na meusebno povrzani te subjekti se koristi sistemot za izvestuvawe za nadvoren ot dolg (kreditno zadolžuvawe KZ) i sistemot za izvestuvawe za nadvoren nite pobaruwawa (kreditno odobruwawe KO), kade postoi možnost za utvrduvawe na meusebnata povrzanosť na krediti te i dolžnicite; i za trgovskite krediti na meusebno povrzani te subjekti podatocite od kvartalnite izveštai za pobaruwawa i obvrski po komercijalno rabotewe na rezidenti te so stranstvo (KI PO), od kade se procenuwa uestvoto na dolgot/pobaruwawata na meusebno povrzani lica vrz osnova na zastapenosta od prethodnite godini.

Podatocite za periodot 2004-2005 godina se na godična, dodeka po-nuvajji od 2006 godina i sti te se objavuvaat na kvartalna osnova vo evra i SAD Dolari.

Tabela br.35 Devizni rezervi

Podatoci te se odnesuvaat na sostojbata na devizni te rezervi i drugi te devizni sredstva na opredel en datum.

Devizni te rezervi kako sredstva so koi raspolagaat i se kontrolirani od strana na monetarni te vlasti, se sostojat od: monetarno zlato, specijalni prava na vleewe (SDR-Special Drawing Rights), rezervna pozicija kaj MMF i devizi.

Oddelnite komponenti na devizni te rezervi se definirani celosno vo soglasnost so metodologijata na Mejunarodniot Monetaren Fond (Prirnik za platen bilans, petto izdanie).

Sostojbata na devizni te rezervi se presmetuva po sredniot kurs na NBRM na denot za koj se objavuvaat podatoci.

Monetarno zlato

Zlato: Kategorijata monetarno zlato go opfa}a zlatoto so koe rakuva NBRM, a koe se sostoi od monetarno zlato koe se nao|a vo trezorot na NBRM, zlatni granulati, monetarno zlato deponirano vo stranski banki i monetarno zlato na pat.

Depoziti vo zlato: Depozitite vo zlato go opfa}aat oro~enoto zlato vo stranski banki na podolg vremenski period.

Devizi

Depoziti kaj stranski banki: Ovaa kategorija gi opfa}a devizni te sredstva naostro smetki kaj stranski banki, sredstva vo stranski banki koi slu`at kako pokritie za otvoreni akreditivi i garancii, plasmani vo subordinirani depoziti vo stranski valuti kaj nerezidenti, kako i oro~eni devizni sredstva vo stranstvo.

Efektiva vo trezor: Efektivata vo trezor ja so~inuvaat efektivnite sredstva za plawe koi se nao|aat vo trezorot na NBRM, ~ekovi vo devizi primeni vo blagajna, ~ekovi i sprateni za naplata vo stranstvo, kako i ~ekovi i sprateni za naplata kaj doma{ni banki.

Hartii od vrednost: Vo ovaa kategorija vleguvaat devizni te sredstva plasirani vo dol`ni~ki kuponski i diskontni hartii od vrednost izdadeni ili garantirani od stranski dr`avi, centralni banki, multilateralni razvojni banki i mejunarodni finansiski institucii, kako i devizni te sredstva plasirani vo kolateralizirani i agenciski obvrznicii.

Drugi devizni sredstva

Vo ovaa kategorija se opfateni plasmanite vo subordinirani depoziti vo stranski valuti kaj nerezidenti, devizni sredstva vo stranski banki koi slu`at kako kolateral za dadeni garancii, primeni devizni sredstva na tekovnite smetki na dr`avata, kako i plasmani vo sopstveni~ki hartii od vrednost izdadeni od nerezidenti (BIS-akcii) vo stranska valuta raspolo`ivi za prodaba.

Tabeli br.36 i 37 Devizen kurs na denarot- prosek za periodot i na krajot od mesecot

Prose~nite godi{ni devizni kursevi se presmetuvaat kako aritmeti~ka sredina od prose~nite mese~ni devizni kursevi.

Prose~nite kvartalni devizni kursevi se presmetuvaat kako aritmeti~ka sredina od prose~nite mese~ni devizni kursevi od dadeni ot kvartal.

Prose~nite mese~ni devizni kursevi se presmetuvaat kako aritmeti~ka sredina od srednite dnevni devizni kursevi.

Devi zen kurs na krajot na mesecot e sredni ot dneven devizen kurs od kursnata lista na NBRM za posl edni ot den od mesecot.

Tabela br.38 I ndeksi na ef ekti ven devizen kurs na denarot

Real ni ot ef ekti ven devizen kurs pretstavuva i ndeksen broj koj se dobi va kako kol i ~ni k od i ndeksot na nomi nal ni ot ef ekti ven devizen kurs na denarot i i ndeksot na rel ati vni te ceni .

I ndeksot na nomi nal ni ot ef ekti ven devizen kurs (NEDK) na denarot se presmetuva kako ponderi rana geometri ska sredi na od bi lateral ni te prose ~ni mese ~ni devizni kursevi na 12 pogole mi nadvore { notrgovski partneri na Republika Makedonija (Avstrija, Bugarija, Hrvatska, Germanija, Grcija, I tal ija, Hol andija, Rusija, Slovenija, Turcija, SAD i Srbija) so bazen peri od 2003=100 i ponderi bazi rani na nadvore { notrgovskata razmena vo 2006 godi na.

I ndeksot na rel ati vni ceni e odnos pome |u prose ~ni ot ponderi ran i ndeks od i ndeksi te na stranski ceni na zemji { to korespondi raat so izborot na zemji ~ii valuti se koristat pri presmetkata na NEDK na denarot i i ndeksot na doma { ni ceni, so bazen period 2003=100 i ponderi bazi rani na nadvore { notrgovskata razmena vo 2006 godi na. Pri toa, kako def latori se koristat i ndeksot na potro { uva ~ki ceni (CPI), I ndeksot na proizvodi teli na industri ski proizvodi (PPI) i I ndeksot na tro { oci na rabotna si la po edi ni ca proi zvod (ULC).